

Petkim 2022 Faaliyet Raporu

İçindekiler

Sunuş

Kurumsal Profil	4
Vizyon, Misyon ve Kurumsal Değerler	6

Yönetimden

Genel Müdür'ün Mesajı	8
SOCAR Global	12
SOCAR Türkiye	14
Başlıca Operasyonel ve Finansal Göstergeler	18
Petkim'in Tarihçesinden Kilometre Taşları	22
Şirketin Organizasyon, Sermaye ve Ortaklık Yapıları	28
Yönetim Kurulu	30
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin Bağımsızlık Beyanları	34
Yönetim Kurulu Üyeleri Ve Yöneticilerin Şirket Dışında Yürüttükleri Görevler Hakkında Bilgiler	37
Yönetim Kurulu Komiteleri	38
Üst Yönetim	40

Mega Trendler ve Pazar Görünümü

Enerji Krizi ve Türkiye'nin Konumu	44
İklim Krizi	48
Dijital Dönüşüm	52
2022 Yılında Pazara İlişkin Temel Gelişmeler	56

2022 Yılında Petkim

Operasyon	62
Tedarik Zinciri ve Satınalma	68
Satış-Pazarlama	71
Yatırımlar	72
Ar-Ge ve İnovasyon Faaliyetleri	74
Bilgi Teknolojileri ve Dijital Transformasyon	76

Sürdürülebilirlik

Petkim'in Sürdürülebilirlik Vizyonu	84
İnsan Kaynakları	86
İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre	90
Enerji Yönetimi Faaliyetleri	98
İş Mükemmelliği Yolculuğunda İş Süreçleri ve Kalite Yönetim Sistemleri	100
Çevik İş Modeli	102
Değer Benim Programı	106
Müşteri Çözümleri Faaliyetleri	108
Petkim Laboratuvarlar Müdürlüğü Faaliyetleri	110
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	112

Yatırımcı İlişkileri

118

Kurumsal Yönetim, Risk Yönetimi ve Finansal Bilgiler

İç Denetim Sistemleri	119
İştiraklere İlişkin Bilgiler	120
Mevzuat Gereği Yapılan Ek Açıklamalar	121
Yönetimin Finansal Durum Değerlendirmesi	123
Kâr Dağıtım Politikası	124
Riskler ve Yönetim Organının Değerlendirmesi	125
Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyanı	128
Yönetim Kurulu Faaliyet Esasları	131
Esas Sözleşme Değişiklikleri	131
Sorumluluk Beyanı	132
Denetimden Sorumlu Komite Kararı	134
Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu	136
1 Ocak- 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu	138
Diğer Hususlar	233
Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ve Bilgi Formu	234

**Raporun ilgili
olduğu hesap
dönemi:**

01 Ocak - 31 Aralık 2022

**Şirketin
ticaret unvanı:**

Petkim Petrokimya Holding A.Ş.

**Ticaret sicil
no:**

314 - Aliağa Ticaret Sicil
Müdürlüğü

Adres:

Siteler Mahallesi Necmettin
Giritlioğlu Cad. SOCAR Türkiye
Aliağa Yönetim Binası No 6/1
Aliağa 35800 İzmir/Türkiye

Telefon:

+90 (232) 616 12 40 / 616 32 40

Faks:

+90 (232) 616 12 48

E-posta:

petkim@socar.com.tr

Web:

www.petkim.com.tr

Kep adresi:

petkim@hs03.kep.tr

İstanbul Şubesi

Adres: Ayazağa Mah. Azerbaycan Cad.
Vadistanbul SOCAR Plaza 1D
Blok, No.3 E/1, 34485, Sarıyer /
İstanbul

Telefon: +90 (212) 305 00 00

Faks: +90 (212) 305 01 00

Azerbaycan Temsilciliği

Adres: Haydar Aliyev 121 SOCAR Tower
14. Kat Bakü / Azerbaycan

Telefon: +994 12 521 26 95

Birlikteyiz. Güçlüyüz.

Petkim, Türkiye'nin ilk ve tek entegre petrokimya şirketi ve sanayinin vazgeçilmez hammadde tedarikçisidir.

Türkiye ekonomisi ve sanayisi için stratejik öneme sahip dev bir üretim gücü olan ve neredeyse bütün sektörlerle dokunan Petkim, 58 yılı aşkın deneyim ve bilgi birikimini temsil ediyor. Petkim, 15 ana üretim tesisi ve 6 yardımcı tesisinde yıllık ortalama 3,6 milyon ton brüt üretim kapasitesi ve 60'a yakın türde petrokimya ürünüyle faaliyetlerini sürdürüyor.

Türkiye'nin petrokimyasal hammadde ihtiyacının yaklaşık %12'sini karşılayan Petkim; portföyünde yer alan termoplastik, elyaf, boya hammaddesi gibi yüksek katma değerli ürünler ile plastik, kimya, ambalaj, boru, boya, inşaat, tarım, otomotiv, elektrik, elektronik, tekstil sektörlerinin yanı sıra ilaç, deterjan, kozmetik gibi sektörlerle de girdi sağlıyor, bu sektörlerle birlikte sayısız alt sanayiye hayat veriyor.

3 Nisan 1965 tarihinde kurulan Petkim Petrokimya Holding A.Ş., 1970 yılında Yarımca Kompleksi'ndeki 5 fabrikası ile üretime başladı. Yarımca Kompleksi'nde gerçekleşen ilave yatırımların ardından, 1985 yılında dönemin modern teknolojileri ışığında optimum kapasiteyle üretim yapmak üzere Aliğa Kompleksi işletmeye alındı.

Petkim Petrokimya Holding A.Ş., sermaye yapısında yer alan %51 oranındaki kamu hissesi; "blok satış" yöntemi ile özelleştirilmesine ilişkin ihale süreci sonucunda 30 Mayıs 2008 tarihinde 2.040.000.000 ABD doları bedelle SOCAR & Turcas Petrokimya A.Ş.'ye

devredildi. Turcas'ın ortaklıktan ayrılması sonucu Şirket'in unvanı SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş. olarak tadil edildi. SOCAR Türkiye'nin iştiraki olan Petkim'in 2022 yıl sonu itibarıyla %49 oranındaki hissesi Borsa İstanbul'da işlem görüyor.

2008 yılında, özelleştirme süreci sonucunda SOCAR Türkiye bünyesine katılan Petkim'e 2008'den beri her sene 100 milyon ABD doları üzerinde yatırım yapıldı. Tamamı Petkim'in kendi kaynaklarından sağlanan bu ilave yatırımların toplam tutarı 1 milyar doları aştı. Petkim, Ar-Ge alanındaki köklü geçmişini ileri teknolojilerle buluşturarak enerji verimliliği ve ürün kalitesindeki performansını daima yukarı taşıyor. Petkim, Endüstri 4.0 uygulamalarında yakaladığı dünya standartları ve güçlü sürdürülebilirlik vizyonu ile geleceğe hazır. Dijital uygulamalarıyla ulaştığı Endüstri 4.0 standardıyla Ocak 2020'de Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) 'Global Lighthouse Network'üne seçilirken, geleceğin tesisleri kabul edilen 'WEF Global Lighthouse Network'e 2020 yılında Türkiye'den seçilen tek şirket oldu.

İlave yatırımlar, ilave teknolojiler ve dijital dönüşümüyle Petkim, bağlı olduğu SOCAR Türkiye'nin stratejik hedefleri doğrultusunda Avrupa'nın sayılı petrokimya kompleksi ve üretim üslerinden biri olma yolunda güçlü adımlarla ilerliyor. Bu çerçevede, STAR Rafineri'nin faaliyete geçmesinin ardından başlatılan rafineri-

petrokimya entegrasyon sürecinin tamamlanması, "Geleceğin Petkim'i" için çok önemli bir adımdır.

Petkim, engin deneyimi ve güçlü piyasa algısıyla geniş müşteri kitlesinin ihtiyaç ve beklentilerini etkin bir biçimde karşılayarak uluslararası rekabet üstünlüğünü koruyor. Petkim, yaklaşık 78 ülkeye ihracat yaparken uzun yıllardır Ege Bölgesi'nin en büyük ihracatçısı unvanını taşıyor.

Petkim 2021 yılında, sürdürülebilirlik performansı ile faaliyetlerinin Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG) performansını ortaya koyan global ESG derecelendirmesinde, kendi kategorisinde dünyanın ilk 10 şirketi arasına girmeyi başardı.

2022 yılında toplam yatırımları 4 milyar Türk lirasını aşan Petkim, sürdürülebilirlik ve dijitalleşme eksenlerinde geleceğe doğru adımlarını hızlandırdı.

Sadece Türkiye'nin değil, bölgenin ve enerji sektörünün en büyük SAP projelerinden biri olan Project Earth projesinin 1. Fazı'nın tamamlanmasıyla tüm ticari süreçler tek merkezden yönetilmeye başlandı. Petkim, sürdürülebilir hammadde ve bu hammaddelerle üretilen ürünlerin tedarik zinciri boyunca şeffaf bir şekilde izlenebilirliğini garanti eden ISCC (International Sustainability Carbon Certification)'ın da ilk kez sahibi oldu.

Vizyon, Misyon ve Kurumsal Değerler

Vizyon

Üstün nitelikli petrokimya ürünlerimizle Türkiye ekonomisine güç katmak.

Misyon

Güçlü organizasyonu ve kültürüyle operasyonel mükemmeliyeti hedefleyen gelişimimizi paydaşlarımızla birlikte sürekli kılmak.

Kurumsal Değerler

- Güven
- Çeviklik
- Kapsayıcılık
- Tutku
- Verimlilik
- Yükümlülük

Genel Müdür'ün Mesajı

Petkim, yılın ilk çeyreğinden itibaren tüm dünyada düşen kâr marjlarını ve petrokimya hammadde fiyatlarının artışı, STAR Rafineri entegrasyonu ile etkin planlama ve optimizasyon çalışmaları sayesinde avantaja çevirdi.

Değerli Paydaşlarımız,

2022 yılının ana gündem maddesini oluşturan bölgesel savaş ve yarattığı enerji krizi, küresel ekonominin ve sektörümüzün bir süre daha zorlu sınavlardan geçeceğini bize gösterdi.

Artan resesyon endişeleriyle petrokimya ürünlerine olan talebin zayıflaması, arzı ve nafta fiyatlarının aşağıya çekti. Avrupa’da talep koşullarında yaşanan daralma ve hammadde maliyetlerindeki artış aromatikler dışındaki petrokimya marjlarını baskıladı.

Petkim, yılın ilk çeyreğinden itibaren tüm dünyada düşen kâr marjlarını ve petrokimya hammadde fiyatlarının artışını, STAR Rafineri entegrasyonu ile etkin planlama ve optimizasyon çalışmaları sayesinde avantaja çevirdi.

Zorlu bir yılda güçlü performans sergiledik.

2022 yılı toplam satışlarımızı %70 artışla 48,9 milyar TL gerçekleştirirken, 6.5 milyar TL net dönem kârı kaydederek güçlü performansımızı sürdürdük.

Petkim, etkili pazarlama stratejileri ve geniş ürün yelpazesi sayesinde üretimden satışların yanı sıra ticari ürün satışlarında da başarılı bir performans sergiledi; global piyasalarda ürün kârlılıklarında yaşanan düşüşün şirket kârlılığına etkisini en aza indirdi.

STAR Rafineri ile kesintisiz entegre üretimine devam eden Petkim, iç piyasanın taleplerini aksatmadan karşıladı. Satışların %52’sini yurt içi piyasadaki müşterilere yönelik gerçekleştiren Petkim, yeni ürünlerle üretimden satışlarını desteklerken, 39 ürüne ulaşan ticari ürün portföyü ile müşteri ihtiyaçlarını en doğru şekilde karşılayarak toplam satışlar içinde ticari ürün satış payını %42’e çıkardı.

Avrupa ülkeleri yoğunluklu ihracatımızla toplam 1.449 milyon ABD doları tutarında dış satış gerçekleştirdik. Bu başarımla, Ege ihracatçı Birlikleri kayıtlarına göre Ege Bölgesi’nde kimya sektörü kategorisinde ve tüm kategorilerde birinci sırada yerimizi alarak 2022 yılı Ege Bölgesi ihracat şampiyonu olduk.

Kullandığımız finansman yöntemleri ve enstrümanların da katkısıyla nakit pozisyonumuzu daha da güçlendirdik. Disiplinli ve proaktif işletme sermayesi yönetimi sayesinde sürekli ve güçlenen nakit akışı sağlandı. Güçlü nakit pozisyonu, 2023 yılı Ocak ayında gerçekleştirdiğimiz Eurobond itfasına hazırlık açısından da büyük önem taşıyordu.

Diğer yandan, dört yılda bir yapılan Petkim Planlı Bakım Duruşu’nu başarı ile gerçekleştirerek, 2 aya yakın bir sürede ve planlanan bütçe içerisinde tamamladık. Üretimde duruşa rağmen kapasite oranı optimize edildi. Planlı Bakım

Duruşu’nun, sektörde durgunluğun en yüksek olduğu ve kâr marjlarının düştüğü dönemde gerçekleştirilmesi de kârlılığa olumlu etki yaptı.

Tüm bunlara ilaveten, sağlanan vergi teşvik kazancı ve kurun etkisi de kârlılığımızı destekledi.

Dijitalleşme odağımızı başarılarımızı ve geleceğe güvenimizi perçinliyor.

Kurumsal ve üretim süreçlerimizde verimlilik ve optimizasyon etkisinin yanında Petkim’in sürdürülebilirlik hedeflerine olan katkısından dolayı dijital transformasyon alanındaki çalışmalarımıza hız veriyoruz.

Bu doğrultuda, değer zincirinin her noktasında, Video/Görüntü/Ses İşleme, Süreç Madenciliği, IoT, GIS, Self-Service Analytics gibi yeni teknolojilerin şirket portföyüne kazandırılması konusunda önemli adımlar atıyoruz. 2022 yılında toplam 11 adet farklı büyüklüklerdeki entegrasyon projesini başarıyla tamamladık.

2022 yılında SOCAR Türkiye’yi geleceğe hazırlayan önemli bir hamle yaptık; sadece Türkiye’nin değil, bölgenin ve enerji sektörünün en büyük SAP projelerinden birine imza atarak Project Earth projemizin 1. Fazı’nı tamamladık. Proje ile dağınık sistemlerde yönetilen süreçler yeniden tasarlanarak SAP S/4HANA sistemine entegre edildi ve “En İyi Uygulamalar” (best practice) ile harmanlanarak tek merkezden yönetilmeye başlandı.

Genel Müdür'ün Mesajı

Bu kapsamda tüm ticari süreçler gözden geçirilerek dijital dönüşüme hazır hale getirildi. Müşteri bilgi sisteminden siparişe; raporlamadan sevkiyat yönetimine kadar toplam 42 projeden 38'i devreye alındı.

Project Earth başlangıcından bitişine kadar, gerek yönetişimi gerekse iç ve dış katılımcıları ile Türkiye ve dünyada örnek projeler arasında kabul edilerek, "SAP Transformation Awards 2022" etkinliğinde "Türkiye'nin En Büyük Dijital Transformasyon Projesi" seçildi.

Dijital dönüşüm açısından diğer önemli bir gelişme, dijital ekosistem geliştirme çalışmaları kapsamında devreye alınan SOCAR Wennovation oldu. Bu açık inovasyon platformu ile kurum içindeki dijital ihtiyaçların ekosistemdeki şirket, girişimci, akademi gibi tüm potansiyel paydaşlar ile iş birliği yapılarak karşılanması hedeflendi.

Çevik İş Modeli'ni benimsiyoruz.

2021 yılında sahada üretim ve bakım işlerine yaydığımız Çevik İş Modeli, 2022 yılında SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi'nin idari birimlerde dâhil olmak üzere bütün fonksiyonlarında uygulamaya alındı. Çevik İş Modeli'ni bu boyutta uygulayan ilk ve tek şirket olarak, çevik dönüşümü destekleyen OKR (Objective

Key Results) performans değerlendirme sistemine de tüm fonksiyonlarımızda geçiş yaptık.

Modelin etkilerini güvenilirlik, bütünlük, iş sağlığı ve güvenliği, verimlilik ve çalışan motivasyonunda artış olarak görmeye başladık. Rafineri ve Petrokimya İş Birimi'nde Çevik İş Modeli'ne geçiş ile takımlar, fonksiyon hedefleri etrafında birleşmek yerine, şirkete katılan değeri optimize etmeyi sağlayacak ortak amaçlar etrafında birleştiler. Bu sayede Petkim'de hedeflenenin üzerinde kapasite artışı gerçekleşti ve proses parametre değişkenliklerinde azalma gözlemlendi. Çevik İş Modeli'ne geçiş ile birlikte çalışan ekiplerin motivasyonunda kısa sürede artış olduğu izlendi.

Sürdürülebilirlik için daha fazla değer yaratıyoruz.

Tüm üretim ve ekonomik döngümüzde, paydaşlarımız için değer üretmeyi hedefleyen ve toplumsal kalkınmayı gözetken sürdürülebilirlik yaklaşımımızla hareket ediyoruz.

Operasyonlarımızın çevresel etkilerinin yönetimi, enerji verimliliği, iş sağlığı ve güvenliği, proses güvenliği ve sürdürülebilir üretim süreçleri gibi konularda sürekli genişlettiğimiz perspektifimizle katkı sağlayacak yatırımlarımızı hız kesmeden sürdürüyoruz. Bu

yatırımların dışında stratejik olarak sınıflandırılan projeler ile bilgi teknolojileri gibi faaliyet dışı alanlarda da yatırımlarımıza devam ediyoruz. 2022 yılı toplam yatırım harcamalarımız 4 milyar TL'yi aştı.

2022 yılında sürdürülebilirlik çerçevesinde attığımız önemli adımlarla "ilk"leri gerçekleştirdik.

Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kapsamında Petkim ve STAR Rafineri şirketlerimizde ilk kez gerçekleştirilen, ölçek ve kapsam olarak Türkiye'de bir ilk niteliği taşıyan, ISO 55001 Varlık Yönetim Sistemi belgelendirme çalışmalarını iç kaynaklarımızla yürüterek, dış tetkikleri başarıyla tamamladık.

Sürdürülebilir hammadde ve bu hammaddelerle üretilen ürünlerin tedarik zinciri boyunca şeffaf bir şekilde izlenebilirliğini ortaya koyan, paydaşlarımıza ürünlerin sürdürülebilirlik gereksinimlerini karşıladığını garanti eden ISCC – International Sustainability Carbon Certification'ın da ilk kez sahibi olduk.

2022 yılında ayrıca, Türkiye de ilk defa 5S metodolojisinin sürdürülebilirlik çalışmalarına kapsamlı bir şekilde entegre edildiği "Ürün Paketleme ve Depolama Sahalarında 5S Uygulama Projesi ile Kapasite Artışı ve Karbon Ayak İzi

Azaltılması Projesi"ni hayat geçirerek Türkiye Kalite Derneği'nin düzenlediği yarışmada Yılın Başarılı Ekibi Gümüş Ödülü'nü kazandık.

Sürdürülebilirliğin en önemli eksenlerinden biri de entelektüel sermayenin güçlendirilmesi. Petkim'de insan kaynağına verdiğimiz değer, 2017 yılından beri istikrarlı şekilde sürdürülen Değer Benim Programı'ndaki çalışmalarımız sayesinde entelektüel sermayemize daha büyük bir değer olarak geri dönüyor.

Başarı yapıtaşlarımızdan biri olarak gördüğümüz Değer Benim Programı'nda 2022 yılında, çalışma arkadaşlarımızdan gelen yaklaşık 156 proje önerisi içinden 45'ten fazla inisiyatif detaylandırılarak projelendirildi. Yalın Altı Sigma, Çevik Dönüşüm ve Dijitalleşme kategorilerinde büyük projeler hayata geçirildi.

Bu projelerle aynı zamanda Petkim finansal sonuçlarına pozitif yönde önemli katkılar sağlanıyor. 2022 yılında Platform üzerinden yaratılan ilave değer 96,5 milyon ABD dolarını buldu.

İş Birimimizde, mevcut operasyonel ve finansal performansı değerlendirmek ve gelişime açık alanlarda iyileştirmeleri hayat geçirmek için ile geniş kapsamlı ve uluslararası karşılaştırmalı performans analiz çalışmaları yürütüyoruz.

Stratejik yönelimimizi, Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG) performansımızı daha da ileriye taşıyan projelerle ortaya koyuyor, geleceğe dair kazanımlarımızı artırma odağıyla ilerlemeye devam ediyoruz.

Ekonomiye vazgeçilmez katkımızın, aynı zamanda bizlere büyük sorumluluk yüklediğinin bilinciyle, Petkim'i yarına taşıyacak

sürdürülebilir ve sorumlu üretime ilişkin tüm aksiyonları alırken, çevresel etkimizi azaltıp sosyal etkimizi artırmak yolunda adımlarımızı hızlandırıyoruz.

2022 yılındaki güçlü performansımıza katkı ve destekleri için başta kıymetli çalışma arkadaşlarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza en içten teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,

Anar Mammadov

Genel Müdür

SOCAR; entegre çözümler sunan bir enerji şirketi olarak, stratejik iş birlikleriyle küresel çapta ekonomik, sosyal ve çevresel fayda sağlamayı ve uluslararası operasyonlarını geliştirmeyi sürdürüyor.

SOCAR Global Faaliyetleri

Keşif

- Abşeron
- Bulla Deniz
- Zafar-Maşal
- Şafag-Asiman
- Babek
- Garabağ
- Aşrafi-Dan Ulduzu-Aypara
- D230

Üretim

- Azeri-Chirag-Gunashli (ACG)
- Şahdeniz
- Ümid
- Bahar Gum Deniz
- Binegedi
- Kürovdağ
- Kürsengi ve Garabağlı
- Mişovdağ Kelameddin
- Muradkhanli, Jafarli ve Zardab
- Neftçala
- Pirsahhat
- Ramani
- Surahani
- Güney-Batı Gobustan
- Zığ ve Hovsan

Rafinaj ve Gaz İşleme

- Gaz İşleme Tesisi
- Haydar Aliyev Petrol Rafinerisi
- STAR Rafineri

Petrokimya

- Azerikimya Üretim Birliği
- Petkim
- SOCAR Carbamide
- Polipropilen Fabrikası
- Yüksek Yoğunluklu Polietilen Fabrikası
- SOCAR Methanol

İletim (Taşıma)

- Bakü-Novorossiysk Petrol Boru Hattı
- Bakü-Supsa Petrol Boru Hattı
- Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı (BTC)
- Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattı (SCP)
- TANAP
- TAP
- Dubendi Terminali
- Kulevi Terminali
- Demiryolu Nakliyesi
- SOCAR Terminal

Hizmetler

- Azerigaz Üretim Birliği
- SOCAR Energy Ukraine
- SOCAR Georgia Gas
- SOCAR Georgia Petroleum
- SOCAR Petroleum
- SOCAR Romania

SOCAR Türkiye, sürdürülebilir bir yaşama sosyal, ekonomik ve çevresel fayda sağlamak için en ileri teknolojilerle çalışan, öncü bir enerji şirketidir.

Ticari unvanı SOCAR Turkey Enerji A.Ş. olan SOCAR Türkiye, dünyanın en köklü petrol ve doğal gaz şirketlerinden Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Petrol Şirketi (SOCAR) tarafından 2006 yılında kuruldu. 2008 yılından itibaren Türkiye’de faaliyet göstermeye başlayan SOCAR Türkiye, %51 oranındaki kamu hissesi ‘blok satış’ yöntemiyle özelleştirilen Petkim Petrokimya Holding A.Ş.’nin ihale sürecinde yer aldı.

30 Mayıs 2008 tarihinde SOCAR & Turcas Petrokimya A.Ş.’ye devri yapılan Petkim ile birlikte, iki ülke arasında güçlü bir stratejik ortaklığa da imza atılmış oldu. Turcas’ın ortaklıktan ayrılmasından sonra Petkim’in %51 hissesinin tamamı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.’ye devredilirken, 14 Ağustos 2015 tarihinde şirketin toplam sermayesinin %13’üne denk gelen hissesi Goldman Sachs International tarafından satın alındı. 2021 yılında ise Goldman Sachs International hisseleri SOCAR Grubu iştiraki olan Sermaye Investments Limited tarafından satın alındı. Böylece SOCAR Turkey Enerji A.Ş.’nin ortaklık yapısı, %89,7 SOCAR ve %10,3 Sermaye Investments Limited olarak yeniden belirlendi.

Türkiye’nin en büyük endüstriyel holdingi olarak başta petrokimya, rafinaj, doğal gaz, ticaret, iletim ve dağıtım olmak üzere birçok sektörde faaliyetlerini sürdürürken kaynaktan son kullanıcıya kadar uzanan değer zinciriyle üretim kapasitesini sürekli artıran SOCAR Türkiye; Petkim’den sonra Ege Bölgesi’nin en büyük entegre limanı SOCAR Terminal, Türkiye’de tek bir noktaya yapılan en büyük reel sektör yatırımı STAR Rafineri ve Güney Gaz Koridoru’nun en uzun parçasını oluşturan, Hazar Denizi’ndeki kaynakları Türkiye’ye ve Avrupa’ya ulaştıran Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi’ni (TANAP) hayata geçirdi.

SOCAR Türkiye; Aliaga’daki tüm grup şirketlerini kapsayan arazi için ‘Özel Endüstri Bölgesi’ unvanını alan Türkiye’deki ilk şirket oldu. SOCAR Türkiye grup şirketlerinden STAR Rafineri ise Türkiye’nin ilk ‘Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi’ne sahiptir. Türkiye’yi yatırım üssü yapan SOCAR Türkiye, 17 Haziran 2019’da Alman enerji şirketi EWE AG’nin Türkiye’deki operasyonlarını yöneten EWE Turkey Holding ve iştiraklerini satın aldı. Bu tarih itibarıyla Bursa ve Kayseri’de gaz dağıtımı yapan Bursagaz ve Kayserigaz’ın %80’i, ticaret ve elektrik dağıtım şirketi EWE Enerji, enerji servisleri hizmeti veren

Enervis ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren Millenicom’un %100 hissesi, SOCAR Türkiye’ye geçti. Devreye aldığı stratejik yatırımların ardından 2020 yılı içinde attığı adımlarla; entegrasyon sürecini tamamlayan SOCAR Türkiye, Türkiye’nin en büyük endüstriyel holdingi olarak faaliyetlerini sürdürüyor.

Doğrudan çalışan sayısı 5 bin 200’den fazla olan SOCAR Türkiye, yüklenicileri ile birlikte 10 bini aşkın kişiye istihdam yaratıyor. Bugüne kadar Türkiye’ye yaptığı yatırımların değeri 18 milyar ABD dolarını aşan SOCAR’ın tüm yatırımları tamamlandığında bu rakam 19,5 milyar ABD dolarına ulaşacak. Bu tutar, SOCAR’ın Azerbaycan dışındaki bir ülkeye yaptığı en büyük yatırımı temsil ediyor.

İki kardeş ülke Azerbaycan ve Türkiye arasındaki ekonomik iş birliğinin en güçlü temsilcisi olarak bir yandan istihdama ve üretime katkı sağlarken, diğer yandan Türkiye’nin cari açığının azalmasına destek veren SOCAR Türkiye, Türkiye’nin potansiyeline, geleceğine duyduğu inançla, Türkiye’nin uluslararası enerji arenasında etkin bir oyuncu olması için önemli roller üstleniyor.

Devreye aldığı stratejik yatırımların ardından 2020 yılı içinde attığı adımlarla; entegrasyon sürecini tamamlayan SOCAR Türkiye, Türkiye'nin en büyük endüstriyel holdingi olarak faaliyetlerini sürdürüyor.

GENEL MERKEZ

SOCAR TÜRKİYE	Petrokimya, rafinaj ve doğal gaz operasyonlarının genel merkezi
SOCAR TÜRKİYE AR-GE VE İNOVASYON	Yenilikçi, sürdürülebilir, çevre dostu ve pazar odaklı ürünler ve teknolojiler
SCR MÜŞAVİRLİK A.Ş.	Gayrimenkul inşaat ve müşavirlik

RAFİNERİ VE PETROKİMYA İŞ BİRİMİ

PETKİM	Türkiye'nin ilk ve tek entegre petrokimya üreticisi
STAR RAFİNERİ	Motorin, jet yakıtı, LPG, reformat ve nafta üreticisi
SOCAR DEPOLAMA	Depolama ve operasyon
SOCAR TİCARET	Toptan ve perakende akaryakıt, hava ve deniz taşıtı yakıtları satışı
PETKİM RES	Rüzgar enerjisi santrali

DOĞAL GAZ İŞ BİRİMİ

BURSAGAZ	Doğal gaz dağıtım şirketi
KAYSERİGAZ	Doğal gaz dağıtım şirketi
SOCAR ENERJİ TİCARET	Doğal gaz ile elektrik, ticaret ve satış faaliyetleri
ENERVİS	Enerji sektörü servis sağlayıcısı

PORTFÖY YÖNETİMİ İŞ BİRİMİ

SOCAR FİBER	Elektronik haberleşme amaçlı fiber optik hat yatırımı
SOCAR TERMİNAL	Ege Bölgesi'nin en büyük konteyner terminali
MİLLENİCOM	Telekomünikasyon hizmeti tedarikçisi

TANAP

Azerbaycan doğal gazını Avrupa'ya taşıyacak Güney Gaz Koridoru'nun en büyük halkası

Başlıca Operasyonel ve Finansal Göstergeler

Petkim'in faiz, amortisman ve vergi öncesi kârı (FAVÖK) 3.948 milyon TL olurken, 2022 yılı net kârı %18,6 artışla 6.545 milyon TL olarak kaydedildi.

54.662.952
bin TL

2022 yılında aktif büyüklük 54.662.952 bin TL'dir.

%79,6

2022 yılında aktif büyüklük artışı %79,6'dır.

6.545.018
bin TL

2022 yılında net kâr 6.545.018 bin TL'dir.

2,23
milyon ton

2022 yılında üretim miktarı 2,23 milyon ton'dur.

1,10x
Cari Oran

0,61x
Likidite Oranı

Son İki Yılın Göstergeleri (bin TL)	2021	2022
Toplam Aktifler	30.428.156	54.662.952
Net Satışlar	28.715.657	48.898.269
Net Dönem Kârı	5.516.603	6.545.018
Yurt Dışı Satışlar (milyon ABD doları)	1.315	1449
Çıkarılmış Sermaye	2.534.400	2.534.400
Personel Sayısı (yıl sonu)	2.377	2.328

Özet Bilanço (bin TL)	2021	2022
Dönen Varlıklar	19.623.291	34.404.853
Duran Varlıklar	10.804.865	20.258.099
Toplam Aktifler	30.428.156	54.662.952

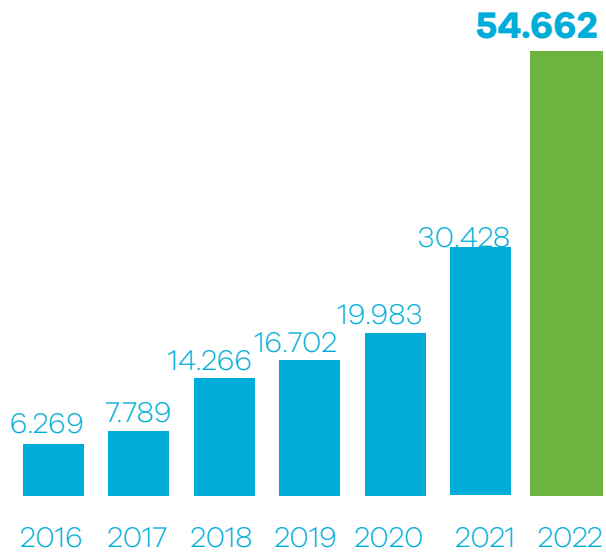
Kısa Vadeli Yükümlülükler	7.655.372	31.197.893
Uzun Vadeli Yükümlülükler	10.053.754	4.405.807
Özsermaye	12.719.030	19.059.252
Toplam Kaynaklar	30.428.156	54.662.952

Özet Gelir Tablosu (bin TL)	2021	2022
Net Satışlar	28.715.657	48.898.269
Brüt Kâr	6.417.248	4.118.883
Faaliyet Kârı	7.310.677	6.775.696
FAVÖK	6.241.644	3.947.789
Net Dönem Kârı	5.516.603	6.545.018

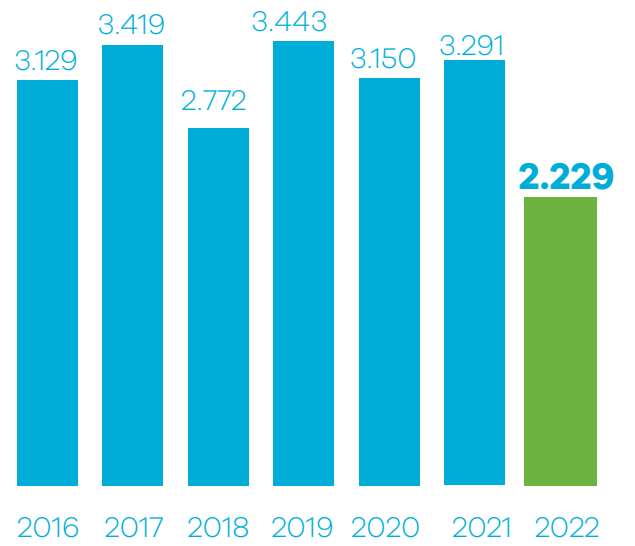
Önemli Oranlar	2021	2022
Cari Oran	2,56X	1,10X
Likidite Oranı	1,15X	0,61X
Finansal Kaldıraç Oranı	0,58X	0,65X
Borçlanma Oranı (Toplam Borç/Özkaynak)	1,39X	1,87X

Brüt Kâr Marjı (%)	22,3	8,4
Faaliyet Kârı Marjı (%)	25,5	13,9
FAVÖK Marjı (%)	21,7	8,1
Net Kâr Marjı (%)	19,2	13,4

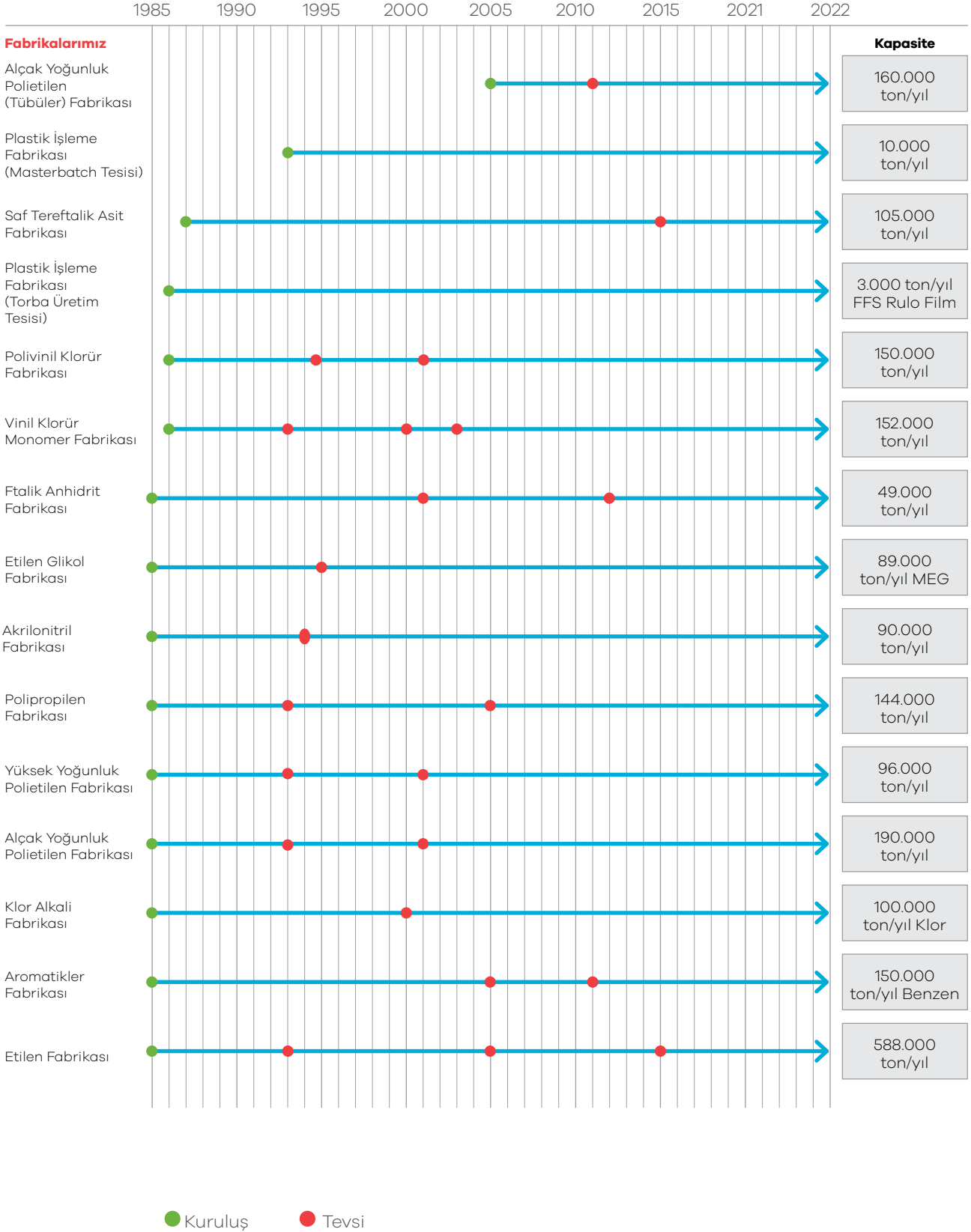
Toplam Aktifler (milyon TL)

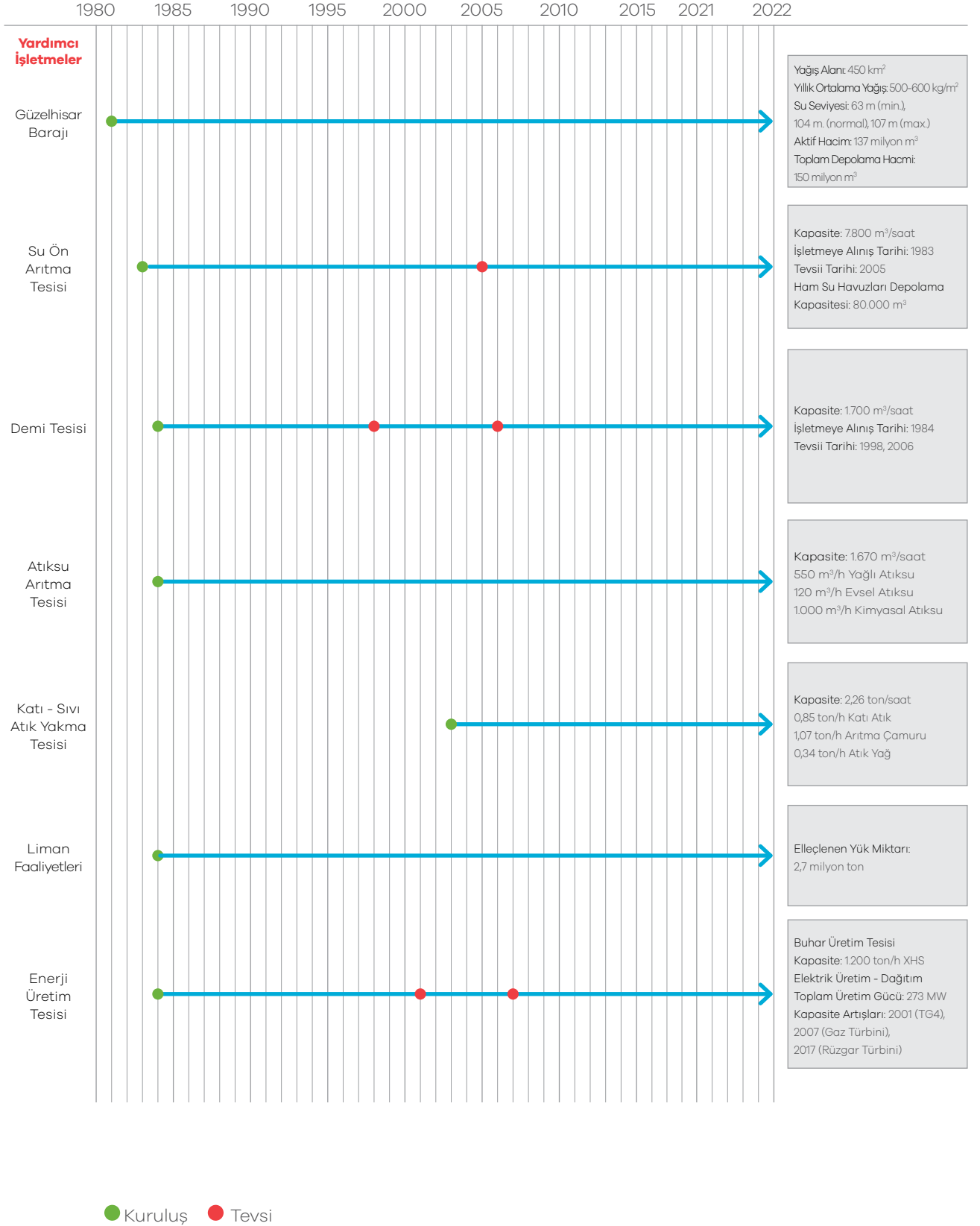

Brüt Üretim (bin ton)

Petkim Tesisleri

Petkim'in Tarihçesinden Kilometre Taşları

1965-1970

- Petkim Petrokimya A.Ş. 250 milyon TL sermaye ile kuruldu.
- İzmit-Yarımca'da Etilen, Polietilen, Klor Alkali, VCM ve PVC fabrikalarının yapımı tamamlandı ve deneme üretimine alındı.
- Aliağa bölgesinde ikinci bir petrokimya kompleksi kurulması kararı verildi.

1971-1975

- Çanakkale Plastik İşleme Fabrikası devreye alındı.
- Yarımca Kompleksi'nde DDB fabrikası tamamlanarak işletmeye alındı.
- Petkim'in sermayesi 1,5 milyar TL'ye çıkarıldı.
- Yarımca Kompleksi'nde Etilen ve Polietilen fabrikaları tevsi edildi.
- Karbon Siyahı, Sentetik Kauçuklar, Stiren ve Polistiren fabrikaları devreye alındı.

1976-1983

- Yarımca Kompleksi'nde VCM ve PVC fabrikaları tevsi edildi ve Kaprolaktam üniteleri işletmeye alındı.
- Otomotiv sanayiindeki büyümeye paralel 19 Ağustos 1976'da Petkim'in öncülüğünde, Petlas Lastik Sanayi A.Ş. kuruldu.
- Şirket sermayesi sırasıyla 8, 40 ve 100 milyar TL'ye çıkarıldı.
- Aliağa Kompleksi'nin yardımcı işletmeleri ve ortak tesisleri tamamlandı.

1984-1989

- Aliağa Kompleksi fabrikaları işletmeye alındı.
- Aliağa ve Yarımca Alpet A.Ş. ve Yarpet A.Ş. adı altında bağlı ortaklık haline getirildi.
- 28 Mayıs 1986 tarihinde, 3291 sayılı kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamına alındı.

1990-1995

- Şirket sermayesi 1990 yılında 2 trilyon TL'ye, 1991 yılında 3 trilyon TL'ye çıkarıldı.
- Aliağa Kompleksi'nde 1993 yılında AYPE, YYPE, PP ve ACN fabrikalarında; Yarımca Kompleksi'nde 1995 yılında PVC, PS, KS, SBR, CBR ve BDX fabrikalarında yapılan tevsi ve rehabilitasyon çalışmaları sonucu kapasiteleri artırıldı.

1996-1999

- TS-EN-ISO 9002 Kalite Güvence Belgesi alındı.
- Petkim'in sermayesi, Yeniden Değerleme Değer Artış Fonu'ndan karşılanmak suretiyle 114 trilyon TL artırılarak 117 trilyon TL'ye yükseltildi.

2000-2004

- Klor Alkali fabrikasında, klor üretim kapasitesinin 100 bin ton/yıla çıkarılmasını amaçlayan tesis bitirilerek işletmeye alındı.
- Şirket sermayesi 117 trilyon TL'den 204,75 trilyon TL'ye yükseltildi.
- Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun kararı ile Yarımca Kompleksi TÜPRAŞ'a devredildi.
- YYPE fabrikası 2. tevsi

çalışmaları 2001 yılında bitirilerek üretim kapasitesi 66 bin ton/yıldan 96 bin ton/yıla çıkarıldı.

- PVC fabrikası kapasitesine 10 bin ton eklendi.
- Çanakkale Plastik İşleme Fabrikası kapatılarak malzemeleri Aliağa Kompleksi'ne transfer edildi.
- Sıvı-Katı Atık Yakma Tesisi 2003 yılında devreye alındı.
- Kuru yük iskelesi üçüncü şahısların kullanımına açıldı.

2005-2007

- Etilen, AYPE ve PP fabrikaları tevsi çalışmaları 2005 yılında tamamlandı. Etilen fabrikası kapasitesi 400 bin ton/yıldan 520 bin ton/yıla, AYPE fabrikası kapasitesi 190 bin ton/yıldan 310 bin ton/yıla, PP fabrikası kapasitesi ise 80 bin ton/yıldan 144 bin ton/yıla çıkarıldı. Son 18 yılın en yüksek yatırım tutarı gerçekleştirildi.
- Aromatikler fabrikasında p-x kapasitesi 100 bin ton/yıldan 136 bin ton/yıla, benzen kapasitesi 123 bin ton/yıldan 134 bin ton/yıla çıkarıldı.
- 2007 yılında Buhar Üretim ve Elektrik Üretim ünitelerinde 90 milyon ABD doları harcanarak gerçekleştirilen yatırımla; 57 MW'lık gaz türbini devreye alındı. Buhar kazanlarında fuel-oil'in yanı sıra çevre dostu doğal gaz kullanımına geçilerek yakıt esnekliği sağlanmış oldu.
- Torba Üretim'de FFS rulo film üreten co-extruder ünitesi 2007 yılında devreye alındı. Kademeli

olarak bütün katı ürünlerde ventilli torba yerine FFS torba ambalajına geçildi.

- Petkim'in sermayesindeki %51 oranındaki kamu hissesinin, blok satış yöntemi ile özelleştirilmesine ilişkin ihale sürecinde, 05 Temmuz 2007 tarihinde kamuya açık olarak yapılan nihai pazarlık görüşmeleri sonucunda ikinci en yüksek teklifi veren SOCAR & Turcas Ortak Girişim Grubu'na satılması, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 22.11.2007 tarih ve 2007/63 sayılı kararı ile onaylandı.

2008-2009

- Petkim Petrokimya Holding A.Ş.'nin %51 oranındaki kamu hissesi blok olarak SOCAR&Turcas Ortak Girişim Grubu'na 2,04 milyar ABD doları bedelle 30 Mayıs 2008 tarihinde devredildi.
- Petkim'in mülkiyetinde bulunan 1.300 dönüm alan, hammadde rafinerisi kurulması için STAR Rafineri A.Ş.'ye tahsis edildi.
- Tesiste hammadde esnekliği yaratacak şekilde teknoloji yenilenmesi gerçekleştirilerek Nafta ile birlikte LPG krak edilmeye başlandı.
- Şirketin lojistik olarak büyüme planları çerçevesinde Petkim limanı fizibilite ve detaylı terminal planlama çalışması başlatıldı.
- TSE tarafından gerçekleştirilen Entegre Yönetim Sistemi Belgelendirme Denetimi sonucunda; ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi

yenilendi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi ve TS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi alındı.

2010

- STAR Rafineri A.Ş., Petkim sahasında yapacağı 10 milyon ton kapasiteli rafineri yatırımı için 23 Haziran 2010'da lisans aldı.
- Liman faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla Petlim Limancılık Ticaret A.Ş. Kasım 2010 tarihinde kuruldu.
- ERP (Kurumsal Kaynak Planlaması) projesine 1 Ekim 2010 tarihi itibarıyla geçiş yapılarak tüm süreçler ERP üzerinden takip edilmeye başlandı.
- Petkim'in sermayesi bedelsiz artırılarak 204.750.000 TL'den 1.000.000.000 TL'ye çıkarıldı.
- Petkim'in Rüzgar Enerji Santrali kurmak amacıyla EPDK'ya yaptığı lisans başvurusu, 15.12.2010 tarih ve 2922-16 sayılı EPDK kararı ile uygun bulundu.

2011

- Petkim Yarımadası'nda yer alan STAR Rafineri'nin temel atma töreni gerçekleştirildi.
- AYPE-T Fabrikası'nda kapasite artış yatırımı yapıldı. Fabrika'nın kapasitesi %20 artırıldı.
- Heydar Aliyev Meslek Lisesi'nin temeli atıldı.
- Hava Azot ve Oksijen fabrikası Fransız Air Liquide firmasına devredildi.
- Petkim Yarımca arazisi ihale ile satıldı.

- Etilen fabrikasının kapasite artış anlaşması imzalandı.
- Turcas'ın ortaklıktan ayrılmasıyla Petkim'in %51 hissesi SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'ye geçti.

2012

- Petkim'in %100 hissedarı olduğu Petlim Limancılık Tic. A.Ş. ile Hollanda kökenli APM Terminals arasında, konteyner limanının işletilmesi konusunda ön anlaşma imzalandı.
- Ağustos 2012'de tamamlanan tevsî yatırımının ardından PA fabrikasının kapasitesi 34 bin ton/yıldan 49 bin ton/yıla yükseldi.
- Petkim, Türkiye Kalite Derneği (KalDer) ve Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) tarafından verilen "Ulusal Kalite Başarı Ödülü"nü kazandı.
- Etilen ve PTA fabrikalarındaki kapasite artışı projesi 'Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi' aldı.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen 'Sanayide Enerji Verimliliği Artırıcı Proje' yarışmasına 58 milyon TL/yıl kazanç ve 140 bin ton/yıl CO₂ salımında azalma sağlayan 7 proje ile katılan Petkim, büyük sanayiciler kategorisinde birincilik ödülü aldı.
- Petkim'in katkıları ile yapılan Haydar Aliyev Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nin inşaatı tamamlanarak Aliğa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne teslim edildi.

Petkim'in Tarihçesinden Kilometre Taşları

2013

- Petkim, Ulusal Enerji Ödülleri'nde "Sanayide Enerji Verimliliği" kategorisinde büyük ödüle layık görüldü.
- Petkim, 500.000 TEP üstü enerji tüketen Büyük Sanayi Kuruluşları arasında ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi'ni alan ilk sanayi kuruluşu oldu.
- Petkim, müşteri odaklı çalışmalarını TS ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Belgesi ile taçlandırdı.
- Konteyner limanının APM Terminals tarafından işletilmesine yönelik, APMT BV. ve APM Terminals ile 22 Şubat 2013 tarihinde bir işletme anlaşması imzalandı.
- Petkim Akademi kuruldu.
- Petkim, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) tarafından her yıl düzenlenen Başarılı Sanayi Kuruluşları Ödül Töreni'nde toplam dört ödülün sahibi oldu.
- Petkim Konteyner Limanı yatırımının hafriyat çalışmaları başladı.
- Petkim, 765 milyon 751 bin ABD doları ihracatla hem Ege Bölgesi'nin hem de Ege'de kimya sektörünün ihracat şampiyonu oldu.

2014

- Petkim Rüzgar Enerjisi Projesi (Petkim RES) için Alstom firmasıyla nihai sözleşme imzalandı.
- Petkim'in %100 iştiraki olan Petlim Limancılık Tic. A.Ş.'nin %30'luk hissesine, Goldman Sachs 250 milyon ABD doları bedelle ortak oldu.
- Etilen fabrikasının kapasitesi %13 artışla 588 bin ton/yıla çıkarılırken, PTA fabrikası 70 bin ton/yıldan 105 bin ton/yıl

kapasiteye ulaştı. Petkim'in brüt üretim kapasitesi de böylece %13 arttı. Petkim bünyesindeki fabrikalar büyük bir bakımdan geçti.

- Petkim'in Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, Kobirate tarafından yapılan çalışma sonucunda, 9.01 olarak belirlendi.
- Plastik İşleme Fabrikası yeni yerinde üretime alındı.
- TSE tarafından geliştirilen ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi'ni aldı.
- Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksi'ni oluşturan 15 şirketten biri oldu.

2015

- Petkim'in yeni Ar-Ge Merkezi hizmete girdi. 1970'te Yarımca'daki Kompleksi'nde "Araştırma Merkezi" oluşturarak önemli bir sürecin öncülüğünü üstlenen Petkim, İzmir Aliağa'ya geçtikten sonra farklı binalarda faaliyetlerine devam eden Ar-Ge birimini, 350 m²'si pilot tesisler, 850 m²'si laboratuvar ve ofislerden oluşan toplam 1.200 m²'lik kullanım alanlı yeni merkezine taşıdı. Ar-Ge Merkezi, Bilim Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayıyla hizmet vermeye başladı.
- Petkim, 50'nci gurur yaşını çalışanları, Petkim ve SOCAR'ın üst düzey yetkilileri, iş ve medya dünyası, Türkiye ve Azerbaycan protokolünden seçkin konukları ile birlikte coşku dolu etkinliklerle kutladı.
- Petkim, tekstil ve PET ambalaj üretimine hammadde sağlayan PTA fabrikasının kapasitesi yıllık 70 bin tondan 105 bin tona ulaştı.

- Petkim Limanı, Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü ve TSE (Türk Standartları Enstitüsü) tarafından gerçekleştirilen denetim sonucunda "Greenport (Yeşil Liman) Sertifikası" almaya hak kazandı.
- Petkim, Türkiye'nin en dijital şirketlerinden biri seçildi. Özel sektör şirketlerinde üretimden müşteriye kadar uzanan süreçte dijitalleşme performansını değerlendiren Accenture Türkiye, Dijitalleşme Endeksi'ni hayata geçirdi. Bilimsel bir yaklaşım ve sistematik bir metodoloji ile gerçekleştirilen çalışmanın sonucunda Petkim "Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı" sektörünün lideri oldu.
- Petkim, Enerji Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (YEGM) tarafından düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nda birincilik ödülünü aldı. Petkim, endüstriyel işletmelerin mevcut sistemlerinde enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik uyguladıkları projelerin değerlendirildiği SEVAP-3 (50.001 TEP ve üzeri) kategorisinde AYPE, Etilen, Aromatikler, ACN ve AYPE-T fabrikalarından seçilen toplam 8 enerji projesi ile katıldığı yarışmada birinci oldu.

2016

- Petlim Konteyner Terminali'nin 800 bin TEU'luk ilk fazı 06.12.2016 tarihinde tamamlanarak hizmete girdi.
- ACN fabrikası son 31 yılın üretim rekorunu kıırarak Petkim işletmeleri içerisinde "En İyi Fabrika" seçildi.
- Polipropilen fabrikasında

nonwoven ile Yüksek Yoğunluk Polietilen (YYPE) fabrikasında gazsız sıvı şişe kapağı üreticilerine yönelik olarak organoleptik kapaklık türlerin üretimlerine başlandı.

- 2016 yılında gerçekleştirdiği 438 milyon ABD dolarlık ihracat ile Petkim "Ege Bölgesi'nin En Fazla İhracat Gerçekleştiren Firması" ve "Kimya Sektörünün En Fazla İhracat Gerçekleştiren Birinci Firması" ödülleri ald.
- Petkim Liman İşletmesi, T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü ile Türk Standartları Enstitüsü tarafından yapılan denetimlerin ardından Greenport (Yeşil Liman) sertifikasını 2. kez almaya hak kazandı.
- Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından gerçekleştirilen TS ISO 31000 Risk Yönetimi Doğrulama tetkiki başarıyla tamamlanarak belgelenmeye hak kazanıldı.

2017

- Petkim, 2017 yılında gerçekleştirdiği 671 milyon dolarlık ihracatla Ege Bölgesi'nin "En Fazla İhracat Gerçekleştiren Firması" ve "Kimya Sektörünün En Fazla İhracat Gerçekleştiren Firması" ödülleri sahibiydi.
- Etilen Fabrikası'nda %100 kapasiteye ulaşılırken, tüm tesisler toplamında %97'lik rekor kapasite kullanımıyla 3,42 milyon ton rekor üretim gerçekleştirildi.
- 17 türbin ve 51 MW (17x3MW) güce sahip RES projesinin montajı 2017 yılında tamamlandı ve 25 MW elektrik üretim lisansı ile üretime başladı.

- Petkim Konteyner Terminali'nin ikinci fazının inşaatı tamamlandı.
- Petkim'in Kurumsal Dönüşüm Programı "Petkim Benim" Ocak 2017 itibarıyla başladı.
- Petkim'de Dijital Dönüşüm hamlesine başlandı; bu doğrultuda Dijitalleşme ve Teknoloji Genel Müdür Yardımcılığı oluşturuldu.

2018

- Petkim'in 500 milyon ABD doları bedelli ilk yurt dışı tahvilleri İrlanda Borsa'sında listeye alındı.
- STAR Rafineri'nin sermayesindeki dolaylı %18 oranında payın satın alınması için SOCAR Türkiye ile hisse satış ve devir sözleşmesi imzalandı.
- Planlı bakım duruşu Turnaround 63 gün olarak belirlenmişken 53 günde başarıyla tamamlandı.
- Petkim'in alanında dünya klasmanına girecek büyüklükteki dijitalleşme projesi Etilen Fırın Optimizasyon Modeli (EFOM) hayata geçirildi.
- SOCAR Türkiye Aliğa Yönetim Binası'nın resmi açılış töreni iki ülke Cumhurbaşkanı'nın katılımıyla gerçekleşti.
- STAR Rafineri'nin açılışı iki ülke Cumhurbaşkanı tarafından gerçekleştirildi.
- SOCAR Türkiye'nin İzmir Aliğa'daki 1.453 hektarlık arazisi Türkiye'nin ilk Özel Endüstri Bölgesi ilan edildi.
- Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu BOCCIA Milli Takımı Sponsorluğu sözleşmesi imzalandı.
- SOCAR Terminal'in ikinci fazı operasyona başladı.

2019

- STAR Rafineri, SOCAR Türkiye'nin rafineri-petrokimya entegrasyonu kapsamında ürettiği ilk naftanın Petkim'e satışını gerçekleştirdi.
- Petkim, 2019 yılında 3,44 milyon ton'luk üretimle tüm zamanların en yüksek miktardaki üretimini gerçekleştirerek üretim rekoru kırdı.
- SOCAR Türkiye grup şirketlerinin entegrasyon süreci 1 Kasım 2019'da tamamladı. Bu entegrasyonla birlikte; Petkim, STAR Rafineri, SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama ve SOCAR Turkey Enerji Dağıtım iştirakleri SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi Başkanlığı çatısı altında toplandı.
- Petkim'in Kültürel Dönüşüm Programı "Petkim Benim", SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi'ndeki şirketlerde yaygınlaştırılarak "Değer Benim" adıyla uygulanmaya başladı.
- Dünyada Endüstri 4.0 teknolojilerini üretimde en iyi kullanan tesislerin kabul edildiği Dünya Ekonomi Forumu (WEF) "Global Lighthouse Network"e bu yıl Türkiye'den seçilen tek şirket Petkim oldu.

2020

- Pandeminin getirdiği olumsuz ve kısıtlı çalışma koşulları altında da Petkim, üretimine ara vermeden devam ettirilerek sağlık gereçleri ve hijyenik maske üretimine katkı sağladı.
- Petkim, 20. Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışmasında kategori 3'te (50.000 TEP ve üzeri) 3.lük ödülünü aldı.
- Kimyevi Maddeleri ve Mamulleri

Petkim'in Tarihçesinden Kilometre Taşları

alanında Ar-Ge'ye en fazla yatırım harcamaları yapan şirket Petkim oldu.

- STAR Rafineri'nin güvenilirliğini artırmak adına kritik öneme sahip Utilite ve Hidrojen Üretim Üniteleri elektrik beslemeleri Şubat 2020'de Petkim üzerinden sağlanmaya başlandı.
- Petkim RES'in başlangıçta 25 MW olan elektrik üretim lisansı 13.08.2020 tarihinde 38 MW'a çıkartıldı.
- Petkim entegrasyon çalışmalarından elde edilen fayda 30 milyon ABD dolarına ulaştı.
- 4.yılını tamamlayan Değer Benim Programı kapsamında 2020 yılında 31 yeni proje ile ilave değer oluşturuldu.
- 2019 yılında 4 fabrikada pilot olarak başlatılan Çevik İş Modeli 2020 yılında başarı ile devam ettirilerek HSE ve üretim performansında önemli artışa neden oldu.
- Petkim'de Yalın Altı Sigma çalışmalarının ikinci dalgası kapsamında 12 Yeşil Kuşak eğitimleri başarı ile tamamlandı.
- Pandemi döneminde daha güvenli çalışma ortamı sağlanarak TSE COVID-19 Güvenli Üretim Belgesi alındı.

2021

- Sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda yapılan çalışmalarla dünyanın önde gelen kurumlarının, bir bağımsız denetçi kuruluş tarafından "Çevre, Sosyal ve Yönetişim" başlıklarında değerlendirildiği "ESG Derecelendirmesi"nde Petkim, 206 şirket arasında 8'inci sırada yer aldı.
- 25 Ekim-1 Kasım 2021 tarihlerinde Türk Standartları Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen "ISO 22301:2012 Toplumsal Güvenlik - İş Sürekliliği Yönetim Sistemi Belgelendirme" tetkiki başarılı şekilde sonuçlandırılarak Petkim bu yeni belgelendirmeyi almaya hak kazandı.
- Petkim'de verimlilik ve performansı artırmak üzere hayata geçirilen Değer Benim Dönüşüm Programı ile 5 yıldır çalışanlardan gelen proje önerilerinin 2021 yılında gerçekleşmesi 110 milyon ABD doları oldu.
- Üretimde sürdürülebilirlik, verimlilik ve performans odaklı çalışma anlayışının kurum kültürümüzün bir parçası haline gelmesini destekleyen Çevik Çalışma Modeli ile ilgili önemli adımlar atılarak Petkim'de operasyon tarafında tüm fabrikalarda Çevik Çalışma Modeli'ne başarılı bir şekilde geçildi.

2022

- Petkim Ege Bölgesi'nde kimya sektörü kategorisinde ve tüm kategorilerde birinci sırada yer alarak 2022 yılı Ege Bölgesi ihracat şampiyonu oldu.
- Petkim'de başarısını 6. yılına taşıyan Değer Benim Dönüşüm Programı ile çalışma arkadaşlarımızdan gelen proje önerilerinin 2022 yılında gerçekleşmesi 96,5 milyon ABD doları oldu.
- Petkim'de Yalın Altı Sigma çalışmalarının 3. dalgası kapsamında Yeşil Kuşak Programı tamamlandı ve toplam 11 çalışmamız yeşil kuşak almaya hak kazandı. 2022 yılında başlayan 4. dalga çalışmalarının da tamamlanması ile toplam 44 çalışmamız yeşil kuşak sahibi olacak.
- Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kapsamında Petkim ve STAR Rafineri'de ilk kez gerçekleştirilen ve ölçek ve kapsam olarak Türkiye'de bir ilk niteliği taşıyan, ISO 55001 Varlık Yönetim Sistemi belgelendirme çalışmaları iç kaynaklarla yürütülerek, dış tetkikler başarı ile tamamlandı.
- 2022 yılında, sürdürülebilir hammaddeler ve bu hammaddelerle üretilen ürünlerin tedarik zinciri boyunca şeffaf bir şekilde izlenebilirliğini ortaya koyan, paydaşlarımıza ürünlerin sürdürülebilirlik gereksinimlerini karşıladığını garanti eden bir sertifika olan ISCC – International Sustainability Carbon Certification ilk kez alındı.

Şirketin Organizasyon, Sermaye ve Ortaklık Yapıları

ORGANİZASYON YAPISI

Şirket organizasyon yapısı, Yönetim Kurulu'na bağlı "Genel Müdür" ve "İç Denetim" birimi, Genel Müdür'e Bağlı "Mali İşlerden Sorumlu Üst Düzey Yönetici (CFO)" ve "Genel Müdür'e Bağlı Diğer Pozisyonlar" olarak belirlenmiştir. Şirket üst yönetimi yapısında 1 Başkan, 8 Başkan Yardımcısı ve 1 Direktör bulunmakta olup, aşağıda yer almaktadır.

Adı ve Soyadı	Görevi
Anar Mammadov	Başkan
Elchin İbadov	Başkan Yardımcısı (Mali İşler)
Haluk Urul*	Başkan Yardımcısı (Üretim/Operasyon)
Ergün Binboğa	Başkan Yardımcısı (Teknik Servisler)
Ziya Kangarlı**	Başkan Yardımcısı (Ticaret)
Levent Kocagül	Başkan Yardımcısı (İnsan Kaynakları)
İbrahim Kadioğlu	Başkan Yardımcısı (İş Mükemmelliği)
Matin Khalilli	Başkan Yardımcısı (Satınalma ve Tedarik Zinciri)
Seral Erkut***	Başkan Yardımcısı (İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre)
Khalig Mustafayev	Grup Direktörü (Aliğa Kurumsal Hizmetler)

* Üretim Başkan Yardımcısı Sn. Haluk Urul'un unvanı 1 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Operasyon Başkan Yardımcısı olarak güncellenmiştir.

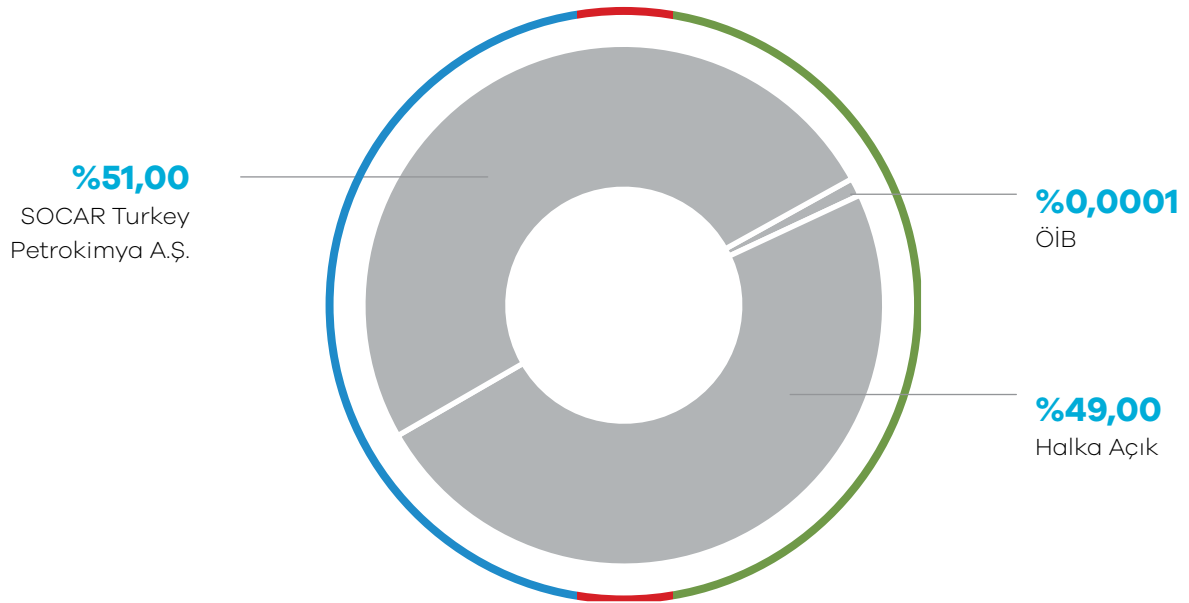
** Ticaret Başkan Yardımcısı Sn. Agshin Salimov'un görevinden ayrılması nedeniyle 1 Aralık 2022 itibarıyla bu göreve Sn. Javid Badalbaylı getirilmiştir. Sn. Javid Badalbaylı'nın 2 Ocak 2023 tarihi itibarıyla bu görevi sona ermiş ve yerine Sn. Ziya Kangarlı getirilmiştir.

*** 27.04.2022 tarihinde İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Başkan Yardımcılığı oluşturulmuş olup, bu pozisyona daha önce İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Direktörlüğü görevini yürütmekte olan Sn. Seral Erkut atanmıştır.

SERMAYE VE ORTAKLIK YAPISI

Sermayede doğrudan paya veya oy hakkına sahip gerçek ve tüzel kişiler

Ortaklar	Ödenmiş Sermaye (TL)	%
SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş.	1.292.544.000	51,00
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB)	0,01	0,0001
BİST'te İşlem Gören (Halka Açık)	1.241.855.999,99	49,00
Toplam	2.534.400.000	100,00

İMTİYAZLI PAYLARA VE PAYLARIN OY HAKLARINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 32. maddesinde Genel Kurul Toplantılarında her hissenin bir oy hakkı olduğu belirtilmiştir. C grubu hisse yönetim kuruluna aday gösterme konusunda imtiyaza sahiptir.

Ayrıca Şirket Esas Sözleşmesi'nin 15. maddesinde belirtilen konularda yönetim kurulunda alınan kararların geçerliliği C grubu hissenin olumlu oy kullanmasına bağlıdır.

Yönetim Kurulu

Süleyman Gasimov

Yönetim Kurulu Başkanı

SOCAR Turkey Petrokimya Anonim Şirketi Temsilcisi

1961 doğumlu Süleyman Gasimov, 1982 yılında Azerbaycan Milli Ekonomi Enstitüsü'nden (şimdiki Azerbaycan Devlet Ekonomi Üniversitesi) ve 2003 yılında Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'na tabi Kamu Yönetimi Akademisi'nden mezun olmuştur.

Süleyman Gasimov, 1982 ve 1991 yılları arasında petrol ve gaz sektöründe muhasebeci, ekonomist, baş muhasebeci vekili ve baş muhasebeci olmak üzere çeşitli görevlerde çalışmıştır. 1991-2003 yıllarında kariyerine Azerineft (Azeri Petrol) Petrol ve Gaz Üretim Departmanı'nın Khazardenizneftgas (Hazar Denizi Petrol ve Gaz) Üretim Birimi, Offshore Petrol ve Gaz Üretim Birimi'nde baş muhasebeci olarak devam etmiştir. 2004-2006 yıllarında SOCAR'ın Ekonomi ve Muhasebe Bölümü müdürü, departman müdür yardımcısı ve departman müdürü olarak çalışan Gasimov, 2006 yılından itibaren Ekonomik Konulardan Sorumlu Başkan Yardımcısı olmuştur. 2006 yılında Azerbaycan Cumhuriyeti "Taraggi (İlerleme) Madalyası", 2011 yılında "Shohrat (Şeref) Madalyası" ve "İkinci Derece Emek Madalyası" alan, Ekonomi alanında profesör doktor unvanına sahip olan Gasimov'un bilimsel çalışmaları ve 40'tan fazla bilimsel makalesi bulunmaktadır. 2011 yılından itibaren SOCAR Turkey Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu üyesi, 2012 yılından itibaren Petkim Petrokimya Holding A.Ş. Yönetim Kurulu üyesi, 2014 yılından itibaren STAR Rafineri A.Ş. Yönetim Kurulu üyesi görevlerini yürütmektedir. Süleyman Gasimov, aynı zamanda SOCAR Turkey Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu'na bağlı Denetim Komitesi Başkanı'dır.

Kanan Najafov

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

SOCAR Turkey Enerji Anonim Şirketi Temsilcisi

1975 doğumlu Kanan Najafov, 1997 yılında Bakü Devlet Üniversitesi'nde Uluslararası Hukuk ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden, 1999 yılında Amerikan Üniversitesi Washington Hukuk Koleji'nde Uluslararası İş Hukuku Bölümü'nden ve 2003 yılında Pennsylvania Wharton Okulu'nda İş İdaresi Bölümü'nden mezun oldu. İş hayatına 1996 yılında Dünya Bankası Azerbaycan Ofisi'nde operasyon uzmanı olarak başladı ve 1999 yılında global hukuk firması Baker Botts'un Washington ve Bakü ofislerinde çalıştı. 2003-2008 yılları arasında BP Plc'nin Londra ve Aberdeen ofislerinde ticari analiz ve iş geliştirme, 2008-2012 yılları arasında Exane BNP Paribas ve Citigroup'ta yatırım analisti ve aynı zamanda Citigroup'ta Başkan Yardımcılığı, 2012-2015 yılları arasında NOBEL OIL'de Stratejiden Sorumlu Üst Düzey Yönetici ve CEO Yardımcısı görevlerinde bulundu. Sonraki beş yılda özel işlerde meşgul olan Kanan Najafov, 2020 yılından beri Ekonomi Bakanlığı İş Geliştirme Fonu Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmaktadır. 11 Ağustos 2021 tarihinde, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın kararıyla SOCAR'da Başkan Yardımcılığı görevine atanmıştır.

Zaur Gurbanov

Yönetim Kurulu Üyesi

1982 yılında Mingçeçevir'de doğdu. 2000-2005 yılları arasında Azerbaycan Silahlı Kuvvetleri'nde ve barış sağlanması operasyonlarında hizmet verdi. 2010 yılında Odlar Yurdu Üniversitesi'nde İş Organizasyonu ve İdaresi Bölümü'nden, 2012 yılında ise Azerbaycan Ekonomi Üniversitesi Finans alanında master derecesinde mezun oldu. 2005-2010 yılları arasında çeşitli yerli ve yabancı şirketlerde çalıştı. 2010-2020 yılları arasında uluslararası denetim ve danışmanlık firması Ernst&Young'da kıdemli çalışan, kıdemli danışman, müdür, kıdemli müdür ve direktör pozisyonlarında bulundu. 2020 yılından itibaren, Azerbaycan Yatırım Holding'de CEO Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. 11 Ağustos 2021 tarihinde, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın kararıyla SOCAR'da Başkan Yardımcılığı görevine atanmıştır. Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın kararıyla Azerbaycan Hazar Deniz Gemiciliği, Azerbaycan Hava Yolları, Bakü Metropolitani'nde Denetim Kurulu üyesidir.

Teymur Abasgulyev
Yönetim Kurulu Üyesi

Teymur Abasgulyev, Bakü Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Hukuk Bölümü'nden lisans ve yüksek lisans derecesiyle mezun oldu. Profesyonel çalışma hayatına 1994 yılında Stratejik ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi'nde başladı. 1996-2003 yılları arasında PricewaterhouseCoopers'ta kıdemli müdür ve şirket ortağı olarak, merkezi ve Doğu Avrupa bölgesindeki çeşitli çok uluslu şirketlere ve yerel pazar lideri şirketlere ait projeleri yönetti. Abasgulyev, 2013 yılından bu yana SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'de Grup Şirketleri Mali İşler Başkanı olarak görev yapıyor. Abasgulyev, 2002 yılından bu yana İngiltere'nin Yeminli Mali Müşavirler Birliği (FCCA) üyesidir.

Mehmet Celal Savaş
Yönetim Kurulu Üyesi

Mehmet Celal Savaş, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. 1989-1994 yılları arasında aynı fakültede asistan, 2000 yılına kadar ise serbest avukat olarak çalıştı. 2000-2006 yılları arasında BP Türkiye'de Hukuk Müşaviri olarak görev aldı. Aynı zamanda BP Türkiye'yi, Yönetim Kurulu Üyesi olarak BP Avrupa Downstream Faaliyetler Konseyi'nde temsil etti. 2006 yılında Siemens Türkiye Hukuk Baş Müşavirliği görevini, ardından Yönetim ve İcra Kurulu üyeliğini üstlendi. 2016 yılında Siemens Türkiye adına Gebze Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Üyesi oldu. 2018 yılından bu yana SOCAR Turkey Enerji A.Ş. Hukuk Başkanı olarak görev yapan Savaş, SOCAR Türkiye grup şirketlerinin bir kısmında Yönetim Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Sibel Uğur
Yönetim Kurulu Üyesi

Kariyerine psikolojik danışman olarak başlayan Uğur, üç yılın ardından İnsan Kaynakları (İK) alanına geçiş yaptı. 1999 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Sürekli Eğitim Merkezi'nden İK Yönetimi Sertifikasını aldı. 2000-2005 yılları arasında Dışbank İK Müdürü, 2005-2011 yılları arasında Fortis Bank İK Direktörü, 2011-2015 yılları arasında TEB'de Ücret ve Yan Haklar Direktörü olarak görev yaptı. İnsan kaynaklarının özellikle organizasyonel gelişim, performans yönetimi, ücretlendirme ve yan haklar ile birleşme ve satın alma alanlarında önemli projeler yönetti. Kariyerine 2015 yılından itibaren SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'de sırasıyla; Ücretlendirme ve Yan Haklar Koordinatörü, Ücretlendirme ve Yan Haklar Direktörü olarak devam eden Uğur, 2019 yılında SOCAR Turkey Enerji A.Ş. İnsan Kaynakları Başkanı görevini üstlendi. Sibel Uğur, Ekim 2020'den bu yana ise İnsan Kaynakları ve Kurumsal Hizmetler Başkanı olarak görevini sürdürüyor. Aynı zamanda KIPLAS Yönetim Kurulu, SOCAR Turkey Ortak Hizmetler Yönetimi A.Ş. Yönetim Kurulu, Millenicom Yönetim Kurulu ile YASED İstihdam ve Nitelikli İşgücü Konsey üyelikleri bulunuyor.

Murat Zaman*
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

İş hayatına EVG Menkul Değerlerde yatırım danışmanı olarak başladı ve sırasıyla Riva Menkul Değerler ve Karon Menkul Değerlerde yatırım danışmanlığının yanı sıra araştırma birimlerinde de görev aldı. 2002 yılında katıldığı Ak Portföy Yönetiminde 2010 yılına kadar emeklilik ve yatırım fonlarının yönetilmesi ve yatırım stratejilerinin belirlenmesinden sorumlu Grup Müdürü olarak çalıştı. 2011 yılında EVG Menkul Değerlere bireysel portföyler ve yatırım fonlarından sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak katıldı. 2012-2019 yılları arası Halk Portföy Yönetimi AŞ'de genel yatırım stratejilerinin belirlenmesi ve yatırım/emeklilik fonlarının yönetiminden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak yer aldı. 2019 yılı başında Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'ye hazine, araştırma, insan kaynakları, idari işler ve hukuk, mali işler, operasyonlar ve bilgi teknolojileri birimlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak katıldı. 2019-2021 yılları arası Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde sistemik risklerin izlenmesi ve yönetilmesine yönelik kurumsal çerçevenin güçlendirilmesinden sorumlu Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürü görevini yürüttü. Bu dönemde, finansal araç ve piyasaların geliştirilmesi, işletmelerin finansmana erişimini kolaylaştıracak politika ve araçların geliştirilmesi, kambiyo mevzuatı ve kambiyo politikalarının esaslarının belirlenmesi konularında çalışmalar gerçekleştirildi. Ayrıca, erken aşamadaki gelişme potansiyeli olan buluşların ve Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürün ve/veya teknolojilerinin ticarileştirilmesine katkıda bulunmak üzere faaliyet gösteren TÜBİTAK Risk Girişim Sermayesi Destekleme Programında ve Avrupa Yatırım Fonu ile Hazine ve Maliye Bakanlığı ortaklığı ile ülkemizde risk sermayesi sektörünün sağlıklı gelişiminin sağlanması amacıyla kurulan Türk Yatırım Girişiminde Yönetim Kurulu üyesi yaptı. 1997 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden lisans derecesini, 2006 yılında da Marmara Üniversitesi'nden yüksek lisans derecesini aldı. Halen doktora çalışmasına devam etmektedir.

* Murat Zaman SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre bağımsız üye niteliğine haizdir. Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Bekir Emre Haykır*
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Mesleki kariyerine avukatlık stajını tamamlamasının ardından 2003 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'nda meslek personeli olarak başlamıştır. Burada Uzman Hukukçu, Denetçi ve Piyasa Denetim Grubu Başkanı olarak görev yapmıştır. 2013'te PwC İstanbul ofisinde finans hukuku hizmetlerinden sorumlu yönetici olarak çalışmaya başlamıştır. 2016 yılında ise Özelleştirme İdaresi Başkan Yardımcısı olarak atanmıştır. Şubat 2019'dan itibaren Özelleştirme İdaresi Başkanlığı görevini yürütmektedir. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden 2001 yılında mezun olan Bekir Emre Haykır, King's College London'da Uluslararası Finans Hukuku, Bahçeşehir Üniversitesi'nde ise Avrupa Birliği Çalışmaları yüksek lisans programlarını tamamlamıştır. 1980 Ankara doğumlu olup evli ve 2 çocuk babasıdır.

* Bekir Emre Haykır SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre bağımsız üye niteliğine haizdir. Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Neslihan Tonbul*
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Neslihan Tonbul, ilk, orta ve lise eğitimini ABD'de tamamladıktan sonra, 1981 yılında Rutgers Üniversitesi'nden (New Jersey) Ekonomi ve Siyasal Bilgiler dalında mezun oldu ve 1983 yılında The Fletcher School of Law and Diplomacy - Tufts Üniversitesi'nden Uluslararası Finans dalında yüksek lisansını (M.A.L.D.) tamamladı. 1983-2008 yılları arasında çeşitli uluslararası finans kuruluşlarında (The Irving Trust Company, The Bank of New York ve BNY Mellon), New York, Londra ve İstanbul'da üst düzey yönetici görevlerine getirildi ve en son Ortadoğu, Afrika ve Doğu Avrupa ve Türkiye Cumhuriyetlerini kapsayan Bölge Müdürü olarak yetkilendirildi. 2008'den bu yana Türkiye'nin önde gelen holdinglerinde ve kurumlarında Yönetim Kurulu üyeliklerine seçildi ve hale hazırda TOFAŞ, Petkim, Alarko Holding ve Vakıfbank AG'de üyelikleri devam etmektedir. Son yıllarda, Harvard Business School'da eğitim alarak Boston'da yerleşik, CFEG ile Aile Şirketleri Yönetimi konusunda uzmanlaştı ve 2017 den beri Koç Üniversitesi'nde, Ekonomi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak, Aile Şirketleri Yönetimi konulu dersler vermektedir. Neslihan Tonbul, sivil toplum faaliyetleri kapsamında American Research Institute in Turkey (ARIT), Young Presidents Organization (YPO) ve Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın (TEGV) Mütevelli Heyeti Üyesi ve Türk-Amerikan İş Forumu'nun kurucularındandır. 2014 yılından bu yana ise EBRD bünyesi altında kadın girişimcilere mentorluk yapmaktadır. Sayın Tonbul, çok iyi derecede İngilizce, Fransızca ve Azerbaycanca bilmekle beraber, İtalyanca ve Farsça derslerine devam etmektedir. Mart 2018 tarihi itibarıyla Petkim Yönetim Kurulu üyeliğini sürdürmektedir.

* Neslihan Tonbul SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre bağımsız üye niteliğine haizdir. Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

**Şirketimiz Yönetim Kurulu'nda 05.09.2022 tarihli genel kurul toplantısına kadar Rövnag Abdullayev, Mehmet Ceylan, Mehmet Bostan ve İlhami Özşahin görev yapmışlardır. Ayrıca, Fatih Kılınç 1 Şubat 2022 tarihi itibarıyla istifa ederek bağımsız Yönetim Kurulu üyeliği görevinden ayrılmıştır.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin Bağımsızlık Beyanları

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulunun 3 Ocak 2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)'nde belirtilen Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirlenen kriterlere göre "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu belirtirim.

Bu kapsamda;

a) Şirkette, Türkiye Finansal Raporlama Standartları 10'a göre şirketin yönetim kontrolü ya da Türkiye Muhasebe Standartları 28'e göre önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hisimlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişkide bulunmadığımı,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı ve/veya Yönetim Kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

c) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olmam nedeniyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik olduğumu,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine ve Yönetim Kurulu tarafından görevlendirildiğim şirket adına temsil görevlerine zaman ayırabiliyor olduğumu,

g) Şirketin Yönetim Kurulu'nda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu üyeliği yapmadığımı,

ğ) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmadığımı,

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu ve tescil ve ilan edilmeyeceğimi beyan ederim.

Yönetim Kurulu, Genel Kurul, hissedarlarımız ve tüm menfaat sahiplerinin bilgisine sunarım.

10/06/2022

Ad/Soyad: Murat Zaman

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulunun 3 Ocak 2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kurumsal Yönetim Tebliği (II-171)'nde belirtilen Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirlenen kriterlere göre "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu belirtirim.

Bu kapsamda;

a) Şirkette, Türkiye Finansal Raporlama Standartları 10'a göre şirketin yönetim kontrolü ya da Türkiye Muhasebe Standartları 28'e göre önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticarî ilişkide bulunmadığımı,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı ve/veya Yönetim Kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

c) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olmam nedeniyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek meslekî eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip bulunmadığımı,

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik olduğumu,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, meslekî itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine ve Yönetim Kurulu tarafından görevlendirildiğim şirket adına temsil görevlerine zaman ayırabiliyor olduğumu,

g) Şirketin Yönetim Kurulu'nda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu üyeliği yapmadığımı,

ğ) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmadığımı,

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu ve tescil ve ilan edilmeyeceğimi beyan ederim.

Yönetim Kurulu, Genel Kurul, hissedarlarımız ve tüm menfaat sahiplerinin bilgisine sunarım.

04/08/2022

Ad/Soyad: Bekir Emre Haykır

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin Bağımsızlık Beyanları

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulunun 3 Ocak 2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)'nde belirtilen Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirlenen kriterlere göre "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu belirtirim.

Bu kapsamda;

a) Şirkette, Türkiye Finansal Raporlama Standartları 10'a göre şirketin yönetim kontrolü ya da Türkiye Muhasebe Standartları 28'e göre önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişkide bulunmadığımı,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı ve/veya Yönetim Kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

c) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olmam nedeniyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

ç) Bağlı oldukları mevzuata uygun olması şartıyla, üniversite öğretim üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmıyor olmam,

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik olduğumu,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine ve Yönetim Kurulu tarafından görevlendirildiğim şirket adına temsil görevlerine zaman ayırabiliyor olduğumu,

g) Şirketin Yönetim Kurulu'nda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu üyeliği yapmadığımı,

ğ) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmadığımı,

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu ve tescil ve ilan edilmeyeceğimi beyan ederim.

Yönetim Kurulu, Genel Kurul, hissedarlarımız ve tüm menfaat sahiplerinin bilgisine sunarım.

03/08/2022

Ad/Soyad: Neslihan Tonbul

Yönetim Kurulu Üyeleri Ve Yöneticilerin Şirket Dışında Yürüttükleri Görevler Hakkında Bilgiler

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun rapor dönemi sonu itibarıyla üyeleri aşağıdaki şekildedir:

Adı Soyadı	Unvanı		Şirket Dışında Aldığı Görevler
SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş. (Temsilcisi Süleyman Gasimov)	Yönetim Kurulu Başkanı	İcracı olmayan	Grup içi/ SOCAR Ekonomik Konulardan Sorumlu Başkan Yardımcısı
SOCAR Turkey Enerji A.Ş. (Temsilcisi Kanan Najafov)	Yönetim Kurulu Başkan Vekili	İcracı olmayan	Grup içi/SOCAR Başkan Yardımcısı
Zaur Gurbanov	Yönetim Kurulu Üyesi	İcracı olmayan	Grup içi/SOCAR Başkan Yardımcısı
Teymur Abasguliyev	Yönetim Kurulu Üyesi	İcrada görevli	Grup içi/ SOCAR Türkiye Mali İşler Başkanı
Mehmet Celal Savaş	Yönetim Kurulu Üyesi	İcrada görevli	Grup içi/SOCAR Türkiye Hukuk Başkanı
Sibel Uğur	Yönetim Kurulu Üyesi	İcrada görevli	Grup içi/SOCAR Türkiye İnsan Kaynakları ve Kurumsal Hizmetler Başkanı
Murat Zaman	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız	T.C. Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı
Bekir Emre Haykır	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız	Özelleştirme İdaresi Başkanı
Neslihan Tonbul	Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız	Üniversitede Öğretim Görevlisi ve çeşitli şirketlerde Yönetim Kurulu Üyeliği

Yönetim Kurulu Komiteleri

DENETİMDEN SORUMLU KOMİTE

Üyeler	Unvanı	Şirket ile İlişkisi	Bağımsızlık Durumu	Diğer Komitelerde Aldığı Görevler
Murat Zaman	Komite Başkanı	Yönetim Kurulu Bağımsız Üye (icracı olmayan)	Bağımsız	-
Neslihan Tonbul	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Bağımsız Üye (icracı olmayan)	Bağımsız	Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı

Denetimden Sorumlu Komite, faaliyetlerini Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış çalışma prensipleri çerçevesinde yürütmektedir. Denetimden Sorumlu Komite, bağımsız 2 Yönetim Kurulu üyesinden oluşmaktadır.

Denetimden Sorumlu Komite; finansal ve operasyonel faaliyetlerin sağlıklı bir biçimde yürütülmesini teminen; iç ve bağımsız denetim faaliyetinin şeffaf bir biçimde yapılması, iç kontrol sisteminin etkin bir şekilde işleyişinin sağlanması, bağımsız denetim kuruluşunun seçimi, analizi, kamuya açıklanacak mali tabloların uluslararası muhasebe standartları ve mevcut mevzuata uygunluğunun izlenmesi görevlerini yerine getirmektedir.

2022 yılında Denetimden Sorumlu Komite, 4 kez toplanmış olup bu dönemde Yönetim Kurulu'na sunduğu karar sayısı 5'tir.

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI KOMİTESİ

Üyeler	Unvanı	Şirket ile İlişkisi	Bağımsızlık Durumu	Diğer Komitelerde Aldığı Görevler
Bekir Emre Haykır	Komite Başkanı	Yönetim Kurulu Bağımsız Üye (icracı olmayan)	Bağımsız	-
Zaur Gurbanov	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi (icracı olmayan)	-	-
Teymur Abasguliyev	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi (icrada görevli)	-	-

Başkanlığını bağımsız Yönetim Kurulu üyesinin yaptığı Risk Yönetim Komitesi'nde 3 Yönetim Kurulu üyesi vardır. Komite'nin çalışma esasları, 29.06.2012 tarih ve 111-199 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile belirlenmiştir. Şirket Yönetim Kurulunun 21.03.2012 tarih ve 103/184 sayılı toplantısında mevcut olan Risk Yönetim Komitesi'nin adı "Riskin Erken Saptanması Komitesi" olarak değiştirilmiştir.

2022 yılında Riskin Erken Saptanması Komitesi 1 kez toplanmış olup bu dönemde Yönetim Kurulu'na 6 rapor sunmuştur.

KURUMSAL YÖNETİM KOMİTESİ

Üyeler	Unvanı	Şirket ile ilişkisi	Bağımsızlık Durumu	Diğer Komitelerde Aldığı Görevler
Neslihan Tonbul	Komite Başkanı	Yönetim Kurulu Bağımsız Üye (icracı olmayan)	Bağımsız	Denetimden Sorumlu Komite Üyesi
Kanan Najafov	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Başkan Vekili (icracı olmayan)	-	-
Mehmet Celal Savaş	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi (icrada görevli)	-	-
Sibel Uğur	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi (icrada görevli)	-	-
Emre Can Yüceoğlu	Komite Üyesi	Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi	-	-

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (II-17.1) sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11-2 maddesine göre Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi Emre Can Yüceoğlu Kurumsal Yönetim Komitesi üyeliğine seçilmiştir.

Başkanlığını bağımsız Yönetim Kurulu üyesinin yaptığı Kurumsal Yönetim Komitesi toplam 5 üyeden oluşmaktadır.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 21.03.2012 tarih ve 103/184 sayılı toplantısında, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanan Seri: IV, No: 56 sayılı "Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ"ın 4.5.1. maddesi kapsamında Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi görevlerinin Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmesine karar verilmiştir.

2022 yılında Kurumsal Yönetim Komitesi, 1 kez toplanmış olup, bu dönemde Yönetim Kurulu'na 3 karar sunmuştur.

YÖNETİM KURULU'NUN KOMİTE DEĞERLENDİRMESİ

Ocak-Aralık 2022 döneminde, Komitelerin çalışma esaslarına uyduğu ve belirlenen sıklıkta toplandığı Yönetim Kurulu tarafından belirtilmiştir. Toplantı sonuçları ile ilgili tutanaklar Yönetim Kurulu'na iletilmiştir. Komitelerin görevlerini etkin bir şekilde yürüttüğü tespit edilmiştir.

Üst Yönetim

Anar Mammadov
Başkan

1971 yılında Bakü'de doğan Anar Mammadov, Azerbaycan Tıp Üniversitesi'nde tıp eğitimini tamamladıktan sonra Bakü Devlet Üniversitesi Hukuk Bölümü'nden mezun oldu. İngiltere'de College of Petroleum Studies'de petrol tedariki, lojistik ve ticaret üzerine doktora yaptı. TRIUM Global Executive MBA kapsamında işletme yüksek lisansı yaptı. 1995-1998 yılları arasında kurucusu olduğu Avista şirketini yönetti. 1998-2007 yılları arasında Milio International Şirketi'nde Bölge Direktörü olarak çalıştı. 2007-2009 yılları arasında Arxial Carbonexis şirketinde, 2009-2014 yılları arasında SOCAR Gürcistan'da, 2014-2016 yılları arasında ise SOCAR Yunanistan'da CEO olarak görev aldı. 2016 yılında Petkim Genel Müdürlüğü görevini üstlendikten sonra, aynı zamanda 2019 yılı Kasım ayı itibarıyla SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi Başkanı olarak atandı. Petrol ve enerji sektöründe 15 yılı aşkın tecrübesi bulunan Anar Mammadov, 2018 yılı Eylül ayında Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı tarafından Taraggi (İlerleme) Madalyası'na layık görülmüştür. Evli ve 3 çocuk babası olan Mammadov, iyi derecede İngilizce, Rusça ve Türkçe bilmektedir.

Elchin İbadov
Mali İşler Başkan Yardımcısı

1978 yılında Azerbaycan'da doğan Elchin İbadov, Chicago Illinois Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra 2002 yılında World Trade Center Chicago'da Araştırma Uzmanı olarak çalışmaya başladı. 2003-2014 yılları arasında PwC'de görev yaptı. 2014-2019 yılları arasında STAR Rafineri'de Finans Direktörü ve CFO görevlerini yapan Elchin İbadov, 2019 yılı Kasım ayında Petkim'de CFO (Mali İşlerden Sorumlu Üst Düzey Yönetici) olarak atanmış olup aynı zamanda Rafineri ve Petrokimya İş Birimi Mali İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir. Sürekli eğitim ve gelişime önem veren İbadov, Harvard Business School'da birkaç profesyonel eğitim ve sertifika programını da tamamladı. İktisat, muhasebe, finans, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ve mali denetim konularında birkaç ders kitabının yazarlığını üstlendi. İbadov, ACCA, ACFE ve IIA gibi uluslararası finans ve denetim organizasyonlarında daimi üyedir. Ege Bölgesi'nde bulunan çocuk ve gençlerin sportif başarılarına da katkıda bulunabilmek için Aliğa Petkimspor Kulübü'nün Başkanı olarak gururla hizmet vermektedir. Evli ve 4 çocuk babası olan İbadov, iyi derecede İngilizce, Azerbaycanca, Rusça ve Türkçe bilmektedir.

Haluk Urul
Operasyon Başkan Yardımcısı

1963 yılında Mersin'de doğan Haluk Urul, 1987 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. 1989-2004 yılları arasında ATAŞ Mersin Rafinerisi'nde Proses Mühendisi, Üretim Planlama Süpervizörü, Ticari Yönetici pozisyonlarında görev aldı. ATAŞ BP Petrol Terminali'nde Terminal Operasyon Müdürü, ATAŞ Depolama ve Elleçleme Terminali Operasyon Müdürü ve BP Türkiye'de Ortak Girişimler ve Üçüncü Taraflar Terminal Operasyon Müdürü olarak görev yaptıktan sonra 2012 yılında SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'de Terminal ve Operasyonları ve Teknik Servisler Müdürü olarak göreve başladı. 2016 yılından beri SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. Genel Müdürü olarak görev yapan Urul, 2019 yılı Kasım ayında Petrokimya Üretim Birimi Başkan Yardımcılığı'na atandı. 2020 Ekim ayından itibaren, mevcut sorumluluklarına ek olarak, Rafineri Petrokimya Operasyon Başkan Yardımcılığı görevini üstlendi. Evli ve 2 çocuk babası olan Haluk Urul, iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Ergun Binboğa
Teknik Servisler Başkan
Yardımcısı

1964 yılında Ankara'da doğan Ergun Binboğa, 1988 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. 2005 yılında Honeywell UOP Chicago Tasarım Mühendisliği, 2016 yılında Harvard Üniversitesi Druptive Stratejiler ve 2021 yılı Ocak ayında da İzmir Ekonomi Üniversitesi MBA programlarını bitirdi. İş hayatına 1989 yılında Tüpraş İzmir Rafinerisi'nde başladı. 1989-2009 yılları arasında Tüpraş İzmir Rafinerisi Teknik Servisler ve Ar-Ge Müdürü, Rafineri Operasyonları Planlama ve Satış Müdürü ve Üretim Müdürü olarak görev aldı. Aynı periyotta 2002-2004 yılları arasında KBC operational enhancement, 2006-2009 yılları arasında ise Shell Global Solutions Operasyonel Mükemmellik, Hidrokarbon ve Enerji programlarının İzmir Rafinerisi sorumluluğunu üstlendi. Kariyerine 2015 yılından itibaren Tüpraş Genel Müdürlük bünyesinde Proses ve Ekipman Geliştirme Müdürü ve son olarak Tüpraş İzmit Rafinerisi'nde Üretim Grup Müdürü olarak devam etti. 2017 yılında STAR Rafineri devreye alma ve operasyondan sorumlu İşletme Direktörlüğü ve ardından Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundu. 2019 yılı Kasım ayında STAR Rafineri Üretim Birimi Başkan Yardımcılığı, 2020 yılı Nisan ayında ise Teknik Servisler Başkan Yardımcılığı'na atandı. Evli ve 1 çocuk babası olan Ergun Binboğa, iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Ziya Kangarlı*
Ticaret Başkan Yardımcısı

Ziya Kangarlı çalışma hayatına 2003 yılında Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Petrol Fonu bünyesinde Ticari Anlaşmalar Departmanı Kıdemli Uzmanı olarak başlamış ve sırasıyla Yatırım Departmanı Ticaret Yöneticisi, Risk Yönetim Departmanı Direktör Yardımcısı ve CEO Yönetim Ofisi Baş Yatırım Danışmanı pozisyonlarında görev yapmıştır. 2020 yılında Azerbaycan Cumhuriyeti Mali İzleme ve Kontrol Servisi'nde Yönetim Kurulu Başkan Danışmanı olarak çalıştıktan sonra, 2020 - 2021 yılları arasında Azerbaycan Yatırım Şirketi bünyesinde CEO Yardımcısı olarak çalışmıştır. SOCAR Türkiye'ye katılmadan önce 2022 yılında, Azerbaycan Cumhuriyeti Yatırım Holding'i bünyesinde Varlık Yönetimi Direktörü olarak görev yapmıştır.

* Ticaret Başkan Yardımcısı Sn. Agshin Salimov'un görevinden ayrılması nedeniyle 1 Aralık 2022 itibarıyla bu göreve Sn. Javid Badalbaylı getirilmiştir. Sn. Javid Badalbaylı'nın 2 Ocak 2023 tarihi itibarıyla bu görevi sona ermiş ve yerine Sn. Ziya Kangarlı getirilmiştir.

Matin Khalilli
Satınalma ve Tedarik Zinciri
Başkan Yardımcısı

Matin Khalilli 1981 yılında Bakü'de doğdu. 2002 yılında Bakü Devlet Üniversitesi Uluslararası Hukuk Bölümü'nden mezun olan Khalilli, aynı üniversitede Master programını 2007 yılında tamamladı. Master tezini 'Özel Ekonomi Bölgeleri'nin Uluslararası Hukuki Statüsü' üzerine hazırladı. Kariyerinin ilk yıllarında Dünya Bankası'nın Azerbaycan Devleti ile ortak yürüttüğü Azerbaycan Bölgesel Yatırım Projesi'nde uzman ve yönetici pozisyonlarında çalıştı. 2008 yılında ABD Devlet Departmanı'nın Edmund Muskie burs programını kazanarak eğitimini Kennesaw State University'de tam zamanlı MBA yaparak devam ettirdi. MBA eğitimiinde özellikle Tedarik Zinciri ve Operasyonlarda Süreç İyileştirilmesi konusuna odaklandı. Üniversitelerde Operasyon ve Tedarik Zinciri Yönetimi üzerine dersler vererek; Proje Yönetimi'ne konusunda çalışmalar gerçekleştirdi. Özel sektörde danışmanlık ve eğitmenlik deneyimlerinin ardından Proje Yönetimi disipliniinde uluslararası kabul görmüş PMP® Sertifikasını kazandı ve Bakü Proje Yönetimi Okulu'nu kurdu. 2013 yılı itibarıyla Rafineri ve Petrokimya sektöründe Ticaret ve Satınalma Hizmetleri veren uluslararası şirketlerde görev alan Khalilli, 2016 yılında SOCAR Türkiye ailesine Ticaret Kontrol Müdürü olarak katıldı. Matin Khalilli, 2017-2019 yıllarında STAR Rafineri Tedarik Zinciri Direktörü, 2019-2020 yıllarında SOCAR Türkiye Satınalma ve Tedarik Zinciri Grup Direktörü görevlerinin ardından, 2020 yılı Kasım ayı itibarıyla SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi'nde Satınalma ve Tedarik Zinciri Başkan Yardımcısı olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Merkezi İngiltere'de bulunan Chartered Institute of Procurement & Supply kuruluşunun Stratejik Satınalma ve Tedarik Zinciri üzerine gereken 23 eğitim modüllerini başarılı şekilde tamamlayarak MCIPS unvanını kalifikasyon metoduyla kazanmıştır. Evli ve 2 çocuk babası olan Khalilli, iyi derecede İngilizce, Azerbaycanca, Rusça ve Türkçe bilmektedir.

İbrahim Kadioğlu
İş Mükemmelliği Başkan
Yardımcısı

1981 yılında doğan İbrahim Kadioğlu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölümü'nden mezun olurken eş zamanlı olarak Biyolojik Bilimler Bölümü'nde yandalını ve 1 yıllık yoğun Girişimcilik Programını yine aynı üniversitede tamamlamıştır. Koç Üniversitesi'nde Finans yüksek lisansını ve Harvard Business School'da General Management Programını tamamlayan Kadioğlu, kariyeri boyunca Harvard, Insead ve IMD gibi seçkin üniversitelerde çeşitli Üst Düzey Yönetim programlarına katılmıştır. Avusturalya, Fransa ve Türkiye'de olmak üzere IBM, Danone, Türk Telekom ve PPC gibi birçok uluslararası şirkette iç ve dış yönetim danışmanı olarak görev almıştır. 2013 yılında Petkim'de Kurumsal Dönüşüm Koordinatörü olarak göreve başlayan Kadioğlu, sonrasında sırasıyla Sistem ve Süreç Geliştirme Koordinatörü, İş Optimizasyonu ve İş Zekâsı Koordinatörü ve Dijitalleşme Lideri görevlerinin ardından, halen SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi İş Mükemmelliği Başkan Yardımcısı görevini yürütmektedir. Evli ve 2 çocuk babası olan Kadioğlu, iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Levent Kocagül
İnsan Kaynakları Başkan
Yardımcısı

1978 yılında Manisa'nın Turgutlu ilçesinde doğan Levent Kocagül, 2000 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'nü bitirdi. 2001-2007 yılları arasında Japon Tobacco International(JTI) firmasında İnsan Kaynakları Servisleri Müdürü olarak, 2007-2016 yılları arasında Coca-Cola İçecek(CCI) firmasında İnsan Kaynakları Ortak Hizmetler Müdürü olarak çalıştı. Mayıs 2016'da Petkim'e İnsan Kaynakları Organizasyonel Gelişim Müdürü olarak katılan Levent Kocagül, Ekim 2016'da İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı görevine atandı. 2019 yılında gerçekleşen entegrasyon çalışmaları sonucunda SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi İnsan Kaynakları Başkan Yardımcısı olarak atandı. Ek olarak, 2016 yılında Türkiye Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik Sanayii İşverenleri Sendikası (KİPLAS) Ege Bölge Temsilcilik Heyeti'nde Başkan Yardımcılığı görevine seçilen Levent Kocagül, Ekim 2018'de KİPLAS Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçildi. Eylül 2022'de bir kez daha KİPLAS Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçilen Kocagül halen bu görevine devam etmektedir. Levent Kocagül Aralık 2019'da ve 2022'de Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiş olup, aynı zamanda TİSK İcra Kurulu üyesi olarak görev yapmaktaki; ayrıca 2021 itibarıyla TİSK adına Yunus Emre Vakfı Danışma Kurulu üyeliğini ve 2016 yılından bugüne TED Aliağa Koleji Yönetim Kurulu üyeliğini yürütmektedir. İzmir'de yaşayan Levent Kocagül evli ve iki çocuk babası olup, iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Seral Erkut*

İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Başkan Yardımcısı

1978 yılında Türkiye’de doğan Seral Erkut, Ankara Üniversitesi Fizik Mühendisliği Bölümü’nden mezun olduktan sonra, 2002 yılında ATAŞ Rafinerisi’nde Operasyon bölümünde çalışmaya başladı. Rafineri faaliyetlerinin sonlandırılarak Terminale dönüşüm projesi sonrasında 2006-2017 yılları arasında Sağlık, Emniyet, Çevre, Güvenlik ve Kalite bölümünde görev yapan Erkut, ATAŞ Terminali’nde kayıp zamanlı kaza olmadan 10 yıl ve 10 milyon insan saat çalışma başarısına ulaşılmasında önemli katkılarda bulundu. Seral Erkut, 2017-2019 yılları arasında SOCAR Türkiye Akaryakıt Depolama şirketine İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Müdürü ve 2019-2020 yılları arasında Kurumsal Genel Merkez’de İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Grup Koordinatörü görevlerini üstlendi. 2020 yılı Ekim ayında Rafineri ve Petrokimya İş Birimi’nde İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Direktörü olarak göreve başlayan Erkut, 2022 yılı Nisan ayı itibarıyla İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Başkan Yardımcısı görevini yürütmektedir. Petrol ve Gaz endüstri sektöründe 20 yılı aşkın Operasyon ve İSG-Ç deneyimi doğrultusunda sürekli eğitim ve kişisel gelişime önem veren Erkut, A sınıfı İş Güvenliği Uzmanı, Çevre Görevlisi belgelerine sahip olmakla birlikte, Entegre Yönetim Sistemleri, Proses Güvenliği Yönetimi, Acil Durum, Kriz ve İş Sürekliliği Yönetimi, Olay Araştırma ve Kök Neden Analizi başta olmak üzere birçok eğitim ve sertifikasyon programını başarıyla tamamlamıştır. Evli ve 2 çocuk babası olan Erkut, iyi derecede İngilizce bilmektedir.

* 27.04.2022 tarihinde İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Başkan Yardımcılığı oluşturulmuş olup, bu pozisyona daha önce İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Direktörlüğü görevini yürütmekte olan Sn.Seral Erkut atanmıştır.

Khalig Mustafayev

Aliağa Kurumsal Hizmetler Grup Direktörü

1971 yılında Bakü Azerbaycan’da doğan Khalig Mustafayev, sırasıyla 1993 yılında Bakü Devlet Üniversitesi Tarih Bölümü’nü, 2001 yılında Bakü Devlet Üniversitesi’nde Hukuk Bölümü’nü, 2007 yılında Azerbaycan Devlet Neft Akademisi’nde Ekonomi ve Yönetim Bölümü’nü tamamladı. 2019-2020 döneminde GISMA Business School Berlin’de MBA programını, Londra’da ise Yeni Teknolojiler Yüksek Lisans Programı’nı tamamladı. 2021 yılında Rusya Federasyonu Dışişleri Bakanlığı Moskova Devlet Uluslararası İlişkiler Üniversitesi’nde MBA eğitimini tamamladı.

Çalışma hayatına 1993-2005 yılları arasında İçişleri Bakanlığı birimlerinde kamu düzeninin korunması faaliyetleriyle başladı. Ardından sırasıyla Ata Holding Güvenlik ve Koruma Departman Direktörü, 2006-2010 yılları arasında SOCAR Güvenlik Departmanı İç Araştırmalar Şube Müdürü, 2010-2016 yılları arasında SOCAR Azerkimya Üretim Birimi İnsan Kaynakları, Rejim ve Bilgi Teknolojileri Genel Müdür Yardımcısı görevlerinde bulundu. 2016 yılı Kasım ayından beri Petkim’de İş Destek Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Mustafayev, 2019 yılı Kasım ayında Aliağa Kurumsal Hizmetler Grup Direktörlüğü’ne atandı. Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı tarafından, 2015 yılında Olağan Üstü Haller Bakanlığı 10. Yıl Madalyası, 2017 yılında ise Taraggi (İlerleme) Madalyası’na layık görüldü. 28 yılı aşkın deneyime sahip olan Mustafayev, evli ve 2 çocuk babasıdır. İngilizce ve iyi derecede Rusça bilmektedir.

Mega Trendler ve Pazar Görünümü

Enerji Krizi ve Türkiye'nin Konumu

Doğal gazda yaşanan tedarik krizi ve tüm enerji fiyatlarında yaşanan artışlar sonucunda, AB ülkeleri enerji politikalarını hızla düzenlemeye ve alternatiflere yönelmeye başladı.

Rusya-Ukrayna savaşının en önemli sonucu, özellikle Avrupa ekonomisini sekteye uğratan enerji krizi oldu.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal girişimi sonrası, Avrupa Birliği (AB) ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD), büyük bir enerji üreticisi ve ihracatçısı olan Rusya'ya sert yaptırımlar uygulamaya başladı. Bu durum enerji arzının kesintiye uğramasına ve fiyatların yükselmesine neden oldu.

Doğal gazda yaşanan tedarik krizi ve tüm enerji fiyatlarında görülen aşırı yükselişler sonucunda, AB ülkeleri enerji politikalarını hızla düzenlemeye ve alternatiflere yönelmeye başladı.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA)'nın Ekim ayında yayınlanan Dünya Enerji Görünümü 2022 raporunda, küresel ekonominin eşi benzeri görülmemiş karmaşıklıkta bir şoka neden olan küresel bir enerji krizinden geçtiği ifade edilmektedir. Kriz, kırılgan küresel tedarik zincirlerinin durumunu da gözler önüne serdi. Rusya'dan boru hatlarıyla gelen gazdaki keskin düşüş karşısında sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatını artıran Avrupa'nın yeterli LNG depolama kapasitesine sahip olmadığı gözlemlendi.

Avrupa'nın Rus enerjisine bağımlılığı

2021'de Avrupa Birliği, tükettiği gazın %40'ından fazlasını, petrolün %27'sini ve kömürünün %46'sını Rusya'dan karşıladı. IEA'ye göre, AB'nin 2023 doğal gaz arz-talep açığı 27 milyar metreküp seviyesinde gerçekleşebilecek olup bu açık AB'nin baz doğal gaz talep seviyesinin %6,8'ini oluşturuyor.

Avrupa'nın ötesinde, küresel ölçekte bir zincirleme reaksiyon da sürmektedir. Hindistan'a yapılan kömür sevkiyatları rekor seviyeye ulaşırken, Japonya ve Güney Kore gibi ekonomiler nükleer enerjiye geri dönmeyi değerlendirmektedir. Ekonomik döngüleri ithal enerjiye dayanan gelişmekte olan ve az gelişmiş ekonomiler, yüksek fiyatlı enerjiye ulaşmak adına gelişmiş ekonomilerle rekabet etmek zorunda kalmaktadır. Bu süreçte ABD'li enerji ihracatçıları büyük kârlar elde ederken, Kuzey Afrika gibi yüksek doğal gaz rezervlerine sahip bölgelerin ihracatlarını artırmaya odaklandığı izlendi.

Enerji fiyatlarının yüksek seyri kısa vadede sürecektir.

Sıkışan arz nedeniyle, uluslararası enerji fiyatları son bir yıldır oldukça dalgalı seyretmektedir. Jeopolitik koşullar ve küresel arz ve talep köklü bir değişime uğramadığı sürece, enerji fiyatları

kısa vadede yüksek seyretmeyi ve enerji arzı kısıtlı kalmayı sürdürecektir.

IEA, Aralık ayında açıkladığı Petrol Piyasası Raporu'na göre, 2023'ün üçüncü çeyreğinde ham petrolde keskin bir açık yaşanabilecektir. Bu durumda fiyatlarda yeni bir yükseliş sürecinin ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır.

Dünya Bankası'nın Ekim ayında yayınladığı Emtia Piyasaları Görünümü Raporu'nda, enerji fiyatlarının 2023'te %11 ve 2024'te %12 gerileyeceği, ancak 2024 boyunca son beş yıllık ortalamanın %50 mertebesinde üzerinde kalacağı tahmin edilmektedir. Yüksek enerji fiyatları, daha yüksek ulaşım ve elektrik maliyetleri nedeniyle ikincil kanallardan işletmeleri ve üretimi etkileyecek, enflasyonist baskı devam edecektir.

S&P Global Commodity Insights 2023 Enerji Görünümü Raporu'nda, doğal gaz, kömür ve ham petrol fiyatlarının 2023 yılında ortalamada düşmesi beklense de, doğal gaza bağımlılığı azaltacak yapısal reformlar hayata geçmediği sürece Avrupa gaz ve elektrik piyasalarındaki zorlu koşulların süreceğine işaret edilmektedir.

Önümüzdeki yıllarda, Rusya'nın petrol ve gaz üretimi ile ihracatının kısıtlanması, yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artması, yüksek karbon emisyonu ve karbon nötr hedefleri gibi gündemlerle fosil yakıtlara olan yatırım iştahının düşük kalması, küresel enerji arzında orta ölçekli kıtlıkların sıkça gözlenmesine yol açacaktır.

Yüksek enerji maliyetleri, birçok Avrupa ülkesinde enerji yoğun işletmeleri üretimlerini kısımaya, kapanmaya veya yapısal değişikliğe yönlendirebilecektir.

Devam eden jeopolitik belirsizliklerin yanı sıra küresel ısınma ve döviz kurlarındaki oynaklığın da katkısı ile enerji piyasalarındaki belirsizlik 2023 yılında da devam edecektir. Son tahlilde bu durum, bir belirsizlik olmanın ötesine geçerek uluslararası enerji görünümünün köklü bir şekilde yeniden şekillenmesini bile tetikleyebilecektir.

Küresel enerji krizi, yenilenebilir enerji kapasite yatırımlarına güçlü bir ivme kazandırmaktadır.

Yüksek enerji fiyatları, Avrupa üzerinde enerji geçişini hızlandırmak ve artan oranda yenilenebilir enerjiye geçmek konularında baskıya neden olmaktadır. Ancak bu geçiş tek başına enerji krizine çare olmayacaktır.

AB, Mart ayında devreye aldığı REPowerEU planının bir parçası olarak Mayıs ayında, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve fosil yakıtların yerini alacak yenilenebilir enerji yatırımlarının hızlandırılması da dâhil olmak üzere yeşil geçişe yönelik, 2027'den önce 210 milyar Euro'luk ek yatırım yapacağını duyurdu. Birlik ayrıca, bağlayıcı enerji verimliliği hedefini %9'dan %13'e ve AB'nin enerji karmasında yenilenebilir enerji kaynaklarının aldığı payın 2030 yılına kadar %40'tan %45'e çıkarılmasını da önerdi.

Dünya çapında yenilenebilir enerji toplam kapasite artışının 2022-2027'de neredeyse ikiye katlanacağı; RES ve GES yatırımlarının önümüzdeki beş yılda portföye eklenecek yenilenebilir enerji kapasitesinin %90'ından fazlasını oluşturacağı beklenmektedir. Bazı uzmanlar ise enerji fiyatlarındaki artışlar yenilenebilir enerjiye geçişi bir derece hızlarsa da, mevcut enerji krizinin kimi ülkeyi geleneksel enerjiye daha fazla güvenmeye sevk edebileceğinden endişe etmektedir.

Türkiye tarihi bir fırsat yakalayabilir mi?

Türkiye, enerji krizinin küresel yansımalarından etkilenirken, jeopolitik durumunun sağladığı avantajları kullanabileceği fırsatlarla karşı karşıya kaldı. Avrupa, doğal gaz arz güvenliği

için yeni tedarik hatlarına yönelmek durumundadır. Benimsediği denge politikaları sonucunda Türkiye, enerji tedarikinde konjonktürel bir önem kazanmıştır. Halen Avrupa'ya kesintisiz doğal gaz akımı, Türkiye üzerinden geçen TANAP, Türk Akım-2 ve Mavi Akım boru hatları ile sağlanmaktadır. İlaveten Avrupa'ya yönlenebilecek yeni tedarik hatları için de Türkiye jeopolitiği yadsınamaz bir gerçektir.

Türkiye, 7 uluslararası doğal gaz boru hattı, 2'si yüzer olmak üzere 4 LNG santrali, 2 yer altı doğal gaz depolama tesisiyle enerjide arz güvenliğini sağlarken, Rusya-Ukrayna Savaşı nedeniyle gaz tedariki konusunda darboğaza giren Avrupa'nın krizi aşmasında kilit rol üstlenmeye adaydır.

Azerbaycan'dan sonra Türkmen gazının da Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı'na (TANAP) bağlanarak önce Türkiye'ye, ardından Avrupa'ya iletilmesine yönelik çalışmalar Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan işbirliğinde devam etmektedir.

Rus gazının da bu yöntemle Avrupa'ya iletilmesi hedefler arasında olup, hükümetler arası çalışmalar devam etmektedir.

Türkiye, boru hatlarıyla alınacak gazın yanı sıra farklı ülkelerden ve spot piyasadan LNG tedariki

suretiyle doğal gaz referans fiyatının belirleneceği küresel bir dağıtım noktası olabilecektir.

Bu konunun ve ilgili altyapının düzenlenmesinin 2023'te gündemde olacağı anlaşılmaktadır. Yine bu bağlamda, Türk Devletler Teşkilatı ile olan ilişkiler ve enerji konusunda yapılan anlaşmalar önemlidir ve bu anlaşmaların hayata geçirilebilmesine yönelik olarak 2023'te gelişmeler yaşanması da olasıdır.

Türkiye'nin Rusya'nın yanı sıra Azerbaycan ve İran'dan doğal gaz alımı yapmaktadır. İlave olarak Orta Asya ile Hazar enerji kaynaklarının, Kuzey Irak ile Ortadoğu ve Doğu Akdeniz enerji kaynaklarının da Türkiye üzerinden Avrupa'ya aktarılması söz konusudur. Ayrıca İsrail gazının Anadolu'ya getirilmesi konusunda 2023'te adımlar atılabileceği düşünülmektedir.

Avrupa enerji krizine çözüm aranırken, ilk akla gelen Türkiye'de halen var olan enerji boru hatlarının tam kapasite ile kullanılması ve kapasite artışının sağlanmasıdır. Nitekim AB Komisyon Başkanı Azerbaycan, önemli bir bölümünü TANAP'ın oluşturduğu Güney Gaz Koridoru'ndan AB'ye giden gazın iki misline çıkarılması konusunda, Ağustos 2022'de bir anlaşma imzalamıştır. Bu anlaşmayla, gaz akış kapasitesinin 16 milyar metreküpten 32 milyar metreküpe

çıkartılmasına ilişkin olarak alt yapı yönelik çalışmaların TANAP bağlamında 2023 içinde bitirilmesi hedefleniyor.

Doğal gaz depolama kapasitesini 10 milyar metreküpe ulaştırmak için yatırımlar sürüyor.

Türkiye'nin enerji arz güvenliği alanındaki dev yatırımlarından Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi, tamamlanan kapasite artırma çalışmaları sonucunda 4,6 milyar metreküpe ulaşan kapasitesiyle hizmete alındı. Söz konusu kapasite artırımla bu tesis, Avrupa'nın denizdeki en büyük yeraltı doğal gaz depolama tesisi niteliğini kazandı. Tesis, 75 milyon metreküp geri üretim kapasitesi ile Türkiye'nin günlük gaz ihtiyacının %25'ini tek başına karşılayabilecektir.

Tuz Gölü Yeraltı Doğal Gaz Depolama Tesisi'nin de yeni kuyular açılarak genişletilmesi çalışmalarına devam edilmektedir. Tesisin halen 1,2 milyar metreküp olan depolama kapasitesinin, devreye alınanlarla birlikte 52 kuyuda 5,4 milyar metreküpe çıkacağı öngörülmektedir. Çalışmaların 2 yıl içinde tamamlanması planlanmıştır.

Bu projeler Türkiye'nin doğal gaz arz güvenliğini sağlamaya yönelik önemli gelişmeler olmanın ötesinde enerji merkezine dönüşerek Avrupa ülkelerine sürdürülebilir gaz tedarikinin sağlanması açısından da kilit değerdedir.

Halihazırda, Egegaz Aliağa LNG Terminali'nden günlük 40 milyon, Marmara Ereğlisi LNG Terminali'nden günlük 37 milyon, Ertuğrul Gazi FSRU tesisinden günlük 28 milyon ve Etki Liman FSRU tesisi üzerinden günlük 20 milyon metreküp gazın sisteme verilebildiği ülkemizde, üçüncü Yüzer LNG Depolama ve Gazlaştırma Ünitesi (FSRU) olacak Saros FSRU'nun günlük 28 milyon kapasite ile devreye alınmasıyla Türkiye'nin günlük gazlaştırma kapasitesinin 150 milyon metreküp seviyesini geçeceği hesaplanmaktadır.

BM'nin İklim Değişikliği Hükümetler Arası Paneli'nde, küresel ısınmayı 1,5°C'ye sınırlamak için sera gazı emisyonlarının 2030 yılına kadar %45 oranında azaltılması gerektiği kaydedildi.

Küresel ısınmayı durdurmada ve iklim koşullarını yeniden istikrara kavuşturmada 2030'a kadar olan zaman dilimi çok değerli.

2015 yılında imzalanan ve Kyoto Protokolü'nden sonra iklim krizinin çözümü açısından çok büyük önem atfedilen Paris Anlaşması tam da bu ihtiyaç etrafında bir dil birliği getirdi ve iklim krizi ile mücadele ivme kazandı. Anlaşma ile taraflarca "net sıfır" emisyon ve karbon nötr hedefi ortaya koyuldu. İklim krizi ile mücadele bağlamında yürütülen çalışmalar, her yıl tekrarlanan COP (BM Taraflar Konferansı) toplantılarında, hükümetlerin katılımı ile yakından takip edilmekte, yeni kararlarla kazanımlar elde edilmektedir. 2021'deki COP26 konferansında onaylanan Glasgow İklim Paketi, Paris İklim Anlaşması'nın küresel ısınmayı 1,5°C'de sınırlı tutma hedefini teyit etse de mevcut çabaların yetersiz olduğu düşünülmektedir. Buna karşın, COP26 başta kömüre dayalı enerji üretiminin küresel ölçekte devre dışı bırakılması gibi tarihi bir adım olmak üzere önemli kazanımlara da ev sahipliği yaptı.

2022 sonbaharında Mısır'da düzenlenen COP27, olumsuz jeopolitik ve ekonomik küresel görünümün gölgesinde cereyan ederken sonuçları da sınırlı kaldı. 45.000 katılımcıyı ağırlayan COP27'de iklim sorunlarının üstesinden gelme sürecinde gıda güvenliği, savunmasız topluluklar ve sıfır karbona adil geçiş gibi konulardaki çözümler ile geniş ölçekte iklim eylemini etkin bir şekilde gerçekleştirmek için gereken finansman, kaynak ve araçların nasıl sağlanacağı ele alındı.

COP27'nin en somut sonucu taraf ülkelerin iklim krizi karşısında en savunmasız durumda bulunan ülkelere yönelik bir Kayıp ve Zarar Fonu'nun kurulması konusunda tarihi bir karara varmaları oldu. Bu fonun, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine maruz kalan gelişmekte olan ülkelere, kayıp ve hasara yanıt vermede yardımcı olması amaçlanıyor.

Ayrıca, katılımcı ülkeler, beş kilit alanda (enerji, karayolu taşımacılığı, çelik, hidrojen ve tarım) 25 yeni işbirlikçi eylemden oluşan paket başlattı. 2030

yılına kadar orman kaybını ve arazi bozulmasını durdurmak için hükümetler, işletmeler ve toplum liderlerinin eylemlerini birleştirmeyi amaçlayan Orman ve İklim Liderleri Ortaklığının başlatılmasıyla orman koruma konusunda önemli adımlar atıldı.

BM'nin İklim Değişikliği Hükümetler Arası Paneli'nde, küresel ısınmayı 1,5°C'ye sınırlamak için sera gazı emisyonlarının 2030 yılına kadar %45 oranında azaltılması gerektiği kaydedildi.

Konferansta alınan kararla katılımcı hükümetlerin 2023 yılı sonuna dek ulusal iklim planlarındaki 2030 hedeflerini gözden geçirmeleri ve güçlendirmelerinin yanı sıra kömür enerjisi kullanımının azaltılması ve verimsiz fosil yakıt sübvansiyonlarının aşamalı şekilde kaldırılması konularına hız vermeleri talep edildi.

Diğer yandan, karbonsuz/ düşük karbonlu ekonomiye dönüşüm yolculuğundaki en önemli konulardan biri olan geçiş finansmanına ilişkin olarak, küresel dönüşümün yılda en az

4-6 trilyon ABD doları yatırım gerektirdiği konusunda anlaşmaya varıldı. Bu noktada, tüm ulusal ve uluslararası finansal kuruluşların birlikte hareket etmesinin önemi vurgulandı.

Geçiş süreci ne durumda?

2019'un sonunda, yalnızca 67 ülke net sıfır veya karbon nötr taahhütlerini açıklamışken 2022 ilk çeyreği itibarıyla 136 ülke, yüzlerce şehir ve on binlerce şirket de dâhil olmak üzere paydaşların katılımında büyük ve hızlı bir artış izlenmektedir.

Karbon emisyonu çok yüksek olan bazı ülkelerin resmi olarak geçiş sürecini başlattıkları görülmektedir. Hindistan 2070 yılına kadar, Çin ise 2060 yılına kadar net sıfır emisyon seviyesine ulaşma planlarını paylaştı. Yüksek oranlı sera gazı yayıcıları arasında yer alan Brezilya da 2050'ye kadar net sıfır hedefine ulaşma taahhüdünü resmileştirdi.

Aralık 2019'da sunulan AB Yeşil Mutabakatı'nın kapsayıcı hedefi, Avrupa kıtasının 2050 yılına kadar ilk karbon nötr kıta olmasını hedeflemektedir. Yeşil Mutabakat, daha temiz bir çevre, daha uygun fiyatlı enerji, daha akıllı ulaşım, yeni istihdam imkânları ve genel olarak daha iyi bir yaşam kalitesi sağlamayı da hedeflemektedir.

Dünyada en fazla karbon salımına yol açan iki ülke olan ABD ve Çin, net sıfır hedefine ulaşma taahhütlerini sırasıyla 2050 ve 2060 olarak açıkladı.

İkili arasındaki politik ilişkilerde olumlu adımlar atılmasına rağmen iş birliğinin eksikliği, çevre sorunlarına ilişkin çözüm arayışında hala engel oluşturmaktadır.

Diğer yandan, petrol ve gaz, çimento, çelik, denizcilik, havacılık ve madencilik gibi yüksek emisyonlu sektörlerin çoğu, reel ekonominin bundan on yıllar sonra hala ihtiyaç duyacağı iş kollarıdır. Stratejik öneme haiz bu alanlarda ikame niteliğinde, düşük karbonlu veya karbonsuz alternatifler gerekli ölçekte henüz mevcut değildir. Diğer taraftan bazı sektörler; ekonomik, teknolojik veya diğer açılardan karbonsuzlaştırmayı engelleyen veya zorlaştıran özelliklere sahiptir. Bir bölümü tamamen karbondan arındırılmasa da, tüm sektörlerin temiz küresel ekonomik düzene geçişe dâhil edilmesi gereklidir.

İklim krizi ile mücadelede Türkiye nerede?

Türkiye 1992 yılında Rio'da düzenlenen BM Çevre ve Kalkınma Konferansı'ndan sonra 7. Kalkınma Planı'ndan başlayarak tüm Kalkınma Planları'nda sürdürülebilir kalkınma kavramına somut olarak yer verdi. Ayrıca, pek çok sektörel ve tematik ulusal politika ve strateji belgesinde sürdürülebilir kalkınma yaklaşımının yer aldığı görülmektedir.

Sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalar, yalnızca hükümetlere değil, aynı zamanda iş dünyasına,

STK ve akademik dünyaya da sorumluluk yükleyen 2030 Gündeminin yaygın kabul görmesi ile hızlandı ve çeşitlendi.

Paris İklim Anlaşması, 6 Ekim 2021 tarihinde TBMM tarafından onandı ve ülkemiz açısından bağlayıcılık kazandı. Anlaşmanın onaylanmasına ilişkin karar 7 Ekim'de Resmi Gazete'de yayımlanırken, Türkiye'nin Paris Anlaşması'na ilişkin onayı 11 Ekim'de BM Sekretaryasına bildirildi. 10 Kasım 2021 itibarıyla İklim Anlaşması Türkiye'de yürürlüğe girdi ve ülkemiz anlaşmaya taraf 192'nci ülke oldu. Paris İklim Anlaşması'nın onaylanması ile sürdürülebilirlikte yeni bir eşiğe gelen Türkiye, BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA)'nı uzun vadeli vizyonunun bir parçası ve Kalkınma Planı'nın temel girdilerinden biri olarak almayı hedeflemektedir.

29 Ekim 2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile önemli bir yapısal adım daha atıldı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ismi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirildi. Paris Anlaşması'nın yürürlüğe girmesi Türkiye'deki tüm kesimleri yakından ilgilendirmektedir. Sıfır karbon ekonomisine geçiş süreci politikalarının geliştirilmesi ve yasalarda küresel sıcaklık artışını 1,5°C dereceyle sınırlandırma hedefine uygun düzenlemelerin yapılması önemli bir gündem maddesidir. Paris Anlaşması kapsamında, Çevre, Şehircilik ve

İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB), 1,5 derece hedefine yönelik olarak Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı (NDC) ile ilgili hazırlık süreçleri ÇŞİDB ve UNDP tarafından veri temelli olarak bilimsel, kapsayıcı ve katılımcı bir şekilde yürütüldü. Yapılan teknik çalışmanın sonucu; İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu'na (IDUKK) sunuldu ve değerlendirmeler sonucunda IDUKK tarafından yeni azaltım hedefi onaylandı.

Türkiye'nin 2030 yılı için %21 olarak açıklanan artıştan azaltım hedefi, yeni Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde %41'e yükseltildi ve COP27'de Üst Düzey Bakanlar Zirvesi'nde açıklandı.

Türkiye, 2053'te net sıfır emisyonu ulaşmak olarak belirlediği hedef doğrultusunda net sıfır karbon yol haritasını oluşturacaktır.

Türkiye Sıfır Atık Projesi

2017 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın oluşan atıkları kontrol altına almak ve gelecek nesillere daha temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakmak hedefiyle hayata geçirdiği ve Sayın Emine Erdoğan'ın himayesinde büyük bir başarıya imza atan "Sıfır Atık Projesi" pek çok ülkeye örnek teşkil ederek, uluslararası platformlarda ödüllere layık görüldü.

Sıfır Atık Projesi'nin, 2023 yılına kadar aşamalı olarak tüm Türkiye'de hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Projenin hayata geçirileceği alanlar; kamu kurum/kuruluşları, AVM'ler, hastaneler, eğitim kurumları, eğlence ve dinlenme tesisleri ve ilk aşamada büyük iş yerleridir.

2021 yılında yeni bir aşamaya gelindi ve deniz çöplerinin azaltılmasına yönelik uygulamaların sistematik bir şekilde yürütülmesi, toplumda bu konuda duyarlılığın ve farkındalığın oluşturulması amacıyla Sıfır Atık Mavi başlatıldı. Sıfır Atık Mavi kapsamında doğrudan deniz ve su varlıklarımızı tehdit eden çevre kirliliğini giderecek çalışmalar yapılarak deniz kirliliği konusunda bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Deniz kirliliğinin %80 oranında kara kaynaklı olduğu

düşünüldüğünde, Sıfır Atık Mavi sistemi doğrudan deniz ve su varlıklarımızla ilişkili olan kıyı, liman, plaj işletmeleri ve marinalar tarafından hassasiyetle yürütülmesi gereken bir sistemdir.

Petkim ve iklim krizi

Petkim'in tüm faaliyetlerinde önceliği çevreyi korumak; bu kapsamda iklim değişikliğiyle mücadeleyle özel önem atfediyor, operasyonlarının çevresel etkilerini yönetiyor. SOCAR Türkiye'nin sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusundaki yaklaşımlarını; kaynakların optimum kullanımı, enerji verimliliği, temiz enerji kaynaklarına yönelim, bütünsel ve önleyici çevre stratejisiyle çevresel etkilerin minimize edilmesi etrafında şekilleniyor. Petkim bu bağlamda katma değer üretecek Ar-Ge projelerine, sürdürülebilir teknolojilere ve çevre yatırımlarına odaklanıyor.

Dijital Dönüşüm

Petrol ve gaz sektörünün dijital dönüşümde lider organizasyonları incelendiğinde dijital dönüşümün odak noktasında değer yaratma ve iş dönüşümü hedeflerinin yer aldığı görülebilir.

Ağır sanayi ve özellikle enerji şirketleri rekabetçi kalabilmek için maliyetlerini ve karbon emisyonlarını azaltırken varlıklarının güvenilirliğini ve kullanılabilirliğini artırarak operasyonlarını dönüştürme yönünde hedefler belirliyor. Özellikle iş akışlarının yeniden şekillendirilmesi, daha yüksek verimlilik sağlanması ve artan maliyet tasarruflarının avantajlarından yararlanmak için benimsenen yöntemlerin en başında dijital dönüşüm yer alıyor.

Son on yılda, veri analitiği, yapay zekâ (AI) ve Endüstriyel Nesnelerin İnterneti (IIoT) alanlarındaki ilerlemeler, birçok sektördeki oyuncunun karmaşık süreçleri optimize etmesine yardımcı oldu. The Fourth Industrial Revolution (4. Sanayi Devrimi) ile özellikle üretim alanında kendine yer bulan yüksek teknolojiler ve beraberinde kazanılan inovasyon hızı ile verimliliği artıracak teknoloji uygulamalarının önemli yatırımlarla desteklenerek sürmesi, önümüzdeki dönemde de devam edecek trendler arasında yer alıyor. Bu durum hiperotomasyon (intelligent automation), sanal

ve artırılmış gerçeklik (AR&VR), dronlar ve blok zinciri tabanlı veri alışverişi dâhil olmak üzere hızla olgunlaşan birçok farklı teknolojinin uygulanması için alan yaratıyor.

Dijital dönüşüm ile değer yaratma odağı

Petrol ve gaz sektörünün dijital dönüşümde lider organizasyonları incelendiğinde dijital dönüşümün odak noktasında değer yaratma ve iş dönüşümü hedeflerinin yer aldığı görülebilir. Bu noktada dijital dönüşüm sektörün değer yaratma alanında en güçlü ve uygun maliyetli yöntemlerinden biri olarak öne çıkıyor. Üretim ve rafinaj operasyonlarında uygulanan dijital optimizasyon teknikleri ile tüketilen birim enerji başına elde edilen çıktı, enerji ve verimin (yield, energy, throughput: YET) en üst düzeye ulaşması sağlanıyor. Bu durum, karbon emisyonlarını azaltırken kârlılığı artırarak sürdürülebilirlik hedefleri için de olumlu etki yaratıyor.

Sektörümüz özelinde öne çıkan dijital dönüşüm ile değer yaratma fırsatları aşağıda yer alıyor.

- Analitik modellemeler ile veri tabanlı karar verme mekanizmalarını devreye alarak YET (yield, energy, throughput) iyileştirmelerine odaklanan uçtan uca hidrokarbon optimizasyonu.
- Bakım süreçlerini ve plansız duruşları %30'a kadar azaltabilme potansiyeli taşıyan öngörü ve kurala dayalı çözüm odaklı (predictive to prescriptive) bakım ve iş akışı yönetimi ile güvenilirlik mükemmelliği.
- Dinamik planlama, kaynak optimizasyonu, ticari mükemmellik gibi yöntemler de dâhil olmak üzere tedarik zincirinde dijital dönüşüm.
- Fiyatlandırma ve marj yönetiminde kullanılabilen ileri analitik yöntemler ile B2B süreçlerinde iyileşme.

Akıllı Otomasyon ile iş süreçlerinin dönüşümü

Akıllı otomasyon (Intelligent Automation, IA); robotik süreç otomasyonu (RPA), yapay zekâ (AI), analitik, optik karakter tanıma (OCR), akıllı karakter tanıma (ICR) ve süreç madenciliği gibi gelişmiş teknolojileri birleştirerek, uçtan uca kendi kendine düşünen, öğrenen ve uyum sağlayan iş süreçleri oluşturmak ve dönüştürmek için kullanılan bir teknolojiler bütünü olarak karşımıza çıkıyor. Akıllı otomasyon, maliyetleri düşüren ve verimliliği artıran kanıtlanmış stratejik bir kaldıraç olmasının yanı sıra esnek, dirençli ve modern işletim modellerini de mümkün kılıyor.

Rafineri ve petrokimya endüstrisi odağında akıllı otomasyonun kullanıldığı alanlar ve fayda odakları aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- **Back-office süreçlerinin otomasyonu ile iş süreçlerinin verimliliğinin artırılması:** Akıllı otomasyon teknolojilerinin kullanımı ile kural bazlı otomasyon yaklaşımının ötesine geçilerek karmaşık arka ofis operasyonları yürütülebiliyor, AI ve NLP yetkinlikleri entegre edilerek doküman bağlamının anlaşılması, verinin çıkarımının yapılması ve bu çıkarımla karar verilmesi sağlanabiliyor. Bu noktada ele alınabilecek arka ofis süreçleri arasında bordro işleme ve raporlama süreçlerinin otomasyonu, işe alım süreçlerinin akıllı botlarla yönetimi, SCADA ve

diğer üretim izleme sistemleri üzerinden farklı paydaşları hedef alan farklı raporların üretilmesi ve muhasebe süreçlerinin yönetimi yer alıyor.

- **Bakım süreçlerinin ve varlık yönetiminin etkin hale getirilmesi:** Endüstride üretim süreçlerinin merkezinde yer alan çeşitli ve karmaşık yapıdaki varlıkların yönetimi plansız duruşların engellenmesi, üretimin artırılması, varlıkların kullanım sürelerinin uzatılması ve maliyetlerin azaltılması açısından önem taşıyor. Bu alanda yapılan çalışmalarda rafineri ve petrokimya şirketlerinin üretim maliyetlerinin %10-15 kadarının varlık yönetiminden kaynaklandığı görülerek bu süreçlerin akıllı yönetimi ile %10'a kadar bu maliyetlerinin azaltılabilme potansiyeline yer verildi. Özellikle Endüstriyel Nesnelerin İnterneti (IIOT) ile varlık kullanımının optimize edilmesi, ileri analitik ve makine öğrenmesi yöntemleri ile kestirimci bakım tahminlerinin gerçekleştirilmesi ve gereken bakım aksiyonlarının planlanması, manuel olarak gerçekleştirilen kontroller yerine akıllı botlar ve sensörler aracılığı ile borulardan ve pompalardan toplanan verilerle sistem izlemesinin gerçekleştirilmesi üretim maliyetlerinin iyileştirilmesinde önemli yer buluyor.

- **Tedarik zinciri ve lojistik süreçlerinde iyileştirmeler:** McKinsey tarafından gerçekleştirilen araştırmalar petrol ve gaz endüstrisinde gerçekleşen maliyetlerin %10-15'inin lojistik ve teslimat süreçlerinden kaynaklandığını gösteriyor. Özellikle makine öğrenmesi ve NLP teknolojilerinin kullanılması ile bu alanda gerçekleşen envanter yönetimi ve doküman işleme gibi arka ofis işlemlerinin optimize edilmesi, tedarik zinciri verisinin gerçek zamanlı izlenebilirliğinin sağlanması ve tahminleme süreçlerinin kesinlik oranlarının artırılması hedefleniyor.

- **Regülasyon ile uyumluluğun sağlanması:** Regülasyon bakışıyla en sıkı kurallarla yönetilen sektörlerden biri olan petrol ve gaz endüstrisinde iş sağlığı ve güvenliği süreçleri ile istisnasız uyum ve sürdürülebilirlik hedeflerinin gerçekleştirilmesi kritik önem arz ediyor. Bu alanda farklı sistemlerden toplanan verilerle oluşturulacak entegre uyum raporları, karbon emisyon oranlarının takibi ve gerektiğinde ilgili ekiplerin uyarılarak süreçlerin iyileştirilmesi yönünde izleme yapabilecek sistemlerin geliştirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği ihlallerinin AI ve görsel veri işleme sistemleriyle izlenmesi sonucunda personel eğitimleri ve anında uyarılar yöntemleri ile ihlallerin azaltılması gibi süreçler yer alıyor.

Dönüşüm fırsatlarının gerçek potansiyeline ulaşabilmesi için dönüşümün tüm boyutları ile ele alınması büyük önem taşıyor. Özellikle veri, teknoloji, süreç ve insan odağında gereken adımların atılması dijital dönüşümün gerçek bir iş dönüşümü yaratması açısından riskleri azaltan ve verimliliği artıran bir rol oynamakta, organizasyonel dijital farkındalığın yaratılması ve dijital

yetkinliklerin kurum genelinde yaygınlaştırılması da kritik başarı faktörleri arasında gösteriliyor. Bu aşamada SOCAR Türkiye ve grup şirketleri hem öne çıkan fırsatları ve teknolojileri hızlıca pilot süreçlerinden geçirerek deneyimliyor hem de tüm iş birimleri ile koordineli bir şekilde iş dönüşümünü tüm boyutları ile değerlendiriyor.

2022 Yılında Pazara İlişkin Temel Gelişmeler

Enerji fiyatları 2022 yılında oldukça dalgalı seyretti. Brent petrol fiyatı 2021 yılında ortalama 70 ABD doları/varil iken 2022 yılında yaklaşık %44 artarak ortalama 101 ABD doları/varil seviyesine yükseldi.

Küresel ekonomi daraldı: Bölgesel savaş ve yükselen küresel enflasyon 2022 yılına damgasını vurdu

Küresel ekonomi, pandeminin en yoğun yaşandığı 2020 yılında %3,5 küçüldükten sonra, pandeminin etkisinin azaldığı 2021 yılında %5,9 gibi yüksek oranda büyüdü. Şubat ayında başlayan bölgesel savaşla birlikte artan enerji ve gıda fiyatları küresel enflasyonun yükselmesine neden oldu. Tüm dünyayı etkisi altına alan yüksek enflasyon; ABD’de yıllık %9 ile son 41 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Almanya’da Kasım 2022’de yıllık enflasyon %10 ile son 71 yılın en yüksek seviyesini görerek rekor kırdı.

Küresel düzeyde merkez bankalarının faiz artırması, daraltıcı para politikası ve anti-enflasyonist politikalar ekonomilerin küçülmesine yol açtı. IMF, Dünya Ekonomik Görünüm Raporu Ocak 2023 versiyonunda büyüme tahminlerini küresel ekonomi ve gelişmiş ülkeler için yukarı yönlü güncellerken, gelişmekte olan ülkeler için indirdi. 2022 yılı küresel ekonomi büyüme oranının, %3,4 olarak gerçekleştiği

tahmin edilirken, büyüme beklentileri gelişmiş ülkeler için %2,7, gelişmekte olan ekonomiler için ise %3,9 olarak güncellendi. Türkiye’nin 2022 yılında %5,5 büyüme oranıyla dünya ortalamasının oldukça üzerinde bir büyüme performansı göstermiş olduğu tahmin edilmektedir.

Enerji fiyatlarındaki artış Avrupa’da daha fazla hissedildi

Savaş nedeniyle Rusya’ya uygulanan yaptırımlar sonucu petrol ve özellikle doğal gaz fiyatları yükseldi. Doğal gaz fiyatlarındaki artış Rusya’ya aşırı bağımlı olan Avrupa ülkelerinde enerji krizine yol açtı. Avrupa, enerjide Rusya’ya olan aşırı bağımlılığını azaltmaya yönelik olarak, doğal gaz kullanımını %15’e varan oranlarda sınırlamak zorunda kaldı.

Enerji fiyatları 2022 yılında oldukça dalgalı seyretti. Brent petrol fiyatı 2021 yılında ortalama 70 ABD doları/varil iken 2022 yılında yaklaşık %45 artarak ortalama 101 ABD doları/varil seviyesine yükseldi. Avrupa’da (EU Dutch TTF) doğal gaz fiyatları 2021 yılı sonlarında 80 Eur/

MWh düzeyinden, 2022 Ağustos sonunda 340 Eur/MWh düzeyine kadar yükselerek zirve yaptıktan sonra yıl sonunda düşerek 70 Eur/ MWh’a kadar geriledi. Doğal gaz fiyatlarındaki artış en fazla Avrupa ve Asya bölgesini etkiledi. Doğal gaz fiyatları ABD’de, Avrupa ve Asya’ya göre daha az artarken, Orta Doğu ve körfez ülkelerinde sınırlı artış görüldü.

Bu gelişmeler doğrultusunda Avrupa petrokimya sektöründe enerji maliyetleri arttı ve üretimde kapasite kullanımı oranları düşürüldü. Özellikle doğal gaz fiyatlarına duyarlı üre ve amonyak gibi ürünlerde üretim durma noktasına geldi. Bazı üreticiler artan enerji maliyetlerini ayrı bir fatura ile müşterilerine yansıtmak zorunda kaldı. Enerji maliyetlerindeki artış Avrupa’da son yılların en yüksek enflasyonunu tetikledi. Küresel düzeyde başlayan durgunluk belirtileri Avrupa ekonomilerinde daha belirgin hale geldi.

2022 Yılında Pazara İlişkin Temel Gelişmeler

Türkiye'nin ihracatının yaklaşık yarısını oluşturan Avrupa ülkelerinde yaşanan ekonomik durgunluk, petrokimya sektörüne de yansdı, petrokimyasal ürünlerin talebi zayıfladı. Petrokimyasal ürünleri işleyip ihraç eden sektörlerin ihracat performansları yılın son çeyreğinde düşmeye başladı.

Petrokimya sektöründe arz artarken talep yavaşladı

Pandemi etkilerinin giderek azaldığı 2022 yılında, petrokimya sektöründe pandemi kaynaklı üretim problemleri büyük ölçüde çözüldü. ABD'de 2021 yılında yaşanan ve petrokimya sektöründe önemli üretim kayıplarına yol açan kış fırtınası, 2022 yılında havaların ılık geçmesiyle üretimi çok az etkiledi. Başta Çin ve ABD olmak üzere yeni kapasiteler devreye girdi. Sadece Çin'de 6,1 milyon ton; ABD'de 1,6 milyon ton yeni kurulan etilen kapasitesi üretime başladı. Üretim kayıplarının azalması ve yeni kapasitelerin devreye girmesiyle sektörde arz fazlası oluştu.

Arzdaki artışa karşın küresel ekonomideki yavaşlama, talebin zayıflamasına neden oldu. Ekonomik büyümeye oldukça duyarlı olan petrokimya sektöründe talepteki durgunluk yılın ikinci yarısında daha fazla hissedildi. Küresel düzeyde yüksek enflasyon, Rusya-Ukrayna Savaşı, Avrupa'da enerji krizi, Çin'de yeniden artan COVID-19 salgını ve Çin'in sıfır COVID politikası talepteki daralmayı hızlandırdı. Artan üretim maliyetleri ve yavaşlayan talep nedeniyle Avrupa ve Çin'de kapasite kullanım oranları düşürülerek arz dengelenmeye çalışıldı.

Küresel tedarik zincirindeki sorunların azalmasıyla navlun fiyatları geriledi

Pandemi döneminde hızla yükselen navlun maliyetleri, 2022 yılında zirveden inmeye başladı. Küresel Konteyner Taşımacılığı Endeksi'ne (Freight Baltic Index) göre 40 fit konteyner için navlun fiyatları 2022 yılı başında 10 bin ABD dolarından, yıl sonunda 2 bin 500 ABD dolarına kadar gerileyerek pandemi öncesi düzeye yaklaştı. Limanlarda pandemi kaynaklı yükleme ve boşaltma sorunları hafifledi. Konteyner akışındaki aksaklıklar düzelmeye başladı. Bu gelişmeler navlun maliyetlerini düşürdü. Tedarik zincirindeki sorunların giderilmesiyle uluslararası ticaretin hızlanması, bölgeler arasında oluşan büyük fiyat farklılıklarını kapanmasını sağladı. Navlun fiyatlarının düşmesi petrokimyasal ürün fiyatlarını baskıladı. Küresel düzeyde tedarik zinciri sorunları hafiflerken, Rusya-Ukrayna Savaşı Karadeniz bölgesinde tedarik sorunlarına neden oldu.

Petrokimya sektöründe marjlar daraldı

Petrokimya sektöründe 2021 yılında tarihi zirvelere ulaşan marjlar, 2022 yılında keskin bir şekilde düştü. Artan arz fazlası ve zayıf talep nedeniyle yılın ikinci çeyreğinden itibaren başlayan fiyat düşüşleri yıl sonuna kadar neredeyse aralıksız devam etti. Enerji fiyatları ve girdi maliyetleri hızla artarken, ürün fiyatlarının keskin bir şekilde düşmesi

marjların daralmasına yol açtı. Ağırlıklı olarak nafta bazlı üretim yapan Asya ve Avrupa'da marjlar daha fazla daraldı. Asya'da daralan marjların zaman zaman negatif düzeye gerilemesi üretimde kesintilere yol açtı.

Petkim Planlı Bakımı

Petrokimya sektöründe genellikle dört yılda bir kraker ve bağlı fabrikalarda planlı bakım duruşu yapılmaktadır. Petkim 2022 yılı üçüncü çeyreğinde planlı bakım duruşu yaptı. Planlı bakım duruşu döneminde müşteri talepleri ticari ürünlerle karşılanmaya çalışıldı. Planlı bakım duruşunun sektörde durgunluğun en yüksek olduğu dönemde yapılması avantaj sağladı.

Sektörel etkinlik, fuar ve müşteri ziyaretleri yeniden başladı

Pandemi nedeniyle ara verilen müşteri ziyaretleri, sektörel etkinlik ve fuar katılımları yeniden başladı. Uluslararası anlamda sektörün en büyük fuarlarından K Plastik Fuarı ve sektörün önemli etkinliklerinden EPCA'ya aktif katılım gösteren Petkim, sektördeki gelişmeleri karşılıklı bilgi paylaşımlarıyla yerinde takip etti. Yurt dışında 117, yurt içinde 1.362 olmak üzere 2022 yılında toplam 1.479 müşteri ziyareti gerçekleştirildi. Petkim ile yoğun ilişkisi olan kamu ve sivil toplum kuruluşlarına, petrokimya sektörünün ve Petkim'in tanıtılması yoluyla katkıda bulunuldu.

Dijital Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik

Günümüzde ikiz dönüşüm olarak tanımlanan dijital ve sürdürülebilirlik dönüşümü konusunda ticari alanda önemli gelişmeler sağlandı. Enerji sektörünün en büyük SAP projelerinden biri olan Earth Faz I dönüşüm projesi devreye alındı. SOCAR Türkiye bünyesindeki Project Earth ile farklı süreçlerin birbirine entegre edilerek tek merkezden yönetilebilmesi sağlandı. Bu kapsamda tüm ticari süreçler gözden geçirilerek dijital dönüşüme hazır hale getirildi. Müşteri bilgi sisteminden siparişe; raporlamadan sevkiyat yönetimine kadar toplam 42 projeden 38'i devreye alındı.

Etilen fabrikasında biyo-nafta kullanılarak bio-bazlı etilen, propilen ve polietilen üretilip satılması için teknik koşullar

tamamlandı. Üretim süreci için gerekli olan Uluslararası Sürdürülebilirlik ve Karbon Sertifikasyonu (International Sustainability and Carbon Certification - ISCC) alındı. Bu proje kapsamında hammaddeden nihai tüketiciye kadar değer zincirindeki tüm paydaşlar sürece dâhil edilerek sürdürülebilirlik yolculuğunda güçlü adımlar atıldı.

2022 Yılında Petkim

Petrokimya ürünlerine talebin baskılandığı 2022 yılında, entegrasyonla desteklenen üretim kapasitesi ve güçlü ürün yelpazesi ile müşteri taleplerini kesintisiz karşılayan Petkim, yüksek ticari satış ve ihracat geliri elde ederek başarılı ve kârlı bir yıl geçirdi.

2,23

milyon ton
Üretim

2,44

milyon ton
Toplam Satış

887.141

ton
Katı Ürün Satışı

1.550.893

ton
Diğer Ürün Satışı
(Sıvı ve Gaz)

4.108

milyon TL
2022 Yılı Yatırım
Harcamaları

2.328

kişi
Petkim İnsan Kaynağı

48,9

milyar TL
Satış Geliri

Petkim fabrikalarında 7 Eylül 2022 tarihinde başlayan ve yaklaşık 2 ay süren Petkim Planlı Bakım Duruşu başarı ile gerçekleştirildi.

ÜRETİM

2022 yılında Petkim’de üretim faaliyetleri, üretim programlarına uygun olarak devam etti.

Yıl içerisinde, Etilen fabrikasında operasyon ve bakım faaliyetlerine bağlı olarak kapasite kayıpları yaşandı. İnhibitör enjeksiyonu sisteminin projelendirilerek kurulması, C201 şartlarının optimize edilmesi ve kirlilik sorunu olan eşanjörlere kimyasal enjeksiyonu ile müdahale edilmesiyle fabrika durdurulmadan çalışmasına devam edebildi.

Klor Alkali ve VCM fabrikalarında yaşanan bütünlük problemlerinin nicelik ve nitelik olarak artması sonucu iki fabrikanın operasyonları durduruldu. PVC fabrikasında ise bakım yapıp ithal VCM temin edilerek, miktar ve sürelerine bağlı olarak yıl içinde operasyonuna devam etti.

EO/EG ve PTA fabrikalarında dönemsel olarak ticari duruş yapıldı. ACN Fabrikası ise dönemsel olarak ticari nedenlerle düşük kapasitede çalıştırıldı.

“Gündüz Formeni” sistemi ve bakım gruplarının katkıları ile arka planda birikmiş olan bakım işleri yapılarak gelişme kaydedildi.

Petkim fabrikalarındaki ESD sistemleri by-passlarının yeni yazılımla kayıt altına alınmasıyla prosedüre uygun çalışma sağlandı.

Petkim geneli tüm fabrikaları kapsayan HAZID çalışmalarında yaklaşık %70 oranında çok öncelikli aksiyonlar tamamlandı. HAZOP çalışmaları, Etilen ve AYPE-T fabrikaları için tamamlandı, Aromatiklerde ise çalışmalar devam etmekte ve 2023 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir. Ayrıca, HAZID’te ve HAZOP’ta belirlenen koruma sistemlerinin taşma, önleme ve acil izolasyon sistemlerine yönelik çalışmaları yıl içinde başlatıldı.

Acil İzolasyon Vana (EIV) çalışmaları tüm fabrikalarda belirlenmiş proses noktalarında başladı. Etilen fabrikasında belli bir noktada, Aromatiklerde de LPG küreleri kapsamında çalışmalar tamamlanma aşamasına geldi. Ayrıca, Aromatiklerde iki ayrı reaktörde proses güvenliğine yönelik acil gaz boşaltma sistemi oluşturuldu. Over Filling ve Emergency Isolation Valve

çalışmaları danışman firma ile teorik olarak tamamlandı. 2023 yılı içerisinde Etilen fabrikasında saha uygulamalarının yapılması planlandı.

SEVESO kapsamında tüm fabrikalarda Tehlikeli Ekipman Gruplandırma çalışması danışman firma ile birlikte yapıldı. Belirlenen ekipmanlar için HAZOP çalışmaları yürütüldü. FTA ve ETA çalışmaları yapıldı. Büyük Kaza Senaryosu hazırlıkları devam etmektedir.

Davranış Odaklı İş Güvenliği çalışmaları, fabrikalara acil durum seviye 1 ve 2 tatbikat planları, PFI (Process Field Inspection) saha denetimleri, Management of Change (MOC) çalışmaları 2022 yılında da devam etti. Ayrıca, formen ve üzeri kadrolar için saha gelişim programı başlatıldı.

Fabrikalarda aylık Emniyet Komiteleri toplantıları ilgili tüm çalışan gruplarının katılımı ile sürdürüldü.

PP Fabrikasında Çevik Ekip ve ekstrüder üreticisi ile birlikte yapılan çalışmalarla C ekstrüderinde die plate öncesi filtrede mesh size’da değişiklik yapılarak, ekstrüderde yaklaşık 1 ton/saat kapasite artışı sağlandı.

Plastik İşleme Fabrikasında gıdada ve kağıt kaplamada kullanılmak amacıyla yeni Extrusion Coating ürünü elde edildi, deneme ürünü için müşterilerden gelen ilk geri bildirimler olumlu oldu.

Petkim fabrikalarında 7 Eylül 2022 tarihinde başlayan ve yaklaşık 2 ay süren Petkim Planlı Bakım Duruşu başarı ile gerçekleştirildi. Başta Etilen fabrikası olmak üzere Aromatikler, PP, PA fabrikalarında gerçekleşen bakım faaliyetlerinde çok uzun zamandır açılmamış ekipmanlar açılarak, inspection ve bakım faaliyetleri gerçekleştirildi. Bu şekilde ekipmanların güvenilirliği artırılırken diğer yandan da yasal mevzuat gereği yapılması gereken kontroller tamamlanmış oldu. Yardımcı tesislerin de bakım amaçlı devreden çıkarıldığı yaklaşık 15 günlük sürede diğer fabrikalarda B/L shut-down yaparak gerekli bakım faaliyetleri gerçekleştirildi.

Dijital dönüşüm kapsamında, AYPE-T, PTA, YYPE, EO/EG, ACN fabrikalarında da dijital vardiya defteri uygulamasına başlandı.

Nisan ayı sonunda Petkim fabrikalarda Howden Sigorta saha denetimi başarıyla gerçekleşti ve 9 adet bulgunun kapatılması sağlandı. 2022 yılında yapılan iç denetim çalışması sonucu elde edilen bulguların tamamı kapatıldı.

YARDIMCI İŞLETMELER

2022 yılında Yardımcı İşletmeler tarafından sağlanan utilitelerde %100 emre amadelik sağlanırken, yıl boyunca utiliteler kesintisiz üretim ihtiyacını karşıladı. Utilitelere bağlı bir kapasite düşüşü veya üretim kesintisi yaşanmadı.

Petkim RES'in lisans kapasitesinin 38 MW'tan 43,8'e yatırımsız, 43,8 MW'tan 47,6 MW'a ise yatırım ile artırılması için onay yazısı EPDK'dan alındı. Yıl içerisinde, Nisan ayından itibaren çıkarılan ek kararname ile 51 MW'a kadar üretim yapılabilirdi. Yapılan iyileştirmeler ve operasyonel değişikliklerle elektrik satış gelirimde artış sağlandı. Gaz Türbini ve karşı basınçlı türbinlerden TG-2'nin büyük bakımları tamamlandı. Petkim Planlı Bakım Duruşu kapsamında tarihinde ilk kez buhar sistemi tamamen durduruldu ve XHS hatlarında inspection ve bakım faaliyetleri gerçekleştirildi. Bu dönemde 4 adet trafo değişimi, önemli bara sistemleri ile şalt sistemleri yenilendi. E ve F şaltları arasına fast bus transfer sistemi kurularak sistem güvenilirliği artırıldı. Tüm fabrikaları da kapsayacak şekilde diferansiyel koruma röle kurulumları büyük oranda tamamlandı. 2023 yılında bu sistemin devreye alınması hedefleniyor.

Petkim Enerji Santrali ile STAR Rafineri arasında montajı yapılan HS hattının daha güvenli operasyon sağlaması için ek kontrol vanası eklendi, sistem yazılımı (ek logicler ve tuningler) iyileştirildi.

Su ön arıtma sistemlerinde yapılan modifikasyonlar ile iki su ön arıtma tesisinin de arıza durumlarında petrokimya ve rafineri tesislerine su besleyebilmesi sağlandı.

Demineralize Su Ünitesi'nde yapılan modifikasyonla Petkim-STAR Rafineri arasında DEMİ suyu transferi için gerekli tie-in alındı. Hattın tamamlanması için gerekli hazırlık projeleri devam etmektedir.

Atık Arıtma ve Bertaraf Ünitesi, robot ile havuz temizliği, geotube ile çamur susuzlaştırma gibi endüstrideki en iyi uygulamaları tesislerinde kullanmaya başladı.

Su Üretim, Atık Arıtma ve Bertaraf Üniteleri ile fabrikaların utilite ihtiyaçları karşılanarak komplekste üretimin devamlılığı sağlandı. Ayrıca çevre kuruluşların su ihtiyaçlarının yanında, Petkim Atık Yakma Ünitesi'nde, mevcut lisans kapsamında tehlikeli atık bertaraf dış talepleri karşılandı.

Atıksu Arıtma Tesisi'nde iyileştirmeler kapsamında Holding Basın projesi, vidanjör toplama sahası ve PTA atık suyunun arıtımının iyileştirilmesi için sahadaki inşaat çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, fabrikalardan gelen atık suların online izlenebilirliği kapsamında yapılacak olan yatırım projesinin mühendislik çalışmalarına başlandı, çamur yönetimini iyileştirmek adına yürütülen mühendislik çalışmaları tamamlanarak saha uygulama fazına geçildi.

Dünyada ve ülkemizde karşılaşılabilecek kuraklık riskine karşı arıtma çıkış sularını kullanarak proses suyu veya demineralize su üretimi için tek kaynak bağımlılığının azaltılması, Güzelhisar Barajı kullanım ömrünün artırılması amacıyla atıksu geri kazanım projesi için sürdürülebilirlik odaklı çalışmalara başlanma kararı alındı. Ayrıca, İZSU ile ortak acil durum hattı protokolü imzalanarak hattın bakım ve devreye alınma çalışmalarına başlandı.

Doğal kaynakların kullanımının azaltılması çalışmaları kapsamında 2022 yılında Güzelhisar Barajı'ndan kullanılan su %8,7 oranında azaltıldı. Alternatif yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılması kapsamında, Çayağzı, Güzelhisar

Barajı ve ham su havuzlarında uygulanabilecek GES projeleri konusunda ön çalışmalar devam ediyor. Güzelhisar Barajı'nın karbon yutak alanı olarak değerlendirilmesi amacıyla ilgililer ile ön görüşmeler yapılmaya başlandı.

MAHSUL HAREKETLERİ

Petkim İşkele 3'te modernizasyon kapsamında üst yapı çalışmaları devam etti ve dolum kolu, hortum ağacı ve ölçüm paketleri montajı gerçekleştirildi.

2022'de Petkim Limanı'na gelen 158 gemi ile 512.047 ton sıvı kimyasal yükün yükleme ve tahliye operasyonları yönetildi. Bu kapsamda gemilerden 172 m³ atık alındı, 293.304 m³ inert gaz verildi, 40 saat Flare hizmeti ve 1.192 m³ kullanım suyu verildi.

TAS (Terminal Automation System) binası inşaatına başlandı. Hali hazırda bir DCS (Distributed Control Systems) olmadığından TAS binası içerisinde yer alacak kontrol odası ile tüm operasyonların güvenli takip edilmesi amaçlandı.

Kılavuzluk ve Römorkörcülük Teşkilatı kapsamında hizmet sahasında 5 römorkör, 3 palamar botu ve 1 kılavuz botu ile gemilere 7/24 yanaştırma ve kaldırma hizmeti sunuldu.

2022 yılında limanlara gelen 712 gemiye kılavuzluk, römorkör ve palamar hizmetleri verildi.

OBT kara dolumda 2022 yılında 1.829 adet kara tankeri ile 43.905 ton dolum gerçekleşti.

VARLIK YÖNETİMİ

STAR Rafineri ve Petkim'de ilk kez gerçekleştirilen, ölçek ve kapsam olarak Türkiye'de bir ilk niteliği taşıyan ISO 55001 Varlık Yönetim Sistemi belgelendirmesi başarıyla tamamlandı.

Project Earth Projesi kapsamında STAR Rafineri, SOCAR Depolama ve SOCAR Dağıtım şirketleri bakım faaliyetleri SAP-PM tek sunucudan yönetilebilir hale geldi.

STAR Rafineri ve SOCAR Depolama şirketleri için saha bakım faaliyetleri SAP-MRS ve SAP-WM uygulamaları devreye alınarak, mobil uygulama ve el terminali ile yürütülebilir hale geldi. Belirtilen adımlar ile dijitalleşme alanında çok önemli bir proje canlıya geçirilmiş oldu. 2022 yılı içerisinde tüm yarımada'yı kapsayacak telsiz kuleleri ve altyapısı kurularak, Ex standartlarına uygun, acil durumda yarımada genelinde ortak haberleşebilen sistem devreye alındı. STAR Rafineri için kurulan DMR telsiz sistemi planlı bakım duruşu sırasında yüklenicilere kullanılarak yüklenici ve Petkim arasındaki haberleşme çeşitliliği ortadan kaldırıldı, etkin ve güvenilir iletişim sağlandı.

Petkim'de tüm akülerde iç direnç ölçümleri ve kapasite testleri sonucu toplam 3 yılı içine alan değişim planına uygun çalışmalar devam etti.

Etilen fabrikası NSC fırınlarında radiant coillerde robot ile yapılan teknik kontrol sonuçları da analiz edilerek coillerin kritik stok çalışmaları yapıldı, yedekleme politikası belirlendi ve sürecin etkin olarak yürütülmesi sağlandı.

Tüm ileri endüstriyel tesislerde uygulanmakta olan Bakım Planlama ve Programlama süreci 2022 yılında da Petkim'in tüm tesislerinde uygulanmaya, Çevik İş Modeli ile birleşerek devam etti. İş talepleri önceliklendirilerek, optimum kaynak yönetimi ile planlı, verimli, proaktif çalışma ve sürekli performans takibi sağlandı.

Koruyucu bakım, kestirimci bakım ve planlanabilir düzeltici bakım çalışmalarının artışı ile birlikte "Proaktif Çalışma Oranları" artış gösterdi. Böylece tüm bakım kaynakları optimum düzeyde kullanılabilir oldu ve ekipmanların da güvenilirliği yükseldi. Bu bağlamda, proaktif çalışma oranında 2021 yılına kıyasla %20,6 artış; acil iş oranlarında da %2 düşüş görüldü.

Petkim'de kurulu bulunan pompaların arızalar arası ortalama süresi 64 aya yükseldi (31 ay ile başlanmıştır) ve arızalara bağlı oluşan maliyetler ve üretim kayıpları azaldı. Bu durumun etkisi yedek parça kullanımına da yansdı ve pompalar için kullanılan toplam bütçe, orijinal ekipman

üreticisinden yedek parça temin edilmesine rağmen artış göstermedi.

Yağlama Atölyesi'nin kurulması ile birlikte; doğru yağın kullanımı sağlandı ve periyodik koruyucu yağlama aktivitelerinin gerçekleştirilmesi ile ekipman güvenilirliği artırıldı.

İnşaat Varlıkları Risk Bazlı Teknik Kontrol (RBI) çalışmaları kapsamında; tüm inşaat varlıkları kategorize edilip envanterleri çıkarıldı, SAP ve Meridium sisteminde varlık kayıtları oluşturularak takip mekanizması geliştirildi. Proaktif kontrol çalışmaları ise sürdürülüyor.

Varlık Yönetimi Roll-out Projesi kapsamında Petkim için Ekipman Kritiklik Analizleri (ACA), Güvenilirlik Merkezli Bakım (RCM) ve Risk Bazlı Teknik Kontrol (RBI) çalışmaları program çerçevesinde devam ediyor.

Petrokimya tesisi genelinde PSV (Pressure Safety Valve) ortaklaştırma ve yedekleme optimizasyonu çalışmaları başlatıldı.

Elektrik üretimin devamlılığının sağlanması için Buhar ve Gaz Türbini (TG-2 ve GT-5) majör bakımları gerçekleştirildi. Güvenirliği artırmak ve çevresel

etkileri azaltmak için mekanik salmastra dönüşümleri gerçekleştirildi. Enerji verimliliğini artırmak üzere buhar kapanı tespit çalışmaları başlatıldı.

Üretim devamlılığının ve güvenliğinin sağlanması için 154 kV şalt sahası bakımları gerçekleştirildi.

Tüm üretim tesislerinin TS EN 60089 Standardı uyarınca tesis uygunluğu sertifikası alınması için tüm disiplinlerin katılımı ile denetim/düzenleme çalışması başlatıldı.

Planlı Bakım Duruşu uygulama döneminin başarıyla tamamlanmasının ardından, ilgili birimlerin katılımıyla "Petkim 2022 Planlı Bakım Duruşu Genel Gözden Geçirme Çalıştayları" düzenlendi, bir sonraki planlı duruşların hazırlıkları için referans olacak "Çıkarılan Dersler" ve aksiyon planları çıkarıldı.

Tedarik Zinciri ve Satınalma

Türkiye’de ilk defa 5S metodolojisinin sürdürülebilirlik çalışmalarına kapsamlı bir şekilde entegre edildiği “Ürün Paketleme ve Depolama Sahalarında 5S Uygulama Projesi ile Kapasite Artışı ve Karbon Ayak İzi Azaltılması Projesi” hayata geçirildi.

TEDARİK ZİNCİRİ FAALİYETLERİ KAPSAMINDA;

2022 yılında 1.501 adet ithalat beyannamesi açılarak 755.192.383,83 CIF/ABD doları tutarında ithalat, 3.833 adet ihracat beyannamesi açılarak 898.578.990,61 FOB/ABD doları tutarında ihracat gerçekleştirildi.

Yurt içinde toplam 352.506 ton, ihracat kapsamındaysa 38 farklı ülkeye 147.057 ton taşıma yapıldı.

2022 yılındaki gümrük işlemlerinde “doğrudan temsil” faaliyetleri kapsamında sağlanan fayda 515.760 TL olarak gerçekleşti ve bir önceki yıla göre %271’lik artış sağlandı.

2022 yılında İhracatçı Birliklerine yapılan Nispi Aidat ödeme oranında oluşan indirim sonucu 1.369.176 TL tasarruf sağlandı.

Yapay zekâ destekli video analitik yöntemler ile işçi sağlığı ve güvenliği platformu kurularak Petkim ürün ambarları bölgesinde pilot çalışma gerçekleştirildi. Bu çalışma kapsamında 40’tan fazla senaryo kurgulanıp takip edildi. Bu yeni nesil teknoloji sayesinde, düzeltici aksiyonların uygulanmasıyla birlikte ilgili ekiplerdeki operasyon başına

düşen ihlal sayısında %44 oranında iyileşme gözlemlendi. Teknolojinin yaygınlaştırılması amacıyla çalışmalar devam etmektedir.

Türkiye Kalite Derneği (KalDer) İzmir Şubesi tarafından her yıl düzenlenen ve çok sayıda kurum ve kuruluşun katıldığı “22. Mükemmelliği Arayış Sempozyumunda” “Yılın Başarılı Ekibi Ödülleri” 6 Ekim 2022 tarihinde açıklandı ve Türkiye’de ilk defa 5S metodolojisinin sürdürülebilirlik çalışmalarına kapsamlı bir şekilde entegre edildiği “Ürün Paketleme ve Depolama Sahalarında 5S Uygulama Projesi ile Kapasite Artışı ve Karbon Ayak İzi Azaltılması Projesi” ile Petkim gümüş ödül almaya hak kazandı.

Dijitalleşme projeleri kapsamında depozitolu plastik palet iade bakiyelerini MBS (Müşteri Bilgi Sistemi) üzerinden takip ve kontrol edebilme imkânı sağlandı. Depozitolu plastik palet uygulaması sayesinde 2022 yılında 4.938.928 kg plastik palet müşterilerden iade alınarak geri kazanıldı. Bu uygulama ile karbon ayak izi azaltılarak SOCAR sürdürülebilirlik stratejisine katkı sağlandı.

Plastik palet depozito uygulaması Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın sıfır atık çalışmalarına örnek gösterilebilecek bir çalışma olarak devam ettirildi. Yeni uygulamaya geçilen GEKAP kapsamında palet depozito sistemi titizlikle uygulanarak 2022 yılında 2.223.761 TL ek yükümlülüğün önüne geçildi.

PVC, AYPE, YYPE, PP, PA, AYPE-T ve PTA ürünlerinin ambalajlama faaliyetleri kapsamında 693.303 ton katı ürün paketlemesiyle birlikte aylık ortalama 57.775 ton katı ürün paketleme faaliyeti gerçekleştirildi.

Petkim tesislerindeki ürün depoları ve sözleşmeli çalışılan 20 farklı dış depodan toplam 845.483 ton katı ürün yükleme ile aylık ortalama 70.457 ton katı ürün yükleme faaliyeti gerçekleştirildi.

Ürün Paketleme ve Depolama sahalarında kullanılan dizel forkliftlerin yerine elektrikli forkliftlerin kullanımına yönelik saha performans testleri yapılarak sürdürülebilirliğe katkısı ve yarattığı değer saptandı; 2023 yılında hayata geçirilmek üzere proje geliştirildi.

Satış kantarlarında "Doğrulanmış Brüt Ağırlık (DBA)" yetki belgesi ile 4.862 adet DBA belgesi oluşturularak ihracat maliyetlerinde 549.400 TL tasarruf sağlandı.

Petkim sözleşmeli dış depolarında, artan ithal ticari kapasiteyi karşılamak için potansiyeli yüksek bölgelerde "serbest depo ve antrepo" açma projeleri başlatıldı.

Petkim planlı bakım duruşunda AYPE-2 ve PP paketleme hatlarına son teknoloji istifleme makinaları alınarak ürün ambalajlama kalitesi artırıldı ve enerji tüketimi %80 oranında azaltıldı. AYPE-1, AYPE-2, AYPE-T ve PP paketleme hatlarındaki otomatik kantar ve metal detektör tespit ekipmanlarının değişimi yapılarak tartım hassasiyeti +/-50 grama düşürüldü.

Katı ürün paketleme hatlarında yeni nesil mürekkep püskürtmeli yazıcıların kullanımına geçilerek torba bazında son kullanıcıya kadar ürün izlenebilirliği sağlandı ve mürekkep tüketimi %60 oranında azaltıldı.

Robotik Proses Otomasyon (RPA) uygulamalarının kullanıldığı Kimyasal Malzeme Planlamasına ek olarak, RPA teknolojisi Malzeme Planlamanın üç farklı sürecine de genişletildi. 68 gün süren Petkim Planlı Duruş kapsamındaki malzemelerin tedarik süreçlerinin

takibi RPA ile gerçekleştirildi. Petkim Planlı Duruş süresince, malzeme depolarından 7 gün 24 saat aralıksız hizmet verilerek sahaya yaklaşık 165.000 adet malzeme teslimi hatasız ve sorunsuz şekilde yapıldı.

Envanterde kayıtlı malzemelerle ilgili stok yaşlandırma raporları çalıştırılarak kullanımı olmayan malzemelerin değerlendirilmesi projesine devam edildi.

SATINALMA FAALİYETLERİ KAPSAMINDA;

Süreç optimizasyonu, tek elden satın alma ve post award uygulamalarının yaygınlaştırılması hedefiyle Corporate Center ve Rafineri Petrokimya İş Birimi Satınalma ekipleri entegrasyonu gerçekleştirildi.

2022 yılında %89'un üzerinde tedarikçi performans değerine ulaşıldı.

Satın alma ihalelerinde e-tender ve e-auction çözümü uygulamalarına kullanım alanları genişletilerek devam edilmektedir.

Fatura ön kayıtlarında robotik proses otomasyonu kullanımına devam edilmektedir.

Satın alma süreçlerinin dijitalleştirilmesi için devreye alınacak Smart Materials yazılımı için entegrasyon workshopları tamamlandı.

2021 yılında entegre süreçlerin verimliliğini artıracak SAP Central Procurement Modülü ve SAP S4 Hana projesi canlıya alındı. Petkim'in SAP versiyonun yükseltileceği Earth Faz-2 projesi çalışmalarına başlandı.

Tedarik Zinciri ve Satınalma

Smart Materials projesinin bir parçası olan ve SAP MDG programıyla entegre olarak çalışan Smat tedarikçi portalı, uyum süreçlerini de içerecek şekilde genişletildi.

Pandemi döneminde yerel tedarikçi havuzu daha da genişletilerek yurt içi piyasa desteklenmesi süreci ilerletildi. Tüp, boru ve vana kapsamları için yapılan tedarikçi stok yönetimli sözleşmelerle şirketlerin tüp ve vana için 3 yıllık, borular için 1,5 yıllık ihtiyaçları güvence altına alındı. Bu sayede hem küresel boyutta ciddi tedarik sorunları yaşanan söz konusu malzemelerle ilgili arz güvencesi sağlandı, hem de artan hammadde fiyatlarının etkisi de bertaraf edilerek 5 milyon Euro'ya yaklaşan bir fayda elde edildi.

Hızlı tüketim grubunda yer alan ve çoğunlukla hırdavat kapsamına giren malzemelerin katalog içeriği, 2022 yılı sonu itibarıyla daha da genişletilerek hırdavat, laboratuvar, HSE, kırtasiye, gıda, basit tüketim ürünleri, mutfak ve ev aletleri ürün gruplarının çoğunluğu ile çerçeve sözleşme süreçleri başlatıldı.

2023 yılı başında RPBU içine entegre olan CC ve GAS BU kapsamları da dâhil edilecek şekilde web tabanlı e/v MTF süreçleri tasarım aşamasına geçildi.

2022 strateji planında da yol haritası belirtilmiş olan 3. taraf firmaların pazaryeri (marketplace) oluşumunun, 2023 Mayıs ayı içinde

sağlanmış olması için çalışmalar yürütüldü. Web tabanlı bu sitenin devreye alınmasıyla anılan ihtiyaçlar büyük oranda otomatize edilecektir. 2024 1. çeyrek itibarıyla BPM app ile omnichannel dağılımı oluşturulacak, bu sayede tüm tedarik zinciri talepten depoya varış noktasına kadar görüntülenebilir halde olacaktır.

Seçilen yaklaşık 100 adet sözleşmenin sözleşme sonrası yönetim kapsamında (Post Award) trend analizleri yapılarak fiyat ve kapsamlar yeniden gözden geçirildi ve 3 milyon ABD dolarına yaklaşan ek fayda sağlandı. Sağlanan faydayı artırmak için sözleşme sonrası yönetimi çalışmalarına ağırlık verecek ekip kurgulandı. 2023 yılı itibarıyla Kurumsal Satınalma süreçlerinin yönetiminin de RPBU satın alma ekibiyle birleşmesi ve burada post award sürecinin yeni kurgulanacak olması önümüzdeki dönemde ilgili ekibin yarabileceği faydanın potansiyelini artırmaktadır.

Proje işlerinde daha çevik satınalma ve akıllı sözleşme yönetimi vizyonu çerçevesinde imzalanmış olan Mühendislik (Tekfen ve Çimtaş) Çerçeve Sözleşmeleri, Elektro Mekanik Yapım İşleri Sözleşmesi (ENKA), Elektrik-Enstrüman Yapım İşleri (Siemens) sözleşmesi verimli şekilde kullanılarak konsolidasyon etkisiyle indirim sağlandı, buna ilave olarak tüm paydaşların insan kaynağı verimli şekilde kullanılarak katma değer yaratıldı.

Petkim Planlı Duruşu kapsamında 80'nin üzerinde hizmet kapsamı birçoğu hali hazırda hizmet veren anahtar yükleniciler ile yapılan anlaşmalar ile tanımlanan bütçe içerisinde kalınarak zamanında tamamlandı.

Projeler Direktörlüğü tarafından takip edilen PC süreçlerindeki P kısımları SOCAR Satınalma ekipleri tarafından devralınarak özellikle Post Order süreçlerinde ciddi iyileştirmeler sağlandı. Bunun yanı sıra malzeme alım süreçlerinde mali açıdan da ek faydalar sağlandı.

İş dağılımları kapsamında robotik süreçler devreye alınarak yıllık bazda yaklaşık 100 insan/saat'lik iyileştirme sağlandı ve geliştirme alanları ile ilgili çalışmalara hız verildi.

Planlı duruş kapsamındaki işler için çekirdek ekipler kurularak süreçte %100'lük başarı oranı sağlandı ve duruşun planlanan zamanda tamamlanmasına katkıda bulunuldu.

Global piyasadaki enerji ve hammadde artışlarına ve pandemi sonrası talep artışlarına bağlı arz sıkıntılarını bertaraf etmek adına yeni tedarikçilerle iş birliği geliştirildi.

Çevik İş Modeli'ne geçilerek süreçlerdeki darboğazlar daha hızlı tespit edildi. Süreçlerdeki gelişim alanları üzerine çalışmalar yapılarak iyileştirmeler sağlandı.

Satış-Pazarlama

Petkim'in 2022 yılında toplam satış tutarı 3.017 milyon ABD doları, toplam ihracat tutarı ise 1.449 milyon ABD doları olarak gerçekleşti.

Petkim'in 2022 yılında üretimden satışı 1.274 bin ton, ticari ürün satışı ise 1.164 bin ton olarak gerçekleşti. Toplam satış miktarı 2,44 milyon ton iken satış tutarı 3.017 milyon ABD dolarıdır.

Petkim, 2022 yılında satışlarının %52'sini, iç piyasadaki 1.520 adet müşterisine gerçekleştirdi.

2021 yılında 39 ticari ürün ile 949 bin ton olan ticari ürün satış hacmi, 2022 yılında 39 ürün olarak devam edip satış hacmi %23 artışla 1.164 tona yükseldi. Ticari ürün satışlarından elde edilen satış tutarı 1.254 milyon ABD doları olarak gerçekleşirken tüm ürünler toplam satış tutarının da %42'sini oluşturdu.

2022 YILINDA TOPLAM İHRACAT TUTARI 1.449 MİLYON ABD DOLARI OLARAK GERÇEKLEŞTİ.

2022 yılında 899 milyon ABD doları doğrudan ve 551 milyon ABD doları transit ihracat olmak üzere toplam 1.449 milyon ABD doları dış satış gerçekleştirildi.

3.017
milyon ABD doları
Toplam satış

1.254
milyon ABD doları
Ticari ürün satış

1.449
milyon ABD doları
Toplam dış satış

2022 Petkim yatırım stratejisinde; öncelikle İş Sağlığı ve Güvenliği, Proses Güvenliği ve fabrikaların devamlılığını sağlayacak idame yatırımlarına öncelik verildi.

PETKİM, SOCAR TÜRKİYE GRUP ŞİRKETLERİ İLE ENTEGRE ŞEKİLDE; YATIRIMLARI İLE GELECEĞİNİ ŞEKİLLENDİRMEYE, YENİLİKLERİ TAKİP ETMEYE, DEĞİŞİMLERİ DESTEKLEMeye DEVAM ETMEKTEDİR.

2022 Petkim yatırım stratejisinde; öncelikle İş Sağlığı ve Güvenliği, Proses Güvenliği ve fabrikaların devamlılığını sağlayacak idame yatırımlarına öncelik verildi.

Petkim tesislerinde yaklaşık 2 ay süren Planlı Bakım Duruşu çalışmaları kapsamında, genel duruş periyodu gelen ve bakımlarının yapılabilmesi için ortak tesis duruşu gerektiren ilgili Monomer/Polimer fabrikalarının ve Yardımcı Tesislerin bakımları gerçekleştirildi. Bu yatırımların dışında stratejik olarak sınıflandırılan projeler ile bilgi teknolojileri gibi faaliyet dışı alanlarda da yatırımlara devam edildi. 2022 yılı yatırım harcamaları 4.108 milyon TL (214.6 milyon ABD doları) olarak gerçekleşti.

İki ayda bir ve yıl sonunda aylık olacak şekilde düzenlenen yatırım komitelerine ilave olarak düzenli raporlama ve çevik yaklaşım ile konular ele alındı. Bu faaliyetler sonucu projelerin daha hızlı hayata geçirilmesi ve hızlı karar alınması sağlandı. Bir sonraki yılın yatırım bütçe çalışmaları oluşturulurken yatırım sürecine uygun olarak tüm teknik analizler yapıldı, gerekli olanların finansal analizleri tamamlanarak, katma değeri en yüksek ve idameyi sağlayacak olanlar seçilerek yatırım projelerinin optimize şekilde yönetilmesi amaçlandı. Bu sayede fikirlerin olgunlaşmasına imkân verilirken, kaynakların en doğru seçeneğe aktarılması sağlandı. Hayata geçen projelerin post-fizibilite çalışmaları yapılarak gerçekleştirmeleri aylık bazda takip edildi. Tüm bu çalışmalar yapılırken, Petkim'in nakit akışı göz önüne alınarak kısa ve orta vadeli yatırım stratejisi belirlendi.

Fabrikaların devamlılığını sağlayacak, kapasite kullanım oranını artırmaya yönelik projelerde ise kritik ekipmanların değişim ve modernizasyon projeleri yer almaktadır. 2022 yılında, bu projelere ilave olarak Petkim'in kârlılığını artıracak, Aliağa yarımadasında sinerji sağlayacak, kısa geri dönüş süreleri olan ve Değer Benim Programı'nda yürütülen projeler de yatırım programına dâhil edilerek hayata geçirildi.

Ar-Ge ve İnovasyon Faaliyetleri

SOCAR Ar-Ge ve İnovasyon, benimsediği açık inovasyon modeliyle, üniversite-sanayi iş birliklerini hedef odaklı ve kararlı bir şekilde hayata geçiriyor.

SOCAR Turkey Ar-Ge ve İnovasyon A.Ş., 1969 yılında Petkim Yarımca tesislerinde kurulan Ar-Ge Merkezi'nin petrokimya alanındaki 54 yıllık Ar-Ge tecrübesinden faydalanarak tüm SOCAR Grup şirketlerini vizyonlarına ulaştırmak amacıyla, Aralık 2019'da kuruldu. Haziran 2020'de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca verilen Ar-Ge Merkezi belgesini almaya hak kazandı.

SOCAR Ar-Ge ve İnovasyon A.Ş'nin kuruluş amacı; SOCAR Türkiye'nin ekonomik ve sosyal sorumlulukla entegre bir enerji şirketi olma vizyonuna uyumlu şekilde; değer zincirindeki tüm paydaşlar için yenilikçi, sürdürülebilir, çevre dostu ve pazar odaklı ürün, katalizör ve dijital teknolojiler geliştirmek, üretim süreçlerinin verimliliğini artırmaktır.

Faaliyet alanları arasında; sürdürülebilirlik, enerji geçişi, döngüsel ekonomi, proses optimizasyonu, yeni ürün ve uygulama alanı geliştirme, dijital dönüşüm yer alıyor.

SOCAR Ar-Ge ve İnovasyon, benimsediği açık inovasyon modeliyle, üniversite-sanayi işbirliklerini hedef odaklı ve kararlı bir şekilde hayata geçiriyor.

Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kampüsünde yer alan SOCAR Ar-Ge Merkezi, 1.200 m²'lik alanda kurulu 6 adet laboratuvar (Reoloji, Katalizör, Polimer Karakterizasyon, Çevre ve Biyoteknoloji, Kimyasal Analiz ve Kromatografi), 400 m²'lik pilot tesis (polimer işleme, polimerizasyon, kimyasal proses işlemleri ve katalizör test sistemleri) ile ofislerden oluşuyor.

SOCAR Ar-Ge Merkezi 2020 yılında Rafineri ve Petrokimya İş Birimi ile "Siparişe dayalı Ar-Ge modeliyle" çalışmaya başladı. Bu kapsamda 2020-2021-2022 yıllarında, toplamda Petkim ile 16, STAR Rafineri ile 4 adet siparişe dayalı Ar-Ge projesi yürütüldü. Ayrıca sorun/darboğaz çözümüne yönelik de 4 adet proje hizmeti veriliyor. Projeler, Rafineri ve Petrokimya İş Birimi üretim süreçlerinde

enerji verimliliği, operasyonel mükemmellik, dijitalleşme, yeni ürün ve çevre konularını kapsıyor.

SOCAR Ar-Ge Merkezi; enerji, rafineri ve petrokimya zincirinde faaliyet gösteren tüm grup şirketlerinin çevre sorumluluğu bilinci ile Avrupa Birliği'nin 2050 yılına kadar karbonsuz ekonomiye geçişini destekleyen Ufuk Avrupa kapsamındaki Ar-Ge ve inovasyon projelerinde yer almayı hedefliyor. Mevcut durumda SOCAR Ar-Ge, Ufuk 2020 ve Ufuk Avrupa Programlarında Karbon yakalama-Depolama ve Kullanım (CCSU), güneş panelleri, yapay zekâ ile sürdürülebilir üretim ve alternatif enerji kaynakları alanlarında toplam 5 adet Avrupa Birliği projesinde partner olarak yer alıyor. Ayrıca TÜBİTAK ve SAYEM tarafından fonlanmaya hak kazanan toplam 2 adet projesi bulunuyor.

%100

Ortaklık yapısı
SOCAR Turkey Enerji A.Ş.

1.200 m²

Kurulu Alan

34

Araştırmacı Sayısı

19

Patent

Bilgi Teknolojileri ve Dijital Transformasyon

Project Earth, Türkiye ve dünyada örnek projeler arasında kabul edilerek, "SAP Transformation Awards 2022" etkinliğinde "Türkiye'nin En Büyük Dijital Transformasyon Projesi" seçildi.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

SOCAR Türkiye'nin stratejik hedefleri doğrultusunda, 2022 yılında da yıllık bazda hedefleri gerçekleştirmek ve dijital transformasyon yoluna ışıktutmak üzere birçok BT projesine imza atılırken, BT yol haritasına eklenen çok sayıda proje başarı ile tamamlandı.

Sistemlerin ayakta durma oranı sektör ortalaması kabul edilen %95'in çok üzerinde %99,84 olarak gerçekleşti. SOCAR BT ekibinin özverili çalışmaları sayesinde tüm talep ve sorunlar belirlenen hizmet seviyelerinde tamamladı ve yapılan memnuniyet anketlerinde bu sayede %95'lik bir memnuniyet oranı yakalandı.

Kurumsal uygulamaların omurgasını oluşturan sistemlerin dünyadaki en iyi örnekleri kullanarak baştan aşağı güncellenmesini amaçlayan ve SOCAR Türkiye üst yönetimi ve iş birimlerinin yoğun desteğiyle birinci fazı tamamlanan "Project Earth" de dâhil olmak üzere toplam 11 adet farklı büyüklüklerdeki entegrasyon projesi zamanında, kapsamında ve bütçesinde tamamlanarak teslim edildi, değişen ihtiyaçlar ile ertelenen ve iptal edilen projelerle ilgili revizeler yapıldı.

BT PROJELERİNE FONKSİYONEL BAKIŞ

Entegrasyon ile süreçleri ortaklaşan yapıların, farklı sistemlerde ve farklı şekillerde yürüttükleri operasyonlarının tek bir sistemde birleştirilmesi ve ortak süreçler işletebilmesi için gerekli alt yapının hazırlanması amaçlanarak kapsamı belirlenen Project Earth ile dağınık sistemlerde yönetilen süreçler Merkezi S4 HANA sisteminde yeniden tasarlandı ve "En İyi Uygulamalar" (best practice) ile harmanlanarak kullanıma alındı. Project Earth başlangıcından bitişine kadar, gerek yönetişimi gerekse iç ve dış katılımcıları ile Türkiye ve dünyada örnek projeler arasında kabul edilerek, "SAP Transformation Awards 2022" etkinliğinde "Türkiye'nin En Büyük Dijital Transformasyon Projesi" seçildi.

BT SÜREKLİLİĞİ

2021 yılında başlayan, hem iş birimlerinin bağımlı olduğu teknolojilerin hem de iş birimlerine transparan olan ama BT ekiplerinin işletmek ve sürekliliğini sağlamak zorunda olduğu altyapıların ve sistemlerin makine parklarının çıkartılması, birbirleriyle olan öncüllük/ardıllık ilişkilerinin kurulması, süreklilik

ihtiyaçlarının belirlenmesi çalışmaları 2022'de tamamlandı. Böylece BT'nin verdiği tüm servis ve hizmetlerin arka plandaki bağımlılıkları ile ilgili kapsamlı bir donanım/uygulama envanteri, bunların sahipleri ve birbirleriyle ilişkileri çıkartıldı. Güncellenen ve devam eden tüm BT süreçlerinin yeniden incelenmesiyle her bir sürecin kritikliği ve bağımlılıkları ortaya konularak BT İş Etki Analizi tamamlandı. Hem Rafineri-Petrokimya hem Gaz İş Birimi için tüm iş birimleri tarafından güncellenen iş etki analizleri incelendi ve pekiştirildi.

Felaket kurtarma senaryoları dâhilinde ilgili kritik sistemlerin kurtarılma süreleriyle ilgili olarak, tüm süreçlerin sahibi olan iş birimleriyle mutabakat toplantıları yapılarak, RTO/RPO sürelerine dair beklentiler yeniden ele alındı ve mutabakat sağlandı. BT hizmetlerinde kesintiye neden olabilecek riskler incelendi, mevcut önlemler sonrasında gerek duyulması halinde ek aksiyonlar gözden geçirildi. Önceki yıllarda uygulanan süreç bazlı risk değerlendirme yaklaşımına devam edildi.

BT altyapısında bulunan kritik sistemlerin olası bir felaket anında verilerinin geri dönülebilir olmasını sağlama amacıyla, kabul edilen kesinti süresi ve kabul edilebilir veri kayıpları minimize edildi. Bu sayede, iş sürekliliği programı kapsamında BT altyapısı hazır hale getirildi.

SATINALMA VE TEDARİK ZİNCİRİ UYGULAMALARI

2022 yılında hayata geçirilen Project Earth programının bir parçası olan Central Procurement (Merkezi Satın Alma) uygulaması ile Rafineri ve Petrokimya İş Birimi ve Kurumsal Merkez şirketlerinin satınalma süreçleri ele alınarak, satın alma talebinden fatura kaydına kadar olan süreç yönetimi tek bir platforma taşındı ve dağıtık sistemlerinde yürütülen operasyonlardan doğan karışıklık ve mükerrer iş yükleri ortadan kaldırıldı. Ayrıca, geçmişte dağıtık sistemlerde farklı platformlarda yürütülen satın alma onayları, tekilleştirilip merkezileştirilerek tek bir platform üzerine taşındı, böylelikle kullanıcı dostu onay akış sistemi ile kullanıcı memnuniyeti artırıldı.

Project Earth altında kullanıma alınan MasterDataGovernance (MDG) sistemi; SOCAR Türkiye’de tek bir ana veri yapısı tesis etmek, Malzeme, Müşteri ve Satıcı kodları için tek doğru kaynak ve ortak ana veri sözlüğü oluşturmak üzere konumlandırıldı. MDG sayesinde Petkim ve diğer SOCAR Türkiye grup şirketlerinin aynı dili konuşması ve kurumsal veri standartlarına uyumu sağlandı. Ayrıca stok bilgilerinin tek bir

platformda takip edilmesine ve raporlanmasına olanak sağlandı.

Geliştirilen Gümrüklü Eşya Takip Sistemi (GETS) sayesinde malzeme ihtiyaç sahiplerinin yaptıkları satın alma taleplerini anlık olarak tedarik süreci içerisinde hangi aşamada olduğunu sistem üzerinden takip edebilmeleri sağlandı. Böylelikle, malzemelerinin nerede olduğu ve ne aşamada olduğu, tedarik zinciri üzerindeki fonksiyonlara sormak zorunda kalmadan tüm süreç tarihleri ve yorumları ile birlikte tek bir ekranda takip edilebilir hale geldi.

Fabrika kimyasallarının planlanması amacıyla Petkim sisteminde geliştirilen kimyasal takip kokpiti ile kimyasal planlama ekibinin, daha önce manuel gerçekleştirdikleri ürün bilgilerinin (SAT, SAS no, tüketim miktarı vb.) ve siparişlerin güncel durumunun takip ve planlamasını, aynı sistem üzerinden dijital bir ortamda gerçekleştirmesi sağlandı. Kokpit aynı zamanda, sipariş durumu ve ürün bilgilerinin satın alma, üretim, lojistik gibi paydaşlar tarafından eş zamanlı olarak görüntülenmesine imkân verdi. Bu eş zamanlı görüntüleme ile verimlilik artırılırken, mail ve telefon yoluyla kurulmaya çalışılan iletişim minimize edildi.

Lojistik taşıma amaçlı kullanılan ASNAK platformu ve ilgili ERP sistemi arasında ithalat taşımaları için entegrasyon sağlanması ile Satış tarafındaki lojistik iş emirlerinin otomatik şekilde bu

sistemden ASNAK sistemine akışı sağlanarak nakliyeciler ile iletişim ve koordinasyonda insan hatası faktörü ve olası gecikmeler ortadan kaldırıldı.

VERİ YÖNETİMİ VE RAPORLAMA

SOCAR Türkiye’nin Veri Yönetimi ve Raporlama süreçleri bütüncül bir bakış açısıyla yeniden yapılandırıldı ve tüm fonksiyonlarla yürütülen çalışmalarda veri yönetimi, veri sahipliği, KPI yönetimi ve veri görselleştirmeleri yeniden ele alındı.

Veri mimarisi olgunluk seviyeleri ölçülerek, veri kaynağı, entegrasyon, modelleme ve veri görselleştirme katmanlarında yürütülen projelerle veri odaklı şirket olma yolunda adımlar atıldı.

Verileri toplama, depolama, yönetme, paylaşma ve kullanma yollarının tamamını istenen iş sonuçlarına göre iyileştirmek ve verileri değere dönüştürmek için bir veri transformasyon platformu tasarlandı. Doğru verilere sahip bu gösterge panelleri, her zaman ve her yerde doğru verilerle daha iyi karar verilmesini sağlamakta, veri yönetimi/depolama maliyetleri azaltılmakta ve elde bulunan verilerin değeri artırılmaktadır.

Ayrıca Tek Doğruluk Kaynağı yaklaşımı ile iş birimleri tarafından kullanılan 3. parti servis sağlayıcı uygulamaları ile entegrasyonlar sayesinde; güncel ve onaylı verilere otomatik erişim sağlandı, olası zaman ve veri kaybı önlendi.

TİCARET, ÜRETİM, VARLIK YÖNETİMİ

TCMB'nin Türk Parasının Kıymetini Koruma kanunu kapsamında çıkarttığı 32 no'lu Karar gereği döviz vadeli satışların tahsilatının TL olarak yapılabilmesi amacı ile Doğrudan Borçlandırma Sistemi'ne (DBS) döviz para biriminde gönderilen borç kayıtlarının, vadesinden bir gün önce TL'ye çevrilerek DBS'ye TL olarak yeniden yüklenmesi ve bu işlemin sistem tarafından otomatik yapılması sağlandı.

Geri dönüştürülmüş hammadde ile üretilmiş FFS torbalarla paketlenmiş ürünlerin takibinin sistemsal olarak yapılması ve belirli müşterilere sevkياتının yapılabilmesi için gerekli altyapı kuruldu.

2023 yılının ilk çeyreğinde başlayacak olan Petkim ERP dönüşüm projesinin hazırlık çalışmaları tamamlandı. Petkim üretim ve bakım faaliyetlerinin aksatılmadan devam ettirilebilmesi için teknik destek çalışmaları sürdürüldü. İhracat operasyonlarında kullanılmak üzere Ticaret ekibinin ihtiyaç duyduğu İhracat Kokpiti projesinin çalışmaları devam etmektedir. Bu proje ile birlikte satış faaliyetleri kapsamında belirlenen ürün gruplarında ürünlerin özelliklerinin ve

fiyatlandırma gibi temel bilgilerinin de yer aldığı tekliflerin müşterilere gönderilmesinin otomatize edildiği uygulama devreye alınacaktır.

FİNANS

7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Kanunu kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan Duran Varlık Yeniden Değerleme yapısı, Petkim SAP sisteminde kurularak yeniden değerlendirme kayıtları istenilen periyotlarda oluşturuldu.

Project Earth sisteminde kullanılan günlük banka bakiye raporu Petkim sistemine taşındı ve banka bakiyelerinin günlük takibinin yapılabilmesi sağlandı.

İhracat Genelgesi'nde yapılan değişiklik ile İhracat Bedel Kabul Belgesi (İBKB)'ye bağlanan ihracat bedellerinin TCMB tarafından ilan edilen ve işlem anında geçerli döviz alış kuru üzerinden Merkez Bankası'na satışı yapılmaktadır. Düzenlenen İBKB'lerin raporlanabilmesi Petkim sisteminde sağlandı.

TRM sisteminde yer alan Petkim IFRS değerlendirme kayıtlarında istenilen kurlar ile kayıtların yapılabilmesi için çalışmalar tamamlandı. Bu sayede TRM üzerinden gelen IFRS kayıtlarının raporlama ihtiyaçlarına göre oluşturulması ve IFRS raporlama süreçlerinde iyileştirme sağlandı.

Cash Flow raporlarında tutarlılığın artırılması için sistemde alınan herhangi bir hata durumunda ilgili iş birimlerinin bilgilendirilmesi, yeni hesap açıldığında LP kalemlerinin atanması için iş birimlerine bilgilendirme maili atılması, LP'de atanmayan kalem var ise iş birimlerine bilgi verilmesi sayesinde raporlarda yaşanabilecek herhangi bir aksamanın önüne geçilmesi sağlandı.

GRC PLATFORMU: YÖNETİŞİM, RİSK VE UYUM

ORBIT-GRC ACCESS CONTROL PROJESİ: Yetki taleplerinin, Merkezi SAP S4 Hana ve Central Hub T4 süreçleri için GRC sistemi üzerinden yapılmasını hedefleyen bu projede, İç Kontrol ve Kurumsal Uygulamalar ekibi yönlendirmeleriyle çalışanlar yetki taleplerini sistem üzerinden oluşturulmuş ve taleplerin ilgili yöneticilerin onayına gönderimi sağlanmıştır. Risk raporundan da talep edilen yetkinin SOD ya da kritik erişim kurallarına uygunluğu görüntülenebilecektir.

MIDDLE OFFICE PROJESİ: İstatistiksel modellere dayanan analizler yapılabilen bu projede, Middle Office temel görevlerini daha sağlıklı hayata geçirebilmesi için birlikte hesaplamaların ve kontrollerin sıklıkları artacak ve bazıları otomatikleşecektir. Trader Performansı, Türev Mutabakatları, Kredi Risk Analizleri

ve Operasyonel Risk Analizleri gibi alanlarda ek kontrol uygulamaları gerçekleştirilebilir. Basel III-IV gibi uluslararası standartlarda risk yönetimi uygulamaları devreye alınacaktır. Finans ve emtia riski kontrolleri tahtında yapılan çalışmalar merkezileştirilecektir. Hata riski azalacak ve iş gücü tasarrufu sağlanabilecektir. Kurumsal yetki limitleri onayları ve Üst Yönetim Gösterge Paneli Raporlamaları program üzerinden dijital olarak yürütülebilecektir.

RİSK YÖNETİMİ VE KAMU İLİŞKİLERİ MEVZUAT YÖNETİMİ

PROJESİ: SOCAR Türkiye ve Grup şirketlerinin tabi olduğu mevzuatların gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesi, olası yaptırımlara maruz kalma riskinin ve finansal kayıpların önlenmesi amacıyla tek bir ortak platform devreye alınacaktır.

ALTYAPI VE OPERASYONLAR

MERKEZİ KİMLİK YÖNETİMİ (IDM): Projenin 2. fazı 23 farklı uygulamanın entegrasyonu ile tamamlandı. Bu kapsamlı entegrasyon ile 2022 yılında 4,5 milyon işlem IDM sisteminde gerçekleşmiş oldu ve böylece 850 insan/gün fayda sağlandı.

ALİAĞA YARIMADASI'NA ÖZEL 5G ALTYAPISI: Artan bağlantı çeşitliliği, hat kapasitesi ihtiyaçları ve gelişen dijitalleşme projelerine en doğru altyapıları sağlama stratejisi kapsamında, Aliğa Yarımadası'na özel mobil ağ (MPN-Mobile Private Network) projesine başlandı. Proje ile bütün yarımadaanın 4,5G ağı ile kapsanması, mobil cihazlardan iş uygulamalarına erişimin daha güvenli ve kesintisiz hale getirilmesi sağlanmış olacak. Ayrıca dijitalleşme projeleri için hazır altyapı tesis edilmiş olacaktır. Söz konusu altyapı 5G'ye hazır olarak hayata geçirilerek, ilerleyen yıllarda 5G frekans tahsisleri sonrası altyapı 5G olarak çalışacaktır.

PROCESS KAMERA ALTYAPI YEDEKLİLİĞİ: Petkim ve STAR Rafineri Process kamera altyapısının veri yedekliliği ve iş sürekliliği projesi tamamlandı. Proje kapsamında, fiziksel kamera kayıt sunucu altyapısı yedekli yapıdaki sunucu sanallaştırma ortamına taşındı ve güncel yazılım sürümlerine yükseltildi. Bu sanallaştırma işlemi ile Aliğa Yönetim Binası ve STAR Rafineri Ana Kontrol Merkezi'nde bulunan veri merkezlerinde konum yedekliliği de sağlandı. Proje ile merkezi altyapı kullanılarak yönetim kolaylığı, bakım maliyetlerinin azaltılması, lisans kontrolünün sadeleştirilmesi ve iş sürekliliği gibi avantajlar elde edildi. Ayrıca, çağrı yönetimi işlemleri daha verimli bir şekilde gerçekleştirilerek operasyonel yük azaltılmış oldu.

SOCAR INFRASTRUCTURE OPERATION CENTER (SIOC):

Kritik altyapıların işletilmesi ve operasyonel sürekliliğin sağlanması amacı ile SIOC projesi hayata geçirildi. Proje sayesinde; bilgi teknolojileri altyapısının 7 gün 24 saat profesyonel ekipler tarafından izlenilmesi, oluşan alarmların takip edilmesi ve ilgili ekiplere iletilmesi, gerekli aksiyonların alınması, operasyonel süreçlerin iyileştirilmesi ve iş kaybının azaltılması sağlandı.

FİZİKSEL GÜVENLİK PROJESİ:

Birçok alt projeden oluşan bu proje kapsamında, Anti-Drone Projesi 1. Fazı, Aliağa yarımadasını drone tehditlerine karşı korumak için gerçekleştirildi. Bu proje ile birlikte Aliağa yarımadası çok daha güvenli bir hale getirildi. Proje, 2. Fazı ile 2023 yılında diğer alt projeler ile devam edecektir. Yine bu kapsamda, yasal zorunluluk haline gelen Plaka Tanıma Sistemi Projesi de tamamlandı. Proje, Aliağa tesislerine giriş yapan araçların takibi amacıyla hayata geçirildi. Kurulan sistem, Emniyet Genel Müdürlüğü ile entegre edilerek şüpheli araçların tespiti sağlandı. Bu sayede, Aliağa tesislerine giriş yapan güvenli araçlarla tesislerin

güvenliğinin artırılması amaçlandı. Ayrıca herhangi bir olay halinde, olayın öncesinde ve sonrasında gerçekleşen araç hareketleri takip edilebilmektedir.

BİLGİ GÜVENLİĞİ

ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi kapsamında Petkim Petrokimya Holding, STAR Rafineri ve SOCAR Ortak Yönetim Hizmetleri Anonim şirketlerinin ISO/IEC 27001 belgeleri 27-30 Haziran 2022 tarihlerinde entegre gerçekleştirilen dış denetimlerle yenilendi. SIBC, Rafineri ve Petrokimya İş Birimi Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) Kurulu ve Yönetim Gözden Geçirme (YGG) toplantıları gerçekleştirildi ve son bir yıl içindeki bilgi güvenliği çalışmaları raporlandı.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından 27.07.2020 tarihinde yayınlanan "Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi" kapsamında Petkim ve STAR Rafineri uyum çalışmaları, rehber uygulama yol haritasına paralel şekilde belirlenen tedbirlerin

uygulanmasıyla tamamlandı. Sonrasında Kasım ayı içinde bağımsız kurumlarca Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi Uyum denetimleri gerçekleştirildi.

SOCAR Türkiye ve Grup şirketleri ağ güvenliğine yönelik olarak, tüm lokasyonlarda siber saldırıları tespit ve müdahale yetkinliğini artırmak amacıyla ağ trafiği izleme tespit ve müdahale sistemi devreye alınarak, ağ durumsal farkındalığının artırılması ve siber saldırıların gerçek zamanlı tespit edilmesi hedeflendi.

Yürütülen çeşitli bilgi güvenliği bilinçlendirme faaliyetleri ile bilgi güvenliği kültürünü geliştirme çalışmalarına devam edildi.

DİJİTAL TRANSFORMASYON

SOCAR Türkiye'nin vizyonunu gerçekleştirmek üzere belirlediği stratejik 3 ana etkenden biri olan dijital transformasyon Petkim için de kritik başarı faktörleri arasında yer almaktadır. Hem verimlilik ve optimizasyon alanındaki etkisi hem de Petkim'in sürdürülebilirlik hedeflerine olan katkısı sebebi ile dijital transformasyon alanındaki çalışmalar 2022 yılında da hız kesmeden devam etti.

Uçtan Uca Dijital Dönüşüm:

Dijital transformasyon yolculuğuna; fikir üretiminden projelendirmeye, dijital mimari ve dijital portföy yönetiminden, kurumsal süreç dijital transformasyonu ve organizasyonel adaptasyona kadar her alanda gereksinimlerini karşılamak üzere oluşturduğu Transformasyon Grup Direktörlüğü ekibi liderliğinde devam eden Petkim; üretim, iş sağlığı ve güvenliği ve kurumsal süreçler başta olmak üzere birçok fonksiyonda üretim ve enerji verimliliğini artıran, 0 kaza hedefini destekleyen, süreçleri iyileştiren, müşteri memnuniyetini yükselten, aynı zamanda veri bazlı karar verme mekanizmaları oluşturan projeleri hayata geçirmeyi sürdürdü. Kurumsal ve üretim süreçlerinin her noktasında dijitalin gücü ile iş dönüşümüne odaklanan bir bakış açısı dikkate alınırken; yeni teknolojilerin şirket portföyüne kazandırılması konusunda çalışmalar hız kazandı. Bu teknolojiler arasında özellikle Video/Görüntü/Ses İşleme, Süreç Madenciliği, Chatbot, IoT (Nesnelerin İnterneti), GIS (Coğrafi Bilgi Sistemi), Self-Service Analytics, Drone (İnsansız Hava Araçları) konularında proje çalışmaları gerçekleştirildi.

PETKİM, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÜRETİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ALANLARINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELERLE DEĞER ZİNCİRİNİN HER NOKTASINDA YENİ TEKNOLOJİLERİ DEVREYE ALMAYA DEVAM EDİYOR.

Üretim süreçlerinin kesintisiz devam ettirilmesi ve kestirimci bakım planlamalarının veri bazlı oluşturulması saha faaliyetlerinin optimizasyonu için kritik önem taşımaktadır. Manuel olarak yalnızca erişilebilir motorlar için gerçekleştirilen periyodik titreşim analizi, arızaların önden tespit edilememesine, bu gecikmelerden kaynaklı üretim ve maliyet kayıplarına neden olmaktadır. Periyodik titreşim analizlerinin gerçekleşmesi, makine arızalarının erken tespiti ve müdahalesine imkân sunmak amacıyla yola çıkılan Kestirimci Bakım Motor Arıza Keşfi projesi ile online izleme sistemi devreye alınırken, olası bir arıza durumunun erken tespiti ile kestirimci bakım yapılmasına, plansız duruşların önüne geçilmesine ve ekipman ömründe artışa olanak sağlandı. Projenin hayata geçirilmesi ile Petkim'de seçili döner ekipmanlara kurulu online takip cihazları; arızaları anlık olarak tespit ederek ciddiyeti ve türünü değerlendirmekte, sürekli olarak ölçümler olarak referans durumu ile karşılaştırmakta, anlık olarak süreci takip eden personeli bilgilendirmektedir. Projenin devreye alınması ile birlikte ilgili ünitelerde güvenilirlik metriklerinde artış sağlanmıştır.

Yapay Zeka ile İSG-Ç Çalışmaları:

Tüm saha operasyonlarının olmazsa olmazı olan İş Sağlığı ve Güvenliği alanında 0 kaza hedefini gerçekleştirmek ve çalışanların güvenliğini daha etkin yöntemlerle sağlamak amacıyla görüntü işleme, makine öğrenmesi ve yapay zeka çözümlerinin bir arada yer aldığı video analiz teknolojisinin kullandığı Video Analytics for HSE projesi 2022 yılı içerisinde devreye alındı. Video analiz teknolojisinde; tehditleri, şüpheli olayları ya da gerçek zamanlı davranışları algılamak ve tanımlamak için video görüntülerini sayısal olarak analiz eden sinyal işleme sistemi ile birden çok kameradan gelen görüntü eş zamanlı işlenmekte, arka planda çalışan yapay zeka yazılımları aracılığıyla belli amaca yönelik alarmlar tanımlanmakta ve bir ihlal gerçekleştiğinde raporlama işlemleri belirlenen yöntemlerde gerçekleştirilmektedir. Petkim'in en kıymetli sermaye ögesi olan insan kaynağını koruma sorumluluğunu daha iyi yerine getirebilme, çalışanlara güvenli bir çalışma ortamı sunabilme ve proaktif risk yönetimini en üst düzeyde gerçekleştirme hedefleri doğrultusunda devreye aldığı platform sayesinde 40'tan fazla senaryo üzerinde eş zamanlı sayısal ve görsel analizler gerçekleştirilmektedir. Kişisel koruyucu ekipman kontrolleri, yasaklı alan girişleri ve alan bazlı kontroller, hareketli ekipman ve araç kontrolleri ile araç sürüş güvenliği ve hız limitleri senaryolarının tanımlı olduğu sistemin devreye alınması ile düzeltici aksiyonlar belirlendi; iş sağlığı ve güvenliği prosedürleri dâhilinde farkındalık ve

iletişim çalışmaları yapılarak, uygulamanın devreye alındığı bölgelerde ihlallerde %44 oranında düşüş gözlemlendi. 2023 yılında video analiz teknolojisinin yaygınlaştırılması konusunda çalışmalara devam edilecektir.

Aliağa Enerji Optimizasyonu (AEO) Projesi:

Sürdürülebilirlik hedefleri ile dijital dönüşüm stratejisini aynı potada eriten, bir başka önemli proje de Aliağa Enerji Optimizasyonu (AEO) projesidir. AEO ile Petkim'den STAR Rafineri'ye yapılan buhar transferi, Petkim RES dâhil tesislerin dışarıdan elektrik alışverişi, içerideki elektrik üretimin arttırılıp azaltılması, hangi basınç kademesinde ne kadar buhar üretileceği ya da farklı basınç kademeleri arasındaki buharın hangi kanaldan ne kadar ve nasıl dönüştürüleceği optimize edilmektedir. Bu proje ile Aliağa Yarımadası'nda bulunan elektrik ve buhar dâhil olmak üzere tüm enerji kaynakları ve tüketimleri arasındaki dengenin yönetilmesi, ünitelerin farklı kapasite ve kombinasyonlarda buhar ve elektrik üretim/tüketim parametreleri ile RES ve TEİAŞ (Türkiye Elektrik İletim A.Ş.) üretim ve satım kombinasyonlarının dörder saatlik periyotlarda otomatik olarak optimizasyonu sağlandı. Mayıs 2022'de devreye alınan Aliağa Enerji Optimizasyonu projesi ile ilk 8 ayda enerji harcamalarında 1,67 milyon ABD doları tutarında iyileştirme elde edildi.

Aliağa Enerji Optimizasyonu projesi ile SOCAR Türkiye FastCompany tarafından gerçekleştirilen araştırmada 'Türkiye'nin En İnovatif 50 Şirketi' arasında yer almıştır.

2022'DE KURUMSAL SÜREÇLERİN OTOMASYONUNA, ALIşANLARIN DİJİTAL YETKİNLİKLERİNE VE EKOSİSTEM GELİşTİRMELERİNE YAPILAN YATIRIMLAR ARTARAK DEVAM ETTİ, SÜREÇLERİ DÖNÜşTÜRÜKEN ALIşAN MEMNUNİYETİNİN DE ARTMASI SAĞLANDI.

Robotik Süreç Otomasyonu teknolojisinin yaygınlaştırılmasını arttırmak ve çalışanlara bu alanda yetkinlik kazandırmak amacı ile Ekim 2021'de başlamış olan Citizen Developer Pilot programı başarı ile devam ettirilmektedir. Pilot projenin göstermiş olduğu potansiyelden hareketle 2022 yılı içerisinde 2 faz daha gerçekleştirilerek, toplam aktif Citizen Developer sayısı 38'e ulaştı. Program dâhilinde 63 farklı iş süreci otomasyonun gücüyle dönüştürölürken, 8.500 insan/saati aşan zaman kazanımı sağlandı. Program, farklı birimlerden gelen yoğun ilgi, motivasyon ve otomasyon fırsatları ile 4. dalgasında devam etmektedir.

Teknoloji ve İnsan:

SOCAR Türkiye'nin yeni dijital jenerasyonunu yaratmak hedefiyle yola çıkılan GENERATION D programı ile farklı departmanlardan seçilen 40 katılımcının dijital

yetkinliklerini geliştirmeleri amacıyla bir öğrenme yolculuğu tasarlandı. Kendini, çevresini ve işini dijitalleştiren çalışanlar program kapsamında, enerji ve petrokimya odağında dijital dönüşüm, makine öğrenmesi ve yapay zekâ, hiperotomasyon, veri görselleştirme ve veri ile karar verme, tasarım odaklı düşünme gibi birçok konuda eğitimlere katıldı; dijital yol haritasında değerdendirilmek üzere proje fikirleri geliştirdi.

Ekosistem İş Birlikleri:

Dijital ekosistem geliştirme çalışmaları kapsamında devreye alınan SOCAR Winnovation açık inovasyon platformu ile farklı bakış açılarının ve farklı fikirlerin peşinden gidilerek, ekosistem oyuncularını ortak hedeflere ulaşmak için iş birliğine ve katkı sağlamaya teşvik edilmektedir. Mart 2022'de devreye alınan SOCAR Winnovation platformu ile SOCAR Türkiye içindeki dijital ihtiyaçlara çözüm sunabilecek, birlikte dijital inovasyona katkı sağlayabilecek, buna uygun projeler geliştiren akademisyenler, girişimciler ve şirketlere iş ortağı olma çağırısı yapıldı. Çağrıya karşılık veren tedarikçiler arasından dijital transformasyon yol haritasına değerdere katabilecek potansiyele sahip 215 tedarikçi ile görüşmeler yapıldı; 19 tedarikçi ile de demo / pilot / PoC / proje çalışmaları gerçekleştirildi.

Sürdürülebilirlik

Petkim'in Sürdürülebilirlik Vizyonu

SOCAR Türkiye, tüm grup şirketlerini kapsayan yönetim anlayışıyla entegre bir sürdürülebilirlik bakış açısı ve yönetim yaklaşımı ortaya koyuyor.

SOCAR Global'in yönetim yaklaşımının bir uzantısı olarak sürdürülebilirlik, SOCAR Türkiye'nin "kaynaktan son kullanıcıya kadar uzanan tüm değer zincirini; her seviyede tecrübeli, bilgili ve işine bağlı insan kaynağı ile verimli ve sürdürülebilir bir şekilde işletmek ve geliştirmek" misyonuyla birlikte yönetim anlayışının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. İş stratejisinin bir parçası olarak sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerin yönetimine önem atfeden SOCAR Türkiye, tüm grup şirketlerini kapsayan yönetim anlayışıyla entegre bir sürdürülebilirlik bakış açısı ve yönetim yaklaşımı ortaya koyuyor.

Petrokimya, sürdürülebilir kalkınmanın temel itici gücü konumundaki sektörlerden biridir. Sanayisi gelişmiş ülkeler, aynı zamanda dünyanın önde gelen petrokimya üreticileridir. Petkim'in ürettiği ürünler, Türk imalat sanayiinin en önemli sektörlerinde hammadde olarak kullanılmaktadır. Bu üretim ve katma değer zinciri, sürdürülebilir kalkınmanın anahtar unsurlarının başında geliyor.

Petkim, bir yandan ekonomiye sağladığı yüksek katma değeri artırırken, diğer yandan da içselleştirmiş olduğu SOCAR Türkiye'nin sürdürülebilirlik vizyonunun doğrultusunda, kurumsal bir vatandaş olarak paydaşlarına sorumluluklarının bilinciyle etik kurallardan, şeffaflık ve dürüstlükten ödün vermeden faaliyetlerini sürdürmektedir.

2022 yılında sürdürülebilir ham maddeler ve bu ham maddelerle üretilen ürünlerin tedarik zinciri boyunca şeffaf bir şekilde izlenebilirliğini ortaya koyan, paydaşlara ürünlerin sürdürülebilirlik gereksinimlerini karşıladığını garanti eden bir sertifika olan ISCC – International Sustainability Carbon Certification ilk kez Petkim'e kazandırıldı.

Ayrıca, SOCAR Türkiye sürdürülebilirlik vizyonu doğrultusunda 2022 yılında Petkim'de ilk kez "Ürün Yaşam Döngüsü Analizi" (LCA) çalışması yürütüldü. Uluslararası iyi uygulama niteliğinde yürütülen bu çalışmalarla ürün ve ünitelerin

çevresel etki analizleri bütünsel bakış açısıyla yapılıyor ve müşterilerin bu konulara dair beklenti ve talepleri karşılanıyor.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 02.10.2020 tarihli ve 31262 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kurumsal Yönetim Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile halka açık şirketlerin Çevresel, Sosyal, Kurumsal Yönetim çalışmalarını yürütürken açıklamaları beklenen temel ilkeler (Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi) yayımlandı. Uygulanması gönüllülük esasına dayalı olan sürdürülebilirlik ilkelerine uyum durumu, Kurul'un 23.06.2022 tarih ve 34/977 sayılı Kararı uyarınca Sürdürülebilirlik Raporu şablonu ile faaliyet raporumuz sonunda ek olarak yer alıyor. Ayrıca, SOCAR Türkiye ve tüm grup şirketleri çerçevesinde GRI uluslararası standardına göre konu hakkında sürdürülebilirlik raporlaması yapılmaktadır. Söz konusu ilkelere tam olarak uyulmaması nedeniyle meydana gelen etki bulunmamaktadır.

İnsan Kaynakları

Petkim, kurumsal değerlerinin odağında doğru pozisyona doğru aday prensibiyle çalışanlarının gelişimi ve yüksek motivasyonu için fırsatlar sunuyor.

İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI

Petkim'in insan kaynakları politikasının temelinde; etik değerlerin var olduğu, güvenli, adil ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamak, motivasyonu ve çalışan bağlılığını yüksek tutan uygulamalar sunmak, kurumsal gelişimi sürdürürken sadece nitelikli iş gücünü tercih etmekle kalmayıp, onların da ilk tercihi olmak ve bu konumu korumak, aynı zamanda küresel yaklaşımla geleceğe yönelik insan kaynağını en verimli şekilde oluşturmak bulunmaktadır.

Her bir çalışanın, büyüyen yapı içinde şirketi geleceğe taşıyacak etki ve öneme sahip olduğuna inanan Petkim, başarının, çalışanlarının sergilediği yüksek performansla doğrudan bağlantılı olduğunun bilincindedir. Şirket, kurumsal değerlerinin odağında doğru pozisyona doğru aday prensibiyle çalışanlarının gelişimi ve yüksek motivasyonu için fırsatlar sunuyor.

YETENEK KAZANIM SÜRECİ

Petkim; insan kaynağını en önemli varlığı olarak kabul ediyor ve Şirketin, değerleri odağında doğru pozisyona doğru aday prensibini benimsiyor. Bu doğrultuda, iş sürekliliği için kritik rolleri belirlerken bu roller için hem iç hem de dış adaylardan yedekleme havuzu oluşturmaya önem veren Petkim, dış yeteneklere ulaşmak

için farklı işe alım kanallarını ve iç referans sistemini etkin şekilde kullanıyor. İşe alım süreçlerinde ana önceliklerden biri, Şirket değerlerine sahip nitelikli iş gücünü bünyesine katmak ve onların Şirket içinde kariyerlerini geliştirmelerine olanak sağlıyor.

İşe alım sürecinde yetkinlik bazlı mülakatlar, potansiyel analizi, teknik mülakatlar, yetenek sınavları ve ayrıca bazı pozisyonlar için vaka çalışmaları ve yabancı dil sınavları da uygulanıyor.

Genç yetenekleri geliştirmeye ve bünyesine katmaya büyük önem veren Petkim, her sene üniversite stajyerleri için staj programlarını hayata geçirip öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlamayı hedefliyor; potansiyel tüm adaylar ile kariyer günleri, üniversite aktiviteleri vb. aktiviteler aracılığıyla bir araya gelmeyi önemsiyor. Stajyer istihdam süreci Petkim için aynı zamanda bir sosyal sorumluluk yaklaşımı olarak görülüyor. Stajyer ve yeni mezun işe alım süreçlerinde dijital araçlara öncelik veriliyor, adaylar video mülakatlar, vaka çalışmaları, teknik mülakatlar ile Şirket bünyesine dâhil ediliyor. Staj programları boyunca kendilerine bir mentor atanıp, süreç sonunda bir proje sunumu yaparak gerçek iş yaşamını deneyimlemeleri hedefleniyor.

YETENEK YÖNETİMİ SÜRECİ

Petkim'de Yetenek Yönetimi çalışanların potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlamak, kariyer gelişimlerini desteklemek ve yüksek performansla dönüştürebilmek amacıyla liderlerimizin aktif katılımıyla uygulanıyor. Bu süreçte organizasyondaki kritik roller kişiden bağımsız olarak belirleniyor. Çalışanların geleceğe dair potansiyellerinin değerlendirildiği, ihtiyaçlarına ve güncel yaklaşımlara dayanarak geliştirilen bu süreç, dijital ortamda yönetiliyor. Yetenek Yönetimi ile çalışanlara sistematik olarak geri bildirim verilmesi ve çalışanlardan geri bildirim alınması, kariyerlerinin bu doğrultuda planlanması ve sağlam bir yedekleme ağı oluşturularak çalışanların Şirketin performansını üst düzeye çıkarmalarını sağlayacak gelişimi ve yüksek aidiyeti hedefleniyor.

ELDE TUTMA SÜRECİ

Petkim'in kuruluşundan bu güne kadar tüm çalışanları tarafından yaşatılan ve paylaşılan güçlü kurum kültürü sayesinde çalışan bağlılığının artırılarak sürdürülebilir olması, elde tutma sürecinin en önemli yapı taşlarından biridir. Ücret ve yan hak paketlerinde dünya, ülke ve sektör trendleri takip edilmekte olup, buna uygun bir ücret politikası uygulanıyor.

İnsan Kaynakları

Çalışanların katma değer yarattığı davranışlarının ve mesleki çabalarının takdir edilip ödüllendirildiği ödüllendirme sistemleri kullanılıyor.

Açık olan kadrolar için iç aday değerlendirme süreci öncelikli olarak işletiliyor. Çalışanların gelişimi amacıyla departmanlar arası rotasyon programı da uygulanıyor.

Yeni işe alımlarda ve görev değişikliklerinde işe uyum programı çerçevesinde yapılandırılmış bir işe uyum ve oryantasyon programı uygulanıyor.

ÇALIŞAN SAYISINDAKİ GELİŞMELER

Nitelikli insan kaynağına yatırım yapmayı ilke edinen Petkim, ihtiyaçları ve büyüme hedefleri paralelinde yeni çalışanları da bünyesine katıyor. Petkim'de 2022 yılında, dönem içinde çalışanların ortalama sayısı toplam 2.335 kişidir. Yıl sonunda kategorileri itibarıyla 595 beyaz yakalı, 1.733 mavi yakalı olmak üzere toplam çalışan sayısı 2.328 kişidir.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

Petkim'deki eğitim ve gelişim planlarını oluşturan en önemli unsurlar arasında, çalışanların farklı bakış açıları kazanmalarını sağlamak ve vizyonlarını genişletmek yer alıyor.

İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimleri her zaman öncelikli olmak üzere, yasal olarak zorunlu kılınan eğitimlerin yanında, çalışanların ihtiyaç duyabilecekleri donanımları sağlayacak mesleki ve kişisel gelişim eğitimleri

planlanıyor. Kurum bünyesinde gerçekleştirilen eğitim ihtiyaç analizi çalışması, hedefler, performans değerlendirme sonuçları, kariyer planları, sektörel gelişmeler ve bireysel gelişim planları doğrultusunda belirlenen eğitimler, alanında uzman iş ortaklıklarıyla yürütülüyor. Petkim'de tüm seviye liderleri kapsayan gelişim programları kurum kültürü ve liderlerin ihtiyacıyla paralel tasarlanmakta ve ortak bir liderlik kültürü oluşturmak hedefiyle özenle yürütülüyor. Liderlik gelişim programları ölçme, değerlendirme ve geri bildirimle destekleniyor. Pandemi nedeniyle çalışanlara her alanda gelişim sağlayacak bir alt yapı ve içerik havuzu oluşturulmuş; hem yurt içi hem yurt dışı eğitmenlerle senkron eğitim ortamları organize edildi. İşe yeni başlayan çalışanların Şirkete uyumlarını, kurum kültürüne adaptasyonlarını ve çalışma süreçlerini hızlandırmak amacıyla kurgulanan oryantasyon programı, tüm lokasyonlardan ve şirketlerden her rolden kişinin katılımıyla gerçekleştiriliyor. Program, kendi içerisinde e-learning eğitimleri, saha ziyaretleri ve buddy desteği de içeriyor. Saha'da görev değişikliği olan veya yeni işe başlayan çalışanlar için sahada işbaşı eğitimleri tasarlandı.

Petkim'de eğitim yatırımlarının tümü, SOCAR Learning Center üzerinden işleyen online süreçler sonrasında kayıt altına alınmakta ve merkezi olarak raporlanıyor. Ayrıca tüm çalışanlara kendi gelişim hedef ve planlarını bu

platform üzerinden izleyebilme olanağı sunuluyor.

Değişen ve dijitalleşen dünya ile birlikte Petkim’de de eğitim faaliyetlerinde dijital araçların payı artırılıyor. Eğitim ve gelişim süreçleri; klasikleşmiş yüzde yüz sınıf ortamından, e-öğrenme ile başlayan, sanal sınıflar, dijital değerlendirmeler ve sınavlar ile devam eden ve yüz yüze sınıf eğitimleri / çalıştaylarıyla pekiştirilen süreçlere dönüştürülüyor.

ÇALIŞAN İLİŞKİLERİ VE ÇALIŞANLAR İLE İLİŞKİLERİ YÜRÜTMEK ÜZERE TEMSİLCİ

Çalışan ilişkileri, Petkim insan kaynakları politikasına bağlı olarak, Şirketin endüstri ilişkileri politikalarını belirleme, ilgili stratejileri yürütme, çalışan ile işveren arası ilişkileri diyalog temelli endüstri ilişkileri çerçevesinde uzlaşma ile düzenleme, verimlilik esasında sağlıklı bir iletişim ortamı oluşturarak çalışma yaşamı kalitesinin artırılmasına dair süreçleri yürütüyor. Faaliyetler, konusuna göre, ilgili süreç liderleri, iç ve dış paydaşlar, üst yöneticiler, doğrudan çalışanlar ve çalışanların temsilcileri ile sürdürülüyor.

6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun 27. Maddesi kapsamında; İşyerinde Toplu İş Sözleşmesi yapmaya yetkisi bulunan Petrol İş Sendikası’na bağlı İşyeri

Baş Temsilcisi ve Temsilcileri bulunuyor. İşyeri sendika temsilcileri ve baş temsilcisi; işyeri ile sınırlı olmak kaydı ile çalışanların dileklerini dinlemek ve şikâyetlerini çözümlmek, işçi ve işveren arasındaki iş birliğini, çalışma barışını ve uyumunu sağlamak, çalışanların haklarını, çıkarlarını gözetmek ve kanunlar ile toplu iş sözleşmelerinde öngörülen çalışma şartlarının uygulanmasına yardımcı olmakla görevlidirler.

Sendika temsilcileri iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda görüş verme, teklif getirme, yeni teknolojileri uygulamanın yanı sıra seçilecek iş ekipmanının, çalışma ortamının ve şartlarının çalışanların sağlık ve güvenliğine olan etkileri konusunda görüş bildirme yetkisine sahiptir. Ayrıca, çalışan temsilcisi olarak tehlike kaynağının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için işverene öneride

bulunma ve işverenden gerekli tedbirlerin alınmasını isteme hakkına da sahiptirler.

Yasal düzenlemeler çerçevesinde, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirip tedbirleri işverene bildirmekle görevli olan ilgili kurullarda baş temsilci ve formen temsilcisi de yer alıyor.

İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre

Rafineri ve Petrokimya İş Birimi genelinde 4 esas, 16 ilke ve 100 beklentiden oluşan SAFE Yönetim Sistemi oluşturulmuştur. Petkim, faaliyetlerini SAFE Yönetim Sistemi kapsamında sürdürüyor.

SOCAR Türkiye, iş güvenliği, iş sağlığı ve çevresel mükemmelliğin sağlanmasında temeli oluşturan, endüstriye ait en iyi İSG-Ç uygulamalarını benimseyen bir kültüre sahiptir. SOCAR Türkiye, faaliyet gösterdiği her yerde çalışmalarının daima güvenli, güvenilir ve verimli olmasını hedefliyor. Bu doğrultuda, Rafineri ve Petrokimya İş Birimi genelinde 4 esas, 16 ilke ve 100 beklentiden oluşan SAFE Yönetim Sistemi oluşturuldu. Petkim faaliyetlerini SAFE Yönetim Sistemi kapsamında sürdürüyor.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Petkim'de yürütülen tüm faaliyetlerin iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygunluğunun değerlendirilmesi, bu kapsamdaki faaliyetlerin iş sağlığı ve güvenliği uygulama sistematığının oluşturulması, kayıt altına alınması, SAFE Yönetim Sistemi, entegre yönetim sistemleri ve diğer süreçlerle ilişkilendirilmesiyle sağlanıyor.

2022 yılında, İş Sağlığı Güvenliği Kalite Yönetim Sistemi olan ISO 45001 kapsamındaki dış denetimler gerçekleştirilerek başarıyla sonuçlandı. ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ve SOCAR SAFE

gerekliliklerine göre, proseslerdeki İSG-Ç riskleri periyodik olarak güncellenerek gerekli aksiyonlar planlanmış olup takibi yapılıyor.

2022 yılı içerisinde yasal uyumluluk, faaliyetlerin iş sağlığı ve güvenliği sistematığına uyarlanması, kayıt altına alınması ve diğer yönetim sistemleriyle entegre bir şekilde çalışması adına yapılan faaliyetler aşağıda sıralanıyor:

- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çerçevesinde Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e göre, planlanan İSG-Ç eğitimlerinin tamamı verildi. Ayrıca, çalışan temsilcilerinin de katılım sağladığı yasal zorunlu İSG Kurul Toplantılarına aylık olarak devam edildi. İSG-Ç Eğitim Planı kapsamında 16 saatlik zorunlu Temel İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimleri pandemi önlemleri doğrultusunda uzaktan eğitim olacak şekilde yapıldı. Yasal zorunlu eğitim konularına ilave olarak, çalışma yetkilendirmesi/ iş izni, deniz işlerinde İSG uygulamaları (kuralları), proses güvenliği ve yüksekte çalışma vb. konularında da ilgili tüm personele uzaktan eğitimler verildi. Ayrıca, Petkim

sahasında çalışacak tüm yüklenici firma çalışanlarına yarım günlük işe giriş eğitimi ve ilgili yüklenici çalışanlarına 2 tam günlük çalışma yönetim sistemi eğitimleri verildi. 2022 yılı içerisinde yüklenici eğitimlerinin dijitalleştirilmesi ile ilgili çalışmalar tamamlandı ve yüklenici tekrar eğitimleri uzaktan eğitim olarak yapılmaya başlandı. Ziyaretçilere yönelik uzaktan eğitim süreci de hayata geçirildi. 2022 yılı içerisinde Petkim çalışanlarına davranış odaklı iş güvenliği eğitimleri (BBS) ve kök sebep analizi eğitimleri (RCA) verilmeye başlandı.

- 2022 yılı içerisinde başlayan Yol Güvenliği Programı kapsamında, yüklenici dâhil araç kullanan tüm çalışanlara Güvenli Sürüş Teknikleri eğitimleri verilmeye başlandı. Güvenli sürüş uygulamaları kapsamında, personelin kendi sağlığı ve diğer çalışanların sağlığını tehlikeye atmamasına yönelik oluşturulan Şirket kurallarına uyumun takibi için, günlük olarak araç takip sisteminden (GPS) kontroller gerçekleştirildi ve saha içi tabela, levha çalışmalarına devam edildi.

- İş Sağlığı ve Güvenliği çerçevesinde yapılan çalışmalar sonucu Kaydedilebilir Kaza Sıklık Oranı 2021 yılına oranla %5 azaltıldı.
 - 2022 yılı içinde fabrikalar, atölyeler, şalt odaları, ambarlar, laboratuvarlar vb. bölgelere, mavi yaka çalışanlar tarafından aylık dilimlerde toplam 386 periyodik denetim; beyaz yaka çalışanlar tarafından haftalık olarak farklı ünitelerde ve alanlarda 448 adet periyodik saha kontrolü gerçekleştirildi. 1.425 adet çalışma yetkilendirme sistemi denetimi yapıldı.
 - Tüm Petkim fabrikalar sahası geneli, yöneticiliklerde işbaşı İSGÇ konularının (toolbox) paylaşımlarına devam edildi. 2021 yılı içerisinde yayınlanmış tüm işbaşı konuşmaları, bültenler ve öğrenilen dersler kitap haline getirildi; Petkim ve yüklenici çalışanlarına dağıtıldı. 2022 yılı içerisinde çalışanların İSG-Ç farkındalıklarının artırılması adına İSG-Ç Dakikası uygulamaya alındı.
 - Risk Değerlendirme Prosedürü ISO 45001'e uyum, entegrasyon ve organizasyonel değişiklikler nedeniyle gözden geçirildi, tüm sahada güncelleme çalışmalarına devam edildi.
 - 2022 yılında fabrika ve bakım yöneticiliklerinde her ay İSG konularının görüşüldüğü komite toplantılarına devam edildi ve toplantılarda işyeri tehlike ve riskleri proaktif olarak değerlendirildi, risk bazlı çözümler üretildi.
 - Tüm saha genelinde yaka tipi gaz ölçüm cihazlarının kalibrasyon çalışmalarına devam edildi.
 - 2022 yılı içerisinde İSG-Ç Teşvik ve Ödüllendirme Programı kapsamında güvenli çalışma kültürünü geliştirici aylık ödüllere yüklenici dâhil edilerek devam edildi.
 - Tüm fabrikalarda Çevik İş Modeli (agile) çalışmalarına devam edildi ve günlük toplantılara katılım sağlandı.
 - Pandeminin etkilerinin azalması ile 2022 Mayıs ayı içerisinde İSG-Ç kültürünün artırılması adına, İSG-Ç Haftası kapsamında çeşitli etkinlikler gerçekleştirildi.
 - Petkim Planlı Bakım Duruşu kapsamında, İSG-Ç Planı hazırlıkları tamamlandı. Duruş kapsamındaki tüm çalışmalar, çalışma yetkilendirme sisteminde değerlendirilerek hazırlanan plan dâhilinde sürdürüldü.
 - 2021 yılında başlatılan İSG-Ç Farkındalık Programı kapsamında, 2022 yılı içerisinde "Tüm Kazalar Engellenebilir" programı yönetim ve çalışan video mesajlarının da dâhil olduğu çeşitli aktivite ve aksiyonlarla yürütüldü.
 - Yüklenici İSG-Ç denetimleri ve Yüklenici KKD dış denetimleri 2022 yılı içerisinde yapılan plan dâhilinde gerçekleştirildi. 2023 yılında denetimlere devam edilmesi için planlama yapıldı.
 - COFOT, Jetty ve Holding Basın projelerinin muhtelif çalışmalarında İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre süreçleri koordineli bir şekilde yürütüldü; COFOT Projesi devreye alınarak işletmeye (STAR Rafineri) devredildi.
 - Yaşanan İSG-Ç olaylarının yönetimi, risk değerlendirmelerinin, İSG-Ç denetimlerinin, aksiyonlarının kayıt altına alınması, raporlama ve temel performans göstergelerinin takibi için Synergi İSG-Ç yazılımı projesinin tamamlanması için çalışmalar devam etti.
 - İşkele çalışmalarının tamamının, hizmet alınan akredite firma üzerinden denetim ve kontrolleri yapıldı.
- Petkim'in sürdürülebilirlik politikasına paralel olarak çalışanların iş sağlığı ve güvenliği bilinç seviyelerini artırmaya yönelik olarak aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirildi:
- Fabrika ziyaretleri
 - İSG-Ç eğitimleri
 - Teşvik Ödüllendirme Programı
 - Video Analiz Programı
 - Forklift Güvenliği Programı
 - İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Panolarının Güncellenmesi
 - Kurumsal TV'de İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre videoları
 - İSG-Ç Bülten & İşbaşı konuşması uygulamaları
 - ADR (Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması) kapsamındaki tehlikeli maddelerin Petkim B Kapisından hem ADR hem de İSG yönünden giriş ve çıkış kontrolleri sonucunda uygunsuz araçların geçişine izin verilmedi.

SAĞLIK HİZMETLERİ COVID-19 çalışmaları

- Yeni tespit edilen COVID-19 vakalarının fiyasyonu, olası veya temaslı şirket ve yüklenici çalışanların takipleri ve raporlamaları yapıldı.
- Tüm kapı girişlerinde termal kamera ve ateş ölçerle ateş ölçümleri gerçekleştirildi.
- Aliaga İlçe Sağlık Müdürlüğü iş birliği ile çalışanların COVID-19 aşıları yerinde uygulandı, 2022 yılında Rafineri ve Petrokimya İş Birimi Sağlık Servislerinde toplam 306 çalışan aşılandı.

Periyodik faaliyetler

- Haftalık sağlıklı beslenme ve diyetisyen hizmeti verildi.
- 2022 yılı periyodik sağlık kontrolleri tamamlandı.
- Sağlık ile ilgili 6 adet toolbox yayınlandı.
- Tesis Güvenliği Departmanı çalışanlarına ileri kardiyolojik sağlık muayeneleri yaptırıldı.
- Petkim'de 2022 yılında 120 ayrı noktadan kullanma sularının mikrobiyolojik ve kimyasal analizleri yaptırıldı.
- Yemekhanelerde aylık hijyen, üç ayda bir 3. taraf Gıda Güvenliği ve Hijyen Denetimi gerçekleştirildi. Uygunluk raporlanarak takip edildi.
- Tüm yüklenici çalışanlarının Petkim giriş kartlarına yönelik sağlık belgelerinin uygunluğu kontrol edildi ve onaylandı.

- Petkim çalışanlarının dış sağlık raporları kontrol edildi, onaylandı ve SGK sistemine girildi.
- Aylık ortak kullanım alanları hijyen ve ilk yardım çantaları kontrolleri yapıldı.
- Ambulanslarımız, yangın, arama kurtarma ekipleri ile birlikte tatbikatlara katılım sağladı.

Programlar

- "Beslenme Dostu ve Fiziksel Aktiviteyi Destekleyen İşyeri Programı" tamamlanarak sertifikası alındı.
- "Toksikolojik Analize Dayalı Kimyasal Risk Değerlendirilmesi Programı" tamamlandı, "Periyodik Sağlık Kontrolleri için Dashboard Programı" tamamlandı.
- "Legionella Risk Analizi ve Süreç Yönetimi Programı" çalışmalarına başlandı.

Diğer faaliyetler

- Petkim Planlı Duruş çalışmalarına sağlık desteği sağlandı. İlave 1 doktor, 1 ambulans, 4 sağlık personeli hizmet alımı gerçekleştirildi.
- Petkim İlk Yardım Eğitim Merkezi tarafından 26 kişiye Temel İlk Yardım Eğitimi, 176 çalışana İlk Yardım Güncelleme, 92 çalışana OED (Otomatik External Defibrilatör) sertifikalı eğitimleri verildi.

PROSES GÜVENLİĞİ

Proses Güvenliği Yönetimi (PSM, Process Safety Management) Projesi

Proses güvenliği, iyi tasarım prensipleri, mühendislik, bakım ve işletim uygulamaları ile işletmenin bütünlüğünü sağlamak ve tehlikeli maddelerin açığa çıkmasını engellemek için proaktif önlemleri yönetmekte olup tehlikeli madde veya enerji açığa çıkarma potansiyeline sahip olayların önlenmesi ve kontrolü ile ilgilidir. Bu tür olaylar toksik etkilere, yangına veya patlamaya neden olabilir ve sonuçta can kaybına, ciddi yaralanmalara, maddi hasara, üretim kaybına ve çevresel etkiye yol açabilir.

İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre yönetiminde mükemmelliğin sağlanmasında temeli oluşturan, endüstriye ait en iyi İSG-Ç uygulamalarını benimseyen bir kültüre sahip olan Petkim'de, Ağustos 2020'de başlatılan PSM Projesinin çalışmaları 2022 yılında da devam etti.

Sektörde güvenilir, hayata ve doğaya duyarlı, yenilikçi şirket olma vizyonunun benimsendiği Petkim'de yürütülen Proses

Güvenliği Yönetim Sistemi aşağıdaki konu başlıklarından oluşuyor.

- Proses Güvenliği Yönetimi ve Organizasyonu
- Performans Yönetimi ve Sürekli İyileştirme
- Operasyonel Disiplin
- Denetimler
- Proses Güvenliği Liderliği Koçluğu
- Proses Güvenliği Kültürü ve Yetenek Gelişim Programı
- Proses Güvenliği Bilgileri (Proses ve Ekipman Dizayn Bilgileri, P&ID vb.)
- Proses Tehlike Analizi (What-if Analizi, HAZOP&LOPA vb.)
- Proses Güvenliği Değişiklik Yönetimi (Teknoloji & Tesisler)
- Devreye Alma Öncesi Emniyet Gözden Geçirme (PSSR)
- İşletme Prosedürleri
- Olay Araştırma ve Raporlama
- Yetkinlik Geliştirme
- Acil Durum Müdahale ve Planlama

Proses Tehlike Analizi Çalışmaları

Tehlike Belirleme (HAZID, Hazard Identification) Çalışması

Petrokimya İş Birimi bünyesinde yer alan tüm fabrikalarda, sistem seviyesinde tehlike ve risk değerlendirme süreci ile kapsamlı bir risk kayıt listesi oluşturulması amacıyla 2020 yılında yürütülen HAZID çalışmasında belirlenen yüksek risk seviyesine sahip aksiyonların ilerleme durumları 2022 yılında takip edildi ve periyodik olarak raporlandı.

Tehlike ve İşletilebilirlik Analizi (HAZOP) & Koruma Katmanları Analizi (LOPA) Çalışmaları

Petrokimya HAZOP Revalidasyon takvimi doğrultusunda Aralık 2020’de başlayan Etilen Fabrikası HAZOP&LOPA çalışması 2022 yılı itibarıyla tamamlandı. Nisan 2022’de Aromatikler ve PTA Fabrikalarında HAZOP&LOPA çalışmalarına başlandı.

Petrokimya için entegrasyon ve modernizasyon ihtiyacı ile geliştirilen projeler ve 2022 yılı duruşunda gerçekleştirilecek değişiklikler kapsamında HAZOP & LOPA çalışmalarına katılım sağlandı ve What-if Analizlerine liderlik yapıldı.

Proses Güvenliği Değişiklik Yönetim Sistemi (Management of Change, MOC) Çalışmaları

MOC sürecinin Rafineri ve Petrokimya İş Biriminde aynı standartlarda uygulanması ve yönetilmesi için çalışmalar tamamlandı. Proses Güvenliği Değişiklik Yönetim Sistemi hakkında tüm ilgili disiplinlere eğitimler düzenlendi.

Petkim sahalarında gerçekleştirilen değişiklikler kapsamında MOC proses tehlike analizi çalışmalarına liderlik yapıldı.

TESİS GÜVENLİĞİ

Rafineri ve Petrokimya İş Biriminde acil durumlara hazır olma, yangın ve gaz kaçakları ile mücadele, kurtarma faaliyetlerinin yürütülmesi ve Tesis Çalışma Yetkilendirmesi (İş

İzni) sistemlerinin oluşturularak, uygulanması, denetlenmesi, iyileştirilmesi için strateji, hedef ve iş planları belirlendi. Bu hedeflere ulaşmak için gerekli kaynak planlaması, uygulamalar ve temel performans göstergeleri sürekli izlenerek yasal gereklilikler, ulusal ve uluslararası standartlar ve endüstriyel en iyi uygulamaların göz önünde bulundurulması sağlandı.

Tesis Güvenliği birimi temel performans göstergeleri 2022 yılı için takip edildi. Petkim genelinde acil durumlara hazırlık ve yasal mevzuat kapsamında bünye içi ve bünye dışı yangın ve kurtarma tatbikatları yapıldı. Bu

tatbikatlarda yüksek kapasiteli monitörler, köpük römorkları ve itfaiye araçları kullanıldı. Yangın ve gaz algılama ekipmanları kalibrasyonu çalışmasına 2022 yılı boyunca devam edildi. Yangınla Mücadele ve Acil Durum ekipmanlarının periyodik kontrollerine devam edildi. Yangın ve gaz algılama sistemlerinin bakım ve testleri, İşletmeler ve Bakım ekipleri ile ortaklaşa gerçekleştirildi.

COFOT sahasındaki sprinkler sistemleri ve köpük sistemleri test edildi ve devreye alındı. Tüm portatif yangın söndürücülerin hidrostatik test çalışmaları tamamlandı. Dijital iş izni projesi çalışmalarına devam edildi. Acil durum müdahale ekipmanlarının takip sistematiğini dijitalleştirme çalışmaları kapsamında WORKS uygulaması oluşturularak devreye alındı.

Industrial Fire Brigade Incident Commander (IFBIC), Endüstriyel İtfaiyeci Seviye-3, AFAD Arama Kurtarma eğitimlerine katılım sağlandı. Çalışanlara Acil Durum Müdahale Ekipleri eğitimi verildi. H2S ve Toksik Gaz Ölçüm Cihazları Yetkili Gaz Ölçüm Personeli Eğitimi düzenlenerek katılım sağlandı. Petkim 2022 Planlı Duruş kapsamında Tesis Güvenliği çalışanları çalışma yetkilendirme sistemi kapsamındaki iş izinleri ve acil durum müdahale kapsamında tüm çalışmalar başarılı şekilde tamamlandı. 347 yüklenici çalışanına gözlemci ve yangın eğitimi verildi. Yüklenici çalışanlarına belirli periyotlarla eğitim verilmeye devam ediliyor. Petkim genelindeki çalışanlara Yangınla Mücadele Sistemlerinin Kullanımı eğitimleri verildi.

2022 yılı acil durum ve kurtarma tatbikatları kapsamında, 17 adet seviye-1, 5 adet bünye içi tatbikat gerçekleştirildi. Üst Yönetim ile planlanan seviye 3 tatbikatı için tatbikat planı ve tüm hazırlıklar tamamlanmış olup planlama süreci devam etmektedir. 9.000

insan/saat itfaiye nezareti gerçekleştirildi. COVID-19 pandemisi nedeniyle ertelenen Denizden Yaralı Kurtarma tatbikatı 20 Ekim'de gerçekleştirildi.

2022 yılında ÇYS kapsamında verilen iş izin sayıları aşağıdadır;

- 26.986 adet sıcak iş izni
- 12.184 kapalı kap izni
- 21.214 adet enerjili sistemleri çalışma izni
- 10.371 adet kaldırma operasyonu izni
- 944 adet radyografi çekimi izni
- 174 adet kazı izni
- 80.763 adet HARM düzenlendi.

1994 adet kurtarma kontrol formu hazırlandı.

ÇEVRESEL FAALİYETLER

Petkim, sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda, kaynakların optimum kullanımı, enerji verimliliği, temiz enerji kaynaklarına yönelim, bütünsel ve önleyici bir çevre stratejisi ile çevresel etkilerinin minimize edilmesi, çevre ile ilgili Ar-Ge projelerinin ve çevreye yapılan yatırımların artırılması gibi yaklaşımlarla üretim faaliyetlerini sürdürüyor.

Petkim'in çevre alanındaki faaliyetleri, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi'ni içine alan ve toplamda dokuz kalite sisteminden oluşan Entegre Yönetim Sistemi doğrultusunda yürütülüyor. Bununla birlikte

SOCAR Türkiye Grup Şirketleri tarafından kullanılan İSG-Ç konularıyla ilgili 4 esas, 16 ilke ve 100 beklentiden oluşan SAFE (SOCAR Aims For Efficiency) Yönetim Sistemi çevresel faaliyetleri de kapsamakta ve faaliyetlerin temelini oluşturuyor.

Petkim'de çevre konularında yapılan ölçüm ve analizler ile alıcı ortama olan etki kontrol edilmekte, çevresel performans göstergeleri ile sürekli iyileştirme hedeflenerek yasal yükümlülüklerin ötesine geçme motivasyonu çalışmalara yön veriyor. Bu doğrultuda su ve atıksu analizleri, emisyon/imisyon ölçümleri, atık yönetimi, deniz kirliliğinin kontrolü, çevre etki boyut değerlendirme analizlerinin sürekli olarak gözden geçirilmesi, atıksu arıtma tesisi ve tehlikeli atık yakma tesisinin verimli ve etkin çalıştırılması, Şirket bünyesinde çevre kültürünün geliştirilmesi, kimyasalların yönetimi, sera gazı emisyonlarının takibi yürütülen çalışmalardan bazılarıdır.

2022 yılı içerisinde;

- Petkim'i de kapsayan Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kompleks sahasında uluslararası bilinirliği olan konusunda uzman bir firma ile çalışarak biyolojik çeşitlilik değerlendirme çalışmaları yürütüldü.
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülen Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Kapsamında Türkiye'nin Endüstriyel

Emisyonlar Stratejisinin Belirlenmesi Projesi'nde pilot tesis olarak saha ve masa başı çalışmaları yürütüldü, Bakanlık ve proje uzmanları ile birlikte kimya sektörü Mevcut En İyi Teknikler(MET) kontrol listeleri hazırlandı.

- Mevzuat yükümlülükleri gereği 6 adet baca Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) ile izlenerek, bacalara ait veriler Bakanlık online sistemine aktarıldı. Bakanlıkça gerçekleştirilen veri izleme sistem değişikliklerine entegrasyon sağlandı, tüm online izlemeler SİM üzerinden yapılmaya başlandı.
- Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında 48 emisyon ve 40 emisyon kaynağında ölçüm ve raporlamalar gerçekleştirildi.
- Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik kapsamında, faaliyetlerden kaynaklı sera gazı emisyonları hesaplanarak, "Sera Gazları İzleme, Raporlama ve Doğrulama" bilgi sisteminde 2021 yılı sera gazı emisyon raporu oluşturuldu. Rapor, Bakanlıkça yetkilendirilmiş doğrulayıcı kuruluş tarafından doğrulandı.
- Arıtılmış su kalitesinin deşarj standartlarına uygunluğu Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri(SAİS) ile online olarak izlendi.
- Tüm çalışanlara çevre yönetimi ve sıfır atık kapsamında eğitimler verildi.
- Çalışanların çevre bilincini geliştirme ve farkındalığını

artırmaya yönelik olarak yıl boyunca Kaynak Verimliliği, Atık Önleme ve Ayrıştırma, Döküntü Yönetimi, Toz Emisyonlarının Hava Kalitesine Etkileri, İzolasyon Atıklarının Yönetimi, Doğru Atık Etiketleme Neden Yapılmalıdır, Nasıl Yapılır, TA Atık Yönetimi ve Çevre Yönetim Sisteminin Kazandırdıkları konularında toolbox'lar, Biyolojik Çeşitlilik, İklim Değişikliği ve Planlı Duruş Kapsamında İSG-Ç Kuralları konularında bültenler yayınlandı.

- Entegre Yönetim Sistemi kapsamında yer alan ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemleri Standardı için iç ve dış denetimler gerçekleştirildi ve yapılan bu denetimler neticesinde majör bir uygunsuzluk tespit edilmedi.
- Döngüsel ekonomi yaklaşımı odağında Petkim ürünlerinin satışı sürecinde nakliye ambalajı olarak kullanılan plastik paletler için 2020 yılında alınan depozito onayı kapsamında, 2022 yılı boyunca toplanan ambalajlar için depozito beyanları gerçekleştirildi.
- Tüm faaliyetlerin çevre boyut ve etkilerinin değerlendirilmesine, yapılan bu değerlendirmeler kapsamında çevresel performansın artırılmasına yönelik aksiyon planlarının oluşturulmasına devam edildi.
- Planlanan tüm iyileştirme, kapasite artışı ve yeni projelerin çevresel boyutlarını değerlendirmek üzere yürütülen Çevresel Etki Değerlendirme

(ÇED) süreçleri ile çevresel etkilerin değerlendirmesi tamamlanmadan uygulamaya başlanmamaktadır. 2022 yılında, Petkim İskele Modernizasyon ve Dip Taraması ve Petkim Atıksu Arıtma Tesisi Revizyonu Projeleri için ÇED Olumlu kararı, Petkim Rüzgar Enerji Santrali 1 adet 5,8 MWm Türbin ilavesi projesi için ÇED muafiyet görüşü alındı.

- SOCAR Türkiye Özel Endüstri Bölgesinde Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kapsamında faaliyet gösteren tüm üretim birimlerinin saha içi atık yönetimi ve atıklarının bertaraf süreçleri kapsamında, sektörde bilinirliği olan tek bir firma ile çalışılmaya devam edildi.

Yasal yükümlülüklerin ötesine geçme kararlılığını gösteren Petkim, çevre performansını sürekli olarak izlemekte ve gerekli geliştirme yatırımlarını hayata geçirmeyi sürdürüyor.

Enerji Yönetimi Faaliyetleri

Petkim’de Enerji Yönetimi kapsamında sistematik bir şekilde yürütülen “Enerji Verimliliği ve Tasarrufu” çalışmaları ile her yıl çeşitli projeler uygulanıyor.

Dünyada petrokimya prosesleri, enerji ihtiyacı ve enerji tüketimi en yüksek endüstri kollarından birini oluşturuyor. Bu özelliğiyle petrokimya proseslerinde enerji verimliliği çalışmaları büyük önem kazanıyor. Petkim’de Enerji Yönetimi kapsamında sistematik bir şekilde yürütülen “Enerji Verimliliği ve Tasarrufu” çalışmaları ile her yıl çeşitli projeler uygulanıyor ve bu projelerin saha geneline yayılımı sağlanıyor.

Fabrikalarda, Enerji Verimliliği ve Tasarrufu çalışmaları kapsamında hayata geçirilen 4 adet VAP (Verimlilik Artırıcı Projeler) için 2022 yılında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Petkim’e yaklaşık 900 bin TL nakit hibe desteği verildi. 31 Mart 2022 tarihinde, 2 adet yeni VAP (Verimlilik Artırıcı Projeler) için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde başvurular yapıldı. 27 Temmuz 2022 tarihinde ise bahsi geçen

yeni projelerin bakanlık tarafından sahada yerinde ön incelemesi gerçekleştirildi ve projelerde saha uygulama aşamasına geçilebileceğinin uygun olduğu bildirildi. İlgili projelerin hayata geçirilmesi ile Petkim için 2,8 milyon TL nakit hibe desteği alınacağı öngörülmüyor.

Enerji Yönetimi kapsamında ayrıca ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi uygulama çalışmaları da yapılıyor.

Petkim ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi’nin sertifika gözlem dış denetimi 12 – 16 Aralık 2022’de başarıyla tamamlandı ve sertifikanın devamına karar verildi.

İş Mükemmelliği Yolculuğunda İş Süreçleri ve Kalite Yönetim Sistemleri

Süreçlerin ve faaliyetlerin etkin ve kaliteli yönetilmesi hedefi doğrultusunda 2022 yılında da yönetim sistemleri belgelendirme ve sürdürülebilirlik çalışmalarına devam edildi.

PETKİM ENTEGRE YÖNETİM SİSTEMİ

Petkim Entegre Yönetim Sistemi aşağıdaki bileşenlerden oluşmaktadır:

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi
- ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi
- ISO 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- TS ISO 10002:2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi
- TS ISO 31000:2018 Risk Yönetimi Doğrulama Sistemi
- TS ISO 22301:2012 Toplumsal Güvenlik-İş Sürekliliği Yönetim Sistemi
- TS ISO 55001:2014 Varlık Yönetimi Sistemi
- Yeşil Liman Belgesi/Greenport Sertifikası
- ISO 17025 Laboratuvar Yönetim Sistemi
- TSE COVID-19 Güvenli Üretim Belgesi

Süreçlerin ve faaliyetlerin etkin ve kaliteli yönetilmesi hedefi doğrultusunda 2022 yılında da yönetim sistemleri belgelendirme ve sürdürülebilirlik çalışmalarına devam edildi.

13-14 Ocak 2022 tarihlerinde Rafineri ve Petrokimya İş Birimi şirketleri kapsamında TSE COVID-19 Güvenli Üretim Belgesi tetkikleri başarılı bir şekilde sonuçlandırılarak mevcut sistemin sürekliliğine karar verildi.

27-30 Haziran 2022 tarihlerinde SOCAR Gaz İş Birimi ve Rafineri Petrokimya İş Birimi kapsamında entegre yapıda gerçekleştirilen ISO 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi tetkikleri başarılı bir şekilde sonuçlandırıldı.

2-4 Kasım 2022 tarihlerinde Rafineri ve Petrokimya İş Birimi şirketleri kapsamında Türk Standartları Enstitüsü tarafından toplam 3 tetkikçi ile gerçekleştirilen ISO 22301:2012 Toplumsal Güvenlik-İş Sürekliliği Yönetim Sistemi 1. gözetim tetkikleri başarılı şekilde sonuçlandırılarak şirketlerin belgelendirilmesine karar verildi.

28 Kasım-1 Aralık 2022 tarihlerinde STAR Rafineri ve Petkim kapsamında gerçekleştirilen ISO 55001:2014 Varlık Yönetim Sistemi ilk belgelendirme tetkikleri başarılı bir şekilde sonuçlandırılarak, Petkim'in ve STAR Rafineri'nin Entegre Yönetim Sistemi yapılarına yeni bir sistem daha eklenmiş oldu.

12-16 Aralık 2022 tarihlerinde gerçekleştirilen ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 31000 Risk Yönetim Kılavuzu yeniden belgelendirme, ISO 10002:2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi gözetim tetkikleri başarılı bir şekilde sonuçlandırılarak, mevcut sistemlerin sürekliliğine karar verildi.

23 Mayıs-24 Haziran tarihlerinde 94 alanda gerçekleştirilen Entegre Yönetim Sistemi iç tetkikleri sonucunda iyileştirmeye açık alanlar ve fırsatlar tespit edilerek iyileştirme aksiyonlarına ilişkin sistemsal takip süreci başarı ile tamamlandı.

10 Ocak-2 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilen Entegre QDMS Projesi ile SOCAR R&P Entegrasyonun önemli bir aracı olarak operasyonların, dokümanların, müşteri şikayeti ve uygunsuzlukların tek sistemde verimli ve etkin bir şekilde yönetilmesi sağlandı.

Kalite Yönetim Sistemleri ve Ürün Paketleme Depolama Müdürlüğü ekiplerinin Türkiye'de ilk defa 5S metodolojisinin sürdürülebilirlik çalışmalarına kapsamlı bir şekilde entegre edildiği "Ürün Paketleme ve Depolama Sahalarında 5S Uygulama Projesi ile Kapasite Artışı ve Karbon Ayak İzi Azaltılması Projesi" Türkiye Kalite Derneği'nin düzenlediği yarışmada Yılın Başarılı Ekibi Gümüş Ödülünü kazandı.

20 Haziran 2022 tarihinde Süreç Yönetimi Yazılımı Kurulumu Projesi'ne başlandı. Sistem altyapı kurulumu çalışmaları tamamlanmış olup ve iş süreçlerinin yazılımda modellenmesi faaliyetleri devam etmektedir. Bu kapsamda toplam 829 adet L4 seviye sürecin modellenmesi hedeflenmektedir.

Çevik İş Modeli

SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kapsamında Petkim, STAR Rafineri ve SOCAR Depolama şirketlerinde operasyon sahalarında yer alan tüm fabrika ve ünitelerde Çevik İş Modeli'ne geçiş sağlandı.

PETKİM, RAFİNERİ VE PETROKİMYA SEKTÖRÜNDE ÇEVİK İŞ MODELİ'Nİ BU ÖLÇEKTE UYGULAMAYA KOYAN İLK VE TEK ŞİRKET OLMAYI BAŞARDI.

Çevik İş Modeli; birimler arası fonksiyonlardan oluşan ekiplerin, ortak bir hedef etrafında bir araya geldiği, önceliklendirmelerini birlikte yaptıkları ve süreçlerini baştan sona kadar birlikte götürdüğü çalışma şeklidir. Çevik yaklaşım ile birlikte uçtan uca sorumluluk, hızlı karar alma, iş birliği, yetkilendirilmiş çalışanlar, şeffaf çalışma şekline ve bütün iş süreçlerine yansıyor.

Petkim'de 2019 yılında pilot olarak PTA fabrikasında başlayan Çevik İş Modeli yolculuğunda büyük başarılarla imza atıldı. Fabrikanın devrede kalma faktöründe iyileşme, İSG-Ç bildirimlerinin daha kısa bir sürede tamamlanıyor olması ve çalışan motivasyonundaki artış bu modelin başarıları arasında yer alıyor. Pilot çalışmada

gözlemlenen bu başarısı neticesinde, 2020 yılında çalışma genişletilerek Çevik İş Modeli'nin 3 fabrikada daha uygulanmasına kararı verildi. Bir senelik süreç sonunda pilot takımların kazanımları, Petkim'de Çevik İş Modeli'nin faydalarını kanıtladı. 2021 yılında ise, SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kapsamında Petkim, STAR Rafineri ve SOCAR Depolama şirketlerinde operasyon sahalarında yer alan tüm fabrika ve ünitelerde Çevik İş Modeli'ne geçiş sağlandı.

ÇEVİK İŞ MODELİ RAFİNERİ VE PETROKİMYA İŞ BİRİMİNİN İŞ YAPIŞ BİÇİMİ HALİNE GELDİ.

Değişen yeni koşullara hızlı bir şekilde uyum sağlamayı ve operasyonda verimliliği sürdürülebilir hale getirmeyi hedefleyen SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi'nde Çevik İş Modeli'ne geçiş, önce üretim tarafında yer alan tüm fabrika ve ünitelerde gerçekleştirildi. Üretim tarafında alınan olumlu sonuçların ardından

organizasyonda aynı kültürü yakalayabilmek amacıyla 2022 yılında Finans, Satınalma, Ticaret ve İnsan Kaynakları gibi idari departmanlar da dâhil olmak üzere ilgili grup şirketlerinin tüm fonksiyonlarına yaygınlaştırıldı. Böylelikle SOCAR Türkiye, her zamanki öncü yaklaşımıyla Çevik İş Modeli'ni büyük ölçekte uygulamaya alan ilk ve tek Rafineri ve Petrokimya kompleksi olarak sektöründe büyük bir başarıya imza attı.

Binden fazla çalışanı kapsayan bu dönüşüm sürecinin hazırlığında 300 saatten fazla eğitim ile Çevik İş Modeline geçiş desteklendi. Verilen eğitimler; Temel Çevik Çalışma Modeli, İleri Seviye Ürün Sahibi Eğitimi, Disiplin Liderleri Eğitimi, iş yönetimi ve takibinde kullanılmak üzere JIRA Eğitimi gibi kapsayıcı eğitimlerden oluşuyor.

Çevik İş Modeli

Çevik Dönüşüm; çalışma şeklinin, organizasyonel yapının, yönetişimin, pratiklerin, davranışların, zihniyetin ve nihayetinde kültürün yeniden şekillendiği bir yolculuktur. Bu bilinçle hareket edilen dönüşüm yolculuğu, Çevik İş Modeli'ni sürdürülebilir kılmak için Değişim Yönetimi bakış açısı ile ele alınıp, destekleniyor. Her ekibin amacı net bir şekilde takıma özel tanımlanıyor, bu zihniyetin sürdürülebilirliği için Şirketin ilgili mekanizmalarıyla entegre ediliyor. Bu kapsamda KPI'lerden, OKR'lara (hedefler ve kritik sonuçlar) geçiş tamamlandı. OKR'lar ölçülebilir hedeflerin takımlar özelinde atandığı ve strateji ile uyumlanmada kullanılan bir çerçevedir. Hedefler ve kritik sonuçların (OKR'lar) doğru koyulması, hedeflerin liderlik yönlendirmelerinden takımlara doğru ayrıştırılması için basit ve şeffaf bir yöntemdir. Şirket stratejisi, iş listeleri özelinde kırılarak takibi OKR yoluyla yapılıyor.

Çeviklik, bir organizasyonun yeni koşullara uyum sağlama ve yeni fırsatlar yaratmak için yönünü değiştirebilme

yeteneğidir. 101 çevik takımın iş listesini dinamik bir şekilde yönetebilmek ve takıma özgü yaklaşımlar yapabilmek adına Çevik Dönüşümü destekleyecek dijital araçlar devreye alındı. İş listeleri, dünya genelinde geniş bir kullanıma sahip olan JIRA'dan yönetilmeye başlandı. Kullanıma alınmasıyla birlikte JIRA, Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kapsamında Çevik İş Modeli'nde yer alan 1.000'den fazla çalışma arkadaşımızın işlerini takip edebildiği aktif bir platforma dönüştü. Platform üzerinden yapılan her işi kayıt altına alarak işlerin takibini kolaylaştıran JIRA, Çevik İş Modeli'ni destekleyen birçok kullanışlı işlev ve özellikten oluşuyor. Aynı zamanda kullanıcı hikayelerinin JIRA üzerinden takip edilmesiyle kurumsal hafıza oluşuyor. Şirket içerisinde kullanılan iletişim kanalları ile de organizasyonda Çevik Kültürü destekleyecek paylaşımlara devam ediliyor.

Sektörün öncüsü olarak Petkim'de bu yolculuğa daha yıllar öncesinde başlanması ile iş birliğinin ön planda olduğu, yetkinliklerin arttığı, daha amaç odaklı ve verimli bir iş ortamı yaratılmış oldu.

Değer Benim Programı

Değer Benim Programı, 2022 yılında Yalın Altı Sigma, Çevik Dönüşüm ve Dijitalleşme kategorilerinde hayata geçen büyük projelerle başarılarına devam etti.

6. YILINDA DEĞER BENİM

6 yıl önce Petkim'de verimlilik ve performansı artırmak üzere hayata geçirilen Değer Benim Dönüşüm Programı kapsamında çalışma arkadaşlarımızdan gelen proje önerileriyle 2022 yılında büyük katma değer yaratıldı.

Değer Benim Programı 2022 yılında Yalın Altı Sigma, Çevik Dönüşüm ve Dijitalleşme kategorilerinde hayata geçen büyük projelerle başarılarına devam etti. Bu projelerle de Petkim finansal sonuçlarına pozitif yönde önemli katkılar sağlandı.

Yıl boyunca çalışma arkadaşlarımızdan gelen yaklaşık 156 proje önerisi içinden 45'ten fazla inisiyatif detaylandırılarak projelendirildi.

2022 yılında Petkim'de 60'ın üzerinde katılımcı ile 9 farklı workshop yapılarak 35'in üzerinde yeni proje fikirleri üretildi.

Değer Benim Programı kapsamında; operasyonel, ticari ve tedarik zinciri alanlarında optimizasyon çalışmaları yürütülmektedir. Operasyon alanında enerji ve verimlilik projeleri, ticari alanda petrokimya ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı satışını optimize etmeye ve kârlılığı artırmaya yönelik projelerin çalışmaları devam etmektedir. Tedarik zinciri kapsamında lojistik optimizasyonu, envanter optimizasyonu konularında yakalanan sinerjilere odaklanılmaktadır.

Değer Benim Programı altında yürütülen Yalın Altı Sigma çalışmalarında 2022 yılında 3. dalga Yeşil Kuşak Programı tamamlandı ve 4. dalga başlatıldı. Eğitimler kapsamında 3. dalgada yer alan 11 çalışma arkadaşımız Yeşil Kuşak eğitimlerini tamamlayarak projelerini başarılı şekilde ilerlettiler. Ayrıca 2022 yılında ilk kez verilen Temel İstatistiksel Bilgilendirme Eğitimi ile Yalın Altı Sigma programının daha fazla kişiye ulaşması sağlandı.

Çalışan öneri sistemi olan Fikrimce'ye 2022 yılında Petkim'den yüksek katılım sağlandı ve sisteme gelen yaklaşık 485 öneri, Fikir Değerlendirme Kurulu tarafından detaylı incelenerek 110'a yakın fikir "öneri niteliği taşıyor" olarak değerlendirildi.

SOCAR Türkiye Rafineri ve Petrokimya İş Birimi kapsamında, mevcut operasyonel ve finansal performansı değerlendirmek ve gelişime açık alanları tespit etmek adına Solomon Associates ile geniş kapsamda uluslararası karşılaştırmalı performans analiz çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Enerji ve Proses Verimliliği, Tesislerin Kapasite Kullanımları ve İşletme Giderleri gibi potansiyeli oluşturan ana alanlarda kısa, orta ve uzun dönem için iyileştirme alanlarını belirlemektir. Bu amaçla; 2022 yılında, Petkim'in Etilen Fabrikası'nda Olefin 2021 benchmark çalışmalarının sonuçları paydaşlar ve üst yönetimle paylaşıldı.

Müşteri Çözümleri Faaliyetleri

Petkim tarihinde ilk kez ISCC Plus sertifikası almaya hak kazandı. Bu sertifika ile birlikte sürdürülebilir hammaddeler kullanılarak sürdürülebilir ürünlerin üretimi, kütle denklikleri ve izlenebilirliği tedarik zincirinin tüm halkaları boyunca güvence altına alındı.

Petkim, maksimum müşteri memnuniyeti odağıyla müşteri beklentilerini yansıtan çözümler üretmektedir.

Petkim, ürünlerinin teknik özellikleri, kullanım alanları, işleme koşulları vb. dokümanları web sitesi üzerinde yayınlayarak müşterilerinin anlık erişimine sunmaktadır. 2022 yılı içerisinde web sitesinde yer alan 150'ye yakın dokümanın gözden geçirilerek güncel hale getirilmesi sağlandı.

Döngüsel ekonomi odaklı ihtiyaç ve taleplerdeki artışın devam ettiği 2022 yılında, sürdürülebilirlik kapsamında yeni faaliyetler yürütüldü. Bu çalışmaların neticesinde Ekim ayında, Petkim tarihinde ilk kez ISCC Plus sertifikası almaya hak kazanıldı. Bu sertifika ile birlikte sürdürülebilir hammaddeler kullanılarak sürdürülebilir ürünlerin üretimi, kütle denklikleri ve izlenebilirliği tedarik zincirinin tüm halkaları boyunca güvence altına alındı. Bu kapsamda, yurt içi ve yurt dışı müşterilere gönderilen anketlerle ürün türü ve miktar talepleri alınmaya devam edilmektedir.

Ürünlerin paketlenmesinde kullanılan FFS ve big-bag torbaların üzerindeki baskı mürekkeplerinin azaltılması ve sadeleştirilmiş açık renklerin kullanılması sonucu geri dönüşüme daha da elverişli olması ile döngüsel ekonomi ve sürdürülebilirliğe katkı sağlandı.

Sektördeki güncel gelişmeleri sürekli olarak takip eden Petkim, 2022 yılında da çok sayıda müşteriye teknik destek sağladı. Müşteri odaklı yaklaşımın bir göstergesi olarak; 2022 yılı içerisinde, 300'e yakın adet müşteri talebine yazılı veya sözlü cevap verildi ve 100'e yakın müşteri ile doğrudan görüşme yapıldı.

2022 yılı içerisinde geliştirilen ve piyasaya sürülen PETİLEN G08-21TA ve PETOPLN EH122 ürünleri ile ilgili müşteri denemeleri takip edildi. Müşteri denemelerinin tamamlanmasının ardından ürünler onaylanarak ticari aşamaya geçti.

İyileştirme ve geliştirme çalışmaları kapsamında, 2022 yılında, birçok kök neden analizi yapıldı. Buna ek olarak bilgi ve tecrübeleri paydaşlara daha doğru aktarabilmek adına danışmanlık hizmetleri konusunda müşteri görüşmeleri gerçekleştirildi.

Petkim Laboratuvarlar Müdürlüğü

Faaliyetleri

Petkim Laboratuvarlarında 2022 yılı itibarıyla, kurulu cihaz sayısı 422, kurulu cihaz yatırım tutarı 15,9 milyon ABD dolarıdır.

TS EN ISO/IEC 17025 Laboratuvar Akreditasyonuna uygun hizmet veren laboratuvarlarda 2022 yılında, Girdi, Proses, Urun, Ambalaj, Teknik Destek bolumleri ve Ar-Ge Merkezi'nden gelen analiz talepleri kapsamında 158.872 adet numunede toplam 400.389 adet analiz yapıldı.

En ileri teknolojik gelişmelerin takip edildiği ve dünya standartlarına uygun modern cihazların kullanıldığı Petkim Laboratuvarlarında 2022 yılı itibarıyla, kurulu cihaz sayısı 422, kurulu cihaz yatırım tutarı 15,9 milyon ABD dolarıdır.

TS EN ISO/IEC 17025 Laboratuvar Akreditasyonu Standardı kapsamında; 23-24 Ağustos tarihlerinde iç tetkik gerçekleştirildi. 10-11 Kasım tarihinde ise TÜRKAK tarafından belge yenileme denetimi gerçekleştirildi. Denetim sonrasında; Atıksu, Su, Doğal Gaz, Fuel Gaz ve Plastik/ Polimer olmak üzere toplam 5 matriste, 59 deney-120 parametreden

akreditasyon kapsamının devamına karar verilmiş olup, Laboratuvar Akreditasyonu Standardının sürekliliği sağlanmaktadır.

TS EN ISO/IEC 17025 Laboratuvar Akreditasyonu Standardı kapsamında; laboratuvarların yapmış olduğu analizlerin güvenilirliğinin ve sürdürülebilirliğinin göstergesi olan uluslararası yeterlilik test programlarına, 6 farklı matriste (atıksu, doğal gaz, LPG, motorin, madeni yağ, benzin) 86 parametreden katılım sağlandı. Elde edilen z skor başarı oranı %91'dir.

Laboratuvarlarda, başta polimer ve plastik sektöründen olmak üzere, TSE gibi kuruluşların da dâhil olduğu dış müşterilerden gelen 163 adet analiz talebi karşılandı.

160 adet gemi transferine yönelik (ihracat ve ithalat) kara tankları, first foot, kapanış numunelerinde analiz desteği sağlandı.

Petkim Laboratuvarlar Müdürlüğü, kalite planları ve müşteri teknik destek kapsamında laboratuvarlara gelen analiz taleplerini karşılamanın haricinde, proses ve işletmeden gelen içeriği belirsiz numunelerin karakterizasyonu ve özel safsızlık analizleri, ürün kalitesine etki edebilecek bileşen ve safsızlıkların araştırılması, yeni ürün denemelerinde ürün spesifikasyon uygunluklarının tespiti, Değer Yaratma projelerindeki analiz taleplerinin karşılanması, girdi kimyasalları tedarikçilerinden gelen teklif değerlendirme analiz taleplerinin karşılanması gibi faaliyetlerle de katkı sunmaya devam ediyor.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Petkim, gerçekleştirdiği kurumsal sosyal sorumluluk projeleri, bağış ve sponsorluk çalışmalarıyla faaliyet gösterdiği bölgelerde ve ulusal çapta toplumsal kalkınmaya destek veriyor.

Petkim, faaliyet ve ürünleriyle yarattığı istihdam ve ekonomik değerlerin yanı sıra gerçekleştirdiği kurumsal sosyal sorumluluk projeleri, bağış ve sponsorluk çalışmalarıyla da faaliyet gösterdiği bölgelerde ve ulusal çapta toplumsal kalkınmaya destek veriyor.

Bu doğrultuda 2022 yılında toplam toplam **2.794.311,19 TL** bağış ve **3.000.000 TL** sponsorluk harcaması yapan Petkim, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda kurumsal sosyal sorumluluk çalışmalarına kaynak aktardı.

SOCAR Türkiye’de grup şirketleri bazında, toplumsal ve ekonomik gelişimi çok yönlü bir yaklaşımla destekleyen ve toplum için artı değer yaratan kurumsal sorumluluk projeleri yürütülüyor. Bu yönde gerçekleştirilen uzun soluklu çalışmalarda üzerine düşen sorumluluğuyla rol alan Petkim çevre, spor, eğitim, sağlık alanlarında gelişimine katkı sağlamak amacıyla ihtiyaçlar doğrultusunda kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerle iş birliği yaparak toplumsal projelerin desteklenmesini sağlıyor.

PETKİM TÜRKİYE BEDENSEL ENGELLİLER FEDERASYONU – Boccia Milli Takımı Ana Sponsorluğu

Petkim’in 2018 yılından beri ana sponsoru olduğu Boccia Milli Takımı Türkiye Bedensel Engelliler Federasyonu’nun Boccia branşı 2022 yılı faaliyet programında yer alan Veldoven 2022 Dünya Boccia Turnuvası’na, Poznan 2022 Dünya Boccia Turnuvası’na ve Roma 2022 Dünya Boccia Turnuvası’na katılım sağlayarak ülkemizi başarıyla temsil etti. Boccia Milli Takımı bu yıl Polonya’daki uluslararası turnuvada ilk ferdi madalyayı kazanarak ülkemizi gururlandırdı. Petkim’in Boccia Milli Takımı’na ana sponsorluk desteği halen devam ediyor.

Bu proje için Petkim, 2022 yılında 3.000.000 TL sosyal fon harcaması yaptı.

EGE ÜNİVERSİTESİ ALİAĞA MESLEK YÜKSEKOKULU – Spor Spor Sahaları Tadilatı Bağışı

Gençlerin spor faaliyetlerini daha uygun fiziki koşullarda gerçekleştirmesi amacıyla sektöre nitelikli teknik eleman yetiştiren ve Petkim’in sosyal etki alanında yer alan Ege Üniversitesi Aliğa Meslek Yüksekokulu bahçesindeki spor sahalarının tadilatı ve

genişletme çalışmalarına katkı sağlandı.

Bu proje için Petkim, 2022 yılında 549.113 TL sosyal fon harcaması yaptı.

TÜRK POLİS TEŞKİLATI GÜÇLENDİRME VAKFI – İzmir İl Emniyet Müdürlüğü’nün Araç Yardım Kampanyası Kapsamında Destek

Bölge güvenliğinin sürekli sağlanması konusunda kilit rol oynayan İzmir İl Emniyet Müdürlüğü tarafından başlatılan araç yardım kampanyasına destek olmak adına Türk Polis Teşkilatı Güçlendirme Vakfı’na bağış gerçekleştirildi.

Bu proje için Petkim, 2022 yılında 2.100.000 TL sosyal fon harcaması yaptı.

ALİAĞA İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ Araç Tahsis Bağışı

Aliğa İlçe Sağlık Müdürlüğü’ne COVID-19 nedeniyle tahsis edilen 3 adet şoförlü araç bağışı desteği 2022 yılında da devam etti.

Bu proje için Petkim, 2022 yılında 145.198,19 TL sosyal fon harcaması yaptı.

SOCAR Türkiye KSS Faaliyetleri

Petkim'in iştiraki olduğu SOCAR Türkiye grubu tarafından gerçekleştirilen sosyal sorumluluk çalışmaları Petkim'in de sosyal etki alanını kapsayarak toplumsal kalkınmaya önemli katkılar sağlıyor.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

«Türkiye'nin Mühendis Kızları» Projesi Paydaşlığı ve Teknik Saha Gezisi

Türkiye'nin Mühendis Kızları projesi kapsamında 2022 yılında da 10 öğrenciye burs ve 5 öğrenciye İngilizce eğitim desteğine devam edildi. Petkim ve SOCAR Türkiye'nin diğer grup şirketleri, geleceğin başarılı kadın kimya mühendisi adaylarını 2022 yılında Aliğa'daki üretim tesislerinde ağırladı. Üretim süreçlerini yakından inceleme fırsatı yakalayan öğrenciler, SOCAR Türkiye Gönüllüleri'nden oluşan mentorlarıyla da bir araya geldiler.

Ege Üniversitesi ile Business Acumen İş Simülasyonu Projesi
Ege Üniversitesi'nde başlatılan iş simülasyonunu devlet üniversitesiyle buluşturma projesi kapsamında İşletme Bölümü'nde iki sınıf (60 öğrenci) için uluslararası bir yazılım şirketinden "Küresel Rekabet" ve "Pazarlama" alanında iki iş simülasyonu kullanım hakkı satın alınarak bu kullanım hakları üniversiteye

sunuldu. 2022 yılında yıl projenin kapsamı 9 Eylül Üniversitesi ile yapılan işbirliği ile genişletilerek toplamda 95 öğrencinin teorik bilgiyi kullanma ve karar alma becerilerinin geliştirilmesine yönelik destekte bulunuldu.

Bilim Virüsü Sosyal Girişimi ile «Bilim Harikalar Diyarı» Festivali

Bilim Virüsü Sosyal Girişimi iş birliği ile hayata geçirilen Bilim Harikalar Diyarında Festivali, SOCAR Türkiye grup şirketlerinin yer aldığı İzmir (Aliğa), Bursa ve Kayseri'de düzenlendi. 12-14 yaş arasındaki 120 çocuk bilim ve masalın büyüğü dünyasında misafir edildi. Aynı zamanda çalışma arkadaşlarımızın sunumları ile destek verdiği kimya, enerji atölyeleri ve diğer birçok atölye çocuklarla buluşturularak bilimsel düşünme ve hayal güçlerinin geliştirmesi için destek olundu.

"Yürü Be SOCAR" Bağış Kampanyası

"İyi Yaşa İyi Hisset" mottosu kapsamında düzenlenen yarışma "Yürü Be SOCAR" ile SOCAR Türkiye çalışanlarının attığı her 1 milyon adıma 1.000 TL eşleme yapılarak atılan adımlar eğitim alanında faaliyet gösteren Sivil Toplum Kuruluşları'na yapılan bağışlara dönüştürüldü.

Birge ve Sağlam İctimai Birliği Tohum Otizm Vakfı (TOV) İşbirliği

SOCAR Türkiye'nin desteğiyle, Tohum Otizm Vakfı (TOV) ve Azerbaycan'da otizmlili çocuklar için hizmet veren Birge ve Sağlam İctimai Birliği 2022 yılında değerli bir iş birliğine imza attı. Bu kapsamda TOV, Birge ve Sağlam İctimai Birliği'ne Azerbaycan'daki otizmlili çocukların bilime dayalı nitelikli eğitim alabilmesi için süpervizyon vererek deneyimlerini aktardı.

Azerbaycan Ekonomi Bakanlığı İş Birliğiyle "Pocketbook Projesi"

Azerbaycan Ekonomi Bakanlığı'nın desteği ve AZPROMO işbirliğiyle, İngiltere'nin popüler kariyer kitaplarını, "Pocketbook" projesi ile Azerbaycan diline çevirerek, profesyonel iş yaşamında ilerlemek isteyen tüm Azerbaycan vatandaşlarının hizmetine sunulan proje kapsamında teknikten kişisel gelişime kadar pek çok konuda okurlardan büyük ilgi gören "Yönetim Kitapları" serisi www.pocketbook.az sitesinde dijital formatta ücretsiz olarak kullanıcıların erişimine açıldı.

ÇEVRE FAALİYETLERİ

TURMEPA ile SOCAR Terminal «Mavi İklim Elçileri» Projesi

Turmepa, Wista Türkiye ve Türklm iş birliğinde; limanlarda kadın çalışanların sayısını artırmak, sıfır atık mavi dönüşümünü uygulamak, iklim değişikliği ile ilgili konularda çözüm önerileri sunmak amacı ile yürütülen Mavi İklim Elçileri projesine 30.000 TL destek sağlandı. Projenin üçüncü durağı Aliğa'da SOCAR Türkiye grup şirketlerinden SOCAR Terminal'in desteği ile liman çalışanlarına Sıfır Atık eğitimi verildi. Ayrıca Sıfır Atık ve İklim Değişikliği ile mücadele konularında çalışmalar yapılması hedeflenen Mavi İklim Elçileri

Projesi kapsamında 15 Ekim Cumartesi günü Aliğa Halk Plajı'nda kıyı temizliği çalışması gerçekleştirildi.

Ege Çağdaş Eğitim Vakfı (EÇEV) iş birliği ile "Dünyanın Geleceği İçin Yaşam Boyu Sürdürülebilirlik Dönüşüm Atölyeleri"

Sürdürülebilirlik bilincinin eğitimin temel aşamalarında çocuklara aktarılmasının öneminden yola çıkarak Ege Çağdaş Eğitim Vakfı (EÇEV) iş birliği ile "Dünyanın Geleceği İçin Yaşam Boyu Sürdürülebilirlik Dönüşüm Atölyeleri" hayata geçirildi. Bu projeye sürdürülebilirlik konusunun eve taşınması, benimsenmesi ve çocukların aileleri ile birlikte öğrenmeleri amaçlanarak 2 gün boyunca

süren atölyelerde toplamda 187 öğrenci ve 60 velinin katılımı ile sürdürülebilirliğin önemi enine boyuna konuşuldu.

Azerbaycan Cumhuriyeti 100.Yıl İlkokulu Güneş Enerjisi Projesi

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı İzmir Bayraklı ilçesinde bulunan Azerbaycan Halk Cumhuriyeti 100. Yıl İlkokulu çatısına 32,8 kWp gücünde Güneş Enerjisi Panelleri'nin kurulması projesi kapsamında güneş enerjisi santrali kurulumu gerçekleştirildi. SOCAR Türkiye'nin sürdürülebilirlik stratejisiyle uyumlu bu proje ile okulun elektrik tüketim ihtiyacı yenilenebilir enerjiden karşılanıyor olacak.

SOCAR TÜRKİYE Gönüllüleri

SOCAR TÜRKİYE GÖNÜLLÜLERİ

SOCAR Türkiye, tüm grup şirketlerinin kurumsal sorumluluk projeleri, bağış ve sponsorluk çalışmalarına ek olarak 2021 yılında SOCAR Türkiye çalışanlarının iradesiyle başlatılan bir gönüllülük programı olan SOCAR Türkiye Gönüllüleri platformunu hayata geçirdi. Petkim ve tüm grup şirketleri çalışanlarının kendi öneri ve fikirlerini sahiplendikleri bir gönüllülük hareketi olarak tasarlanan SOCAR Türkiye Gönüllüleri, çalışanların sosyal sorumluluk bilinci geliştirmesine ve çalışmalara aktif katılım sağlayarak içselleştirmelerine katkı sunmaktadır. Tüm grup şirketleri bazında 500'ü aşkın SOCAR Türkiye çalışanının gönüllü katılımıyla eğitim, çevre, sağlık, spor, hayvanları koruma ve sosyal konular olmak üzere toplamda 6 takımdan oluşan SOCAR Türkiye Gönüllüleri, sosyal sorumluluk faaliyetleri ve projeleri hayata geçirerek toplumda değer yaratmaktadır.

DEZAVANTAJLI GRUPLARA İLİŞKİN FAALİYETLER

SOCAR Türkiye Gönüllüleri 2022 Yılı EÇEV "Bir Dilek Tut" Kampanyası

SOCAR Türkiye Gönüllüleri ve Ege Çağdaş Eğitim Vakfı (EÇEV) iş birliği kapsamında dezavantajlı çocukların yeni yıl dileklerini gerçekleştirmek üzere hayata geçirilen proje ile 605 çocuğun hayallerinin gerçekleşmesine katkı sağlandı. Aralık ayında Yamanlar Eğitim Merkezi'ne SOCAR Türkiye Gönüllüleri ile gerçekleştirilen ziyaret ile alınan hediyeler ihtiyaç sahibi çocuklara teslim edildi.

Omurilik Felçlileri Vakfı ile "Her Renkten Kapaklar Umuda Dönüşüyor" Kampanyası

SOCAR Türkiye Gönüllüleri Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği (TOFD) ile "bir umut bir mutluluk" için iş birliği gerçekleştirdi. Omurilik felçlileri için tekerlekli sandalye teminine destek olmak adına Kayseri, Bursa ve İstanbul'daki ofislere, İzmir – Aliğa'daki ofisler ve sahalarla yerleştirilen "Her Renkten Kapaklar Umuda Dönüşüyor" kutuları ile toplamda 647,1 kg plastik kapak toplandı.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

SOCAR Gönüllüleri Eğitim Faaliyetleri

SOCAR Türkiye Gönüllüleri Bursa'daki 374 okulun öğrenci ve öğretmenlerinin katılımı ile Bursa İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile ortak planlanan "Güvenli ve Verimli Doğal Gaz Kullanımı Eğitimi" serisinin 2021-2022 eğitim-öğretim yılı 2. dönemi ve 2022-2023 eğitim-öğretim yılı 1. dönem oturumlarını başarı ile gerçekleştirdi. Online platform üzerinden 1.790 sınıfla bağlantısı ile gerçekleşen sunuma 53.487 öğrenci ve öğretmen katılım sağladı.

Aliğa Petrokimya Ortaokulu Kütüphanesi Kitap Toplama Kampanyası

SOCAR Türkiye Gönüllüleri Aliğa Petrokimya Ortaokulu'nun yeni açılan kütüphanesi için kitap toplama kampanyası düzenlenerek yenileme çalışmalarına katkı sağlandı. Gönüllerin katkısı ile toplanan 365 adet kitap yetkililere teslim edildi.

ÇEVRE FAALİYETLERİ

11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü Bağış OGEMVAK Fidan Bağış Kampanyası

11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü kapsamında SOCAR Türkiye Gönüllüleri'nin desteklediği kampanyada Orman Yangınlarıyla Mücadele Hizmetlerini Destekleme Vakfı'na (OGEM-VAK) 964 adet fidan bağışı gerçekleştirildi. SOCAR Türkiye Gönüllüleri'nin yaptığı bağışın iki katı fidan daha ekilerek OGEM-VAK'a SOCAR Türkiye tarafından bağış gerçekleştirildi.

SOCAR Türkiye Gönüllüleri Hatıra Ormanı Ege Orman Vakfı Ağaç Dikim Etkinliği

SOCAR Türkiye, grup şirketleri ile birlikte saklama süresi dolan 62 ton kağıdı geri dönüşüme kazandırdı. Bu sayede 1.056 ağacın kesilmesini önledi. Elde edilen gelirle Ege Orman Vakfı'na 10 bin fidan bağışlanarak, Menemen'de SOCAR Türkiye Gönüllüleri Hatıra Ormanı kurulmasına vesile olundu. Yarınlarımız için çalışan, üreten, düşünen SOCAR Türkiye Gönüllüleri'nin katılımı ile ağaç dikim etkinliği düzenlendi.

HAYVANLARI KORUMA FAALİYETLERİ

SOCAR Türkiye Gönüllüleri Bursa Hayvan Besleme Etkinliği

Sokaktaki sevimli dostlarımız için Bursa ve Kayseri'ye yerleştirilen 11 adet kulübeyi ve şehirden uzak alanları SOCAR Türkiye Gönüllüleri ile birlikte ziyaret ederek 500 kg mama dağıtımı yapıldı, sokak hayvanları beslenerek onlarla birlikte keyifli vakit geçirildi.

SOCAR Türkiye Gönüllüleri Aliğa PatiPark Ziyareti

SOCAR Türkiye Gönüllüleri, Aliğa Belediyesi'nin PatiPark Geçici Hayvan Bakımevi'ndeki sokak hayvanlarını ziyaret etti. Patili dostları için aldıkları mamaları teslim eden gönüllüler, hayvanlarla ilgilenerek keyifli bir gün geçirdi. Petkim'in desteğiyle kurulan PatiPark, Türkiye'nin en büyük köpek parkını da içinde barındırıyor.

SPOR FAALİYETLERİ

TEV Vakfı ile SOCAR Türkiye Gönüllüleri İzmir Maratonu Koşusu

SOCAR Türkiye Gönüllüleri 17 Nisan 2022 Pazar günü gerçekleşen Maraton İzmir'de bu sene "Türk Eğitim Vakfı"nı destekledi. Toplanan bağış miktarı, TEV'in "Yarıda Kalmasın" projesi ile başarılı 38 gencin eğitim yolculuklarında fırsat eşitliği sunmak için kullanıldı.

SOCAR Türkiye Gönüllüleri Omurilik Felçlileri Derneği ile Yaşam İçin Dünya Koşusu

8 Mayıs tarihinde gerçekleşen Wings for Life World Run İzmir'de, SOCAR Türkiye Gönüllüleri 85 kişiyle koşamayanlar için koşarak tüm gelirin omurilik felci tedavisi araştırmalarına bağışlanmasına katkıda bulundu.

44. İstanbul Maratonu Toplum Gönüllüleri Vakfı Kampanyası

44. İstanbul Maratonu'nda, SOCAR Türkiye Gönüllüleri Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) için koşarak bağış topladı ve 76 gencin barınma, gıda ve kültürel etkinlik ihtiyaçlarına destek olundu.

Uluslararası Turkcell Granfondo İzmir Bisiklet Yarışması

SOCAR Türkiye'nin ana sponsorluğunda gerçekleşen Turkcell Granfondo'ya 36 gönüllü ile katılım sağlanarak heyecana ortak olundu.

Yatırımcı İlişkileri

2018 yılı Ocak ayında yurt dışında satışı başarıyla tamamlanan ve şirketimize uzun vadeli finansman sağlayan 500 milyon ABD doları tutarında 5 yıl vadeli tahvilin faiz ödemeleri yıl içerisinde yapılmış ve ana para geri ödemesi ise 2023 yılında yapılarak KAP'ta açıklanmıştır.

2022 yılında yaşanan Rusya-Ukrayna gerilimine karşın, kârlılığımız korunmuş, Petkim hisse senedi, 2022 yılında BİST 100 Endeksi'nin altında bir seyir izlemiştir.

05.09.2022 tarihinde 2021 faaliyet yılına ilişkin Genel Kurul gerçekleştirilmiştir. Dönem içinde esas sözleşme değişikliği yapılmamıştır.

Petkim Yatırımcı İlişkileri Yöneticiliği, uluslararası standartlarda kurumsal yönetim, yatırımcı ilişkileri uygulamaları ve toplumsal sorumluluk anlayışı ile müşteri memnuniyetini ve hissedar değerini artırmak için özveriyle çalışmaktadır. Sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi, kurumsal yönetim uygulamalarında koordinasyonun sağlanması ve pay sahipleri ile ilişkilerin yürütülmesi görevleri de yöneticiliğin çatısı altında toplanmıştır. Petkim'de

pay sahipleri haklarının kullanılmasında mevzuat, esas sözleşme ve diğer şirket içi düzenlemelere uymak ve hakların kullanılmasını sağlayacak önlemler almak, görev tanımı kapsamında Yönetim Kurulu'na raporlama yapmak, ortaklığın SPK mevzuatına uyum kapasitesini güçlendirmek, yatırımcı, analist ve sermaye piyasalarını düzenleyen kurumlarla ilişkiler, Yatırımcı İlişkileri Yöneticiliği tarafından yürütülmektedir.

SPK'nın "Özel Durumların Kamuya Açıklanması Tebliği" çerçevesinde KAP'a 2022 yılında toplam 33 adet özel durum açıklaması yapılmıştır.

Yatırımcı İlişkileri Yöneticiliği'nde, 2022 yılı içinde e-posta ve telefon yoluyla aylık ortalama 40 adet bilgi talebinde bulunulmuş ve bu taleplerin tamamına cevap verilmiştir. Aynı dönemde 4 adet telekonferans düzenlenerek Üst Yönetim tarafından şirketin finansal durumu, stratejileri ve faaliyetleri hakkında yatırımcıların bilgilendirilmesi sağlanmış ve yaklaşık 330 yatırımcı ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

PETKİM'İN 2022 HİSSE PERFORMANSI

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. hisse senetleri 09.07.1990 tarihinden bu yana BİST Yıldız Pazar'da PETKM sembolü altında işlem görmektedir.

Petkim 2022 yılsonu itibarıyla BİST 30 endeksinde yer almaktadır.

Şirket hisseleri 2022 yılında en düşük 7,32 en yüksek 20,48 kapanış seviyelerini görmüştür. 2022 yılında BİST 100 endeksi %197, BİST 30 endeksi %182 değer kazanırken, aynı dönemde Petkim hissesi %147 değer kazanmıştır.

Reuters Kodu PETKM.IS
Bloomberg Kodu PETKM.IT

Halka Arz Tarihi 19.06.1990
Ödenmiş Sermaye 2.534.400.000 TL

Yatırımcı İlişkileri Yöneticiliği'nin iletişim bilgileri aşağıdaki gibidir:

YATIRIMCI İLİŞKİLERİ YÖNETİCİLİĞİ

Tel 0 232 616 12 40 / 2844 - 0 212 305 00 59

E-Posta yatirimci.iliskileri@socar.com.tr

İç Denetim Sistemleri

İç kontrol mekanizmasının sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için Denetimden Sorumlu Komite'ye yıl içinde yaptığı toplantılarda bilgi aktarılmaktadır. Komite, sürekli olarak sistemin işleyiş ve etkinliğinin gözetimini yapmakta, gerektiğinde risk yönetimi ve iç kontrol mekanizması ile ilgili sorunları ve çözüm önerilerini Yönetim Kurulu'na aktarmaktadır.

Kurumsal risk yönetimi alanındaki faaliyetlerin yanı sıra İç Denetim Birimi iç denetim faaliyetlerini sürdürmektedir. Risk odaklı ve proaktif bir yaklaşım ile denetim gerçekleştirilmesi sebebiyle önceliği riskli alanlara veren birim, bulguları en kısa zamanda ilgili ünite ile de paylaşmakta olup ünite tarafından aksiyon planlarının oluşturulmasını sağlamakta ve devamında söz konusu bulgulara ilişkin düzeltme işlemlerinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini sıkı bir şekilde takip etmektedir.

İç Denetim birimi, yıllık denetim planı çerçevesinde gerçekleştirmekte olduğu denetimleri uygunluk, faaliyet, mali tablolar ve özel denetimler olarak sınıflandırmaktadır. Uygunluk denetimi kapsamında yetkili üst makamlar tarafından belirlenmiş her türlü yasal mevzuata uygunluk kontrol edilmekte; faaliyet denetimleri ile

işletme politika ve faaliyetlerinin etkinliği, iş akışları, örgütsel yapı ve iç kontrol sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi gerçekleştirilmekte; dış denetim faaliyetlerine ilave olarak da gerekli görüldüğünde mali tabloların denetimi ile hazırlanmış olan mali tabloların genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluğu denetlenmekte ve raporlanmaktadır. Özel denetimlerde, üst yönetim tarafından talep edilen bir ünite, bir konu veya bir olay üzerine denetim yapılmakta veya denetçinin kendi inisiyatifi ile karar verdiği bir konu olması durumunda birim tarafından denetimler gerçekleştirilmektedir.

Şirket'in konsolide finansal tablolarının hazırlanması sürecinde kurumsal entegre yönetim sistemi kullanılmakta ve yıllık denetimi planı çerçevesinde Şirket'e bağlı ortaklıkların da denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Şirketin İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim Faaliyetleri Hakkında Bilgiler ile Yönetim Organının Bu Konudaki Görüşü

Şirketin mali ve operasyonel faaliyetlerine bağlı olarak risk yönetim ve iç kontrol prosedürleri tamamlanmış olup ilgili sermaye piyasası mevzuatı ve düzenlemeleri doğrultusunda işleyişi ve etkinliği İç Denetim Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir.

İştiraklere İlişkin Bilgiler

SERMAYEYE DOĞRUDAN KATILIM ORANININ %5'İ AŞTIĞI İŞTİRAKLER

Bağlı Ortaklıklar, Finansal Duran Varlıklar ile Finansal Yatırımlar

Ticaret Unvanı	Şirketin Faaliyet Konusu	Sermaye (TL)	Şirketin Sermayedeki Payı (%)
Petlim Limancılık Ticaret A.Ş.	Limancılık hizmetleri vermek	150.000.000,00	70
Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Mühendislik plastik üretimi	500.000,00	100
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.	Enerji	90.000.000,00	9,9

Şirketimizin bağlı ortaklık ve iştiraklerinde sahip olduğu paylarda 2022 yılında bir değişiklik olmamıştır. Şirketin karşılıklı iştirak ilişkisi yoktur.

Mevzuat Gereği Yapılan Ek Açıklamalar

ŞİRKETİN İKTİSAP ETTİĞİ KENDİ PAYLARINA İLİŞKİN BİLGİLER

Şirket 2022 yılında kendi paylarını iktisap etmemiştir.

ÖZEL DENETİM VE KAMU DENETİMİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Türk Ticaret Kanunu'nun 438'inci maddesi uyarınca pay sahiplerinin özel denetim talebi olmamıştır. Şirket, genel kurul tarafından atanan bağımsız denetim şirketi PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından; 12 aylık dönemlerde tam bağımsız denetime, 6 aylık dönemlerde sınırlı bağımsız denetime tabidir.

ŞİRKET ALEYHİNE AÇILAN DAVALAR VE OLASI SONUÇLARI

31.12.2022 itibarıyla Şirket aleyhine açılmış olan ve Şirketin mali durumunu ve faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikte herhangi bir dava bulunmamaktadır.

ŞİRKET VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ HAKKINDA İDARİ VEYA ADLİ YAPTIRIMLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

2022 yılı içerisinde yönetim organı üyeleri hakkında mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle uygulanan önemli nitelikte ceza veya yaptırım bulunmamaktadır.

GEÇMİŞ DÖNEM HEDEFLERİ VE GENEL KURUL KARARLARINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Petkim'in sürdürülebilir kârlılık hedefi kapsamında son yıllarda iyi bir trend yakalanmıştır.

Entegrasyon ve operasyonel verimlilik ön planda tutularak kontrol edilebilen değişkenlere ağırlık verilmiş, kârlılığın sürekli hale gelmesine çalışılmıştır. 2022 yılında Rusya-Ukrayna kaynaklı olumsuzluklara rağmen Petkim'in bu stratejisi finansal sonuçlarına da olumlu yansımış, piyasa beklentilerinin üzerinde bir kârlılığa ulaşılmıştır.

2022 yılı içinde yapılan Olağan Genel Kurulda alınan kararların gereği yıl içinde yerine getirilmiştir. Konuyla ilgili yerine getirilmeyen karar bulunmamaktadır.

OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL BİLGİLERİ

Şirket 2022 yılında Olağanüstü Genel Kurul toplantısı yapmamıştır.

HÂKİM ŞİRKETLE OLAN İLİŞKİLER

Şirketin, ana hissedarı olan SOCAR Turkey Enerji A.Ş. ve diğer grup şirketleriyle olan ilişkilerinde normal ticari faaliyetleri dışında, grup şirketlerinin yönlendirmesi ile diğer grup şirketlerinin yararına olacak ve denkleştirmeyi gerektirecek herhangi bir işlemde bulunmamıştır.

Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu komitelerinin tabi olduğu mevzuat hükümleri de dikkate alınarak risk yönetimi, gözetim ve denetim faaliyetleri sürdürülmektedir. Bu kapsamda 2022 yılı faaliyetleri için TTK'nın 199. maddesi uyarınca hazırlanan raporda "Bizce bilinen

hal ve şartlara göre; 2022 yılında TTK 199. Maddede belirtilen hâkim ve bağlı şirketlerle Petkim Petrokimya Holding A.Ş.'nin işlemlerinde her bir hukuki işlemde uygun bir karşı edim sağlanmış, alınan veya alınmasından kaçınılan bir önlem olmamış veya herhangi bir önlemin alınıp alınmaması nedeniyle Şirket zarara uğramamıştır." sonucuna ulaşılmıştır.

ŞİRKETİN YATIRIM DANIŞMANLIĞI VE DERECELENDİRME GİBİ KONULARDA HİZMET ALDIĞI KURUMLARLA ARASINDA ÇIKAN ÇIKAR ÇATIŞMALAR VE BU ÇIKAR ÇATIŞMALARINI ÖNLEMELER İÇİN ŞİRKETÇE ALINAN TEDBİRLER

Şirketin yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi konularda hizmet aldığı kurumlarla arasında çıkar çatışmaları yaşanmamıştır.

İŞLETMENİN PERFORMANSINI ETKİLEYEN ANA ETMENLER, İŞLETMENİN FAALİYETTE BULUNDUĞU ÇEVREDE MEYDANA GELEN ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER, İŞLETMENİN BU DEĞİŞİKLİKLERE KARŞI ALDIĞI ÖNLEMLER

Şirket'in faaliyette bulunduğu çevrede meydana gelen önemli değişiklikler ve performansını etkileyen ana etmenler risk yönetimi çalışmalarında dikkate alınmakta ve gerekli görülen kontroller ilave edilmektedir.

Mevzuat Gereği Yapılan Ek Açıklamalar

BAĞIŞ VE YARDIMLAR ÇERÇEVESİNDE YAPILAN HARCAMALAR

Bağış Yapılan Kuruluş	Bağış Tutarı (TL)
Aliağa İlçe Sağlık Müdürlüğü	145.198,19
Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı	2.100.000,00
Ege Üniversitesi Aliağa Meslek Yüksek Okulu	549.113,00
TOPLAM	2.794.311,19

Yönetimin Finansal Durum Değerlendirmesi

a) Petrokimya sektöründe kar marjlarının önemli ölçüde daraldığı bu yılda Petkim'in elde ettiği başarılı finansal sonuçlarda, yetkin insan kaynağı, güçlü yönetim anlayışı, nakit pozisyonunu güçlendirme stratejileri, piyasadaki kredibilitesi ve STAR Rafineri ile olan entegrasyonu öne çıkmaktadır. 2016 yılından itibaren devam eden değer yaratma ve optimizasyon inisiyatifleri programımızı 2022'de de güçlendirerek devam ettirmemiz ve etkin bilanço yönetimimizin katkısıyla net karlılığımızı artırmayı başardık. Petkim, yılın ilk çeyreğinden itibaren tüm dünyada düşen ürün fiyatları ve kar marjlarına rağmen, 2022 yılı net karını 6,5 milyar TL'ye çıkarttı.

Petkim'de geçtiğimiz yıl sürdürülebilirlik ve verimlilik için son derece öneme sahip olan ve dört yılda bir yapılan planlı bakım duruşu, operasyonel verimlilik ve stratejik yönetim anlayışı sayesinde hedeflenenden daha kısa sürede, oldukça başarılı İSG istatistikleri ile ve ön görülenden daha az maliyetle tamamlandı. Planlı bakım ile birlikte düşen üretim miktarı, ticari satışların artırılması ile dengelenmeye çalışılmış, ticari satışların toplam satışlar içindeki payı yüzde 42'ye ulaşmıştır.

Aynı zamanda şirketimiz 2022 yılında başarılı bir nakit yönetimi gerçekleştirmiş, bu sayede sağlanan güçlü likidite ile 2023 yılı Ocak ayında vadesi gelen 500 milyon dolar tutarındaki Eurobond iç kaynaklarımız ile ödenmiştir. Ocak 2023 sonunda da yurtdışından 300 milyon dolar tutarında uzun vadeli yeni kaynak sağlanmıştır. Böylelikle 2023 yılında Eurobond ödemesi başarıyla gerçekleştirilirken uzun vadeli borçluluk 200 milyon dolar tutarında azaltılmıştır.

Mali risklerimiz ile ilgili makul seviyede muhafazakar ve değer yaratıcı yaklaşımımızın sürdürülmesi ile global ekonomik konjonktürden en az seviyede etkilenen şekildedeki bilanço yapısı korunmuş ve risklerimiz minimum seviyede tutulmuştur.

b) Başlıca Finansal Göstergeler

	2019	2020	2021	2022
Ciro (milyon TL)	11.672	12.134	28.716	48.898
Brüt Kâr Marjı	14%	16%	22%	8%
FAVÖK (milyon TL)	1.589	1.916	6.242	3.948
Borç/Özkaynak	2,053	1,644	1,392	1,868

c) Hesap dönemi içerisinde Şirket sermayesinin karşılıksız kalması durumu söz konusu olmamıştır. Şirketimizin esas faaliyetlerinden elde ettiği kârlılık ile finansal pozisyonu güçlüdür. Bu sebeple Şirketin finansal durumunun iyileştirilmesi ihtiyacı duyulmamıştır. Şirket sektördeki piyasa koşullarından en üst seviyede faydalanarak mevcut şartlarda maksimum kârlılık seviyelerini koruyabileceğini göstermiştir.

Kâr Dağıtım Politikası

Yönetim Kurulu'muzun 04/03/2020 tarih ve 2020/7 sayılı kararı ile şirketimizin Kâr Dağıtım Politikası aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Şirket Esas Sözleşmesinin "Kârın Tespiti", "Yedek Akçe" ve "Kârın Ödeme zamanı ve Şekli" adlı 37,38 ve 39. maddelerinde kâr dağıtım politikası Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ilgili hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede; 2019 ve izleyen yıllara ilişkin kâr dağıtım politikası olarak; Şirket, orta ve uzun vadeli stratejileri, yatırım ve finansal planları ile piyasa koşulları ve ekonomideki gelişmeleri de göz önünde bulundurarak hissedarlarına azami oranda nakit kâr payı dağıtılmasını prensip olarak benimsemiştir. Şirket Esas Sözleşmesinin 37. maddesine uygun olarak kâr payı avansı dağıtılabilir.

İlgili tebliğlere uygun olarak dağıtılabilecek kâr oluşması durumunda; Sermaye Piyasası Kurulu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, Şirketin yıllık dağıtılabılır kârının en az %50'sinin nakit ve/veya pay şeklinde ve/veya taksitle dağıtılması hedeflenmektedir. Bu oran her yıl Yönetim Kurulu tarafından ulusal ve küresel ekonomik koşullara, Şirket'in orta ve uzun vadeli büyüme ve yatırım stratejilerine ve nakit gereksinimlerine bağlı olarak belirlenir.

Şirket Esas Sözleşmesine göre birinci temettünün dağıtımından sonra kalandan, dağıtılabılır kârın %0,1'ini geçmemek üzere Genel Kurul tarafından belirlenecek bir miktar, Yönetim Kurulu Üyeleri'ne kâr payı olarak dağıtılır.

Kâr dağıtım politikasının uygulamasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaati arasında tutarlı bir politika izlenir. Kâr payının, pay sahiplerine hangi tarihte verileceği Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine Genel Kurul tarafından hükme bağlanır. Kâr payı ödemeleri yasal süre içinde gerçekleştirilir. Diğer dağıtım yöntemlerinde ise SPK'nın ilgili mevzuat, tebliğ ve düzenlemelerine uygun hareket edilir.

Hesaplanan "net dağıtılabılır dönem kârı", çıkarılmış sermayenin %5'inin altında kalması durumunda kâr dağıtım yapılmayabilir.

Yönetim Kurulu, kâr dağıtım yapılmadığı takdirde kârın neden dağıtılmayacağını ve dağıtılmayacak kârın nasıl kullanılacağını Genel Kurul'da pay sahiplerinin bilgisine sunar.

Riskler ve Yönetim Organının Değerlendirmesi

KURUMSAL RISK YÖNETİMİ UYGULAMALARI

Şirket faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütmektedir. Yönetim Kurulu, başta pay sahipleri olmak üzere şirketin menfaat sahiplerini etkileyebilecek olan risklerin etkilerini ve olasılıklarını yönetebilecek risk yönetimi, bilgi sistemleri ve süreçlerini de içerecek şekilde iç kontrol sistemlerini, ilgili Yönetim Kurulu komitelerinin görüşünü de dikkate alarak oluşturmaktadır.

Riskin Erken Saptanması Komitesi, Şirketi etkileyebilecek İSG-Ç, stratejik, finansal, operasyonel, uyum, itibar risklerinin zamanlı tespiti, değerlendirilmesi, etki ve olasılıklarının ölçülmesi, bu risklerin Şirketin kurumsal risk alma profiline uygun olarak yönetilmesi, raporlanması, tespit edilen risklerle ilgili gerekli aksiyonların hayata geçirilmesi, karar mekanizmalarında dikkate alınması ve bu doğrultuda etkin iç kontrol sistemlerinin oluşturulması ve doğan risklerle ilgili Yönetim Kurulu'na tavsiye ve önerilerde bulunmaktadır.

Riskin Erken Saptanması Komitesi tarafından 2022 yılı içinde 6 adet rapor hazırlanarak Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Yıllık Komite Performansı sonuçlarının ve risk yönetimi faaliyetlerinin değerlendirildiği toplantı hayata geçirilmiştir.

Riske karşı tutumun belirlendiği risklerin yönetilmesi sürecinde yapılan analiz ve değerlendirmeler neticesinde beş farklı tutum arasında karar verilmektedir.

Bunlar; kabul et, azalt, sürdür, transfer et ve kaçınmadır. Kurumsal risk yönetimi faaliyetlerinin sistematik olarak yönetilebilmesi için Şirket riskleri 'SOCAR Türkiye Risk İştahı beyanı' dokümanına istinaden 6 ana kategoride toplamıştır: İSG-Ç riskleri, uyum riskleri, itibar riskleri, operasyonel riskler, finansal riskler ve stratejik risklerdir.

İSG-Ç RİSKLERİ

Şirket faaliyetleri itibarıyla çok tehlikeli operasyonlar ve aktiviteleri kapsadığı için, Yönetim Kurulu tarafından İSG-Ç özelindeki riskler ayrıca önceliklendirilmiştir. Bu kategorideki riskler başta insan canı, sağlığı olmakla çevre, bioçeşitlilik, toplum, proses güvenlik ve diğer benzeri konuları içermektedir.

İSG-Ç risklerinin yönetilmesi yaklaşımı birçok yerel mevzuat ve global standartlar kaynak olarak kullanılarak oluşturulmuştur. Belirtilen mevzuat ve standartlara uyumsuzluğa sebep ola bilecek her hangi karar veya aktiviteye risk iştahı bulunmamaktadır.

İçerisinden geçtiğimiz pandemi sebebiyle, insan sağlığı özellikle kritik hale gelmiştir. Bu sebeple pandemi özelinde farklı yönetim modelleri geliştirilmiş, operasyonel süreklilik temin edilirken personel sağlığı her zaman ilk planda tutulmuştur.

Şirketin faaliyet alanları çevre, iklim ve bioçeşitlilik risklerini ayrıca ele almasını talep etmektedir. Bu kapsamda Çevre, Sosyal ve Yönetişim (ESG)

özelinde risk yönetimi süreci geliştirilmiştir. Global standartlara göre değerlendirme firması PETKİM'e üst sıralarda yer verirken risk yönetimi faaliyetleri burada önemli yer tutmuştur.

UYUM RİSKLERİ

Yerel mevzuat, yönetmelik ve diğer regülasyon kalemlerine uyumsuzluğa Yönetim Kurulu tarafından herhangi risk iştahının bulunmaması esas alınarak, Şirket içerisinde birçok yönetim yapısı kurulumuna dair inisiyatifler alınmıştır.

Rekabetin Korunması Kanunu'na uyumun temin edilmesi için, 2022 yılı içerisinde Rekabet Uyum Politikası'nın taleplerinin yerine getirilmesini için yapılacak icrai faaliyeti tanımlayan 'Rekabet Uyum Çerçeve' dokümanı Risk Komitesi tarafından onaylanmıştır. Çerçevenin belirttiği üzere yıllık olarak tüm faaliyetlerin planlanması için yıllık uyum planı hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, farklı farkındalık aktiviteleri, risk değerlendirme çalışmaları, iç kontrol ve süreç geliştirme fırsatları ve ihtiyaçlarına dair eklemeler ve sonda iç programın uygulanmasına dair iç denetim süreci hayata geçirilmiştir. Gerekli yönetim yapısının oluşturulması adına geliştirme potansiyeli değerlendirilmeye devam edecektir.

Riskler ve Yönetim Organının Değerlendirmesi

Bir diğer önemli husus iç yönetmelikler, politika ve prosedürlere uyumlu olmanın güvencesinin sağlanmasıdır. Bu güvencenin oluşturulması için yine farklı yönetim mekanizmalarının, etkin kontrol ortamlarının ve organizasyon yapılarının geliştirilmesi temin edilmiştir. Oluşturulmuş yaklaşımların zamanla derinleşerek ve genişleyerek geliştirilmesi hedefleniyor.

İTİBAR RİSKLERİ

Halka açık bir Şirket olarak itibari riskler ana risk kategorileri içerisinde doğası gereği kendisine yer buluyor. İtibar risklerinin yönetilmesine dair en üst seviyede Yönetim Kurulu tarafından marka değeri her hangi zarar verebilecek her hangi karar, aktivite ve ya adıma risk iştahının olmadığı açık şekilde belirtilmiştir. Şirket içerisinde her hangi sürecin uygulanması zamanı marka değeri her zaman öncelikli konu olarak göz önünde bulundurulmaktadır.

Yukarıda bildirilenlerin yanı sıra, Şirket faaliyetlerinin sonucu olarak itibara negatif etki edecek rüşvet, suiistimal, istismar ve insan hakları ihlali yaşanmaması adına gerekli yönetim mekanizmaları oluşturulmuştur.

Son olarak, Şirket büyük ve küçük yatırımcılarının haklarının korunması konusunun her zaman önceliklendirilmesi ve hiçbir şekilde mağduriyet oluşmasına izin vermemesi itibar risklerinin öncelikli konu başlıklarındandır.

OPERASYONEL RİSKLER

Operasyonel riskler kapsamında üretim faaliyetleri, insan kaynakları, bilgi teknolojileri ve güvenlik risklerinin yönetilmesi üzerine çalışmalar yürütmektedir. Temelde operasyonların güvenli bir şekilde yönetilmesini hedefleyen operasyonel risk çalışmaları aynı zamanda yasa ve mevzuatlara uyum ve fiziki varlıkların korunmasını da hedeflemektedir.

Operasyonları esnasında çevresel ve iş sağlığını tehlikeye atacak risklere mutlak suretle dikkat etmekte, yasa ve mevzuat sürekli olarak takip edilmekte ve personele eğitimler verilmektedir. Bunun yanında acil durumlarda en kısa zamanda ve en etkin müdahalenin yapılabilmesi için acil müdahale planları oluşturulmakta ve tatbikatlar yapılmaktadır. Üretim sonucunda oluşan atıkların yasalara ve mevzuatlara uyumunun denetlenmesi adına numune analizleri yapılmakta, günlük ve anlık bazda takip edilmektedir. Yıl içerisinde gerçekleştirilen periyodik denetimler, sistem üzerinde oluşturulmuş olan olay tespit ve bildirim formları ile risklerin insan, süreç veya sistem nedeniyle mi ortaya çıktığı tespit edilmekte ve gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmektedir. Böylelikle operasyonlar daha güvenli hale getirilmektedir.

Şirket hedef ve stratejilerinin gerçekleştirilmesi, çalışan memnuniyetinin en üst seviyede

tutulması ve kurumsal bağlılığın artırılması adına insan kaynakları alanındaki riskler de takip edilmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalar aynı zamanda Şirket değerleri arasında da yer alan çalışan odaklılık prensibiyle yapılmaktadır. Çalışana çeşitli alanlarda verilen eğitimler ile mesleki bilgisi, çalışanlar için düzenlenen aktiviteler ile çalışan motivasyonu artırılmaktadır. Yeteneklerin elde tutulması, kritik personel yedekliliğinin temin edilmesi ve çalışanların bağlılığı risklerinin yönetilmesi için sürekli olarak alına bilecek aksiyonlar değerlendirilip, hayata geçirilmiştir.

Bilgi teknolojileri alanına sürekli olarak yatırım yapan Şirket, bu alanda ortaya çıkabilecek riskler konusunda gerek bünyesinde bulunan personel ile gerektiği durumlarda da danışmanlık olarak riskleri yönetmeye çalışmaktadır. Program değişikliklerinde ve revizyonlarında danışmanlık alınarak çalışmalar yürütülmekte ve danışmanlardan gelen öneriler en kısa zamanda hayata geçirilmektedir. Periyodik olarak yedeklemeler yapılmakta ve kurumsal bilgi kaybının önüne geçilmesi için önlemler alınmaktadır.

Şirket genelinde güvenliğin sağlanması adına faaliyet gösteren Güvenlik Müdürlüğü, Güvenlik Yönetimi Standardı ve ilgili yasa ve mevzuatlarla uyumlu şekilde aldığı önlem ve gerçekleştirdiği uygulamalar ile caydırıcı ve önleyici faaliyetlerde bulunmaktadır. Bunun yanı sıra teknolojiye de etkin bir şekilde yararlanılmakta, yeterli miktarda araç ve teçhizat bulundurulmaktadır. Güvenlik personelinin eğitim ve talimlerine önem verilmekte ve bu alanda çalışmalar periyodik olarak gerçekleştirilmekte ve denetlenmektedir. Alınan güvenlik önlemlerinin yanı sıra geniş kapsamlı sigortalar ile de Şirket varlıkları güvence altına alınmaktadır.

FINANSAL RİSKLER

Finansal riskler kapsamında Şirket faiz, kur, kredi ve likidite risklerini yönetmektedir. Ulusal ve uluslararası ekonomik gelişmeleri sürekli takip eden Şirket, ekonomideki gelişmelerin varlık ve yükümlülüklerde yaratacağı etkiyi dikkate alarak gerekli önlemleri almaktadır. Ek olarak, pandeminin ekonomik etkileri karşısında finansal sürdürülebilirlik adına spesifik metrikler ve politikalar geliştirilmiş, yıl içerisinde bu ölçüm kriterlerinin sürekli gözden geçirilmesi kapsamında gerekli geliştirme ve eklemler yapılmıştır. Finansal risk yönetimi kapsamında finansal sürdürülebilirliği merkeze alan yıllık olarak risk planı onaylanır ve Şirketin tüm

faaliyetleri bu plan çerçevesinde hayata geçirilmektedir.

Faiz riskinin yönetilebilmesi için faize duyarlı varlık ve yükümlülüklerin miktar, vade ve faiz oranları dikkatle takip edilmekte ve Şirket lehine olacak şekilde dengelenmektedir.

Şirket gerek mal alımlarında gerekse de mal satışlarında yüksek miktarda dövizli işlemler yapmaktadır. Bu nedenle ilgili müdürlük bünyesinde döviz işlemleri sıkı bir şekilde takip edilmektedir. Döviz kuru riskleri ağırlıklı olarak bilanço içi işlemlerle yönetilmeye çalışılmaktadır.

Kredi riskine dair yaklaşım her hangi yönetilemeyecek işlem yapılmaması tercih edilmemesi üzerine kurgulanmıştır. Bu konuda her hangi risk alınmamakla tam güvence sağlanmaktadır.

Likidite risklerinin yönetiminde aktif-pasif dengesine önem veren Şirket vade uyumsuzluklarıyla ve ödeme sorunlarıyla karşılaşmamak adına likiditeyi günlük bazda takip etmektedir. Kredi risk yönetimi politikalarıyla alacaklarının tahsilatını kolaylaştıracak sistemleri aktif olarak kullanmaktadır.

STRATEJİK RİSKLER

Stratejik riskler Şirket'in kısa, orta ve uzun vadeli stratejilerinin önünde engel oluşturabilecek farklı kategorilerdeki risklerinden oluşmaktadır.

Stratejik risk yönetimi özelinde risk yönetimi süreci geliştirilmiştir. Süreç temel olarak, stratejik risklerin ilgili hedef üzerindeki toplu etkisinin hesaplanması ve öngöründe bulunulmasını temin eden analitik model üzerine kuruludur. Stratejik risk yönetiminin amacı stratejinin başarıya ulaşmasını temin etmek ve veri bazlı karar almayı temin edebilmektedir.

Bahsedilen yaklaşım, strateji yönetiminin Şirketin kaynaklarının etkin ve verimli şekilde kullanılarak, kurumsal yönetim yapısına ve iş süreçlerine uygun planlar ve taktikler geliştirmesini ve bunları başarıyla uygulanmasını destekler.

Ek olarak, yatırım kararlarına spesifik talepler çerçevesinde risk yönetimi bakış açısının eklenmesiyle mevcut stratejik önceliklerle uyumlu olması ve değer zincirini geliştirmesini amaçlanmaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyanı

Şirket, kurumsal yönetim uygulamalarında, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne (İlkeler) uyuma azami özen göstermekte olup uyum sağlanamayan alanlarda ise gerekçeleri ve ilkelere uymama nedeniyle oluşabilecek çıkar çatışmalarına karşı alınan önlemleri ilgili bölümlerde açıklamaktadır. Şirket, faaliyet raporu ve internet sitesini ilkelere uyum çerçevesinde güncelleyerek paydaşlarının hizmetine sunmakta, pay sahipleri kapsamlı bilgiye Şirket'in internet sitesinden ulaşabilmekte, ayrıca pay sahipleri Yatırımcı İlişkileri Yöneticiliği'ne sorularını yöneltebilmektedirler.

SPK'nın "Özel Durumların Kamuya Açıklanması Tebliği" çerçevesinde KAP'a 2022 yılında toplam 33 adet özel durum açıklaması yapılmıştır. Yıl içinde SPK düzenlemeleri uyarınca, özel durum açıklamaları için SPK ve BİST tarafından ek açıklama istenmemiştir. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından özel durum açıklamalarına uyulmaması nedeniyle uygulanan herhangi bir yaptırım yoktur. Şirket tüm özel durum açıklamalarını zamanında yapmıştır.

Şirketin istisna tutulduğu ve/veya SPK'nın uygun görüşü alınarak uygulanmayan ilkesi yoktur.

a) UYGULANMASI ZORUNLU OLUP UYGULANMAYAN İLKELER

Yoktur.

b) UYGULANMASI ZORUNLU OLMAYAN İLKELER

1.4.2. Oy hakkında imtiyazdan kaçınılır. Oy hakkında imtiyazın varlığı halinde halka açık payların sahiplerinin yönetimde temsilini engelleyecek nitelikteki imtiyazların kaldırılması esastır. İlkesine uyulmamaktadır.

C Grubu hissenin Yönetim Kuruluna 1 aday gösterme imtiyazı vardır.

Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği Özelleştirme İdaresine ait C grubundan seçilen Yönetim Kurulu Üyesinin olumlu oy kullanmasına bağlıdır.

- a) C grubu paya tanınan imtiyazları etkileyecek esas sözleşme değişiklikleri,
- b) Nama yazılı payların devrinin pay defterine işlenmesi,
- c) İşbu Esas Sözleşmenin 31'inci maddesinde yer alan vekâletnamenin şeklinin belirlenmesi,
- ç) Şirketin sahibi olduğu herhangi bir fabrikanın kapasitesinde en az %10'luk bir azaltımını öngören kararlar,
- d) Şirketin yeni bir şirket veya ortaklık kurması, satın alması, kurulu bulunanlara ortak olması ve/veya bunlarla birleşmesi, bölünmesi, nevi değişikliği, feshi ve tasfiyesi.

Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

1.5.2. Azlık hakları, esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara da tanınabilir. Azlık haklarının kapsamı esas sözleşmede düzenlenerek genişletilebilir. İlkesine uyulmamaktadır.

Esas sözleşmemizde, sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara da azlık haklarını tanıyan veya azlık haklarının kapsamını genişleten bir hüküm bulunmamaktadır.

Yatırımcı İlişkileri birimimiz vasıtasıyla tüm pay sahiplerimizin talepleri alınmaktadır. Ayrıca tüm pay sahiplerinin bilgi talepleri eşit bilgilendirme ilkesine uygun olarak gerekli ölçüde içsel bilgi içermeyecek şekilde karşılanmaktadır.

Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

4.2.8. Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olabilecek zarar, şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelle sigorta edilir ve bu husus KAP'ta açıklanır. İlkesine kısmen uyulmaktadır.

Şirket, yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olabilecek zarara ilişkin olarak yönetici sorumluluk sigortası yaptırmış olmak ile beraber sigorta tutarı şirket sermayesinin %25'ini aşmamaktadır. Şirket; mevcut

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyanı

riskleri, şirketin kurumsal yapısı ve iş prosedürlerini dikkate alarak ilkede öngörülen bedelden daha düşük bir tutarı yeterli görmüştür. Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

4.3.9. Şirket, yönetim kurulunda kadın üye oranı için % 25'ten az olmamak kaydıyla bir hedef oran ve hedef zaman belirler ve bu hedeflere ulaşmak için politika oluşturur. Yönetim kurulu bu hedeflere ulaşma hususunda sağlanan ilerlemeyi yıllık olarak değerlendirir. İlkesine uyulmamaktadır.

Şirket bu kapsamda bir politika oluşturmamıştır. İki kadın yönetim kurulu üyesi bulunmaktadır. Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

4.4.7. Yönetim kurulu üyesi şirket işleri için yeterli zaman ayırır. Yönetim kurulu üyesinin başka bir şirkette yönetici ya da yönetim kurulu üyesi olması veya başka bir şirkete danışmanlık hizmeti vermesi halinde, söz konusu durumun çıkar çatışmasına yol açmaması ve üyenin şirketteki görevini aksatmaması esastır. Bu kapsamda, üyenin şirket dışında başka görev veya görevler alması belli kurallara bağlanır veya sınırlandırılır. Yönetim kurulu üyesinin şirket dışında aldığı görevler ve gerekçesi, grup içi ve grup dışı ayrımı yapılmak suretiyle seçiminin görüldüğü genel kurul toplantısında seçime

ilişkin gündem maddesi ile birlikte pay sahiplerinin bilgisine sunulur. İlkesine kısmen uyulmaktadır.

Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmamıştır. Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında aldığı görevler ile ilgili olarak başta faaliyet raporları olmak üzere yatırımcılar bilgilendirilmektedir. Yönetim kurulu üyeleri görevlerinin gerektirdiği derecede şirket işlerine vakit ayırmaktadırlar. Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

4.5.5. Bir yönetim kurulu üyesinin birden fazla komitede görev almamasına özen gösterilir. İlkesine kısmen uyulmaktadır. İlkeler kapsamında Bağımsız yönetim kurulu üyelerimizin tüm komitelerde yer alması ve denetimden sorumlu komitenin tamamının bağımsız yönetim kurulu üyesinden oluşması koşulu nedeniyle her bir yönetim kurulu üyesinin sadece bir komitede görev alması sağlanamamaktadır. Komite üyeleri komitenin görevleri ve çalışmalarına yeterince vakit ayırabilmektedir. Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

4.5.7. Komiteler, faaliyetleriyle ilgili olarak ihtiyaç gördükleri konularda bağımsız uzman görüşlerinden yararlanır. Komitelerin ihtiyaç duydukları danışmanlık hizmetlerinin bedeli şirket tarafından karşılanır. Ancak

bu durumda hizmet alınan kişi/ kuruluş hakkında bilgi ile bu kişi/ kuruluşun şirket ile herhangi bir ilişkisinin olup olmadığı hususundaki bilgiye faaliyet raporunda yer verilir.

Komiteler 2022 yılında 3. kişilerden danışmanlık hizmeti almamıştır. Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

4.6.1. Yönetim kurulu, şirketin belirlenen ve kamuya açıklanan operasyonel ve finansal performans hedeflerine ulaşmasından sorumludur. Şirketin kamuya açıklanan operasyonel ve finansal performans hedeflerine ulaşıp ulaşmadığına ilişkin değerlendirme ve ulaşılamaması durumunda gerekçeleri yıllık faaliyet raporunda açıklanır. Yönetim kurulu, hem kurul hem üye hem de idari sorumluluğu bulunan yöneticiler bazında özeleştirisini ve performans değerlendirmesini yapar. Yönetim kurulu üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticiler bu değerlendirmeler dikkate alınarak ödüllendirilir veya azledilir. İlkesine kısmen uyulmaktadır.

Yönetim Kurulu performans hedefleri doğrultusunda şirketin operasyonel ve finansal hedeflerine ulaşıp ulaşmadığına ilişkin değerlendirmelerde bulunmuştur. Söz konusu değerlendirmeler yıllık faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yönetim kurulunun kendi performans değerlendirmesiyle ilgili özel bir

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyanı

çalışması bulunmamaktadır. Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

4.6.5. Yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatler, yıllık faaliyet raporu vasıtasıyla kamuya açıklanır. Kişi bazında açıklama yapılması esastır. İlkesine kısmen uyulmaktadır. Yönetim kurulu üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda kişi bazında değil toplu olarak finansal tablo dip notunda açıklanmıştır. Gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilke çerçevesinde bir değişiklik yapma planı bulunmamaktadır.

Bu ilkelere tam olarak uyulmaması nedeniyle meydana gelen çıkar çatışmaları bulunmamaktadır.

Gelecekte şirketin yönetim uygulamalarında söz konusu ilkeler çerçevesinde bir değişiklik yapma planı yoktur, olduğunda konu değerlendirilecektir.

KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

Şirket'in internet sitesi güncel ve kamuyu aydınlatma aracı olarak etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

Faaliyet raporu gözden geçirilerek, ilkelere tam uyum açısından gerekli revizyonlar gerçekleştirilmiştir.

Genel Kurul'da, ilkelere bu konuda yer alan yönetim kurulu üye adayları hakkında bilgi verilmesi, en az 3 hafta önce gündemin ve ilgili bilgilendirme dokümanlarının ilanı, imtiyazlı paylar hakkında bilgi verilmesi, yöneticilerin toplantıda hazır bulunması, medya ve menfaat sahiplerinin toplantıya davet edilmesi, oylamalarda el kaldırma suretiyle açık oylamanın kullanılması ve bu prosedürün ortaklara önceden duyurulması, vekâletname örneklerinin ilanı konularında uyulması gereken esaslar uygulanmıştır.

Şirketimizin, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 10.01.2019 tarih ve 2/49 sayılı ilke kararında belirlenen usul ve esaslara uygun olarak hazırladığı, Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) şablonları www.kap.org.tr adresine gönderilmiştir.

Yönetim Kurulu Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu, en üst düzeyde etki ve etkinlik sağlayacak şekilde yapılandırılmaktadır. Bu konuda Kanun, SPK Düzenleme ve Kararlarına uyuma azami özen gösterilmektedir. Konuya ilişkin esaslar Şirketimiz Esas Sözleşmesi ile belirlenmiştir.

Yönetim kurulu 3'ü bağımsız üye olmak üzere 9 üyeden oluşur. Yönetim kurulunda 2 kadın üye bulunmaktadır.

Yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı esas sözleşme madde 15'e göre belirlenmiştir. Yönetim kurulu tarafından elektronik portal kullanılmamaktadır.

Fiziken katılımın gerçekleştiği Yönetim Kurulu toplantıları şirket merkezinde veya uygun görülen yerde toplanır. Yönetim Kurulu, görevini etkin olarak yerine getirebileceği sıklıkta ve en az 5 (beş) üyenin katılımı ile toplanır. Yönetim Kurulu 2022 yılında 2 adet toplantı yapmıştır. Toplantılara ortalama katılım oranı %95'dir. Yönetim Kurulu, kararlarını beş üyenin olumlu oyu ile alır. Esas sözleşme gereği yönetim kurulu toplantılarına ilişkin bilgi ve belgeler toplantıdan 3 gün önce üyelere sunulmaktadır.

2022 yılı içerisinde yönetim organı üyeleri hakkında mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar

nedeniyle uygulanan önemli nitelikte ceza veya yaptırım bulunmamaktadır.

Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olabilecek zarara ilişkin yönetici sorumluluk sigortası mevcut olup sermayenin %25'ini aşmamaktadır.

Yönetim kurulu üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda kişi bazında değil toplu olarak Finansal Tabloların ilgili dipnotunda açıklanmıştır.

Esas Sözleşme Değişiklikleri

Dönem içinde Esas Sözleşme değişikliği yapılmamıştır.

Sorumluluk Beyanı

FAALİYET RAPORUNUN KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN

KARAR TARİHİ: 10/03/2023
KARAR SAYISI: 2023/7
10/03/2023

SERMAYE PİYASASI KURULUNUN II-14.1 NUMARALI TEBLİĞİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜN 9. MADDESİ GEREĞİ BEYANIMIZDIR.

- a) 31.12.2022 tarihinde sona eren hesap dönemine ait Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunun ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 10.01.2019 tarih ve 2/39 sayılı Kurul İlke Kararında belirtilen Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ile Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) ve SPK'nın Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi (SİUÇ) kapsamındaki açıklamalarının tarafımızca incelendiğini,
- b) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, faaliyet raporunun, URF ile KYBF ve SİUÇ'un önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
- c) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, URF ile KYBF ve SİUÇ'un gerçeği yansıttığını ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 sayılı tebliği uyarınca hazırlanmış faaliyet raporunun işin gelişimi ve performansını ve konsolidasyon kapsamındakilerle birlikte işletmenin finansal durumunu, karşı karşıya olunan önemli riskler ve belirsizliklerle birlikte, dürüstçe yansıttığını, beyan ederiz.

Saygılarımızla,

Anar Mammadov
Genel Müdür

Murat Zaman
Denetimden Sorumlu Komite Başkanı

Neslihan Tonbul
Denetimden Sorumlu Komite Üyesi

FINANSAL TABLOLARIN KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN

KARAR TARİHİ: 02/03/2023
KARAR SAYISI: 2023/6
02/03/2023

SERMAYE PİYASASI KURULUNUN II-14.1 NUMARALI TEBLİĞİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜN 9. MADDESİ GEREĞİ BEYANIMIZDIR.

- a) 31.12.2022 tarihinde sona eren döneme ait bağımsız denetimden geçmiş Konsolide Bilanço, Gelir Tablosu, Nakit Akım Tablosu ve Öz Sermaye Değişim Tabloları ile bunlara ait açıklamaları içeren dipnotların tarafımızca incelendiğini,
- b) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, konsolide finansal tabloların önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
- c) İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 sayılı Tebliği uyarınca hazırlanmış finansal tabloların konsolidasyon kapsamındakilerle birlikte işletmenin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kâr ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığını beyan ederiz.

Saygılarımızla,

Anar Mammadov
Genel Müdür

Murat Zaman
Denetimden Sorumlu Komite Başkanı

Neslihan Tonbul
Komite Üyesi

Denetimden Sorumlu Komite Kararı

Petkim Petrokimya Holding A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanlığı'na

01.01.2022-31.12.2022 Hesap Dönemi Finansal Tablolar

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'nın II-14.1 sayılı Tebliği kapsamında Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına uygun olarak hazırlanan; sunum esasları SPK'nın 07.06.2013 tarih ve 20/670 sayılı Kararı ile belirlenip yine SPK'nın 07.06.2013 tarih ve 2013/19 sayılı Haftalık Bülteni ile ilan edilen; bağımsız denetimden geçmiş, bir önceki dönem ile karşılaştırmalı 01.01.2022-31.12.2022 hesap dönemine ait finansal tablolar, Şirket'in finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yöneticilerinin de görüşü alınarak incelenmiştir.

Sahip olduğumuz ve bize iletilen bilgiler ile sınırlı olarak, söz konusu finansal tablolar ile ilgili görüşümüz finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yöneticilere iletilmiş olup bu görüş çerçevesinde söz konusu finansal tabloların, Şirketimizin faaliyet sonuçları hakkında gerçek durumu yansıttığı; yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi önemli bir eksiklik içermediği ve SPK düzenlemelerine uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

Saygılarımızla,

Denetimden Sorumlu Komite

Murat Zaman
Komite Başkanı

Neslihan Tonbul
Komite Üyesi

Petkim Petrokimya Holding A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanlığı'na

01.01.2022-31.12.2022 Hesap Dönemi Faaliyet Raporu

Standartları Kurumu tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına uygun olarak hazırlanan; sunum esasları SPK'nın 07.06.2013 tarih ve 20/670 sayılı Kararı ile belirlenip yine SPK'nın 07.06.2013 tarih ve 2013/19 sayılı Haftalık Bülteni ile ilan edilen; bağımsız denetimden geçmiş, bir önceki dönem ile karşılaştırmalı 01.01.2022-31.12.2022 hesap dönemine ait konsolide faaliyet raporu, Şirket'in faaliyet raporunun hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yöneticilerinin de görüşü alınarak incelenmiştir.

Sahip olduğumuz ve bize iletilen bilgiler ile sınırlı olarak, söz konusu faaliyet raporu ile ilgili görüşümüz faaliyet raporunun hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yöneticilere iletilmiş olup bu görüş çerçevesinde söz konusu faaliyet raporunun, Şirketimizin faaliyet sonuçları hakkında gerçek durumu yansıttığı; yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi önemli bir eksiklik içermediği ve SPK düzenlemelerine uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

Saygılarımızla,

Denetimden Sorumlu Komite

Murat Zaman
Komite Başkanı

Neslihan Tonbul
Komite Üyesi

Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. Genel Kurulu'na

1. Görüş

Petkim Petrokimya Holding A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 1 Ocak - 31 Aralık 2022 tarihli hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, Yönetim Kurulu'nun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun Grup'un durumu hakkında denetlenmiş olan konsolide finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Bağımsızlık Standartları Dâhil) ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1 Ocak - 31 Aralık 2022 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 2 Mart 2023 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4. Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514. ve 516. Maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

a) Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.

b) Yıllık faaliyet raporunu; Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtacak şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.

c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:

- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
- Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları,
- Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdî imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığı'nın ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

5. Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgiler ve Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Selma Canbul Çorum
SMMM Sorumlu Denetçi

İstanbul
10 Mart 2023

1 Ocak- 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu

Bağımsız Denetçi Raporu

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. Genel Kurulu'na

A. Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Petkim Petrokimya Holding A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS'lere") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS'lere") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Bağımsızlık Standartları Dahil) ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

1 Ocak- 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit denetim konusu	Denetimde konunun nasıl ele alındığı
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer tespiti 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un konsolide finansal tablolarında gerçeğe uygun değerinden taşınan 5.626.240 bin TL tutarında yatırım amaçlı gayrimenkulleri yer almaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer değişiminden kaynaklanan 2.753.646 bin TL ise konsolide kar veya zarar tablosunda "yatırım faaliyetlerinden gelirler" hesabında muhasebeleştirilmiştir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkullerin toplam değerinin Grup'un aktiflerinde önemli bir paya sahip olması, uygulanan emsal karşılaştırma yönteminin emsal metrekaire birim fiyatları gibi öznel nitelikte önemli tahmin ve varsayımlar içermesi ve gerçeğe uygun değerlerin; piyasa koşulları, her bir arsa ve arazinin kendine has özellikleri, fiziki durumu ve coğrafi konumu gibi faktörlerden doğrudan etkilenebilmesi sebebiyle, söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değer tespiti tarafımızca kilit denetim konusu olarak değerlendirilmiştir. Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin muhasebe politikaları ve ilgili açıklamalar ilişikteki konsolide finansal tablolarda Dipnot 2.5, 2.6 ve 10'da yer almaktadır.	Denetim çalışmalarımızda yatırım amaçlı gayrimenkuller için yapılan değerleme çalışmaları ile ilgili olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: - Grup yönetimi tarafından atanan bağımsız profesyonel değerleme kuruluşunun yetkinliği, yeterliliği ve bağımsızlığı, ilgili denetim standartları uyarınca değerlendirilmiştir. - Grup yönetimi tarafından atanan bağımsız profesyonel değerleme kuruluşunun kullandığı verilerin tutarlılığı Grup'un muhasebe ve tapu kayıtları ile örneklem yoluyla karşılaştırılarak kontrol edilmiştir. - Değerlemede kullanılan emsal karşılaştırma yönteminin ilgili arsa ve araziler için uygunluğu dış uzmanımız dahil edilerek değerlendirilmiştir. - Emsal karşılaştırma yönteminde değerleri hesaplamaya konu edilen arsa ve arazilerin Grup'un arsa ve arazileriyle benzer niteliklerde olup olmadığı dış uzman dahil edilerek kontrol edilmiştir. - Değerleme raporlarında tespit edilen gerçeğe uygun değerler ile konsolide finansal tablolarda taşınan değerlerin mutabakatı yapılmıştır. - Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer tespitine ilişkin konsolide finansal tablo dipnotlarında yer alan açıklamaların ilgili muhasebe standartlarına göre uygunluğu ve yeterliliği değerlendirilmiştir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve meslek şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların açıklamaları dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

1 Ocak- 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, tehditleri ortadan kaldırmak amacıyla atılan adımlar ile alınan önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B. Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2022 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.
- TTK'nın 398. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 2 Mart 2023 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Selma Canbul Çorum, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 2 Mart 2023

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	144-146
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR TABLOSU	147
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	148
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	149
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	150
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	151-232
DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	151
DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI	153
DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	174
DİPNOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	177
DİPNOT 5 - STOKLAR	177
DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR	178
DİPNOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	179
DİPNOT 8 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	180
DİPNOT 9 - BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ	181
DİPNOT 10 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	184
DİPNOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR	185
DİPNOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	188
DİPNOT 13 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	189
DİPNOT 14 - ERTELENMİŞ GELİRLER	189
DİPNOT 15 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER	189
DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	190
DİPNOT 17 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	193
DİPNOT 18 - TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR	194
DİPNOT 19 - ÖZKAYNAKLAR	194
DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	197
DİPNOT 21 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	202
DİPNOT 22 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	203
DİPNOT 23 - PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ	203
DİPNOT 24 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER	204
DİPNOT 25 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/(GİDERLER)	204
DİPNOT 26 - FİNANSMAN GELİRLERİ/(GİDERLERİ)	205
DİPNOT 27 - PAY BAŞINA KAZANÇ	205
DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	206
DİPNOT 29 - TAAHHÜTLER	215
DİPNOT 30 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	216
DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	218
DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR	229
DİPNOT 33 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	232

31 Aralık 2022 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2021
VARLIKLAR			
DÖNEN VARLIKLAR			
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	13.251.675	3.665.331
Finansal Yatırımlar	6	1.176.533	48.654
Ticari Alacaklar		4.734.939	5.106.588
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	28	1.189.048	746.142
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	7	3.545.891	4.360.446
Diğer Alacaklar		24.649	26.899
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar		-	8.331
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	8	24.649	18.568
Stoklar	5	4.383.080	3.539.843
Peşin Ödenmiş Giderler		9.590.879	6.816.363
- İlişkili Olmayan Tarafalara Peşin Ödenmiş Giderler	15	550.196	398.195
- İlişkili Tarafalara Peşin Ödenmiş Giderler	28	9.040.683	6.418.168
Türev Araçlar	18	35.067	8.534
Diğer Dönen Varlıklar		932.231	411.079
- İlişkili Olmayan Tarafalara İlişkin Diğer Dönen Varlıklar	17	932.231	411.079
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	20	275.800	-
TOPLAM DÖNEN VARLIKLAR		34.404.853	19.623.191
DURAN VARLIKLAR			
Finansal Yatırımlar	6	8.910	8.910
Türev Araçlar	18	31.660	-
Diğer Alacaklar		13.257	10.412
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	28	13.190	10.345
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar		67	67
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	10	5.626.240	2.872.594
Maddi Duran Varlıklar	11	11.946.193	7.303.218
Kullanım Hakkı Varlıkları	11	256.466	207.823
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	12	90.119	91.381
Peşin Ödenmiş Giderler		150.936	139.427
- İlişkili Tarafalara Peşin Ödenmiş Giderler	28	27.590	27.815
- İlişkili Olmayan Tarafalara Peşin Ödenmiş Giderler	15	123.346	111.612
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	20	2.113.631	150.311
Diğer Duran Varlıklar		20.687	20.789
- İlişkili Olmayan Tarafalara İlişkin Diğer Duran Varlıklar	17	20.687	20.789
TOPLAM DURAN VARLIKLAR		20.258.099	10.804.865
TOPLAM VARLIKLAR		54.662.952	30.428.156

Takip eden dipnotlar, konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

31 Aralık 2022 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2021
KAYNAKLAR			
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER			
Kısa Vadeli Borçlanmalar		15.582.657	1.606.310
- İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Borçlanmalar			
- Banka Kredileri	9	3.143.887	64.952
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar	9	23.618	21.245
- Diğer Finansal Borçlar	9	12.348.676	1.475.020
- İlişkili Taraflardan Kısa Vadeli Borçlanmalar		66.476	45.093
- İlişkili Taraflara Kiralama Borçları	28	66.476	45.093
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları		10.143.918	1.270.454
-İlişkili Olmayan Taraflardan Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları		10.143.918	1.270.454
- Banka Kredileri	9	543.418	1103.565
- İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	9	9.600.500	166.889
Türev Araçlar	18	8.239	23.760
Ticari Borçlar		4.407.481	3.835.847
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	28	1.624.900	1.966.500
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	7	2.782.581	1.869.347
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	16	65.256	13.580
Diğer Borçlar		17.922	10.905
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	28	87	87
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	8	17.835	10.818
Ertelenmiş Gelirler		322.491	288.734
- İlişkili Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	28	41.692	28.219
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	14	280.799	260.515
Kısa Vadeli Karşılıklar		552.458	283.783
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar	16	545.020	281.186
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	30	7.438	2.597
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler		97.471	50.562
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	17	97.471	50.562
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Borçlar	20	-	271.437
TOPLAM KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		31.197.893	7.655.372
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER			
Uzun Vadeli Borçlanmalar		2.997.055	9.223.820
- İlişkili Olmayan Taraflardan Uzun Vadeli Borçlanmalar		2.736.793	9.018.998
- Banka Kredileri	9	2.665.083	2.291.409
- İlişkili Olmayan Taraflara Kiralama Borçları	9	71.710	58.458
- İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	9	-	6.669.131
- İlişkili Taraflardan Uzun Vadeli Borçlanmalar		260.262	204.822
- İlişkili Taraflara Kiralama Borçları	28	260.262	204.822
Türev Araçlar	18	-	30.419
Ertelenmiş Gelirler		837.688	608.081
- İlişkili Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	28	837.688	607.331
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	14	-	750
Uzun Vadeli Karşılıklar		517.708	191.434
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	16	517.708	191.434
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	20	53.356	-
TOPLAM UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		4.405.807	10.053.754
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		35.603.700	17.709.126

Takip eden dipnotlar, konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

31 Aralık 2022 Tarihi İtibarıyla Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2021
ÖZKAYNAKLAR			
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		19.024.747	12.722.324
Ödenmiş Sermaye	19	2.534.400	2.534.400
Sermaye Düzeltmesi Farkları	19	238.988	238.988
Paylara İlişkin primler		64.188	64.188
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı (Giderler)		(247.450)	(46.542)
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm (Kayıpları)		(247.450)	(46.542)
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya (Giderler)		(533.526)	(456.604)
- Yabancı Para Çevrim Farkları		(569.211)	(433.091)
- Riskten Korunma Kazançları (Kayıpları)		35.685	(23.513)
- Nakit Akış Riskinden Korunma Kazanç/(Kayıpları)		35.685	(23.513)
Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		642.300	417.325
Geçmiş Yıllar Kârları		9.745.594	4.518.863
Net Dönem Kârı		6.580.253	5.451.706
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		34.505	(3.294)
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR		19.059.252	12.719.030
TOPLAM KAYNAKLAR		54.662.952	30.428.156

Takip eden dipnotlar, konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 ve 2021 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Kar veya Zarar Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2021
KÂR VEYA ZARAR KISMI			
Hasılat	21	48.898.269	28.715.657
Satışların Maliyeti (-)	21	(44.779.386)	(22.298.409)
BRÜT KÂR		4.118.883	6.417.248
Genel Yönetim Giderleri (-)	22	(1.116.324)	(586.300)
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	23	(518.584)	(280.963)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	24	1.982.512	2.351.697
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	24	(1.060.176)	(1.428.773)
ESAS FAALİYET KÂRI		3.406.311	6.472.909
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	25	3.369.504	838.064
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	25	(119)	(296)
FİNANSMAN (GİDERİ)/GELİRİ ÖNCESİ FAALİYET KÂRI		6.775.696	7.310.677
Finansman Gelirleri	26	5.573.532	7.628.145
Finansman Giderleri (-)	26	(7.671.370)	(8.286.614)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KÂRI		4.677.858	6.652.208
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri/(Gideri)		1.867.160	(1.135.605)
- Dönem Vergi Gideri (-)	20	-	(1.136.880)
- Ertelenmiş Vergi Geliri	20	1.867.160	1.275
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KÂRI		6.545.018	5.516.603
Dönem Kârının Dağılımı			
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(35.235)	64.897
- Ana Ortaklık Payları		6.580.253	5.451.706
Pay Başına Kazanç			
- Sürdürülen Faaliyetlerden 1 Kr Nominal Değerli 1 Adet Pay Başına Kazanç	27	2,5964	2,1511

Takip eden dipnotlar, konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 ve 2021 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2021
DÖNEM KÂRI		6.545.018	5.516.603
DİĞER KAPSAMLI GELİR KISMI			
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		(3.888)	(337.735)
Yabancı Para Çevrim Farkları		(94.208)	(352.157)
Nakit Akış Riskinden Korunmaya İlişkin Diğer Kapsamlı Gelir/(Gider)		112.900	18.028
- Nakit akış riskinde korunma fonu kazançları, vergi etkisi		(22.580)	(3.606)
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		(200.908)	(18.463)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/(Kayıpları)		(251.138)	(23.079)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/(Kayıpları), Vergi Etkisi		50.230	4.616
DİĞER KAPSAMLI GİDER		(204.796)	(356.198)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		6.340.222	5.160.405
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		37.799	30.710
Ana Ortaklık Payları		6.302.423	5.129.695

Takip eden dipnotlar, konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 ve 2021 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Özkaynaklar Değişim Tabloları

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

			Kâr veya zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir ve (Giderler)	Kâr veya zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir ve (Giderler)								
	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltilmesi Farkları	Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)	Nakit Akış Riskinden Korunma Fonu (Kayıpları) Kazançları	Yabancı Para Çevrim Farkı	Paylara İlişkin Primler	Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Dönem Net Kârı	Geçmiş Yıl Kârları	Ortaklığa Ait	Kontrol Olmayan Paylar	Toplam Özkaynaklar
1 Ocak 2021	2.534.400	238.988	(28.079)	(35.659)	(117.397)	64.188	371.941	1.087.675	3.476.572	7.592.629	(34.004)	7.558.625
Transferler	-	-	-	-	-	-	45.384	(1.087.675)	1.042.291	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(18.463)	12.146	(315.694)	-	-	5.451.706	-	5.129.695	30.710	5.160.405
-Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	(18.463)	12.146	(315.694)	-	-	-	-	(322.011)	(34.187)	(356.198)
-Net dönem kârı	-	-	-	-	-	-	-	5.451.706	-	5.451.706	64.897	5.516.603
31 Aralık 2021	2.534.400	238.988	(46.542)	(23.513)	(433.091)	64.188	417.325	5.451.706	4.518.863	12.722.324	(3.294)	12.719.030
1 Ocak 2022	2.534.400	238.988	(46.542)	(23.513)	(433.091)	64.188	417.325	5.451.706	4.518.863	12.722.324	(3.294)	12.719.030
Transferler	-	-	-	-	-	-	224.975	(5.451.706)	5.226.731	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(200.908)	59.198	(136.120)	-	-	6.580.253	-	6.302.423	37.799	6.340.222
-Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	(200.908)	59.198	(136.120)	-	-	-	-	(277.830)	73.034	(204.796)
-Net dönem kârı	-	-	-	-	-	-	-	6.580.253	-	6.580.253	(35.235)	6.545.018
31 Aralık 2022	2.534.400	238.988	(247.450)	35.685	(569.211)	64.188	642.300	6.580.253	9.745.594	19.024.747	34.505	19.059.252

Takip eden dipnotlar, konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 ve 2021 Hesap Dönemlerine Ait Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2021
A. İşletme faaliyetlerinden elde edilen nakit akışları		4.488.924	2.627.958
Net dönem kârı (I)		6.545.018	5.516.603
Dönem net kârı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler (II)		(1.034.531)	1.449.828
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	11,12	906.113	539.812
Değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler			
- Stok değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	5	83.956	494
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		576.202	320.076
- Dava karşılıkları ile ilgili düzeltmeler		-	5
- Diğer karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		4.272	(154)
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler			
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	26	(301.857)	(331.882)
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	26	1.568.654	509.519
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		906.734	83.119
Vergi (geliri)/gideri ile ilgili düzeltmeler	20	(1.867.160)	1.135.605
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	25	(1.782)	(1.746)
Devlet teşviklerinden elde edilen gelirler ile ilgili düzeltmeler	13	(9.802)	(11.207)
Gerçeğe uygun değer (kazançlarıyla) ilgili düzeltmeler			
- Finansal varlıkların gerçeğe uygun değer (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		(146.215)	-
- Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	25	(2.753.646)	(793.813)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler (III)		(274.202)	(3.413.561)
Ticari alacaklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		637.165	(2.800.711)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış) ile ilgili düzeltmeler		(124)	(22.771)
Stoklardaki artış) ile ilgili düzeltmeler		(874.933)	(2.535.409)
Peşin ödenmiş giderlerdeki (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(181.226)	(370.690)
Ticari borçlardaki artış ile ilgili düzeltmeler		506.693	2.553.710
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış ile ilgili düzeltmeler		5.941	2.190
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış		101.916	5.484
Ertelenmiş gelirlerdeki artış ile ilgili düzeltmeler		14.137	61.721
Türev finansal araçlardaki değişimler		(9.629)	(19.682)
İşletme sermayesinde gerçekleşen diğer (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(474.142)	(287.403)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları (I+II+III)		5.236.285	3.552.870
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler		(237.242)	(32.100)
Vergi iadeleri (ödemeleri)	20	(510.119)	(892.812)
B. Yatırım faaliyetlerinden nakit akışları		(5.098.807)	(1.141.901)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	11	(4.107.526)	(1.087.787)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satışından kaynaklanan nakit girişleri		2.062	1.746
Verilen diğer nakit avans ve borçlar		(11.857)	(55.860)
Diğer nakit girişleri/(çıkışları)		(981.486)	-
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		10.143.258	(3.485.547)
Kredilerden nakit girişleri	9	4.350.082	1.175.461
Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	9	(2.501.635)	(3.376.547)
Diğer finansal borçlanmalardan nakit girişleri	9	12.353.100	1.575.687
Diğer finansal borçlanmalardan nakit çıkışları	9	(3.257.707)	(2.679.412)
Alınan faiz		286.001	315.897
Ödenen faiz		(964.441)	(389.177)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(122.142)	(65.939)
Diğer nakit girişleri/(çıkışları)		-	(41.517)
D. Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net azalış (A+B+C)		9.533.375	(1.999.490)
E. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		52.969	162.811
Nakit ve nakit benzerindeki net artış/(azalış) (D+E)		9.586.344	(1.836.679)
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	3.665.331	5.502.010
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	13.251.675	3.665.331

Takip eden dipnotlar, konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ("Petkim" veya "Şirket"), 3 Nisan 1965 tarihinde kurulmuştur. Şirket, ilk yatırım faaliyetlerine İzmit-Yarımca'da başlamış olup, Yarımca Kompleksi'nde 1970 yılında Etilen, Polietilen, Klor Alkali, VCM ve PVC fabrikalarını işletmeye açmıştır ve daha sonraki yıllarda diğer fabrikalar bunları takip etmiştir. 1985 yılında Aliağa Kompleksi ileri teknolojiler ve optimum kapasitelere sahip olarak kurulmuştur. Şirket'in 14 adet ana üretim fabrikası, 1 torba üretim fabrikası ve 1 katı atık yakma ünitesi bulunmaktadır. Petkim'in faaliyetleri Türkiye'de olup, Şirket faaliyetlerini petrokimya sektöründe yürütmektedir.

Şirket ve bağlı ortaklarının ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Petrokimya, kimya ve diğer sanayi alanlarında yurtiçi ve yurtdışında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler, kimya ve diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler ve yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri yurt içinden ve yurt dışından tedarik ederek işlemek, bu maddeleri üretmek, yurtiçi ve yurtdışı ticaretini yapmak,
- Elektrik piyasasına ilişkin 4628 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına uygun olarak, esas itibarıyla kendi elektrik ve ısı enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere otoprodüktör lisansı çerçevesinde üretim tesisi kurmak, elektrik ve ısı enerjisi üretmek, üretim fazlası olması halinde söz konusu mevzuat çerçevesinde, üretilen elektrik ve ısı enerjisi ve/veya kapasiteyi lisans sahibi diğer tüzel kişilere ve serbest tüketicilere satmak ve ticari olmamak kaydıyla elektrik üretim tesisiyle ilgili tüm teçhizat ve yakıtın temin edilebilmesine ilişkin faaliyette bulunmak,
- Mevzuat çerçevesinde doğal gazın toptan ve perakende yurt dışından ithali veya yurtiçinden alımı, ithal edilen ve alınan doğal gazın kullanımı, depolanmasına ilişkin faaliyetlerde bulunmak,
- Kılavuzluk ve Römorkörcülük faaliyetinde bulunmak, liman, kruvaziyer liman, yolcu terminali, iskele, rıhtım, barınak, yanaşma yeri, akaryakıt/sıvılaştırılmış petrol gazı boru hattı ve şamandıra sistemleri ve benzeri kıyı tesislerinde işletme/liman işletme faaliyetlerinde bulunmak ve limancılık hizmetleri vermek, bu hizmetlerin gerektiğinde kiralama veya başka yöntemlerle üçüncü şahıslarca da verilmesini sağlamak ve gerekli deniz araçlarını satın almak, inşa ettirmek ve kiralamak, satmak, gerekli hallerde bu konuda yerli ve yabancı ortaklıklar kurmak, antrepo işletmek ve antrepo hizmetleri vermek,
- Sosyal amaçlı kurulmuş olan vakıflar, dernekler ile eğitim-öğretim kurumları ve sair kişi, kurum ve kuruluşlara Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslar dahilinde yardım ve bağışta bulunmak.

Petkim'in özelleştirilmesi esnasında T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ('İdare') ait %44 oranındaki hisse ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na devredilen Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait %7 oranındaki hissenin oluşturduğu toplam %51 oranındaki hisse 30 Mayıs 2008 tarihinde Socar & Turcas Petrokimya A.Ş. ('STPAŞ')'ye satılmıştır.

Petkim sermayesinde İdare'ye ait %10,32 oranındaki kamu hissesinin, Grup'un dolaylı ana hissedarı olan SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin ('STEAS') iştiraki SOCAR İzmir Petrokimya A.Ş.'ye ('SİPAŞ') satışına ilişkin hisse devri 22 Haziran 2012 tarihinde gerçekleşmiştir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

SOCAR Turkey Enerji A.Ş. ("STEAS") ile SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin %100 iştiraki olan ve Grup'un %10,32 payına sahip olan SOCAR İzmir Petrokimya A.Ş. ("SİPAŞ"), 22 Eylül 2014 tarihi itibarıyla birleşmiştir.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un ana hissedarı State Oil Company of Azerbaijan Republic ('SOCAR')'dır.

Grup, Sermaye Piyasası Kurulu'na ('SPK') kayıtlıdır ve hisseleri 9 Temmuz 1990 tarihinden itibaren Borsa İstanbul ('BİST')'da işlem görmektedir.

Konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere Yönetim Kurulu'nun 2 Mart 2023 tarihli kararıyla onaylanmış ve Yönetim Kurulu adına Genel Müdür Sayın Anar Mammadov ve CFO Sayın Elchin Ibadov tarafından imzalanmıştır. Genel kurul ve belirli düzenleyici kurullar yasal finansal tabloların yayınlanmasının ardından değişiklik yapma yetkisine sahiptir.

Bu konsolide finansal tabloların hazırlandığı tarih itibarıyla Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Siteler Mahallesi Necmettin Giritlioğlu Cad.
SOCAR Türkiye Aliağa Yönetim Binası No 6/1 Aliağa/İZMİR

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, Şirket'in bağlı ortaklıklarının ('bağlı ortaklıklar') (bundan sonra toplu olarak 'Grup' olarak adlandırılacaktır) faaliyet konuları ve ilgili faaliyet bölümleri aşağıdaki gibidir:

	Faaliyet konusu	Faaliyet Bölümü
1. Petlim Limancılık Ticaret A.Ş. ('Petlim')	Limancılık	Liman
2. Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Plastik İşleme	Petrokimya

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 2.335'tir (31 Aralık 2021: 2.355). 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla çalışan personelin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kapsam içi ^(*)	1.733	1.809
Kapsam dışı ^(**)	595	568
	2.328	2.377

^(*) Petrol İş Sendikası'na üye personeli ifade etmektedir.

^(**) Sendikaya üye olmayan personeli ifade etmektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar

Konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu 'Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği' hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesi'ne istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS'ler") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 4 Ekim 2022 tarihinde yayımlanan "TFRS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Grup ve bağlı ortaklıkları, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, Türk Ticaret Kanunu ('TTK'), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Konsolide finansal tablolar, makul değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, tarihi maliyet esaslı baz alınarak hazırlanmıştır.

KGK, 20 Ocak 2022 tarihinde, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) uygulayan işletmelerin 2021 yılı finansal raporlama döneminde TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama'yı uygulayıp uygulamayacakları konusunda oluşan tereddütleri gidermek üzere açıklamada bulunmuştur. Buna göre, TFRS'yi uygulayan işletmelerin TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama ("TMS 29") kapsamında herhangi bir düzeltme yapmalarına gerek bulunmadığı belirtilmiş, sonrasında KGK tarafından TMS 29 uygulaması hakkında yeni bir açıklama yapılmamıştır. Bu konsolide finansal tabloların hazırlanmış olduğu tarih itibarıyla yeni bir açıklama yapılmamış olması dikkate alınarak 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal tablolar hazırlanırken TMS 29'a göre enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır.

2.2. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki değişiklikler

a. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- **TFRS 16 'Kiralamalar'- COVID 19 Kira imtiyazları' kolaylaştırıcı uygulamanın uzatılmasına ilişkin değişiklikler(1 Nisan 2021 tarihi itibarıyla yürürlükte dir);** COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara kira ödemelerinde bazı imtiyazlar sağlanmıştır. Mayıs 2020'de, UMSK TFRS 16 Kiralamalar standardında yayımladığı değişiklik ile kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmemeleri konusunda isteğe bağlı kolaylaştırıcı bir uygulama getirmiştir. 31 Mart 2021 tarihinde, UMSK kolaylaştırıcı uygulamanın tarihini 30 Haziran 2021'den 30 Haziran 2022'ye uzatmak için ilave bir değişiklik yayınlamıştır. Kiracılar, bu tür kira imtiyazlarını kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümler uyarınca muhasebeleştirmeyi seçebilirler. Bu uygulama kolaylığı çoğu zaman kira ödemelerinde azalmayı tetikleyen olay veya koşulun ortaya çıktığı dönemlerde kira imtiyazının değişken kira ödemesi olarak muhasebeleştirilmesine neden olur.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.2. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki değişiklikler (Devamı)

a. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (Devamı):

- **TFRS 3, TMS 16, TMS 37'de yapılan dar kapsamlı değişiklikler ve TFRS 1, TFRS 9, TMS 41 ve TFRS 16'da yapılan bazı yıllık iyileştirmeler;** 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.
 - **TFRS 3 'İşletme birleşmeleri'nde yapılan değişiklikler;** bu değişiklik işletme birleşmeleri için muhasebe gerekliliklerini değiştirmeden TFRS 3'te Finansal Raporlama için Kavramsal Çerçeveye yapılan bir referansı güncellemektedir.
 - **TMS 16 'Maddi duran varlıklar' da yapılan değişiklikler;** bir şirketin, varlık kullanıma hazır hale gelene kadar üretilen ürünlerin satışından elde edilen gelirin maddi duran varlığın tutarından düşülmesini yasaklamaktadır. Bunun yerine, şirket bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyeti kâr veya zarara yansıtacaktır.
 - **TMS 37, 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' da yapılan değişiklikler'** bu değişiklik bir sözleşmeden zarar edilip edilmeyeceğine karar verirken bir şirketin hangi maliyetleri dahil edeceğini belirtir.

Yıllık iyileştirmeler, TFRS 1, 'Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın ilk kez uygulanması' TFRS 9 'Finansal Araçlar', TMS 41 'Tarımsal Faaliyetler' ve TFRS 16'nın açıklayıcı örneklerinde küçük değişiklikler yapmaktadır.

b. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- **TMS 1, Uygulama Bildirimi 2 ve TMS 8'deki dar kapsamlı değişiklikler,** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler muhasebe politikası açıklamalarını iyileştirmeyi ve finansal tablo kullanıcılarının muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikleri ayırt etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.
- **TMS 12, Tek bir işlemde kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergiye ilişkin değişiklik,** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, şirketler tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmelerini gerektirmektedir.
- **TFRS 16, Satış ve geri kiralama işlemleri;** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin TFRS 16'daki bir satış ve geri kiralama işlemini işlem tarihinden sonra nasıl muhasebeleştirildiğini açıklayan satış ve geri kiralama hükümlerini içerir. Kira ödemelerinin bir kısmı veya tamamı bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemelerinden oluşan satış ve geri kiralama işlemlerinin etkilenmesi muhtemeldir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.2. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki değişiklikler (Devamı)

b. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler (Devamı):

- **TMS 1, Sözleşme koşulları olan uzun vadeli yükümlülüklerle ilişkin değişiklik;** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin raporlama döneminden sonraki on iki ay içinde uyması gereken koşulların bir yükümlülüğün sınıflandırmasını nasıl etkilediğine açıklık getirmektedir.
- **TFRS 17, 'Sigorta Sözleşmeleri', Aralık 2021'de değiştirildiği şekliyle;** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Grup yukarıda yer alan değişikliklerin operasyonlarına olan etkilerini değerlendirip geçerlilik tarihinden itibaren uygulayacaktır. Yukarıdaki standart ve yorumların, uygulanmasının gelecek dönemlerde etkisi değerlendirilmektedir.

2.3. Konsolidasyon Esasları

Konsolide finansal tablolar, aşağıda açıklanan esaslar doğrultusunda, ana şirket olan Petkim'in ve bağlı ortaklıklarının hesaplarını içermektedir. Konsolidasyon kapsamına giren şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tabloların çıkarıldığı tarihler itibarıyla, TFRS'ye uygun olarak yeknesak muhasebe politikalarını uygulayarak ve aynı gösterimi sağlayarak hazırlanmıştır.

a) Bağlı ortaklıklar

Grup'un üzerinde kontrolü olduğu tüm işletmeler, Grup'un bağlı ortaklığı konumundadır. Grup, işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda, işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklık üzerindeki kontrolün Grup'a geçtiği andan itibaren söz konusu bağlı ortaklık konsolidasyon kapsamına alınır. Bağlı ortaklık üzerindeki kontrolün sona erdiği andan itibaren ise söz konusu bağlı ortaklık konsolidasyon kapsamından çıkarılır.

Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin bilançoları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş ve aralarındaki önemli tutardaki tüm borç/alacak bakiyeleri ile alım/satım işlemleri karşılıklı silinmiştir. Konsolidasyon kapsamına giren şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla, TFRS'ye uygun olarak yeknesak muhasebe politikalarını uygulayarak ve aynı gösterimi sağlayarak hazırlanmıştır. İştirak tutarları ile iştirak edilen şirket özsermayeleri karşılıklı silinmiştir. Varlıklarda muhasebeleştirilmiş grup içi işlemlerden doğan kârlar ve zararlar karşılıklı silinirken, gerçekleşmemiş zararlar ise işlemin transfer edilen varlıkta bir değer düşüklüğüne işaret etmediği durumlarda silinir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.3. Konsolidasyon Esasları (Devamı)

a) Bağlı ortaklıklar (Devamı)

Kontrol dışı payların, bağlı ortaklığın net varlık ve cari dönem kapsamlı gelir ya da giderindeki payı, konsolide bilanço ve gelir tablosunda 'kontrol gücü olmayan paylar' adıyla ayrıca sınıflandırılmıştır.

Grup tarafından kabul edilen muhasebe politikalarıyla tutarlı olmak adına, gerekli olduğu durumlarda bağlı ortaklıkların muhasebe politikaları değiştirilir.

Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla konsolidasyon kapsamına dahil edilmiş olan bağlı ortaklıkları ve Grup'un kontrol paylarını göstermektedir:

Bağlı ortaklıklar	Grup'un doğrudan ve dolaylı kontrol payları (%)	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Petlim	73,00	73,00
Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	100,00	100,00

b) Yabancı para çevrimi

i) Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Grup'un her bir şirketinin finansal tablo kalemleri, söz konusu şirketin içinde bulunduğu ve operasyonlarını sürdürdüğü ana ekonomide geçerli olan para birimi cinsinden ölçülmüştür ('fonksiyonel para birimi'). Grup yönetimi yapmış olduğu değerlendirmeler sonucunda, Grup'un bağlı ortaklığı Petlim'in fonksiyonel para birimini, 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren Petlim'in operasyona başlaması ve tamamı ABD Doları hasılatın tahakkuk etmeye başlaması ile birlikte aynı tarihten itibaren ABD Doları olarak belirlemiştir. Konsolide finansal tablolar ana şirketin fonksiyonel ve Grup'un raporlama para birimi olan Türk Lirası ('TL') cinsinden hazırlanmış ve sunulmuştur.

ii) İşlemler ve bakiyeler

Yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlemin yapıldığı günkü döviz kurlarından fonksiyonel para birimine çevrilmiştir. Bu işlemlerin gerçekleşmesinden ve yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülüklerin dönem sonu döviz kurlarından çevrilmesinden kaynaklanan kur farkı gelir ve giderleri yabancı para çevirim farkı olarak değerlendirilip özkaynak kalemi altında takip edilenler dışında konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda finansal gelirler ve giderler ile esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler içerisine dahil edilir.

iii) Fonksiyonel para birimi Türk Lirası olmayan bağlı ortaklıkların finansal tablolarının çevrimi

31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal durum tablosundaki varlıklar T.C Merkez Bankası tarafından açıklanan 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla geçerli döviz alış kurları olan 18,6983 TL = 1 ABD Doları, yükümlülükler ise yine T.C Merkez Bankası tarafından açıklanan 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla geçerli döviz satış kurları olan 18,7320 TL = 1 ABD Doları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir (31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla geçerli varlıklar için döviz alış kuru: 13,3290 TL = 1 ABD Doları, döviz satış kuru 13,3530 = 1 ABD Doları).

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.3. Konsolidasyon Esasları (Devamı)

b.Yabancı para çevrimi (Devamı)

Petkim'in 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait kapsamlı gelir tablosu kalemleri ise çeyreklik bazda hesaplanan ortalama kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Petkim'in açılış net varlıklarının yeniden çevrilmesi, ortalama kurlar ile bilanço tarihindeki kurlardan doğan farklılıklar özkaynaklar altındaki 'Yabancı para çevrim farkları' içerisinde takip edilmektedir.

2.4. Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları bir önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Grup, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolide bilançosunu, 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla hazırlanmış konsolide bilançosu ile; 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kâr veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir, konsolide nakit akış ve özkaynaklar değişim tablolarını ise 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıllara ait ilgili konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

2. 5. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

a. Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, stoklarını aylık ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlemektedir.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Dipnot 5).

İşletme malzemesi niteliğindeki yedek parça ve malzemeler diğer stoklar altında sunulmaktadır. Söz konusu stoklar geri kazanılabilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Yedek parça ve malzemelerin maliyeti tüm satın alma maliyetlerini ve yedek parçaların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, yedek parça ve malzemelerini aylık ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlemektedir (Dipnot 5).

b. Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar tarihi elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı ve varsa değer düşüklüğünün düşülmesi ile bulunan net defter değeri ile gösterilmektedir. Tarihi elde etme değerleri, maddi duran varlığın alımı ile direkt olarak ilgili olan maliyetleri içermektedir. Arazi ve arsalar, sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortismanı tabi değildir.

Binalar, makine, tesis ve cihazlar, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu durumlarda aktifleştirilir ve itfa edilmeye başlanırlar. Maddi duran varlıkların kalıntı değerlerinin önemli tutarda olmayacağı tahmin edilmektedir. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini ileriye dönük olarak tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

b. Maddi duran varlıklar (Devamı)

Maddi duran varlıklarının faydalı ömürleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

Faydalı ömür

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4-50 yıl
Binalar	18-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-50 yıl
Taşıt araçları	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-20 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	5 yıl
Özel maliyetler	3 yıl veya kiralama süresinden kısa olanı
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar ^(*)	32-50 yıl

^(*) Grup, maddi duran ve maddi olmayan duran varlıklarının faydalı ekonomik ömürlerini aktifleştirme dönemlerinde teknik uzmanların görüşleri doğrultusunda belirler ve bu ekonomik ömürler boyunca amortisman veya itfa payı muhasebeleştirilir. Maddi duran varlıklar içinde yer alan liman projesine ilişkin yer altı ve yer üstü düzenlerinin faydalı ömürleri, Petkim'in 22 Şubat 2013 tarihli üst kullanım hakkı sözleşmeleri kapsamında elde ettiği kiralama süresi dikkate alınarak öngörülmüştür.

Aktifleştirmeden sonraki harcamalar, gelecekte ekonomik fayda sağlamanın kuvvetle muhtemel olması ve ilgili harcamanın maliyetinin güvenilebilir bir şekilde ölçülmesi durumunda ilgili varlığın maliyetine eklenir veya ayrı bir varlık olarak finansal tablolara yansıtılır.

Maddi duran varlıklar; taşınır değerlerin, geri kazanılabilir değerlerinden daha fazla olabileceğini gösteren koşullarda değer düşüklüğü için gözden geçirilmektedir. Değer düşüklüğü saptanması için varlıklar, nakit üreten birimler olan en alt seviyede gruplanır (nakit üreten birim). Bir maddi duran varlığın taşıdığı değer, geri kazanılabilir değer, maddi duran varlığın kullanımdaki değeri veya varlığın satışı için katlanılacak giderler düşüldükten sonraki net satış fiyatından yüksek olanıdır.

Bakım ve onarım giderleri oluştukları dönemin kâr veya zarar tablosuna gider olarak kaydedilirler. Grup, yapılan önemli tutardaki modernizasyon ve iyileştirme yatırımları doğrultusunda değiştirilen parçaların ve yenilenen bölümler diğer bölümlerden bağımsız bir şekilde amortismanı tabi tutulup tutulmadığına bakılmaksızın o tarih itibarıyla taşınan değerlerini bilançodan çıkarır. Başlıca yenilemeler, ilgili maddi duran varlığın kalan ömrünün veya yenilemenin kendisinin ekonomik ömrünün kısa olanı baz alınarak amortismanı tabi tutulurlar.

Maddi duran varlık alımlarına ilişkin verilen avanslar, ilgili varlık aktifleştirilene veya yapılmakta olan yatırımlar hesabına alınana kadar duran varlıklar altındaki peşin ödenmiş giderler hesaplarında takip edilmektedir. Yabancı para cinsinden verilen avanslar parasal ya da parasal olmayan kalemler olması bakımından değerlendirilir ve buna uygun olarak ölçülür. Yabancı para cinsinden verilen avansların önemli bir kısmı parasal olmayan kalem niteliğinde olduğu değerlendirilmiş olup avansların verildiği tarihteki döviz kuru üzerinden takip edilmektedir. Verilen avanslara ilişkin değer düşüklüğü finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü politikasına uygun olarak değerlendirilir ve ilgili dönemin kâr veya zarar tablosuna kaydedilir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

b. Maddi duran varlıklar (Devamı)

Yedek parçalar ve malzemelerin bir mali dönemden fazla ve sadece belli bir maddi duran varlık kalemi ile ilişkili olarak kullanılabileceğinin öngörüldüğü durumlarda, ilgili yedek parçalar ve malzemeler maddi duran varlık olarak değerlendirilmektedir. Yedek parçalar ve malzemeler elde etme maliyetlerinden, ilişkilendirildikleri maddi duran varlığın kalan faydalı ömürleri üzerinden hesaplanan birikmiş amortismanın düşülmesi ile net defter değerleri ile gösterilmektedir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kâr veya zarar tablosunda 'Yatırım faaliyetlerinden gelirler/giderler' altında muhasebeleştirilir.

c) Maddi olmayan duran varlıklar

Yazılım ve haklar

Maddi olmayan duran varlıklar bilgi işlem sistemleri ve yazılımlara yönelik haklardan ve aktifleştirilen geliştirme giderlerinden oluşmaktadır. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir tutara indirilir (Dipnot 12).

Maddi olmayan duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Faydalı ömür

Haklar ve yazılımlar

3-15 yıl

d. Kiralamalar

Grup - kiracı olarak

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda bu sözleşme, bir kiralama sözleşmesidir ya da bir kiralama işlemi içermektedir. Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Sözleşmenin tanımlanan bir varlık içermesi (bir varlığın sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanması),
- Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi (tedarikçinin kullanım süresi boyunca varlığı ikame etme yönünde aslî bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir),
- Grup'un tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması,
- Grup'un tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlardan herhangi birinin varlığı halinde sahip olmaktadır:

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

d. Kiralamalar (Devamı)

- Grup'un, varlığı işletme hakkına sahip olması,
- Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, yukarıda yer alan söz konusu değerlendirmeler sonrasında, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte kullanım hakkı varlığını maliyeti üzerinden ölçer. Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Grup tarafından katlanılan başlangıçtaki tüm doğrudan maliyetler ve dayanak varlığın, kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak Grup tarafından katlanılan maliyetler (stok üretimi için katlanılan maliyetler hariç).

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- Birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- Kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortisman tabii tutarken TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" Standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular.

Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 "Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardı" uygulanır.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Grup kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak; zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise kiracının alternatif borçlanma faiz oranı, Grup şirketlerinin kontrat tarihindeki borçlanma oranları dikkate alınarak kullanılarak iskonto edilir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

d. Kiralamalar (Devamı)

Grup'un kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- a) Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- b) Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri,
- c) Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- b) Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- c) Defter değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Grup, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Değişken kira ödemeleri

Grup'un kiralama sözleşmelerinin bir kısmından kaynaklanan kira ödemeleri değişken kira ödemelerinden oluşmaktadır. TFRS 16 standardı kapsamında yer almayan söz konusu değişken kira ödemeleri, ilgili dönemde gelir tablosuna kira gideri olarak kaydedilmektedir.

Grup - kiralayan olarak

Grubun kiralayan olduğu faaliyet kiralamalarından kira geliri kira süresi boyunca doğrusal yöntemle gelir olarak kaydedilir. İlgili kiralanan varlık niteliğine göre finansal durum tablosuna dahil edilir. Faaliyet kiralaması yapılırken ortaya çıkan doğrudan maliyetler varlığın defter değerine eklenir ve kira gideri ile aynı şekilde kira süresi boyunca gider olarak muhasebeleştirilir. Söz konusu kiralanan varlıklar, niteliklerine göre bilançoya dahil edilir.

e. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

TMS 40 "Yatırım amaçlı gayrimenkuller" standardı kapsamında; mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan gayrimenkuller "Yatırım amaçlı gayrimenkuller" olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değerleri ile finansal tablolara yansıtılır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerde oluşan gerçeğe uygun değer değişimlerinden kaynaklanan kâr veya zarar, ilgili dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkuller SPK tarafından verilen "Gayrimenkul Değerleme Lisansı"na sahip bir bağımsız profesyonel değerleme şirketi tarafından 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yapılan değerleme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Yatırım amaçlı gayrimenkuller ile ilgili gerçeğe uygun değer değişimleri yatırım faaliyetlerinden gelirler/ giderler altında konsolide kâr veya zarar ve kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

e. Yatırım amaçlı gayrimenkuller (Devamı)

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin kayıtlardan çıkarılması, elden çıkarılmalarıyla, ya da bir yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanımdan çekilmesiyle ve bunun elden çıkarılmasından ileriye dönük hiçbir ekonomik fayda beklenmiyorsa gerçekleşir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması sonucu oluşan kâr veya zararı elden çıkarma işleminin gerçekleştiği dönemde ilgili gelir ve gider hesaplarına yansıtılmaktadır.

f. Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, ertelenmiş vergi varlıkları ve gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlıklar dışında kalan her varlık için her bilanço tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir.

Grup, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değerden büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide gelir tablosuna kayıt edilir.

g. Finansal yatırımlar

Grup, finansal varlıklarını; itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen, gerçeğe uygun değeri kâr veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıklardan faydalanma amaçlarına göre belirlenen iş modeli ve beklenen nakit akışları esas alınarak yapılmaktadır. Yönetim, finansal varlıklarının sınıflandırmasını finansal varlıkları satın aldığı tarihte yapar.

h. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar

Yönetimin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme iş modelini benimsediği ve sözleşme şartlarının belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içerdiği, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıklar, itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklar, 12 aydan uzun ise duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar, bilançoda 'ticari alacaklar', 'diğer alacaklar' ve 'nakit ve nakit benzerleri' kalemlerini içermektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

h. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar (Devamı)

Değer düşüklüğü

Grup, konsolide finansal tablolarda yer alan itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ticari alacakları önemli bir finansman bileşeni içermediği için değer düşüklüğü hesaplamaları için kolaylaştırılmış uygulamayı seçerek karşılık matrisi kullanmaktadır.

Bu uygulama ile Grup, ticari alacaklar belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, beklenen kredi zarar karşılığı metodunu kullanmaktadır. Beklenen kredi zarar karşılığı hesaplaması, Grup'un geçmiş kredi zararı deneyimleri ve ileriye yönelik makroekonomik göstergelere dayanarak belirlediği beklenen kredi zarar oranı ile yapılmaktadır.

Ticari alacaklar

Ticari alacaklar fatura tutarları üzerinden kayıtlara alınmakta sonrasında şüpheli ticari alacak karşılıkları düşülerek muhasebeleştirilmektedir. Grup, gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları ile birlikte ticari alacakları belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, TFRS 9 kapsamında ticari alacakları için beklenen kredi karşılığı metodunu kullanmaktadır. Beklenen kredi zarar karşılığı hesaplaması, Grup'un geçmiş kredi zararı deneyimleri ve ileriye yönelik makroekonomik göstergelere dayanarak belirlediği beklenen kredi zarar oranı ile yapılmaktadır. Hesaplanan beklenen kredi zararları önemlilik ilkesi dahilinde konsolide finansal tablolara alınmamıştır.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Bu varlıkların defter değeri gerçeğe uygun değerlerine yakındır.

i. Gerçeğe uygun değeri muhasebeleştirilen varlıklar

Yönetimin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme ve/veya satış yapma iş modelini benimsediği varlıklar gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Yönetim, ilgili varlıkları bilanço tarihinden itibaren 12 ay içinde elden çıkarmaya niyetli değilse söz konusu varlıklar duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. Grup özkaynağa dayalı finansal yatırımlar için ilk muhasebeleştirme sırasında; daha sonra muhasebeleştirme yöntemini değiştiremeyeceği şekilde, yatırımın gerçeğe uygun değer farkının diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar veya kâr veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar arasında bir seçim yapar:

Gerçeğe uygun değeri kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, finansal durum tablosunda 'türev araçlar' kalemlerini içermektedir. Türev araçlar, gerçeğe uygun değerinin pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

i. Gerçeğe uygun değeri muhasebeleştirilen varlıklar (Devamı)

Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar (Devamı)

Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar, finansal durum tablosunda 'finansal yatırımlar' kalemlerini içermektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir/giderlere kaydedilen varlıkların satılması durumunda diğer kapsamlı gelire sınıflandırılan değerleme farkı geçmiş yıl kârlarına sınıflandırılır.

Nakit akış riskinden korunma işlemleri

Grup, türev sözleşmesi yapıldığı tarihte, kayıtlı bir varlığın veya yükümlülüğün veya belirli bir riskle ilişkisi kurulabilen ve gerçekleşmesi muhtemel olan işlemlerin nakit akışlarında belirli bir riskten kaynaklanan ve kâr/zararı etkileyebilecek değişimlere karşı korunmayı sağlayan işlemleri nakit akış riskinden korunma olarak belirlemektedir.

Grup, etkin olarak nitelendirilen nakit akış finansal riskten korunma işlemlerine ilişkin kazanç ve kayıplarını özkaynaklarda "riskten korunma kazanç/(kayıpları)" olarak göstermektedir. Etkin olmayan kısım ise dönem kârında kâr veya zarar olarak tanımlanır. Finansal riskten korunma taahhüdün veya gelecekteki muhtemel işlemin bir varlık veya yükümlülük haline gelmesi durumunda özkaynak kalemleri arasında izlenen bu işlemlerle ilgili kazanç ya da kayıplar bu kalemlerden alınarak söz konusu varlık veya yükümlülüğün elde etme maliyetine veya defter değerine dahil edilmektedir. Aksi durumda, özkaynak kalemleri altında muhasebeleştirilmiş tutarlar, finansal riskten korunma gelecekteki muhtemel işlemin gelir tablosunu etkilediği dönemde gelir tablosuna transfer edilerek kâr veya zarar olarak yansıtılır.

Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlemin, gerçekleşmesi artık beklenmiyorsa, önceden özkaynaklar altında muhasebeleştirilen birikmiş kazanç ve kayıplar gelir tablosuna transfer edilir. Finansal riskten korunma aracının, yerine belgelenmiş finansal riskten korunma stratejisine uygun olarak başka bir araç tanımlanmadan veya uzatılmadan, vadesinin dolması, satılması, sona erdirilmesi veya kullanılması veya finansal riskten korunma tanımının iptal edilmesi durumunda, önceden diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, kesin taahhüt veya tahmini işlem gelir tablosunu etkileyene kadar özkaynaklar altında sınıflandırılmaya devam eder.

Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özsermaye araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere ve finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler ya gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler olarak ya da diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

i. Gerçeğe uygun değeri muhasebeleştirilen varlıklar (Devamı)

Finansal borçlanmalar

Borçlanmalar, alındıkları tarihlerde, işlem maliyetleri düşürülmüş gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır.

Alınan kredilerin vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde; 12 aydan fazla ise uzun vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilmektedir (Dipnot 9).

Ticari borçlar

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş değerleri ile muhasebeleştirilir. (Dipnot 7).

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

j. Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklara ilişkin olmayan diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde konsolide kâr veya zarar ve kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

k. Devlet teşvik ve yardımları

Gerçeğe uygun değerleri ile izlenen parasal olmayan devlet teşvikleri de dâhil olmak üzere tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşvikin Grup tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda veya teşvikin Grup tarafından elde edilmesi ile finansal tablolara alınır. Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik ve oransal bir şekilde kâr veya zarar tablosuna yansıtılır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

I. Nakit akış tablosu

Konsolide nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un petrokimya ürünleri satışı ve liman işletmeciliği faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde ve finansal yatırımlarında kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

m. İlişkili taraflar

Finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle ('raporlayan işletme') ilişkili olan kişi veya işletmedir.

(a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir),
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde,
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde,
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde,
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir,
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.
- (viii) İşletmenin veya onun bir parçası olduğu grubun başka bir üyesinin, raporlayan işletmeye veya raporlayan işletmenin ana ortaklığına kilit yönetici personel hizmetleri sunması halinde.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

m. İlişkili taraflar (Devamı)

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Grup üst düzey yönetim kadrosunu, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları olarak belirlemiştir (Dipnot 28).

n. Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari dönem vergi gideri ve ertelenmiş vergi geliri/giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem kârının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kâr/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkân verecek düzeyde mali kâr elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

n. Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Ertelenmiş vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır. Ertelenmiş vergi geliri veya gideri ertelenmiş verginin doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmadığı durumlarda, dönemin kâr veya zararına dahil edilir. Ertelenmiş vergi özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemde kaynaklanıyorsa, ilgili özkaynaklar kalemi altında muhasebeleştirilir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolarda hesaplanmaktadır. Eğer yeterli vergilendirilebilir geçici fark var ise ve bu farkların vergi varlıklarından kaynaklanan mali zararın ileriye taşındığı dönemlerde kapanması bekleniyorsa, indirilebilir geçici farklardan faydalanmaya yetecek kadar mali kârın oluşacağı muhtemel kabul edilir ve bununla ilgili vergi varlıkları indirilebilir vergi farkının ortaya çıktığı dönemde konsolide finansal tablolara alınır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir. Ertelenmiş vergi varlık veya yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır (Dipnot 20).

o. Çalışanlara sağlanan faydalar

Tanımlanan fayda planı:

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına ödenen "Kıdeme Teşvik Primi" ("Prim") adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Grup, konsolide finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar özkaynaklar altında yansıtılmıştır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

o. Çalışanlara sağlanan faydalar (Devamı)

Tanımlanan katkı planları:

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Birikmiş izin karşılıkları:

Çalışanlara sağlanan uzun vadeli karşılıklar olarak tanımlanan kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldığı dönemlerde tahakkuk edilir ve etkisi önemli ise iskonto edilerek muhasebeleştirilir.

p. Karşılıklar

Grup'un, geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların çıkışının gerçekleşmesinin muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir tahmininin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur. Karşılıklar, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahminine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda tutarın bilanço tarihine indirgenmesi için iskonto edilir.

r. Koşullu varlık ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilecek muhtemel yükümlülükler ve varlıklar konsolide finansal tablolara alınmamakta ve koşullu varlık ve yükümlülükler olarak değerlendirilmektedir (Dipnot 30).

Koşullu yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşımıyor ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Koşullu varlıklar ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

s. Hasılat

Grup, TFRS 15 'Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı' doğrultusunda aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında hasılatı konsolide finansal tablolarında muhasebeleştirmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması,
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması,
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi,
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması,
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

s. Hasılat (devamı)

Grup, müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirerek, söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verdiği her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlemektedir.

Her bir edim yükümlülüğü için, edim yükümlülüğünün zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği sözleşme başlangıcında belirlenir. Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır. Bununla birlikte, Grup'un mal ve hizmet satışlarının tamamına yakını tek bir edim yükümlülüğü içermektedir.

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe, bu edim yükümlülüğüne tekabül eden işlem bedelini hasılat olarak konsolide finansal tablolarına kaydeder. Mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) mal veya hizmet devredilmiş olur.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- a) Grup'un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- b) müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- c) mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- d) müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- e) müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Grup, müşterilerinden tamamlanan ediminin müşteri açısından değerine doğrudan karşılık gelen bir bedelin tahsiline hak kazanması durumunda (ürünlerin tesliminde), faturalama hakkına sahip olduğu tutar kadar hasılatı finansal tablolara almaktadır. Grup, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi sebebiyle taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşeninin etkisi olmayacağı için düzeltme yapmamaktadır.

Limancılık faaliyetlerine ilişkin hasılat

Grup limancılık faaliyetlerine 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla başlamıştır. Grup'un sözleşmeye bağlı olarak elde edeceği sabit kira gelirleri, her yıl sözleşmede belirtilen ilgili enflasyon katsayı göstergesi dikkate alınarak güncellenerek doğrusal yöntem ile sözleşme süresi içerisinde kira geliri olarak muhasebeleştirilmektedir. Bununla birlikte liman inşaatının belirli aşamalarında tahsil edeceği toplu gelir ile sözleşme koşullarında belirtilen asgari hasılat limitlerinin aşılması ile birlikte hak edilecek gelir de söz konusu koşulların gerçekleştiği yıllarda kayıtlara alınarak finansal tablolara yansıtılacaktır. Grup'un liman faaliyetlerinden elde ettiği kira geliri TFRS 15 esasları uyarınca muhasebeleştirilmektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

ş. Kur değişiminin etkileri

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi ile hazırlanmıştır. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Grup'un konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak çevrililmektedir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle çevrililmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kâr ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları.

t. Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş kârlardan indirilerek kaydedilir.

u. Paylara ilişkin primler

Hisse senetleri ihraç primleri Şirket'in elinde bulunan bağlı ortaklık ya da iştirak hisselerinin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması neticesinde oluşan farkı ya da Şirket'in iktisap ettiği şirketler ile ilgili çıkarmış olduğu hisselerin nominal değerleri ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki farkı temsil eder.

ü. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; net dönem kâr veya zararına ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Düzeltme gerektirmeyen bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan hususlar ise önemlilik derecesine göre notlarda açıklanmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

v. Hisse başına kazanç

Hisse başına kâr, ana ortaklığa ait net dönem kâr veya zararının ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır. İşletmeler mevcut hissedarlara birikmiş kârlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak ('Bedelsiz Hisseler') sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kâr hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kâr hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

y. Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlaması

Faaliyet bölümleri raporlaması, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili kurullarına yapılan raporlamayla tutarlı olacak biçimde düzenlenmiştir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümün performansının değerlendirilmesinden sorumludur. Grup'un Yönetim Kurulu, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii olarak belirlenmiştir.

z. Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda finansal durum tablosunda netleştirilerek gösterilmektedir.

2.6 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

a) Davalara ilişkin karşılıkları

Grup Yönetimi, devam etmekte olan davalara ilişkin karşılık tutarlarını Grup bünyesindeki Hukuk Müşavirleri ve Şirket dışı vergi hukuku uzmanlarının görüşlerini dikkate alarak söz konusu davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilmesi durumunda ortaya çıkacak yükümlülükleri güvenilir bir biçimde yönetimin en iyi tahminine dayanan olası nakit çıkışları üzerinden belirlemektedir (Dipnot 30).

b) Maddi ve maddi olmayan varlıkların ekonomik ömürleri

Grup, maddi duran ve maddi olmayan duran varlıklarının faydalı ekonomik ömürlerini aktifleştirme dönemlerinde teknik uzmanların görüşleri doğrultusunda belirler ve bu ekonomik ömürler boyunca amortisman veya itfa payı muhasebeleştirilir. Grup her raporlama döneminde söz konusu amortisman tabi varlıklarının ekonomik ömürlerini gözden geçirmektedir ve 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla belirlenen ekonomik ömürlerin makul olduğu görüşündedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.6 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

c) Ertelenmiş vergi varlıkları

Nihai vergi tutarına olan etkileri kesinleşmeyen ilgili birçok işlem ve hesaplama normal iş akışı sırasında gerçekleşmekte olup bu gibi durumlar gelir vergisi karşılığı belirlenmesi sırasında önemli muhakemelerin kullanılmasını gerektirmektedir. Grup, vergisel olayların sonucunda ödenmesi tahmin edilen ek vergilerin oluşturduğu vergi yükümlüklerini kayıtlarına almaktadır. Grup, önümüzdeki dönemlerde faydalanabileceği mali zararlardan ve yatırım indirimlerinden doğan vergi alacaklarını, gelecekteki kullanımlarının kuvvetle muhtemel olduğu durumlarda kayıtlara almaktadır. Bu konular ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların, başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi karşılığı ve ertelenmiş vergi bakiyelerini etkileyebilecektir (Dipnot 20).

d) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

Grup, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıkların hesaplamasında faiz oranı, enflasyon oranı, reel maaş artış oranı, kendi isteğiyle ayrılma olasılığı gibi çeşitli aktüeryal varsayımlarda bulunmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklara ilişkin detaylar Dipnot 16'da yer almaktadır.

e) Rafineri Holding A.Ş. hisse alımına istinaden ilişkili taraflara yabancı para cinsinden verilen avansların kur değerlemesi

Grup ile ana ortağı STEAŞ arasında yapılan görüşmeler neticesinde STEAŞ'tan Rafineri Holding A.Ş.'nin ('Rafineri Holding') %30 payının 720 milyon USD karşılığında alınması yönünde 9 Ocak 2018 tarihinde bir hisse satış ve devir sözleşmesi imzalanmıştır. Rafineri Holding, STAR Rafineri A.Ş.'nin ('STAR') hisselerin tamamına sahip olan SOCAR Turkey Yatırım A.Ş.'nin %60 payına sahiptir.

Söz konusu hisse devir sözleşmesi, tarafların mutabık kalması gereken çeşitli koşullara bağlı ve Petkim'in insiyatifiyle feshedilebilir bir sözleşme olduğundan ve ilgili hisse devrini gerçekleştirmesi Grup'un operasyonel performansı ve nakit akışlarına bağlı olarak değerlendirmeye tabi olacağından dolayı, sözleşme kapsamında ödenen avans tutarları bilançoda ilişkili taraflara peşin ödenmiş giderler olarak sınıflandırılmış ve kur değerlemesine tabi tutulmuştur (Dipnot 28). İlgili kur değerlemesinden doğan gelir, Grup yönetiminin finansman ve nakit yönetimi ile paralel olarak finansal gelirlere sınıflandırmıştır (Dipnot 26).

f) Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer ölçümü

Yeniden değerlendirme çalışmalarının sıklığı, yeniden değerlemesi yapılan yatırım amaçlı gayrimenkullerin taşınan değerlerinin ilgili raporlama dönemi sonu itibarıyla gerçeğe uygun değerlerinden önemli ölçüde farklı olmadığından emin olacak şekilde belirlenir. Yeniden değerlendirme çalışmalarının yapılma sıklığı yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerlerindeki değişime bağlıdır. Yeniden değerlendirilen bir varlığın gerçeğe uygun değerinin taşınan değerinden önemli ölçüde farklı olduğu düşünülen durumlarda, yeniden değerlendirme çalışmasının tekrarlanması gerekmektedir. Öte yandan gerçeğe uygun değer değişimleri önemsiz olan yatırım amaçlı gayrimenkuller için yeniden değerlendirme çalışmalarının her yıl tekrarlanması gerekli görülmemektedir.

Bu kapsamda, Grup yönetiminin yapmış olduğu değerlendirmeler sonucunda yatırım amaçlı gayrimenkuller 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, SPK tarafından verilen Gayrimenkul Değerleme Lisansına sahip bir bağımsız profesyonel değerlendirme şirketi tarafından yapılan değerlendirme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden finansal tablolara yansıtılmıştır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (Devamı)

2.6 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

f) Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer ölçümü (Devamı)

Gerçekleştirilen değerlendirme çalışmaları kapsamında kullanılan yöntem ve varsayımların detayları aşağıdaki gibidir.

- Gerçeğe uygun değer hesaplamalarında en etkin ve verimli kullanım değerlendirmesi yapılarak halihazırdaki kullanım amaçları en etkin ve verimli kullanım olarak saptanmış olup araziler ve arsalar için emsal karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır.
- Emsal karşılaştırma yönteminde mevcut pazar bilgilerinden faydalanılmış, bölgede yakın dönemde pazara çıkarılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak, pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapılmış ve rapora konu arsalar için ortalama m2 pazar değeri belirlenmiştir. Bulunan emsaller, konum, büyüklük, imar durumu, fiziksel özellikleri gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, emlak pazarının güncel değerlendirilmesi için emlak pazarlama firmaları ile görüşülmüş, ayrıca bağımsız profesyonel değerlendirme şirketinin mevcut bilgilerinden faydalanılmıştır.

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Faaliyet bölümleri, Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili organlara veya kişilere sunulan iç raporlama ve stratejik bölümlere paralel olarak değerlendirilmektedir. Söz konusu bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla Grup'un faaliyetlerine ilişkin stratejik karar almaya yetkili organ Grup'un Yönetim Kurulu olarak tanımlanmıştır. Grup yönetimi faaliyet bölümlerini Yönetim Kurulu'nun stratejik kararlar alırken değerlendirdiği raporlara göre belirlemektedir.

Grup'un iş kolları açısından faaliyetleri iki ana bölüm altında toplanmıştır:

- Petrokimya
- Liman

Yönetim Kurulu faaliyet bölümlerinin performansını belirli kriterler ve ölçüm birimleriyle değerlendirmektedir. Bu ölçüm kriteri, net satışlardan ve esas faaliyet kârından oluşmaktadır. Bölümlere ait varlıklar ve yükümlülükler Grup'un tüm varlık ve yükümlülüklerini içermektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

a) Gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Petrokimya	48.534.341	28.528.832
Liman	363.928	186.825
Eliminasyon öncesi toplam	48.898.269	28.715.657
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	-	-
	48.898.269	28.715.657

b) Esas faaliyet kârı

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Petrokimya	3.112.314	6.106.804
Liman	262.474	351.852
Eliminasyon öncesi toplam	3.374.788	6.458.656
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	31.523	14.253
Esas faaliyet kârı	3.406.311	6.472.909
Finansal (gider)/gelir, net	(1.993.940)	(658.469)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler, net	3.265.487	837.768
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi kârı	4.677.858	6.652.208
Vergi geliri/(gideri)	1.867.160	(1.135.605)
Dönem kârı	6.545.018	5.516.603

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

c) Toplam varlıklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Petrokimya	51.237.408	27.897.269
Liman	6.071.131	4.474.972
Eliminasyon öncesi toplam	57.308.539	32.372.241
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(2.645.587)	(1.944.085)
	54.662.952	30.428.156

d) Toplam yükümlülükler

Petrokimya	31.432.113	14.518.117
Liman	5.965.483	4.495.321
Eliminasyon öncesi toplam	37.397.596	19.013.438
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(1.793.896)	(1.304.312)
	35.603.700	17.709.126

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Bankalar	13.251.635	3.665.121
- Vadesiz mevduatlar	39.901	4.861
- Türk Lirası	2.319	908
- Yabancı para	37.582	3.953
- Vadeli mevduatlar	13.211.734	3.660.260
- Türk Lirası	1.389.311	622.890
- Yabancı para	11.822.423	3.037.370
Diğer	40	210
	13.251.675	3.665.331

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla ABD Doları ve Avro aylık vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı yıllık %2,92 ve %1,50'dir (31 Aralık 2021: ABD Doları ve Avro için %1,32 ve %0,71'dir).

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Türk Lirası vadeli mevduatlar aylık ve günlük mevduatlardan oluşmakta olup ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı yıllık %23,89 ve %10,27'dur (31 Aralık 2021: %18,12 ve %24,99'dur). Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla bloke mevduatı bulunmamaktadır (31 Aralık 2021: Yoktur).

DİPNOT 5 - STOKLAR

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
İlk madde ve malzeme	1.061.292	946.058
Yarı mamuller	1.155.436	537.905
Mamuller	1.175.257	1.045.919
Ticari mallar	335.613	257.182
Yoldaki mallar	528.470	659.342
Diğer stoklar	217.112	99.581
Eksi: Değer düşüklüğü karşılığı	(90.100)	(6.144)
	4.383.080	3.539.843

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 5 - STOKLAR (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri için stok değer düşüklüğü karşılığı hareketi aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	(6.144)	(5.650)
Satıştan dolayı gerçekleşen tutar	6.144	5.650
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	(90.100)	(6.144)
31 Aralık	(90.100)	(6.144)

1 Ocak-31 Aralık 2022 hesap dönemi içerisinde konsolide kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilen ilk madde malzeme ve ticari mal giderleri 40.073.679 TL'dir (1 Ocak- 31 Aralık 2021: 20.637.413 TL'dir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Kısa vadeli finansal yatırımlar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kur korumalı mevduat ^(*)	975.731	-
Menkul kıymetler	200.802	48.654
	1.176.533	48.654

^(*) Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat Hesabı, TL cinsinden USD kurunun vade sonunda faiz oranından daha fazla artması durumunda kur farkı koruması sunan bir mevduat ürünüdür. Kur korumalı mevduat hesapları gerçeğe uygun değeri kâr veya zararda muhasebeleştirilen finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla kur korumalı mevduat olan finansal varlıkların nominal tutarı ve gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki gibidir:

Para birimi	31 Aralık 2022		Gerçeğe uygun değeri Vade
	Nominal tutar (orijinal para birimi)	(TL karşılığı)	
TL	932.979	975.731	Mart 2023
		975.731	

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

b) Uzun vadeli finansal yatırımlar:

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Ortaklık Pay tutarı	Ortaklık payı (%)	Pay tutarı	payı (%)
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.	8.910	9,90	8.910	9,90
	8.910		8.910	

Grup'un hâkim ortağı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin bağlı ortaklarından SOCAR Turkey Elektrik Yatırımları Holding A.Ş.'nin ('Power Holding') SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.'de ('SOCAR Power') sahip olduğu, SOCAR Power'ın sermayesinin %9,9'una tekabül eden her biri 0,001 TL (bir Türk Lirası) nominal bedelli toplam 8.910.000 adet payının nominal değer üzerinden (8.910 TL) Grup tarafından 26 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.

DİPNOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) İlişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ticari alacaklar	3.566.454	4.381.578
Şüpheli ticari alacak karşılığı (-)	(20.563)	(21.132)
	3.545.891	4.360.446

Ticari alacakların ortalama vadesi 31 gündür (31 Aralık 2021: 43 gün).

Grup'un kredi riski ile ilgili diğer açıklamaları Dipnot 31'de yapılmaktadır. Grup'un geniş ve dağılmış müşteri portföyünden dolayı, ticari alacaklarının konsantrasyon riski sınırlıdır. Grup, satış politikası gereği, yapmış olduğu tüm satışlar için müşterilerden olan ticari alacaklarının tamamı üzerinden %100'ü kadar teminat istemektedir. Grup'un ticari alacaklarını tahsil etmedeki geçmiş deneyimi ve geleceğe yönelik tahminlerini göz önünde bulundurularak gerekli karşılık ayrılmıştır. Bu nedenle yönetim, tespit edilmiş ve karşılık ayrılmış olan şüpheli alacakların dışında herhangi bir ek şüpheli alacak riskinin Grup'un ticari alacaklarında yer almadığına inanmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yurtiçi ve yurtdışı müşterilerden toplam 12.320.032 TL (31 Aralık 2021: 7.057.322 TL) tutarında teminat mektubu, ipotek, doğrudan sipariş ve tahsilat sistemi ('DSTS'), alacak sigortası, poliçe ve akreditif kapsamında teminatları bulunmaktadır (Dipnot 30).

	2022	2021
1 Ocak	(21.132)	(21.286)
Konusu kalmayan karşılıklar	569	154
31 Aralık	(20.563)	(21.132)

b) Ticari borçlar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ticari borçlar	2.782.581	1.869.347
	2.782.581	1.869.347

Ticari borçların ortalama vadesi 32 gündür (31 Aralık 2021: 14 gün).

DİPNOT 8 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) Kısa vadeli diğer alacaklar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	26.240	17.508
Diğer	-	2.773
	26.240	20.281
Şüpheli diğer alacak karşılığı (-)	(1.591)	(1.713)
	24.649	18.568

b) Kısa vadeli diğer borçlar:

Alınan depozito ve teminatlar	9.538	5.455
Diğer	8.297	5.363
	17.835	10.818

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 9 - BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kısa vadeli krediler	3.143.887	64.952
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	543.418	1.103.565
İhraç edilmiş diğer borçlanma araçları (**)	9.600.500	166.889
Kiralama işlemlerinden borçlar (***)	23.618	21.245
Diğer finansal borçlar (*)	12.348.676	1.475.020
Kısa vadeli finansal borçlar	25.660.099	2.831.671
Uzun vadeli krediler	2.665.083	2.291.409
Kiralama işlemlerinden borçlar (***)	71.710	58.458
İhraç edilmiş diğer borçlanma araçları (**)	-	6.669.131
Uzun vadeli finansal borçlar	2.736.793	9.018.998
	28.396.892	11.850.669

(*) Diğer finansal borçlar nafta ve diğer alımlarından kaynaklı bankalara olan akreditif, nafta finansmanı, murabaha kredisi ve ticari ürün finansmanı borçlarından oluşmakta olup vadeye kalan ortalama süresi 109 gündür (31 Aralık 2021: Vadeye kalan ortalama süre 110 gün).

(**) Petkim, İrlanda borsasına kote 500 milyon USD nominal değerinde, 5 yıl vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli ve vade sonunda anapara ve kupon ödemeli yıllık %5,875 sabit kupon faizli tahvil ihracını 26 Ocak 2018 tarihi itibarıyla tamamlamıştır.

(***) Grup'un kullandığı alternatif borçlanma oranlarının ağırlıklı ortalamaları ABD Doları, Avro ve Türk Lirası için sırasıyla %8, %6 ve %19'dur.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 9 - BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ (Devamı)

Banka kredileri ve ihraç edilmiş borçlanma araçları:

	Ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranı (%)		Orijinal para birimi değeri		TL karşılığı	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kısa vadeli krediler:						
TL krediler	18,25	-	220.627	-	220.627	-
USD krediler	5,90 - 9,75	Libor + 0,20 - 0,70 - 0,75	156.057	4.864	2.923.260	64.952
Uzun vadeli kredilerin ve ihraç edilmiş borçlanma araçlarının kısa vadeli kıisımları:						
USD krediler	Libor + 4,67	Libor + 4,67 - 4,26	22.247	72.004	416.723	961.464
AVRO krediler	Euribor + 0,72 - 1,64	Euribor + 0,72 - 3,00 - 1,64	6.344	9.402	126.695	142.101
İhraç edilmiş borçlanma araçları	5,88	5,88	512.519	12.498	9.600.500	166.889
Toplam kısa vadeli krediler					13.287.805	1.335.406
Uzun vadeli krediler ve ihraç edilmiş borçlanma araçları:						
USD krediler	Libor + 4,67	Libor + 4,67	142.274	164.533	2.665.083	2.197.008
AVRO krediler	-	Euribor + 0,72 - 1,64	-	6.246	-	94.401
İhraç edilmiş borçlanma araçları	-	5,88	-	499.448	-	6.669.131
Toplam uzun vadeli krediler					2.665.083	8.960.540
Toplam borçlanmalar					15.952.888	10.295.946

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 9 - BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla uzun vadeli kredilerin ve ihraç edilmiş borçlanma araçlarının anapara yükümlülüklerinin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022

2024 yılı	615.555
2025 yılı	774.381
2026 yılı	754.525
2027 yılı	476.542
2028 yılı	44.080

2.665.083

31 Aralık 2021

2023 yılı	7.060.766
2024 yılı	438.780
2025 yılı	552.013
2026 yılı	537.859
2027 yılı ve üzeri	371.122

8.960.540

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer finansal borçlar kısa vadeli olmaları nedeniyle, uzun vadeli krediler ise ağırlıklı olarak değişken faizli banka kredileri olduğundan ve faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için, gerçeğe uygun değerleri taşıdıkları değere yakınsamaktadır.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sabit faizli finansal borçlar içerisinde olan ve 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla taşınan değeri 9.600.500 TL olan ihraç edilmiş borçlanma araçlarının gerçeğe uygun değeri 9.563.865 TL'dir. Grup, 26 Ocak 2023 tarihinde 500 milyon ABD Doları nominal değerli tahvilinin ana para ödemesi için 500 milyon ABD Doları ve 10 no'lu kuponlarının ödemesi için 14.687.500 ABD Doları tahvil ödemesini gerçekleştirmiştir.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un kullanmış olduğu ABD Doları ve Avro krediler karşılığında vermiş olduğu teminatların detayı Dipnot 30'da açıklanmaktadır. Grup'un uzun vadeli kredileri ve ihraç edilmiş diğer borçlanma araçlarının sözleşmesine ilişkin sağlaması gereken bir takım temel performans göstergeleri bulunmakta olup, Grup 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla bu göstergeleri sağlamıştır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 9 - BORÇLANMALAR VE BORÇLANMA MALİYETLERİ (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla net finansal borç (kiralama işlemlerinden borçlar hariç) mutabakatı aşağıdaki gibidir;

	2022	2021
1 Ocak	8.105.635	4.393.566
Alınan yeni finansal borçlar	16.703.182	2.751.148
Anapara ödemeleri	(5.759.342)	(6.055.959)
Kur farkları değişimi	5.023.222	5.103.167
Faiz tahakkukları değişimi	563.536	77.034
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri ve finansal yatırımlardaki değişim ^(*)	(10.525.457)	1.836.679
31 Aralık	14.110.776	8.105.635

(*) Finansal yatırımlardaki değişime, 31 Aralık 2022 tarihli kur korumalı mevduatların gerçeğe uygun değer değişimi hariç tutar dahil edilmiştir.

DİPNOT 10 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

Aktif değeri	1 Ocak 2022	Gerçeğe uygun değer artışı	Transferler	31 Aralık 2022
Arsa	2.872.594	2.753.646	-	5.626.240
	2.872.594			5.626.240
Aktif değeri	1 Ocak 2021	Gerçeğe uygun değer artışı	Transferler	31 Aralık 2021
Arsa	2.078.781	793.813	-	2.872.594
	2.078.781			2.872.594

Star Rafineri A.Ş. ('STAR')'ye, mülkiyeti Grup'a ait olan yatırım amaçlı gayrimenkuller içinde yer alan, Aliğa İlçesi'nde bulunan toplam 2.076.506 m²'lik arazi üzerinden yıllık 4.6 milyon ABD Doları bedel 2014 yılında 30 yıl süre ile üst hakkı tesis edilmiştir. Üst hakkı bedeli, her yıl Libor+%1 oranında artırılmaktadır ve 2022 yılı itibarıyla yıllık kira bedeli 5.9 milyon ABD dolarıdır.

Söz konu arazi ile ilgili olarak Grup'un, SPK tarafından yetkilendirilmiş bir gayrimenkul değerleme şirketine 31 Aralık 2022 tarihli hazırlatılan değerleme raporuna göre ilgili arsanın gerçeğe uygun değeri takdir edilmiştir.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkulleri üzerinde teminat, rehin ve ipotek bulunmamaktadır.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerde yer alan arsaları 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla bağımsız profesyonel değerleme şirketi tarafından dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerleme teknikleri kullanılarak belirlenen gerçeğe uygun değerleri ile ölçülmüştür (Dipnot 32).

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2022	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	Yabancı Para Çevrim Farkları	31 Aralık 2022
Maliyet:						
Arazi ve arsalar	125.063	-	-	(18)	1.217	126.262
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	469.147	-	16.706	-	2.949	488.802
Binalar	197.348	-	1.221	-	924	199.493
Makine, tesis ve cihazlar	8.699.122	-	2.486.868	-	-	11.185.990
Taşıt araçları	76.912	-	17.272	-	-	94.184
Döşeme ve demirbaşlar	199.875	-	39.074	(761)	592	238.780
Diğer maddi duran varlıklar	996	-	-	-	-	996
Özel maliyetler	671	-	-	-	-	671
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar ^(*)	3.829.569	-	-	-	1.634.353	5.463.922
Yapılmakta olan yatırımlar ^(*)	1.204.919	4.107.526	(2.561.141)	-	697	2.752.001
	14.803.622	4.107.526	-	(779)	1.640.732	20.551.101
Birikmiş amortisman (-):						
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(161.003)	(38.696)	-	-	(1.816)	(201.515)
Binalar	(125.897)	(5.081)	-	-	(755)	(131.733)
Makine, tesis ve cihazlar	(6.533.916)	(600.291)	-	-	-	(7.134.207)
Taşıt araçları	(13.114)	(15.960)	-	-	-	(29.074)
Döşeme ve demirbaşlar	(105.468)	(22.632)	-	499	(568)	(128.169)
Diğer maddi duran varlıklar	(996)	-	-	-	-	(996)
Özel maliyetler	(671)	-	-	-	-	(671)
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar	(559.339)	(156.609)	-	-	(262.595)	(978.543)
	(7.500.404)	(839.269)	-	499	(265.734)	(8.604.908)
Net defter değeri	7.303.218					11.946.193

^(*) Yapılmakta olan yatırımlar ağırlıklı olarak fabrika iyileştirme projelerinden oluşmaktadır.^(**) Kiraya verilen liman yatırımından oluşmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

	1 Ocak 2021	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	Yabancı Para Çevrim Farkları	31 Aralık 2021
Maliyet:						
Arazi ve arsalar	123.896	-	-	(32)	1.199	125.063
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	412.073	-	54.168	-	2.906	469.147
Binalar	194.272	-	2.166	-	910	197.348
Makine, tesis ve cihazlar	8.047.394	-	653.037	(1.309)	-	8.699.122
Taşıt araçları	11.144	-	66.621	(853)	-	76.912
Döşeme ve demirbaşlar	153.858	-	47.132	(1.712)	597	199.875
Diğer maddi duran varlıklar	996	-	-	-	-	996
Özel maliyetler	671	-	-	-	-	671
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar ^(*)	2.219.152	-	-	-	1.610.417	3.829.569
Yapılmakta olan yatırımlar ^(*)	1.011.804	1.087.787	(895.633)	-	961	1.204.919
	12.175.260	1.087.787	(72.509)	(3.906)	1.616.990	14.803.622
Birikmiş amortisman (-):						
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(123.496)	(35.931)	-	-	(1.576)	(161.003)
Binalar	(120.291)	(4.921)	-	-	(685)	(125.897)
Makine, tesis ve cihazlar	(6.150.223)	(384.884)	-	1.191	-	(6.533.916)
Taşıt araçları	(10.175)	(3.787)	-	848	-	(13.114)
Döşeme ve demirbaşlar	(89.386)	(17.040)	-	1.519	(561)	(105.468)
Diğer maddi duran varlıklar	(996)	-	-	-	-	(996)
Özel maliyetler	(671)	-	-	-	-	(671)
Faaliyet kiralamasına konu varlıklar	(250.955)	(86.183)	-	-	(222.201)	(559.339)
	(6.746.193)	(532.746)	-	3.558	(225.023)	(7.500.404)
Net defter değeri	5.429.067					7.303.218

^(*) Yapılmakta olan yatırımlar ağırlıklı olarak fabrika iyileştirme projelerinden oluşmaktadır.^(**) Kiraya verilen liman yatırımından oluşmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Grup'un 2022 yılında yatırımları ile ilişkilendirmiş aktifleştirilebilir nitelikteki borçlanma maliyeti bulunmamaktadır (31 Aralık 2021: Yoktur).

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yılda oluşan 864.470 TL'lik (31 Aralık 2021: 547.879 TL) amortisman tutarının, 726.601 TL'lik (31 Aralık 2021: 446.480 TL) kısmı satışların maliyetinde, 52.260 TL'lik (31 Aralık 2021: 46.468 TL) kısmı stoklarda, 75.716 TL'lik (31 Aralık 2021: 48.010 TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 9.893 TL'lik (31 Aralık 2021: 6.921 TL) kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde yer almaktadır.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, Petlim Limancılık Ticaret A.Ş.'ye ait arazi üzerinde 20 Kasım 2015 tarihinde 350 milyon ABD Doları tutarında kreditor finans kuruluşu lehine 1. derece ipotek tesis edilmiştir (31 Aralık 2021: 350 milyon ABD Doları).

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen kullanım hakkı varlıklarının, varlık grupları bazında detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Arazi	159.584	103.507
Binalar	86.654	88.963
Motorlu araçlar	10.228	15.353
Toplam kullanım hakkı varlıkları	256.466	207.823

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren hesap dönemine ait kullanım hakkı varlıklarına ilave olmamakla birlikte, amortisman giderleri 41.643 TL'dir (2021: 38.403 TL).

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2022	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	Yabancı para çevirim farkları	31 Aralık 2022
Maliyet:						
Haklar ve yazılımlar	118.594	-	8.806	-	3.159	130.559
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	30.294	-	12.530	-	-	42.824
	148.888	-	21.336	-	3.159	173.383
Birikmiş amortisman (-):						
Haklar ve yazılımlar	(39.590)	(20.762)	-	-	(556)	(60.908)
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	(17.917)	(4.439)	-	-	-	(22.356)
	(57.507)	(25.201)	-	-	(556)	(83.264)
Net defter değeri	91.381					90.119
	1 Ocak 2021	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	Yabancı para çevirim farkları	31 Aralık 2021
Maliyet:						
Haklar ve yazılımlar	57.573	-	68.836	(10.927)	3.112	118.594
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	26.620	-	3.674	-	-	30.294
	84.193	-	72.510	(10.927)	3.112	148.888
Birikmiş amortisman (-):						
Haklar ve yazılımlar	(29.249)	(10.266)	-	304	(379)	(39.590)
Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	(13.050)	(4.867)	-	-	-	(17.917)
	(42.299)	(15.133)	-	304	(379)	(57.507)
Net defter değeri	41.894					91.381

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 13 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla devlet teşvik ve yardımları, Turquality programı kapsamında alınan ve diğer kurumlardan alınan 9.802 TL (31 Aralık 2021: 11.207 TL) tutarındaki teşvik ve yardımları içermektedir. Grup'un sahip olduğu indirimli kurumlar vergisi teşvikleri Dipnot 20'de açıklanmıştır.

DİPNOT 14 - ERTELENMİŞ GELİRLER

a) Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Alınan sipariş avansları	279.137	255.429
Gelecek aylara ait gelirler	1.662	5.086
	280.799	260.515

Alınan sipariş avansları, Grup'un müteakip dönemlerde yapacağı satışlara yönelik olarak müşterilerinden almış olduğu ödemeleri içermekte olup söz konusu avansların bir yıl içerisinde kapanacağı öngörülmektedir (31 Aralık 2021: Bir yıl içerisinde kapanacağı öngörülmektedir). Alınan avansların gerçeğe uygun değerleri, taşınan değerlerine yaklaştığı öngörülmektedir.

b) Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

Gelecek yıllara ait gelirler	-	750
	-	750

DİPNOT 15 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

a) Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Verilen stok sipariş avansları	500.716	363.590
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	48.408	33.969
Gümrük işlemleri için verilen avanslar	1.072	636
	550.196	398.195

b) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

Verilen maddi duran varlık avansları	121.671	109.815
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	1.675	1.797
	123.346	111.612

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

a) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Sosyal güvenlik prim borçları	64.559	13.351
Personele borçlar	697	229
	65.256	13.580

b) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

Performans primi karşılığı (*)	524.746	272.091
Kıdeme teşvik primi karşılığı	20.274	9.095
	545.020	281.186

(*) 31 Aralık 2021 tarihinde muhasebeleştirilen 272.091 TL tutarındaki performans primi karşılığının 210.669 TL'si 2022 yılı içerisinde ödenmiştir.

c) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

Kıdeme tazminatı karşılığı	398.080	129.202
Kullanılmayan izin karşılığı	92.404	49.183
Kıdeme teşvik primi karşılığı	27.224	13.049
	517.708	191.434

Kullanılmayan izin karşılığı

Kullanılmayan izin karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	49.183	29.849
Dönem içerisindeki net değişim	43.221	19.334
31 Aralık	92.404	49.183

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan, askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla tam 15.371,40 TL (31 Aralık 2021: Tam 8.284,51 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı (Devamı):

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüeryal değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüeryal öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Net iskonto oranı (%)	0,50	4,40
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	97,8	97,62

Temel varsayım, her hizmet yılı için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı, enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ilan edildiğinden 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren geçerli olan tam 19.982,83 TL (1 Ocak 2022: Tam 10.848,59 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	129.202	93.109
Faiz maliyeti	16.011	12.103
Dönem içerisindeki ödemeler (-)	(5.722)	(12.928)
Hizmet maliyeti	10.853	16.151
Aktüeryal (kazanç)/kayıp	247.736	20.767
31 Aralık	398.080	129.202

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Net iskonto oranı		Net iskonto oranı	
Duyarlılık analizi	100 Baz puan artış	100 Baz puan azalış	100 Baz puan artış	100 Baz puan azalış
Oran	1,50	1,50	5,40	3,40
Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki değişim	(58.299)	70.062	(13.162)	16.132

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına 'Kıdeme Teşvik Primi' adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla Grup'un çalışanlarına sağladığı bir tür faydadır. Kapsam içi personel için 5 yıllık kıdeme ulaşan çalışanlara 40 gün, 10 yıllık kıdemi ulaşanlara 50 gün, 15 yıllık kıdeme ulaşanlara 65 gün, 20 yıllık kıdeme ulaşanlara 80 gün, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 gün ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 gün, 35 yıllık kıdemi olanlara 105 gün ve 40 yıllık kıdemi olanlara 110 günlük çıplak ücretleri tutarında prim kıdem dilimlerini doldurdukları ayın ücretiyle birlikte ödenir. Beş yıllık kıdeme teşvik primine hak kazandıktan sonra kıdem tazminatı almayı gerektirecek bir nedenle iş akdinin sona ermesi halinde işçilere, idrak edecekleri kıdem kademesi için ödenecek primin beşte biri son aldığı kıdem kademesinden sonraki hizmet süresinin her yılı için ödenir. Bu sürenin hesabında altı aydan az süreler dikkate alınmaz. Altı aydan fazla olan süreler yıla tamamlanır.

Kapsam dışı personel içinse, hak etmekte oldukları kıdem dilimleri için, 5 yıllık kıdemi olanlara 40 gün, 10 yıllık kıdemi olanlara 50 gün, 15 yıllık kıdemi olanlara 65 gün, 20 yıllık kıdemi olanlara 80 gün, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 gün ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 gün, 35 yıllık kıdemi olanlara 105 gün ve 40 yıllık kıdemi olanlara 110 günlük çıplak ücretleri tutarında prim kıdem dilimlerini doldurdukları ayın ücretiyle birlikte ödenir. Beş yıllık kıdeme teşvik primine hak kazandıktan sonra kıdem tazminatı almayı gerektirecek bir nedenle iş akdinin sona ermesi halinde işçilere, idrak edecekleri kıdem kademesi için ödenecek primin beşte biri son aldığı kıdem kademesinden sonraki hizmet süresinin her yılı için ödenir. Bu sürenin hesabında altı aydan az süreler dikkate alınmaz. Altı aydan fazla olan süreler yıla tamamlanır.

Kıdeme Teşvik Primi karşılığı, çalışanların bu prime hak kazanması halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

TMS 19, Grup'un çalışanlara sağlanan faydalar için ayrılacak karşılıkları tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Net iskonto oranı (%)	0,50	4,40
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	97,8	97,62
Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:		
	2022	2021
1 Ocak	22.144	17.783
Faiz maliyeti	2.347	1.778
Dönem içerisindeki ödemeler (-)	(15.197)	(10.031)
Hizmet maliyeti	34.802	10.302
Aktüeryal (kazanç)/kayıp	3.402	2.312
31 Aralık	47.498	22.144

DİPNOT 17 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Katma değer vergisi alacağı	930.723	407.249
Diğer	1.508	3.830
	932.231	411.079

b) Diğer duran varlıklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Fabrika yedekleri	20.572	20.673
Diğer	115	116
	20.687	20.789

c) Diğer yükümlülükler

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ödenecek vergi, harç ve diğer kesintiler	97.372	50.364
Diğer	99	198
	97.471	50.562

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 18 - TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR

	31 Aralık 2022 Gerçeğe uygun değeri (TL)			31 Aralık 2021 Gerçeğe uygun değeri (TL)		
	Nominal Kontrat tutarı (TL)	Varlık	(Yükümlülük)	Nominal kontrat tutarı (TL)	Varlık	(Yükümlülük)
Yabancı para						
forward işlemleri	1.164.413	-	(8.239)	166.913	8.534	-
Faiz oranı swap						
işlemleri (*)	1.577.912	66.727	-	1.157.048	-	(54.179)
	2.742.325	66.727	(8.239)	1.323.961	8.534	(54.179)

(*) Grup'un değişken faizli ve yabancı para cinsinden olan banka kredisinden dolayı oluşacak faiz giderlerini sabitlemek amacıyla yapmış olduğu faiz swap türev kontratı bulunmaktadır Grup, söz konusu kontratlar için riskten korunma muhasebesi uygulamaktadır. Bu kapsamda gerçekleştirdiği etkinlik testi sonucunda söz konusu işlemin tamamının etkin olduğunu belirlemiş ve nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulanmaya devam edilmiştir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla kredilerinin 59.198 TL (31 Aralık 2021: 12.146 TL) tutarındaki faiz gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında "Riskten korunma kazançları (kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

DİPNOT 19 - ÖZKAYNAKLAR

Şirket'in 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

Grup:	Hissedar:	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
		Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)
A	Socar Turkey				
	Petrokimya A.Ş.	1.292.544	51,00	1.292.544	51,00
A	Halka açık kısım	1.241.856	49,00	1.241.856	49,00
C	Özelleştirme				
	İdaresi Başkanlığı	-	0,01	-	0,01
Ödenmiş sermaye		2.534.400	100	2.534.400	
Sermaye düzeltmesi farkları		238.988		238.988	
Toplam sermaye		2.773.388		2.773.388	

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 19 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Sermaye düzeltmesi farkları, ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki tam 253.440.000.000 adet A grubu ve İdare'ye ait 1 adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır (31 Aralık 2021: Her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki tam 253.440.000.000 adet A grubu ve İdare'ye ait 1 adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır).

Şirket sermayesi, tamamı nama paylardan oluşmaktadır.

Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği C grubuna seçilen Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oy kullanmasına bağlıdır:

- C grubu hisseye tanınan imtiyazları etkileyecek ana sözleşme değişiklikleri,
- Nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi,
- Ana sözleşmenin 31'nci maddesinde yer alan yetkiyetnamenin şeklinin belirlenmesi,
- Şirket'in sahibi olduğu herhangi bir fabrikanın kapasitesinde en az %10'luk bir azaltımı öngören kararlar,
- Şirket'in yeni bir şirket veya ortaklık kurması, satın alması, kurulu bulunanlara ortak olması ve/veya bunlarla birleşmesi, bölünmesi, nevi değişikliği, feshi ve tasfiyesi.

Kâr payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kâr payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 No'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kâr dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kâr payı öderler. Ayrıca, kâr paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 19 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Kâr payı dağıtımı (Devamı)

Şirket'in kâr payı dağıtım politikasını II-19.1 No'lu Kâr Payı Tebliği'ne uygun olarak aşağıdaki şekilde belirlemiştir:

- 2019 ve izleyen yıllara ilişkin kâr dağıtım politikası olarak; Şirket, orta ve uzun vadeli stratejileri, yatırım ve finansal planları ile piyasa koşulları ve ekonomideki gelişmeleri de göz önünde bulundurarak hissedarlarına azami oranda nakit kâr payı dağıtılmasını prensip olarak benimsemiştir.
- Şirket Esas Sözleşmesinin 37. Maddesi'ne uygun olarak kâr payı avansı dağıtılabilir.
- İlgili tebliğlere uygun olarak dağıtılacak kâr oluşması durumunda; Sermaye Piyasası Kurulu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, Şirket yıllık dağıtılabilir kârının en az %50'sinin nakit ve/veya pay şeklinde ve/veya taksitle dağıtılması hedeflenmektedir. Bu oran her yıl Yönetim Kurulu tarafından ulusal ve küresel ekonomik koşullara, Şirket'in orta ve uzun vadeli büyüme ve yatırım stratejilerine ve nakit gereksinimlerine bağlı olarak belirlenir.
- Şirket Esas Sözleşmesine göre birinci temettünün dağıtımından sonra kalandan, dağıtılabilir kârın %0,1'ini geçmemek üzere Genel Kurul tarafından belirlenecek bir miktar, Yönetim Kurulu Üyelerine kâr payı olarak dağıtılır.
- Kâr dağıtım politikasının uygulamasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaati arasında tutarlı bir politika izlenir.
- Kâr payının, pay sahiplerine hangi tarihte verileceği Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine Genel Kurul tarafından hükme bağlanır. Kâr payı ödemeleri yasal süre içinde gerçekleştirilir. Diğer dağıtım yöntemlerinde ise SPK'nın ilgili mevzuat, tebliğ ve düzenlemelerine uygun hareket edilir.
- Hesaplanan 'Net dağıtılabilir dönem kârı', çıkarılmış sermayenin %5'inin altında kalması durumunda kâr dağıtımı yapılmayabilir.
- Yönetim Kurulu, kâr dağıtımı yapılmadığı takdirde kârın neden dağıtılmayacağını ve dağıtılmayacak kârın nasıl kullanılacağını Genel Kurul'da pay sahiplerinin bilgisine sunar.

İmtiyazlı pay sahiplerine, intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay verilebilmesi için ortaklık esas sözleşmesinde hüküm bulunması zorunludur. Esas sözleşmede söz konusu kişilere kâr payı dağıtılması hususunda hüküm bulunmasına rağmen, kâr payına ilişkin olarak herhangi bir oran belirlenmemişse; bu kişilere dağıtılacak kâr payı tutarı, imtiyazdan kaynaklananlar hariç her durumda pay sahiplerine dağıtılan kâr payının dörtte birini aşamaz.

1 Ocak 2008 itibarıyla yürürlüğe giren Seri: XI, No: 29 sayılı tebliğ ve ona açıklama getiren SPK duyurularına göre 'Ödenmiş Sermaye', 'Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler' ve 'Hisse Senedi İhraç Primleri'nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıkların (enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan farklılıklar gibi):

- 'Ödenmiş Sermaye'den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, 'Ödenmiş Sermaye' kaleminden sonra gelmek üzere açılacak 'Sermaye Düzeltmesi Farkları' kalemiyle,
- Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler' ve 'Hisse Senedi İhraç Primleri'nden kaynaklanmakta ve henüz kâr dağıtımı veya sermaye artırımına konu olmamışsa, "Geçmiş Yıllar Kâr/Zararıyla", ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Diğer öz kaynak kalemleri ise KGK tarafından yürürlüğe konan muhasebe ve raporlama standartları çerçevesinde değerlendirilen tutarları ile gösterilmektedir.

Sermaye düzeltmesi farklarının sermayeye eklenmek dışında bir kullanımı yoktur.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Kurumlar vergisi:

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla peşin ödenen kurumlar vergisi ve kurumlar vergisi karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Hesaplanan kurumlar vergisi	-	1.136.880
Tenzil: Peşin ödenen vergiler (-)	(275.800)	(865.443)

Dönem kârı vergi (varlığı)/yükümlülüğü	(275.800)	271.437
---	------------------	----------------

Grup'un 31 Aralık 2021 dönemine istinaden 37.118 TL kur korumalı mevduattan kaynaklanan kazanç istisnası mevcuttur.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren ara hesap dönemlerine ait konsolide gelir tablosunda yer alan vergi giderleri aşağıda özetlenmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Ertelenmiş vergi geliri	1.867.160	1.275
Cari dönem kurumlar vergisi	-	(1.136.880)

Toplam vergi geliri (gideri)	1.867.160	(1.135.605)
-------------------------------------	------------------	--------------------

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan bağlı ortaklıklar için ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2022 yılı için %23'tür (2021: %25). 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için ise kurumlar vergisi oranı %23 belirlenmiştir. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (Ar-Ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kâr dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir (GVK Geçici 61. Madde kapsamında yararlanılan yatırım indirimi istisnası olması halinde yararlanılan istisna tutarı üzerinden hesaplanıp ödenen %19,8 oranındaki stopaj hariç).

Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun 20 Ocak 2022 tarihinde Kanun No. 7352 sayılıyla yasalaşmış olup, geçici hesap dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde Mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacağı karara bağlanmıştır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

b) Ertelenmiş vergiler

Grup, ertelenmiş gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini bilanço kalemlerinin SPK Finansal Raporlama Standartları ve Vergi Usul Kanunu arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır.

22 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7316 sayılı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 1 Temmuz 2021 tarihinden sonra verilecek geçici beyannamelerde kurumlar vergisi oranı %20'den %25'e, 2022 yılı içinse %23'e çıkarılmıştır. 2023 yılından itibaren %20 olarak uygulanacaktır.

Aynı zamanda kurumlar vergisi mükelleflerinin en az iki yıl süreyle elde tuttıkları gayrimenkullerinin satışlarından elde ettikleri sermaye kazançları üzerinden uygulanacak muafiyet 5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle %75'ten %50'ye indirilmiştir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

b) Ertelenmiş vergiler (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, bilanço tarihi itibarıyla geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Vergilendirilebilir geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/ (yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer artışı	(5.553.396)	(2.862.514)	(555.340)	(286.251)
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	(66.727)	-	(13.345)	-
Liman kira sözleşmesine istinaden ertelenmiş gelirler	-	(7.847)	-	(1.569)
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri	(5.620.123)	(2.870.361)	(568.685)	(287.820)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	5.727.482	330.291	1.152.354	53.725
Kullanılmamış yatırım indirimleri	2.585.060	787.664	1.072.634	200.558
Çalışanlara sağlanan faydalar karşılığı	1.062.728	472.620	212.546	94.524
Kullanılmamış mali zararlar	483.453	277.881	97.554	56.440
Liman kira sözleşmesine istinaden ertelenmiş gelirler	132.666	-	26.533	-
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	8.239	45.645	1.648	9.129
Stok değer düşüklüğü karşılığı	90.100	6.144	18.020	1.229
Kira tahsis bedeli	3.598	3.807	720	761
Dava gider karşılıkları	2.597	2.597	519	519
Diğer	232.166	106.237	46.432	21.246
Ertelenmiş vergi varlıkları	10.328.089	2.032.886	2.628.960	438.131
Ertelenmiş vergi varlıkları, net			2.060.275	150.311

Grup, PTA kapasite artışı projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 4 Ocak 2013 tarihinde stratejik yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup, stratejik yatırım teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %50'sini vergi oranından %90'ı oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla söz konusu stratejik yatırım belgesi kapsamında toplam 19.901 TL yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 9.951 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

b) Ertelenmiş vergiler (Devamı)

Grup, fabrika modernizasyonları kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 15 Haziran 2012 tarihinde bölgesel yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup, bölgesel yatırım teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %30'unun vergi oranının %70'i oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla söz konusu bölgesel yatırım belgesi kapsamında toplam 1.792.063 TL tutarında yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 869.409 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır.

Grup, Liman projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 20 Kasım 2014 tarihinde büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup, bu teşvik kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %25'ini vergi oranının %50'si oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, söz konusu teşvik kapsamında toplam yatırım harcaması 773.096 TL'dir. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 193.274 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır.

Grup yönetimi, 31 Aralık 2022 tarihi itibarı ile yapmış olduğu projeksiyonlar sonucu, gelecekte oluşması beklenen mali kârların indiriminde kullanılması öngörülen ve üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplanan yatırım teşvik belgeleri kapsamında kullanılmamış toplam yatırım harcamaları 2.585.060 TL'dir (31 Aralık 2021: 787.664 TL).

Grup'un üzerinden ertelenmiş vergi varlığı yarattığı kullanılmamış mali zararların son kullanım tarihi 2027'dir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

b) Ertelenmiş vergiler (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Vergi öncesi kâr	4.677.858	6.652.208
Yürürlükteki vergi oranı vergi oranı	%23	%25
Yürürlükteki vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi gideri	(1.075.907)	(1.663.052)
Önemli mutabakat kalemleri:		
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan mali zararların etkisi	(36.633)	(93.522)
Taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin		
yeniden değerlendirilmesine ilişkin etki ^(*)	1.683.333	336.987
Yatırım teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan vergi avantajı	796.524	165.095
Vergiye tabi olmayan gelirlerin etkisi	139.677	21.413
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(150.721)	(82.300)
Vergi oran farkı	457.691	161.826
Diğer	53.196	17.948
Kâr veya zarar tablosunda raporlanan toplam vergi geliri (gideri)	1.867.160	(1.135.605)

^(*) 9 Haziran 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 7326 sayılı Sayılı Kanun 11.maddesi ile kanunun yürürlüğe girdiği tarihte aktifte kayıtlı taşınmazlar ile amortismanına tabi iktisadi kıymetlere yasal mali tablolarda yeniden değerlendirilme imkanı getirilmiştir. Kapsama giren kıymetler Yİ-ÜFE ("yurtiçi üretici fiyat endeksi") ile yeniden değerlendirildikleri tutar üzerinden amortismanına tabi tutulacak, ayrıca oluşan değer artış tutarı üzerinden %2 oranında vergi ödenecektir. Söz konusu kanun değişikliği kapsamında, yasal defterde sabit kıymetler için atılan yeniden değerlendirme kayıtlarına istinaden finansal durum tablosunda ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmış olup, bu varlığa ilişkin ertelenmiş vergi geliri konsolide kâr veya zarar tablosuna kaydedilmiştir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

b) Ertelenmiş vergiler (Devamı)

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda belirtilmiştir:

	2022	2021
1 Ocak	150.311	35.968
Kâr veya zarar tablosuna yansıtılan	1.867.160	1.275
Diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan	27.650	1.010
Yabancı para çevrim farkları	15.154	112.058
31 Aralık	2.060.275	150.311

DİPNOT 21 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Yurtiçi satışlar	25.486.325	17.046.044
Yurtdışı satışlar	24.761.891	12.393.797
Diğer satışlar	180.199	92.335
Satışlardan indirimler (-)	(1.530.146)	(816.519)
Net satış geliri	48.898.269	28.715.657
Direkt ilk madde malzeme kullanımı	(20.315.277)	(11.662.459)
Satılan ticari malların maliyeti	(19.758.402)	(8.974.954)
Enerji	(3.046.758)	(1.335.064)
İşçilik gideri	(1.117.129)	(667.440)
Amortisman ve itfa payları	(742.893)	(462.425)
Mamul ve yarı mamullerdeki değişim	751.466	1.162.710
Diğer	(550.393)	(358.777)
Satışların maliyeti	(44.779.386)	(22.298.409)

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 22 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Personel giderleri	(527.662)	(264.001)
Dışarıdan sağlanan hizmetler	(329.243)	(161.146)
Amortisman ve itfa payları	(95.388)	(66.532)
Enerji gideri	(56.315)	(28.492)
Vergi, resim ve harçlar	(16.962)	(12.288)
Diğer	(90.754)	(53.841)
	(1.116.324)	(586.300)

Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler

Grup'un, KGK'nın 30 Mart 2021 tarihinde mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlanma esasları 19 Ağustos 2021 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti	1.555	646
Vergi danışmanlık hizmetlerine ilişkin ücretler	247	162
Diğer güvence hizmetlerinin ücreti	561	1.312
	2.363	2.120

DİPNOT 23 - PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Personel giderleri	(237.483)	(149.827)
Dışarıdan sağlanan hizmetler	(195.668)	(86.616)
Amortisman ve itfa payları	(15.572)	(10.855)
Diğer	(69.861)	(33.665)
	(518.584)	(280.963)

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 24 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

a) Esas faaliyetlerden diğer gelirler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Kur farkı gelirleri	1.913.689	2.298.814
Kira gelirleri	25.598	12.012
Vade farkı geliri	8.819	5.486
Diğer	34.406	35.385
	1.982.512	2.351.697

b) Esas faaliyetlerden diğer giderler:

Kur farkı gideri	(884.582)	(1.290.609)
Danışmanlık gideri	(44.874)	(38.133)
Vade farkı gideri	(37.900)	(38.558)
Diğer	(92.820)	(61.473)
	(1.060.176)	(1.428.773)

DİPNOT 25 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/(GİDERLER)

a) Yatırım faaliyetlerinden gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değer artışı	2.753.646	793.813
Kur korumalı mevduat gerçeğe uygun değer farkı (*)	430.641	-
Menkul kıymetler gerçeğe uygun değer farkı	103.898	-
Kira gelirleri	79.537	42.209
Maddi duran varlık satış kârı	1.782	2.042
	3.369.504	838.064

(*) 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla kur korumalı mevduat gerçeğe uygun değer farkının 42.752 TL'si kur korumalı mevduat gerçeğe uygun değer muhasebeleştirilmesinden kaynaklı olup geri kalan 387.889 TL ise dönem içerisinde elde edilen gerçekleşmiş gelirlerden oluşmaktadır.

b) Yatırım faaliyetlerinden giderler

Maddi duran varlık satış zararı	(119)	(296)
	(119)	(296)

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 26 - FİNANSMAN GELİRLERİ/(GİDERLERİ)

a) Finansman gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Kur farkı gelirleri	5.267.151	7.240.483
Faiz gelirleri	301.857	331.882
Diğer	4.524	55.780
	5.573.532	7.628.145

b) Finansman giderleri

Kur farkı giderleri	(5.939.561)	(7.719.617)
Faiz giderleri	(1.527.143)	(476.568)
Komisyon giderleri	(125.000)	(43.596)
Kiralamalardan faiz giderleri	(41.511)	(32.951)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin faiz maliyeti	(18.359)	(13.882)
Diğer	(19.796)	-
	(7.671.370)	(8.286.614)

DİPNOT 27 - PAY BAŞINA KAZANÇ

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Ana ortaklığa ait net dönem kârı	6.580.253	5.451.706
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi bin adet)		
(her biri 1 Kr olmak üzere)	253.440	253.440
Pay başına kazanç (Kuruş)	2,5964	2,1511

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile dönem içlerinde ilişkili taraflarla yapılan önemli işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) İlişkili tarafların bakiyeleri

a) İlişkili taraflardan ticari alacaklar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
SOCAR Aliğa Liman İşletmeciliği A.Ş. ⁽²⁾	702.133	595.669
STAR ⁽²⁾	241.289	129.485
SOCAR Enerji Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	223.587	-
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	21.404	20.692
SOCAR Turkey Petrol Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	103	-
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	30	185
STEAS ⁽¹⁾	5	13
SOCAR Azerikimya Production Union ⁽²⁾	-	59
Diğer ⁽²⁾	497	39
	1.189.048	746.142

b) İlişkili taraflardan uzun vadeli diğer alacaklar:

SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	13.190	10.345
	13.190	10.345

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

i) İlişkili tarafların bakiyeleri (Devamı)

c) İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
STAR ⁽²⁾	1.015.425	1.819.648
SOCAR Enerji Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	389.877	-
STEAS ⁽¹⁾	174.157	116.555
SOCAR Turkey Ortak Yönetim Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	16.524	8.163
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	10.829	7.187
SOCAR Turkey Araştırma Geliştirme ve İnovasyon A.Ş. ⁽²⁾	9.352	5.791
SOCAR Trading SA ⁽²⁾	4.430	-
SOCAR Turkey Petrol Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	1.869	4.856
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	1.413	680
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	992	-
SOCAR Turkey Fiber Optik A.Ş. ⁽²⁾	-	10
SOCAR Logistics DMCC ⁽²⁾	-	3.568
Diğer ⁽²⁾	32	42
	1.624.900	1.966.500

İlişkili taraflara kısa vadeli borçlar ağırlıklı olarak danışmanlık, hizmet ve mal alımlarından kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflara olan kısa vadeli borçların ortalama vadesi 11 gündür (31 Aralık 2021: 7 gün).

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın iş ortaklıkları ve bağlı ortaklıkları

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

i) İlişkili tarafların bakiyeleri (Devamı)

d) İlişkili taraflara diğer borçlar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ortaklara borçlar ⁽¹⁾	87	87
	87	87

e) İlişkili taraflardan kısa vadeli ertelenmiş gelirler:

SOCAR Aliğa Liman İşletmeciliği A.Ş. ⁽²⁾	35.097	24.268
STAR ⁽²⁾	6.370	3.942
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	152	9
SOCAR Turkey Araştırma Geliştirme ve İnovasyon A.Ş. ⁽²⁾	73	-
	41.692	28.219

f) İlişkili taraflardan uzun vadeli ertelenmiş gelirler:

SOCAR Aliğa Liman İşletmeciliği A.Ş. ^{(2) (*)}	833.076	602.498
STAR ⁽²⁾	4.524	4.735
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	88	98
	837.688	607.331

(*) Grup ile SOCAR Aliğa Liman İşletmeciliği A.Ş. arasındaki işletme anlaşması uyarınca limanın kira süresi boyunca (32 yıl) toplam kira bedelinin bir parçası olarak muhasebeleştirilen ertelenmiş gelirlerden oluşmaktadır. Grup bu ön ödemeleri doğrusal yöntem ile sözleşme süresi içerisinde gelir olarak muhasebeleştirmektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

i) İlişkili tarafların bakiyeleri (Devamı)

g) İlişkili taraflara peşin ödenmiş giderler:

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
STEAŞ ⁽¹⁾	9.012.642	6.413.869
SIBC Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	16.740	-
SOCAR Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş. ⁽²⁾	9.116	-
STAR ⁽²⁾	1.813	1.812
SOCAR Turkey Ortak Yönetim Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	128	145
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	76	76
SOCAR Logistics DMCC ⁽²⁾	-	2.156
Diğer ⁽²⁾	168	110
	9.040.683	6.418.168

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın iş ortaklıkları ve bağlı ortaklıkları

⁽¹⁾ Grup ile ana ortağı STEAŞ arasında yapılan görüşmeler neticesinde STEAŞ'tan Rafineri Holding A.Ş.'nin ("Rafineri Holding") %30 payının 720 milyon ABD Doları karşılığında alınması yönünde 9 Ocak 2018 tarihinde bir hisse satış ve devir sözleşmesi ("Sözleşme") imzalanmıştır. Rafineri Holding, STAR hisselerinin tamamına sahip olan SOCAR Turkey Yatırım A.Ş.'nin %60 payına sahiptir. Rafineri Holding'in sözleşmeye konu hisseleri gerekli izinlerin alınmasını müteakip sözleşmede "Kapanış Tarihi" olarak tanımlanan bir tarihte Sözleşme'de belirtilen şartların gerçekleşmesi koşuluyla, Grup tarafından devralınabilecektir. Sözleşmede en geç 31 Mart 2019 olarak tanımlanan kapanış tarihi 7 Mart 2019 tarihinde imzalanan birinci tadil protokolü ile en geç 30 Haziran 2020 olacak şekilde, 15 Mayıs 2020 tarihinde imzalanan ikinci tadil protokolü ile en geç 30 Haziran 2021 olacak şekilde, 25 Haziran 2021 tarihinde imzalanan üçüncü tadil protokolü ile en geç 3 Ocak 2022 olacak şekilde ve 27 Aralık 2021 tarihinde imzalanan dördüncü tadil protokolü ile en geç 31 Aralık 2022 olacak şekilde tadil edilmiştir. 30 Aralık 2022 tarihinde aldığı karar uyarınca, Şirket Yönetim Kurulu tarafından yapılan değerlendirmeler neticesinde, piyasalarda yaşanan olumsuz gelişmelerin etkisi ile global düzeyde ve özellikle petrokimya sektöründeki belirsizliklerin devam etmesi, hisse devri işleminin tamamlanabilmesi için taraflar arasındaki Sözleşme'deki ön şartların gerçekleştirilmesi ile ilgili son onay sürecinin devam etmesi ve son olarak Grup'un 26 Ocak 2023 tarihli 500 milyon ABD doları tutarındaki tahvilinin geri ödemesi ve bununla ilgili nakit pozisyonunun korunmasını teminen, Kapanış Tarihi'nin en geç 2 Ekim 2023 tarihine kadar ertelenmesinin uygun olacağına karar vermiştir. Söz konusu hisse devir sözleşmesi, tarafların mutabık kalması gereken çeşitli koşullara bağlı ve Petkim'in inisiyatifleriyle feshedilebilir bir sözleşme olduğundan ve 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup yönetiminin ilgili hisse devrini gerçekleştirilmesi Grup'un operasyonel performansı ve nakit akışlarına bağlı olarak değerlendirmeye tabi olacağından dolayı, sözleşme kapsamında ödenen avanslar bilançoda finansal varlık olarak sınıflandırılmış ve kur değerlemesine tabi tutulmuştur. Sözleşmeye göre ilk iki taksit tutarı olan 480 milyon ABD Doları ödenmiş olup kalan 240 milyon ABD Doları kapanış tarihinde ödenecektir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

i) İlişkili tarafların bakiyeleri (Devamı)

h) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
STAR ⁽²⁾	22.489	18.306
STEAS ⁽¹⁾	5.101	9.509
	27.590	27.815

i) İlişkili taraflara kiralama işlemleri kapsamında kısa vadeli borçlar:

SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	58.766	40.868
STEAS ⁽¹⁾	7.710	4.225
	66.476	45.093

j) İlişkili taraflara kiralama işlemleri kapsamında uzun vadeli borçlar:

SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	232.307	186.787
STEAS ⁽¹⁾	27.955	18.035
	260.262	204.822

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın iş ortaklıkları ve bağlı ortaklıkları

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler

a) İlişkili taraflarla yapılan işlemlerden oluşan diğer gelirler/(giderler), yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler) ve finansal gelirler/(giderler) net:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
STEAŞ ⁽¹⁾	2.522.106	2.893.425
SOCAR Turkey Ortak Yönetim Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	69.997	10.332
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	2.634	1.744
SOCAR Turkey Araştırma Geliştirme ve İnovasyon A.Ş. ⁽²⁾	1.250	(119)
SOCAR Aliğa Liman İşletmeciliği A.Ş. ⁽²⁾	452	(723)
STAR ⁽²⁾	(195.477)	(396.370)
SOCAR Enerji Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	(120.965)	(14.290)
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	(108.840)	(126.366)
SOCAR Turkey Petrol Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	(23.287)	(14.290)
SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş. ⁽¹⁾	(1.313)	-
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	(498)	4.459
SOCAR Azerikimya Production Union ⁽²⁾	-	28
SOCAR Logistics DMCC ⁽²⁾	-	(6.137)
Kayserigaz Kayseri Doğalgaz Dağ Paz. Ve Tic A.Ş. ⁽²⁾	-	(221)
SOCAR Turkey Fiber Optik A.Ş. ⁽²⁾	-	(113)
Diğer ⁽²⁾	(137)	(1.626)
	2.145.922	2.349.733

STAR'dan kaynaklı giderlerin 244.626 TL'si kur farkı giderlerinden ve 49.149 TL'si diğer gelirlerden, STEAŞ'tan elde edilen gelirlerin 2.577.749 TL'si STAR hisse alımına istinaden verilen avansın kur farkı gelirlerinden, 23.804 diğer işlemlerden kaynaklı kur farkı gelirinden ve 79.447 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır. SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.'den elde edilen gelirler faiz gelirlerinden oluşmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler (Devamı)

b) İlişkili taraflardan kira ve hizmet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
SOCAR Turkey Ortak Yönetim Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	188.040	78.801
STEAŞ ⁽¹⁾	131.519	68.908
SIBC Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	74.167	-
SOCAR Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş. ⁽²⁾	47.112	-
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	43.678	14.753
STAR ⁽²⁾	33.970	13.863
SOCAR Trading SA ⁽²⁾	4.912	1.802
SOCAR Turkey Fiber Optik A.Ş. ⁽²⁾	317	-
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	296	726
SOCAR Turkey Petrol Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	78	2.348
Diğer ⁽²⁾	1.739	58
	525.828	181.259

SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş., STAR ve STEAŞ'tan yapılan alımlar kira ve diğer alımlardan oluşmaktadır.

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın iş ortaklıkları ve bağlı ortaklıkları

c) İlişkili taraflardan mal alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
STAR ⁽²⁾	16.589.797	9.732.870
SOCAR Enerji Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	2.660.462	977.261
SOCAR Logistics DMCC ⁽²⁾	602.931	167.840
SIBC Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	102.840	-
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	26.652	3.046
SOCAR Turkey Petrol Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	3.882	-
SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş. ⁽¹⁾	-	1.349
	19.986.564	10.882.366

İlişkili taraflardan yapılan mal alımları hammadde ve ticari ürün alımları oluşmaktadır. STAR'dan yapılan alımlar 1.259.055 ton ve 15.473.630 TL'si nafta alımlarından ve 1.116.167 TL'si diğer alımlardan oluşmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler (Devamı)

d) İlişkili taraflara mal ve hizmet satışları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
STAR ⁽²⁾	2.116.482	383.016
SOCAR Enerji Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	680.077	230.701
SOCAR Aliğa Liman İşletmeciliği A.Ş. ⁽²⁾	397.051	193.402
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	23.987	14.606
Azeri M-I Drilling Fluids MMC ⁽²⁾	8.005	-
SOCAR Turkey Araştırma Geliştirme ve İnovasyon A.Ş. ⁽²⁾	1.129	932
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	937	430
SOCAR Turkey Petrol Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	467	6.013
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	299	50
SOCAR Turkey Ortak Yönetim Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	16	-
	3.228.450	829.150

STAR'a yapılan satışların 791.913 TL'si yan ürün satışından, 533.229 TL'si buhar satışından ve geriye kalan satış diğer ürün satışlarının oluşmaktadır.

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın iş ortaklıkları ve bağlı ortaklıkları

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler (Devamı)

e) İlişkili taraflardan kira gelirleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
STAR ⁽²⁾	84.505	43.808
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	5.650	3.025
SOCAR Aliağa Liman İşletmeciliği A.Ş. ⁽²⁾	1.946	1.003
SOCAR Turkey Araştırma Geliştirme ve İnovasyon A.Ş. ⁽²⁾	447	343
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	376	475
SOCAR Turkey Ortak Yönetim Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	142	140
	93.066	48.794

f) İlişkili taraflardan sabit kıymet alımları:

STEAŞ ⁽¹⁾	35.942	78.615
SOCAR Turkey Araştırma Geliştirme ve İnovasyon A.Ş. ⁽²⁾	15.588	9.223
STAR ⁽²⁾	12.333	-
SOCAR Turkey Ortak Yönetim Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	5.820	2.104
SCR Müşavirlik ve İnşaat A.Ş. ⁽²⁾	1.921	840
SOCAR Turkey Akaryakıt Depolama A.Ş. ⁽²⁾	819	-
	72.423	90.782

g) Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli menfaatler:

Maaş, yolluk ve kıdeme teşvik primi ödemeleri	132.373	32.472
	132.373	32.472

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 28 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler (Devamı)

h) Üst düzey yöneticilere sağlanan uzun vadeli menfaatler:

Yıllık izin ücreti karşılığı	3.824	2.757
Kıdeme teşvik primi karşılığı	3.229	1.484
Kıdem tazminatı karşılığı	340	98
	7.393	4.339
	139.766	36.811

Grup, genel müdür, genel müdür yardımcıları ile yönetim ve denetim kurulu üyelerini üst düzey yöneticiler olarak tanımlamaktadır. Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar Grup'un üst yönetime yaptığı ücret ve yolluk ödemelerini, kıdem tazminatı, kıdeme teşvik primi, yıllık izin ücreti ödemelerini ve bunlara ait ayrılan karşılıkların ilgili yılla ilişkili kısmını içermektedir.

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın iş ortaklıkları ve bağlı ortaklıkları

DİPNOT 29 - TAAHHÜTLER

a) Taahhütler

Grup, hammadde arz güvenliğini sağlamak ve maliyetlerini azaltmak amacıyla ana hissedarı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin ana hissedarı olduğu STAR Rafineri A.Ş.'nin Petkim yarımadasında kuracağı STAR Rafinerisinden 20 yıl süreyle, 270.000 ton karışık kesilen ve yıllık yaklaşık 1.600.000 tona kadar nafta alınması yönünde 25 Temmuz 2014 tarihinde bir sözleşme imzalanmıştır. Ayrıca aynı tarihte STAR Rafineri A.Ş. ile iş birliği anlaşması imzalanmış olup bu anlaşma ile Grup, STAR Rafineri A.Ş.'nin Petkim Yarımadası'nda kuracağı STAR Rafinerisi A.Ş.'ye 20 yıl süreyle buhar satışı yapacak, katı ve tehlikeli atık bertarafı, geçici görevle işçi tedariki ve güvenlik hizmeti sağlayacaktır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 30 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Kısa vadeli borç karşılıkları:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Dava karşılıkları	2.597	2.597
Diğer	4.841	-
	7.438	2.597

b) Alınan teminatlar:

Alacak sigortası	6.970.531	2.781.298
DSTS kapsamında banka teminatları	3.395.297	2.510.499
Müşterilerden alınan banka teminat mektupları	1.932.026	1.511.716
Tedarikçilerden alınan teminat mektupları	730.860	503.580
Akreditifler	20.178	251.809
İpotek	2.000	2.000
	13.050.892	7.560.902

c) Verilen teminatlar:

Bankalara verilen ipotekler (*)	3.082.058	2.381.025
Bankalara verilen teminatlar	1.270.394	973.821
Gümrük müdürlükleri	210.942	116.228
Diğer	261.819	28.409
	4.825.213	3.499.483

(*) 350 milyon ABD Doları tutarındaki ipotek, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 165 milyon ABD Doları tutarında liman yatırım borcu ile ilgilidir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 30 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Grup tarafından verilen teminat, rehin ve ipotek ('TRİ')'ler:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	1.743.155	1.118.458
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı ^(*)	3.082.058	2.381.025
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. Kişiler'in borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı		
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C Maddeler'i kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
iii. C Maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
	4.825.213	3.499.483

(*) Petkim'nin kullandığı krediye ilişkin verilen teminat rehin ve ipotek ilişkileridir. Üzerinde Petkim'in kefaleti ve Petlim'e ait 105.000 TL tutarında hissesinin rehini bulunan Petlim'in kullanmış olduğu 212 milyon USD tutarındaki kredi limitinin 3.082.058 TL'si 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla kullanılmıştır. Söz konusu kredi kapsamında ilk etapta Petkim tarafından 105.000 TL nominal tutarda Petlim hisse senedi rehni verilmiştir. Daha sonra 20 Kasım 2015 tarihinde Petkim tarafından Petlim'e 5.650 TL bedelle satılan arazi üzerinde 350 milyon USD tutarında bir ipotek tesis edilmiştir. Verilen ipotek ilişkin oluşturduğu risk açısından ipotek tutarı yerine arazi bedelinin dikkate alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

d) Operasyonel kiralama gelirleri:

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un konsolide finansal tablolarında yer almayıp, kira gelirlerine ilişkin yıllık gelir planları ve tutarları (iskonto edilmemiş) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
0-5 yıl arası	2.492.667	1.705.251
5-10 yıl arası	2.731.645	1.758.151
10 yıl ve üzeri	9.506.602	5.865.111
Toplam	14.730.914	9.328.513

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Kredi riski:

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve teminat alarak karşılamaktadır. Grup, satış politikası gereği, yapmış olduğu tüm satışlar için alacaklarının tamamı üzerinden %100'ü kadar teminatı istemektedir. Grup direkt müşterilerden doğabilecek bu riski belirlenen kredi limitlerini sık aralıklarla güncelleyerek yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler, piyasadaki bilinirlik ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

a) Kredi riski (Devamı):

31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riski analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022			
	İlişkili taraflardan diğer alacaklar	İlişkili taraflardan ticari alacaklar	İlişkili olmayan taraflardan Ticari alacaklar (1)	Nakit ve nakit benzerleri
Raporlama günü itibari ile belirlenen maksimum				
kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	13.190	1.189.048	3.545.891	13.251.675
- Maksimum kredi riskinin teminatlar ile güvence altına				
alınan bölümü	-	-	2.586.082	-
A. Değer düşüklüğüne uğramamış ve vadesi geçmemiş				
finansal varlıkların net defter değeri (3)	13.190	1.189.048	3.360.714	13.251.675
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi				
geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal				
varlıkların defter değeri (3)	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış				
finansal varlıkların net defter değeri (4)	-	-	185.177	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış	-	-	100.400	-
kısım				
D. Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların net defter değeri				
- Vadesi geçmiş	-	-	23.942	-
- Değer düşüklüğü	-	-	(20.563)	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış	-	-	-	-
kısım				
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-

(1) Grup'un ticari alacakları temel olarak termoplastik ve elyaf hammaddeleri satışlarından doğmaktadır.

(2) İlgili tutarların belirlenmesinde, vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gelir, vadesi geçmiş ve geçmemiş alacakların güvence altına alınmamış kısımları dikkate alınmıştır.

(3) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak ilgili tutarların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmektedir.

(4) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak vadesi geçmiş finansal varlıkların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmekte olup ilgili tutarların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

a) Kredi riski (Devamı):

31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riski analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021			
	İlişkili tarafardan diğer alacaklar	İlişkili tarafardan ticari alacaklar	İlişkili olmayan tarafardan Ticari alacaklar (1)	Nakit ve nakit benzerleri
Raporlama günü itibari ile belirlenen maksimum				
kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	18.676	746.142	4.360.446	3.665.331
- Maksimum kredi riskinin teminatlar ile güvence altına alınan bölümü	-	-	3.595.376	-
A. Değer düşüklüğüne uğramamış ve vadesi geçmemiş				
finansal varlıkların net defter değeri (3)	18.676	746.142	4.340.054	3.665.331
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış				
finansal varlıkların net defter değeri (4)	-	-	20.392	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısım	-	-	13.015	-
D. Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların net defter değeri				
- Vadesi geçmiş	-	-	22.967	-
- Değer düşüklüğü	-	-	(21.132)	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısım	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-

(1) Grup'un ticari alacakları temel olarak termoplastik ve elyaf hammaddeleri satışlarından doğmaktadır.

(2) İlgili tutarların belirlenmesinde, vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gelir, vadesi geçmiş ve geçmemiş alacakların güvence altına alınmamış kısımları dikkate alınmıştır.

(3) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak ilgili tutarların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmektedir.

(4) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak vadesi geçmiş finansal varlıkların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmekte olup ilgili tutarların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

a) Kredi riski (Devamı):

31 Aralık 2022	Alacaklar		
	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	Toplam
Vadesi üzerinden 1 - 30 gün geçmiş	-	147.157	147.157
Vadesi üzerinden 1 - 3 ay geçmiş	-	26.123	26.123
3 ay ve üzeri	-	11.897	11.897
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	(100.400)	(100.400)
	-	84.777	84.777

31 Aralık 2021	Alacaklar		
	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	Toplam
Vadesi üzerinden 1 - 30 gün geçmiş	-	16.329	16.329
Vadesi üzerinden 1 - 3 ay geçmiş	-	1.196	1.196
3 ay ve üzeri	-	2.867	2.867
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	(13.015)	(13.015)
	-	7.377	7.377

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Likidite riski:

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, Grup'un yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin ve operasyonlardan yaratılan fonun yeterli miktarlarda olmasının sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir. Grup yönetimi, kesintisiz likiditasyonu sağlamak için müşteri alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi konusunda yakın takip yapmakta, tahsilatlardaki gecikmenin Grup'a finansal herhangi bir yük getirmemesi için yoğun olarak çalışmakta ve bankalarla yapılan çalışmalar sonucunda Grup'un ihtiyaç duyması halinde kullanıma hazır nakdi ve gayri nakdi kredi limitleri belirlemektedir. 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülük türleri itibarıyla maruz kalınan likidite riski analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022				
	Taşınan değer	Toplam nakit çıkışı (=I+II+III)	3 aydan az (I)	3 ay - 1 yıl (II)	1 - 5 yıl ve üzeri (III)
Banka kredileri	6.352.388	6.892.462	566.973	3.392.730	2.932.759
Diğer finansal yükümlülükler	12.348.676	12.668.447	7.012.009	5.656.438	-
İhraç edilmiş borçlanma araçları	9.600.500	9.641.126	9.641.126	-	-
İlişkili Olmayan Taraflara					
Ticari borçlar	2.782.581	2.782.581	2.782.581	-	-
İlişkili taraflara borçlar	1.624.987	1.625.041	1.625.041	-	-
Kiralama borçları	422.066	815.327	34.408	59.163	721.756
	33.131.198	34.424.984	21.662.138	9.108.331	3.654.515

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Likidite riski (Devam):

	31 Aralık 2021				
	Taşınan	Toplam	3	3 ay -	1 - 5 yıl
	değer	nakit çıkışı	aydan az (I)	1 yıl (II)	ve üzeri (III)
		(=I+II+III)			
Sözleşmeye ilişkin vade tarihi:					
Banka kredileri	3.459.926	3.877.125	124.751	1.167.335	2.585.039
Diğer finansal yükümlülükler	1.475.020	1.481.708	397.811	1.083.897	-
İhraç edilmiş borçlanma araçları	6.836.020	7.068.744	196.122	196.122	6.676.500
Ticari borçlar	1.869.347	1.869.347	1.869.347	-	-
İlişkili taraflara borçlar	1.966.587	1.966.641	1.966.641	-	-
Kiralama borçları	329.618	658.912	24.983	45.873	588.056
	15.936.518	16.922.477	4.579.655	2.493.227	9.849.595

Aşağıdaki tablo Grup'un türev finansal araçlarını bilanço tarihi itibarıyla kalan vadeleri bazında analiz etmektedir. Tabloda gösterilen tutarlar sözleşmeye ilişkin iskonto edilmemiş nakit hareketleridir. 12 ay içerisinde vadesi gelecek olan tutarlar iskonto edilmesi halinde ortaya çıkacak tutar önemli olmayacağı için taşınan değerinden gösterilmiştir.

	31 Aralık 2022				
	Taşınan	Toplam	3	3 ay -	1 - 5 yıl
	değer	nakit çıkışı	aydan az (I)	1 yıl (II)	ve üzeri (III)
		(=I+II+III)			
Sözleşmeye ilişkin vade tarihi:					
Türev finansal araçlar	58.488	(2.742.325)	(1.204.053)	(168.472)	(1.369.800)

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Likidite riski (Devam):

	31 Aralık 2021				
	Toplam				
	Taşınan değer	nakit çıkışı (=I+II+III)	3 aydan az (I)	3 ay - 1 yıl (II)	1 - 5 yıl ve üzeri (III)

Sözleşmeye ilişkin vade tarihi:

Türev finansal araçlar	(45.645)	(1.319.267)	(182.853)	(68.781)	(1.067.633)
------------------------	----------	-------------	-----------	----------	-------------

c) Piyasa riski:

i) Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların TL'ye çevrilmesinden dolayı kur değişimlerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Grup, kur riskini azaltabilmek için döviz pozisyonunu dengeleme amaçlı bir politika izlemektedir. Mevcut riskler Grup'un Denetim Komitesi ve Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmekte ve Grup'un döviz pozisyonu yakından takip edilmektedir.

Grup'un üretim giderleri ve ithalat hacmi içinde önemli bir yer tutan hammadde, dövize endeksli bir maliyet kalemi olsa da Grup'un ürün satış fiyatlarını döviz bazında belirliyor olması, nakit akışında kur riskini azaltan bir unsurdur.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

i) Döviz kuru riski (Devamı)

Yabancı para pozisyonu tablosu

	31 Aralık 2022				31 Aralık 2021			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	2.954.208	135.488	21.109	-	3.681.865	240.126	31.897	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	20.812.909	1.107.316	5.414	54	9.448.092	596.799	98.982	4
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dönen varlıklar (1+2)	23.767.117	1.242.804	26.523	54	13.129.957	836.925	130.879	4
4. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-	-	-
5a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
5b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Duran varlıklar (4+5+6)	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Toplam varlıklar (3+7)	23.767.117	1.242.804	26.523	54	13.129.957	836.925	130.879	4
9. Ticari borçlar	-	2.320.977	82.231	32.874	133.628	3.122.093	221.129	10.642
10. Finansal borçlar	23.198.363	1.231.699	6.318	-	2.628.386	186.196	9.402	-
11a. Parasal olan diğer yükümlülükler	852.130	3.548	-	785.667	823.241	3.377	-	778.148
11b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kısa vadeli yükümlülükler (9+10+11)	26.371.470	1.317.478	39.192	919.295	6.573.720	410.702	20.044	788.145
13. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Finansal borçlar	-	-	-	-	6.763.528	499.448	6.246	-
15a. Parasal olan diğer yükümlülükler	308.375	14.458	-	37.544	204.822	15.339	-	29.608
15b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Uzun vadeli yükümlülükler (13+14+15a+15b)	308.375	14.458	-	37.544	6.968.350	514.787	6.246	29.608
17. Toplam yükümlülükler (12+16)	26.679.845	1.331.936	39.192	956.839	13.542.070	925.489	26.290	817.753
18. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (18a-18b)	2.099.333	112.274	-	-	166.913	12.500	-	-
18a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	2.099.333	112.274	-	-	-	-	-	-
18b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	166.913	12.500	-	-
19. Net yabancı para (yükümlülük)/varlık pozisyonu (8-17+18)	(813.395)	23.142	(12.669)	(956.785)	(245.200)	(76.064)	104.589	(817.749)
20. Parasal kalemler net yabancı para (yükümlülük)/varlık pozisyonu (TFRS7.B23) (=1+2a+4+5a-9-10-11a-13-14-15a)	(2.912.728)	(89.132)	(12.669)	(956.785)	(412.113)	(88.564)	104.589	(817.749)
21. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(8.259)	(441)	-	-	8.534	658	-	-
22. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	2.099.333	112.274	-	-	-	-	-	-
23. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	166.913	12.500	-	-
24. İhracat	20.064.325	902.381	320.063	363.599	11.773.755	891.897	354.851	74.582
25. İthalat	14.192.255	733.386	149.781	219.909	9.113.020	925.177	77.958	80.831

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

c) Piyasa riski (Devamı):

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu

31 Aralık 2022

	Kâr/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında				
%10 değişimi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ (yükümlülüğü)	(165.607)	165.607	(165.607)	165.607
2- ABD Doları riskinden korunan kısmı (-)	93.492	-	209.933	(116.441)
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	(72.115)	165.607	44.326	49.166
Avro'nun TL karşısında				
%10 değişimi halinde:				
4- Avro net varlık/(yükümlülüğü)	(25.256)	25.256	(25.256)	25.256
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro Net Etki (4+5)	(25.256)	25.256	(25.256)	25.256
Diğer döviz kurlarının TL karşısında				
ortalama %10 değişimi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/(yükümlülüğü)	92.570	(92.570)	92.570	(92.570)
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları				
Net Etki (7+8)	92.570	(92.570)	92.570	(92.570)
Toplam (3+6+9)	(4.801)	98.293	111.640	(18.148)

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

c) Piyasa riski (Devamı):

31 Aralık 2021

	Kâr/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişimi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ (yükümlülüğü)	(118.047)	118.047	(118.047)	118.047
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	16.661	(16.661)
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	(118.047)	118.047	(101.386)	101.386
Avro'nun TL karşısında %10 değişimi halinde:				
4- Avro net varlık/(yükümlülüğü)	157.790	(157.790)	157.790	(157.790)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro Net Etki (4+5)	157.790	(157.790)	157.790	(157.790)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değişimi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/(yükümlülüğü)	79.933	(79.933)	79.933	(79.933)
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları Net Etki (7+8)	79.933	(79.933)	79.933	(79.933)
Toplam (3+6+9)	119.676	(119.676)	136.337	(136.337)

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

c) Piyasa riski (Devamı):

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıda belirtilmiştir:

31 Aralık 2022

31 Aralık 2021

Sabit faizli finansal araçlar

Finansal yükümlülükler

ABD Doları finansal yükümlülükler	23.072.048	8.419.024
Avro finansal yükümlülükler	660.996	91.848
TL finansal yükümlülükler	1.421.723	-

Değişken faizli finansal araçlar

ABD Doları finansal yükümlülükler	3.081.806	3.115.440
Avro finansal yükümlülükler	64.991	144.654

Grup'un değişken faizli finansal yükümlülüklerinden, finansal riskten korunma amaçlı sözleşmelerle faiz oranları sabitlenen kredilerin çıkarılması sonrası değişken faizli kredi faiz oranları 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı faiz giderlerinde +/- 29.100 TL (31 Aralık 2021: 20.705) değişiklik olacaktır.

ii) Fiyat riski

Grup'un operasyonel kârlılığı ve operasyonlarından sağladığı nakit akımları, faaliyet gösterilen petrokimya sektöründeki rekabet ve hammadde fiyatlarındaki değişime göre değişkenlik gösteren nafta fiyatlarından etkilenmekte olup, Grup yönetimi söz konusu riskin bertaraf edilmesi için elde bulundurduğu stok miktarlarını optimum stok seviyesini göz önünde bulundurarak düzenli olarak gözden geçirmekte ve maliyetlerin fiyat üzerindeki baskısını indirmek amacıyla maliyet iyileştirici önlemler almaktadır. Mevcut riskler, Grup'un Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmektedir.

Grup, satış fiyatlarını belirlerken petrokimyasal ürünlerin iç ve dış piyasalardaki çeşitli gösterge ve gelişmelerini dikkate almaktadır. Dış piyasalar açısından, petrokimyasal ürünlerin uluslararası fiyatlarının yayınlandığı yayınlarda Batı Avrupa, Asya ve Amerika'da oluşan kontrat, spot ve fabrika teslim fiyatları izlenmekte ve bu fiyatların Türkiye'ye ithal maliyetleri hesaplanmaktadır. Bunun yanı sıra, ihracat için alınan fiyat teklifleri değerlendirilmektedir. Grup, iç piyasadaki satış fiyatlarını belirlerken ise piyasa oyuncularını ve yayınlardan elde edilen fiyat bilgileri ile Grup'un üretim, stok düzeyi ve alınan sipariş miktarı gibi göstergeleri dikkate almaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

d) Sermaye riski yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri ve fayda sağlamak ile sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısıyla Grup'un faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenen temettü tutarını değiştirebilir, sermayeyi hissedarlara iade edebilir, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için kimi varlıklarını satabilir.

Grup sermayeyi borç/özkaynaklar oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynaklara bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (finansal durum tablosunda gösterildiği gibi kısa vadeli borçlanmalar, uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları, uzun vadeli borçlanmalar) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Toplam finansal borçlar	28.301.564	11.770.966
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri ve Finansal yatırımlar	(14.190.788)	(3.665.331)
Net borç (Dipnot 9)	14.110.776	8.105.635
Toplam özkaynaklar	19.059.252	12.719.030
Net borç/özkaynaklar oranı	%74	%64

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Gerçeğe uygun değer, bir finansal aracın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metotları kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR (Devamı)

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Ticari ve ilişkili taraflardan alacakların ve vadeye kadar elde tutulacak yatırımların rayiç bedellerinin, kısa vadeli olmaları sebebiyle gerçeğe uygun değerlerinin defter değerlerine yaklaştığı varsayılmaktadır. Borsaya kayıtlı olmayan finansal yatırımlar varsa, değer düşüklüğü çıkarılmış değerleri gerçeğe uygun değerleri olarak kabul edilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar ve diğer parasal yükümlülüklerin iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmekte olup yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, gerçeğe uygun değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür.

Gerçeğe uygun değer tahmini

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değere ilişkin sınıflandırmaları aşağıdaki gibidir:

Seviye 1: Aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlara dayanan,

Seviye 2: Doğrudan (aktif piyasadaki fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (aktif piyasalardaki fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki verilere dayanan,

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan.

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR (Devamı))

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla finansal durum tablosundaki kayıtlı değerleri ve gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Finansal Yatırımlar-				
Kur Korumalı Mevduat	-	975.731	-	975.731
Türev finansal varlıklar	-	66.727	-	66.727
Yatırım amaçlı gayrimenkuller-Arsa	-	5.626.240	-	5.626.240
Toplam varlıklar	-	6.668.698	-	6.668.698
Türev finansal yükümlülükler	-	8.239	-	8.239
Toplam yükümlülükler	-	8.239	-	8.239
31 Aralık 2021	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Türev finansal varlıklar	-	8.534	-	8.534
Yatırım amaçlı gayrimenkuller-Arsa	-	2.872.594	-	2.872.594
Toplam varlıklar	-	2.881.128	-	2.881.128
Türev finansal yükümlülükler	-	(54.179)	-	(54.179)
Toplam yükümlülükler	-	(54.179)	-	(54.179)

1 Ocak - 31 Aralık 2022 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ('TL') olarak gösterilmiştir.)

DİPNOT 33 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Grup'un Ocak 2023'de vadesi gelen 500 milyon ABD doları tutarlı mevcut tahvillerinin geri ödenmesinin finanse edilmesi ve kısa vadeli finansal istikrarının güçlendirilmesi amacıyla, Grup ile J.P. Morgan Securities PLC arasında 300 milyon ABD Doları tutarlı bir kredi anlaşması imzalanmıştır. Söz konusu kredi 3 yıl vadeli ve anapara vadede ödemeli olup, yıllık faiz oranı SOFR +%5.60'tır.

Diğer Hususlar

2022 FAALİYET YILININ SONA ERMESİNDEN SONRA GERÇEKLEŞEN ÖZEL ÖNEM TAŞIYAN OLAYLAR

Grup'un Ocak 2023'de vadesi gelen 500 milyon ABD doları tutarlı mevcut tahvillerinin geri ödenmesinin finanse edilmesi ve kısa vadeli finansal istikrarının güçlendirilmesi amacıyla, Grup ile J.P. Morgan Securities PLC arasında 300 milyon ABD Doları tutarlı bir kredi anlaşması imzalanmıştır. Söz konusu kredi 3 yıl vadeli ve anapara vadede ödemeli olup, yıllık faiz oranı SOFR +%5.60'tır.

ŞİRKETLER TOPLULUĞUNDA ANA ŞİRKETİN FAALİYET RAPORLARI

Bir sermaye şirketinin sermayesinin, doğrudan veya dolaylı olarak, yüzde beşini, onunu, yirmisini, yirmi beşini, otuz üçünü, ellisini, altmış yedisini veya yüzde yüzünü temsil eden miktarda paylarına sahip olduğu veya payları bu yüzdelerin altına düştüğü takdirde bu durum ve gerekçesi,

2022 yılında bir sermaye şirketinin sermayesinin, doğrudan veya dolaylı olarak, yüzde beşini, onunu, yirmisini, yirmi beşini, otuz üçünü, ellisini, altmış yedisini veya yüzde yüzünü temsil eden miktarda paylarına sahip olunmamış veya bir sermaye şirketinin sermayesindeki mevcut paylarımız bu yüzdelerin altına düşmemiştir.

PETKİM PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş. ORTAKLIK YAPISI

Ortaklar	31.12.2022		31.12.2021	
	Ödenmiş Sermaye	(TL) %	Ödenmiş Sermaye	(TL) %
SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş.	1.292.544.000	51,00	1.292.544.000	51,00
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) 0,01	0,00	0,01	0,00	
BİST'te İşlem Gören (Halka Açık)	1.241.855.999,99	49,00	1.241.855.999,99	49,00
Toplam	2.534.400.000,00	100,00	2.534.400.000,00	100,00

Yönetim organı üyelerinden birinin talep etmesi halinde, Kanunun 199'uncu maddesinin dördüncü Fıkrasında öngörülen raporun sonuç kısmı.

Hakim Şirketle Olan ilişkiler başlığı altında yer almaktadır.

Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ve Bilgi Formu

UYUM DURUMU					AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
İLKE	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
A. Genel İlkeler						
A1. Strateji, Politika ve Hedefler						
A.1.1	Ortaklık yönetim kurulu tarafından öncelikli çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ÇSY) konuları, riskleri ve fırsatları belirlenmiştir.				SOCAR Türkiye, geleneksel risk kayıt listesine ek olarak; Paris İklim Anlaşması, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Net Sıfır Karbon gibi küresel kavramlar ve sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda; sürdürülebilirlik risklerinin incelendiği Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Risk Kayıt Listesi oluşturmuştur. Söz konusu liste oluşturulurken ISO 31000 Risk Yönetim Sistemi Standardı gereklilikleri göz önüne alınmıştır. Bu standarda göre yapılan çalışmalarda; gelecekte karşılaşılabilecek zor durumlar öngörülür, zaman tasarrufu sağlanır, proaktif yönetimi teşvik edilir, kaybin önlenmesi ve vaka yönetimi iyileştirilir, ilgili yasal ve mevzuat şartlarına ve uluslararası normlara uyum sağlanmasına yardımcı olunur, iş sürekliliği sağlanır ve standart benzer konularda yol gösterir. Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Risk Kayıt Listesi hazırlanırken bir iç kontrol rehberi olan COSO (Committee of Sponsoring Organizations) rehberi ve dünya çapındaki iyi örnekler baz alınmıştır. Adı geçen risk listesi düzenlenirken Risk Tespiti, Risk Tanımı, Risk Analizi, Risk Değerlendirmesi ve Risk Tedavisi adımları izlenir. Bu adımlar sonucu oluşan rapor, uluslararası raporlamalara (TCFD, PRI, CDP vb.) uygun olarak sınıflandırılmıştır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
		x				
	Ortaklık yönetim kurulu tarafından ÇSY politikaları (Örn: Çevre Politikası, Enerji Politikası, İnsan Hakları ve Çalışan Politikası vb.) oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.			x	SOCAR Türkiye, sosyal, ekonomik ve çevresel konuların yönetimine yönelik çeşitli kurumsal politikalar oluşturmuştur. Kurumsal internet sitesinde de yayınlanan bu politikalardan en kapsamlı olanlar SOCAR Türkiye Etik Kuralları ile Yolsuzlukla Mücadele ve Ticaret Yaptırımları Politikası ve SOCAR Türkiye İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Politikası'dır.	SOCAR İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre (İSG-Ç) Politikası
A.1.2	ÇSY politikaları kapsamında belirlenen kısa ve uzun vadeli hedefler kamuya açıklanmıştır.				Petkim olarak ÇSY politikaları kapsamındaki kısa ve uzun vadeli hedefler SOCAR Türkiye ile uyumlu bir şekilde belirlenmektedir. SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu Sürdürülebilirlik Hedefleri bölümü alanında erişilebilir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
		x				

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
A2. Uygulama/izleme						
A.2.1	ÇSY politikalarının yürütülmesinden sorumlu komiteler ve/veya birimler ile ÇSY konularıyla ilgili ortaklıktaki en üst düzey sorumlular ve görevleri belirlenerek kamuya açıklanmıştır.	x			SOCAR Grup Bünyesinde Petkim'i de kapsayacak şekilde.	SOCAR Resmi İnternet Sitesi
	Sorumlu komite ve/veya birim tarafından, politikalar kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler yıl içinde en az bir kez yönetim kuruluna raporlanmıştır.	x			Sürdürülebilirlik ve kurumsal sosyal sorumluluk alanında SOCAR Türkiye'nin hayata geçirdiği çalışmalar, sürdürülebilirlik performans ölçümü, izlenmesi ve raporlanması konuları İletişim ve Kamu İlişkileri Başkanlığı çatısı altında Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Sürdürülebilirlik Birimi tarafından yürütülmektedir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
					Anlık veya geriye dönük operasyonel verilerin üst yönetime ve kullanıcılara yetkiler doğrultusunda raporlama sağlamak amacıyla web uygulaması geliştirilmiştir.	
A.2.2	ÇSY hedefleri doğrultusunda uygulama ve eylem planları oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.	x			Petkim, ÇSY hedefleri doğrultusundaki uygulama ve eylem planlarını SOCAR Türkiye ile uyumlu bir şekilde belirlemektedir. SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu Sürdürülebilirlik Hedefleri bölümü alanında erişilebilir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
A.2.3	ÇSY Kilit Performans Göstergeleri (KPG) ile söz konusu göstergelere yıllar bazında ulaşma düzeyi kamuya açıklanmıştır.	x			Petkim'de çevre konularında yapılan ölçüm ve analizler ile alıcı ortama olan etki kontrol edilmekte, çevresel performans göstergeleri ile sürekli iyileştirme hedeflenerek yasal yükümlülüklerin ötesine geçme motivasyonumuz çalışmalarımıza yön vermektedir. Bu doğrultuda su ve atıksu analizleri, emisyon/imisyon ölçümleri, atık yönetimi, deniz kirliliğinin kontrolü, çevre etki boyut değerlendirme analizlerinin sürekli olarak gözden geçirilmesi, atıksu arıtma tesisi ve tehlikeli atık yakma tesisinin verimli ve etkin çalıştırılması, şirket bünyesinde çevre kültürünün geliştirilmesi, kimyasalların yönetimi, sera gazı emisyonlarının takibi yürüttüğümüz çalışmalardan bazılarıdır.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu

Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ve Bilgi Formu

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
A.2.4 İş süreçlerine veya ürün ve hizmetlere yönelik sürdürülebilirlik performansını iyileştirici faaliyetler kamuya açıklanmıştır.	x				PETKİM ENTEGRE YÖNETİM SİSTEMİ Petkim Entegre Yönetim Sistemi aşağıdaki bileşenlerden oluşmaktadır: · ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi · ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi · ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi · ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi · ISO 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi · TS ISO 10002:2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi · TS ISO 31000:2018 Risk Yönetimi Doğrulama Sistemi · TS ISO 22301:2012 Toplumsal Güvenlik-İş Sürekliliği Yönetim Sistemi · Yeşil Liman Belgesi/Greenport Sertifikası · ISO 17025 Laboratuvar Yönetim Sistemi · TSE COVID-19 Güvenli Üretim Belgesi	Petkim 2022 Faaliyet Raporu SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
A3. Raporlama						
A.3.1 Faaliyet raporlarında ortaklığın sürdürülebilirlik performansına, hedeflerine ve eylemlerine ilişkin bilgi anlaşılabilir, doğru ve yeterli bir şekilde verilmiştir.	x				Sürdürülebilirlik performansımızla faaliyetlerimizin Çevre, Sosyal ve Yönetişim (ESG) performansını ortaya koyan global ESG derecelendirmesinde kategorimizde dünyanın ilk 10 şirketi arasına girmeyi başardık. Bu sonuç, sürdürülebilir üretim adına gerçekleştirdiğimiz kapsamlı altyapı ve entegrasyon çalışmalarımızın, aynı zamanda tüm üretim ve ekonomik döngümüzdeki paydaşlarımız için değer üretmeyi hedefleyen ve toplumsal kalkınmayı gözetken sürdürülebilirlik yaklaşımımızın kanıtı oldu. Küresel piyasalarda olumsuz şartların sürdüğü bir dönemde gerek ekonomik başarılarımız gerekse sürdürülebilirlik hedeflerimizde ortaya koyduğumuz performansın her zamankinden daha büyük anlam taşıdığını düşünüyoruz. Global ölçekli bir sürdürülebilirlik akreditasyonu olan ESG derecelendirmesi, global marka değerimize güçlü katkılar yapan bir sonuç olarak da önem taşıyor.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu
A.3.2 Ortaklık tarafından, faaliyetlerinin Birleşmiş Milletler (BM) 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından hangileri ile ilişkili olduğuna ilişkin bilgi kamuya açıklanmıştır.			x			
A.3.3 ÇSY konularında aleyhte açılan ve/veya sonuçlanan, ÇSY politikaları açısından önemli nitelikteki ve/veya faaliyetleri önemli ölçüde etkileyecek davalar kamuya açıklanmıştır.	x				31.12.2022 itibarıyla Şirket aleyhine açılmış olan ve Şirketin mali durumunu ve faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikte herhangi bir dava bulunmamaktadır.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
A4. Doğrulama						
A.4.1	Ortaklığın ÇSY Kilit Performans ölçümleri bağımsız üçüncü tarafça doğrulanmış ve kamuya açıklanmıştır.				Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu
B. Çevresel İlkeler						
B.1	Ortaklık, çevre yönetimi alanındaki politika ve uygulamalarını, eylem planlarını, çevresel yönetim sistemlerini (ISO 14001 standardı ile bilinmektedir) ve programlarını kamuya açıklamıştır.				ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi ve TS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi alındı.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu
B.2	Çevre yönetimine ilişkin bilgilerin verilmesinde hazırlanan çevresel raporlara ilişkin olarak raporun kapsamı, raporlama dönemi, raporlama tarihi, raporlama koşulları ile ilgili kısıtlar kamuya açıklanmıştır.				SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, ana şirket SOCAR Türkiye (Kurumsal Merkez), Petkim, STAR Rafineri, SOCAR Depolama, SOCAR Terminal, Petkim RES, BURSAGAZ, KAYSERİGAZ, SOCAR Enerji Ticaret, Enervis, Millenicom ve SOCAR Ar-Ge ve İnovasyon şirketlerinin 1 Ocak 2022–31 Aralık 2022 tarihleri arasında Türkiye’de gerçekleştirdiği faaliyetleri kapsamaktadır. Bu rapor, GRI Standartları: “Temel” seçeneğine uygun olarak hazırlanmıştır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
B.3	A2.1’de verilmiştir.					
B.4	Menfaat sahipleri (Yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve çalışanlar gibi) bazında performans teşvik sistemleri kapsamında ödüllendirme kriterlerine dahil edilen çevresel hedefler kamuya açıklanmıştır.				Menfaat sahipleri (Yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve çalışanlar gibi) bazında performans teşvik sistemleri kapsamında ödüllendirme kriterlerine dahil edilen çevresel hedefler mevcut değildir.	
B.5	Öncelikli olarak belirlenen çevresel sorunların iş hedeflerine ve stratejilerine nasıl entegre edildiği kamuya açıklanmıştır.				Karbonsuzlaşma • CO2 emisyonunu yılda %1 azaltmak için enerji verimliliği, elektrifikasyon, kaynak yönetimi ve alev bacası yönetimi girişimlerini uygulamak	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
					Döngüsel Ekonomi	
B.6	A2.4’te verilmiştir.					

Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ve Bilgi Formu

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
B.7	Operasyon süreci dahil ortaklık değer zinciri boyunca tedarikçi ve müşterileri de kapsayacak şekilde çevresel konuların nasıl yönetildiği, iş hedeflerine ve stratejilere nasıl entegre edildiği kamuya açıklanmıştır.	x			SOCAR Türkiye ve grup şirketleri çalışanları gibi, dış paydaşlarıyla da katılımcı, zamanında, şeffaf ve çift yönlü bir iletişim ortamını oluşturmak adına çeşitli kanallar kullanmaktadır. Takip edilen yönetim sistemlerinin birçoğunda da paydaş iletişim sistematiği şekillendirilmiştir. Tüm paydaşlarla iletişimin güçlendirilmesi esas olmakla birlikte müşteriler, hissedar ve yatırımcılar, kamu kuruluşları ve yerel yönetimler, sendikalar, tedarikçi ve müteahhit firmalar, meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleri, finans kuruluşları, eğitim kurumları, medya kuruluşları ve yerel halk sıklıkla iletişim kurulan paydaşlar arasındadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
B.8	Çevre konusunda ilgili kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarının politika oluşturma süreçlerine dahil olup olmadığı ve bu kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birlikleri kamuya açıklanmıştır.	x			Petkim müşterilere değer katmanın öneminin bilinciyle ürün iyileştirme ve geliştirme kapsamında çeşitli işbirlikleri kurmaktadır. Ayrıca SOCAR Grubunun bir parçası olması itibarıyla İnovasyon, benimsediği açık inovasyon modeliyle, üniversite-sanayi işbirliklerini hayata geçirmektedir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu- Sürdürülebilirlik Yaklaşımı- SOCAR Türkiye Kurumsal Üyelikler
B.9	Çevresel göstergeler (Sera gazı emisyonları (Kapsam-1 (Doğrudan), Kapsam-2 (Enerji dolaylı), Kapsam-3 (Diğer dolaylı), hava kalitesi, enerji yönetimi, su ve atıksu yönetimi, atık yönetimi, biyoçeşitlilik etkileri) ışığında çevresel etkileri ile ilgili bilgileri dönemsel olarak karşılaştırılabilir bir şekilde kamuya açıklanmıştır.	x			Çevresel göstergelere dair verilerin toplanması ve hesaplanmasına ilişkin gerçekleşmeler yıllık periyotlarda SOCAR Sürdürülebilirlik Raporu kapsamında diğer SOCAR Türkiye şirketleri ile beraber kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, Performans Verileri Bölümü
B.10	Verileri toplamak ve hesaplamak için kullanılan standart, protokol, metodoloji ve baz yıl ayrıntıları kamuya açıklanmıştır.	x			Çevresel göstergelere dair verilerin toplanması ve hesaplanmasına ilişkin standart ve protokoller SOCAR Sürdürülebilirlik Raporu kapsamında diğer SOCAR Türkiye şirketleri ile beraber kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, Performans Verileri Bölümü
B.11	Önceki yıllarla karşılaştırmalı olarak rapor yılı için çevresel göstergelerinin artış veya azalışı kamuya açıklanmıştır.	x			Çevresel göstergelere dair verilerin toplanması ve hesaplanmasına ilişkin gerçekleşmeler yıllık periyotlarda SOCAR Sürdürülebilirlik Raporu kapsamında diğer SOCAR Türkiye şirketleri ile beraber kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, Performans Verileri Bölümü
B.12	Çevresel etkilerini azaltmak için kısa ve uzun vadeli hedefler belirlenmiş, bu hedefler ve geçmiş yıllarda belirlenen hedeflere göre ilerleme durumu kamuya açıklanmıştır.	x			Çevresel göstergelere dair hedeflere göre ilerleme durumu yıllık periyotlarda SOCAR Sürdürülebilirlik Raporu kapsamında diğer SOCAR Türkiye şirketleri ile beraber kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, Performans Verileri Bölümü
B.13	İklim krizi ile mücadele stratejisi oluşturulmuş ve planlanan eylemler kamuya açıklanmıştır.	x			Petkim'in iklim krizi ile mücadele stratejisi SOCAR Türkiye çatısı altında oluşturulan strateji kapsamında ele alınmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, İklim Değişikliği ile Mücadele

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
B.14						
Ürünler ve/veya hizmetlerin çevreye potansiyel olumsuz etkisini önlemek veya bu etkileri minimuma indirmek amacıyla program ya da prosedürler oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.		x			Petkim'in Çevresel etkileri azaltmaya yönelik girişim ve projelerin sağladığı çevresel fayda/kazanç ve maliyet tasarrufları Petkim'in bir parçası olduğu SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	-
Üçüncü tarafların (örn. tedarikçi, alt yüklenici, bayi vb.) sera gazı emisyon miktarlarında azaltım sağlamaya yönelik aksiyonlar alınmış ve bu aksiyonlar kamuya açıklanmıştır.			x			
B.15						
Çevresel etkileri azaltmaya yönelik girişim ve projelerin sağladığı çevresel fayda/kazanç ve maliyet tasarrufları kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim'in Çevresel etkileri azaltmaya yönelik girişim ve projelerin sağladığı çevresel fayda/kazanç ve maliyet tasarrufları Petkim'in bir parçası olduğu SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, İklim Değişikliği İle Mücadele
B.16						
Enerji tüketimi (doğal gaz, motorin, benzin, LPG, kömür, elektrik, ısıtma, soğutma vb.) verileri Kapsam-1 ve Kapsam-2 olarak kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim'in Enerji tüketimi SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, İklim Değişikliği İle Mücadele
B.17						
Raporlama yılında üretilen elektrik, ısı, buhar ve soğutma hakkında kamuya açıklama yapılmıştır.				x		
B.18						
Yenilenebilir enerji kullanımının artırılması, sıfır veya düşük karbonlu elektriğe geçiş konusunda çalışmalar yapılmış ve kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim'in SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
B.19						
Yenilenebilir enerji üretim ve kullanım verileri kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim'in SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
B.20						
Enerji verimliliği projeleri yapılmış ve enerji verimliliği projeleri sayesinde elde edilen enerji tüketim ve emisyon azaltım miktarı kamuya açıklanmıştır.		x			Petkim'in SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
B.21						
Su tüketimi, varsa yer altından veya yer üstünden çekilen, geri dönüştürülen ve deşarj edilen su miktarları, kaynakları ve prosedürleri kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim'in SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
B.22						
Operasyonlar veya faaliyetlerinin herhangi bir karbon fiyatlandırma sistemine (Emisyon Ticaret Sistemi, Cap & Trade veya Karbon Vergisi) dâhil olup olmadığı kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim'in SOCAR Türkiye şirketlerinin topyekûn etkilerinin raporlanması ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
B.23						
Raporlama döneminde biriken veya satın alınan karbon kredisi bilgisi kamuya açıklanmıştır.				x		

Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ve Bilgi Formu

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
B.24 Ortaklık içerisinde karbon fiyatlandırması uygulanıyor ise ayrıntıları kamuya açıklanmıştır.		x			HEDEFTİR. • Karbonsuzlaştırmayı etkin bir şekilde entegre etmek ve potansiyel düzenlemelerin neden olduğu riskleri azaltmak için gelecekteki yatırımlarımızda dahili karbon fiyatlandırma yaklaşımını geliştirmek.	
B.25 Ortaklığın çevresel bilgilerini açıkladığı platformlar kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim çevresel bilgilerini Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ile Faaliyet Raporunda ayrıca SOCAR Sürdürülebilirlik Raporu Kapsamında kamuoyu ile periyodik olarak paylaşmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu, Petkim Web Sitesi
C. Sosyal İlkeler						
C1. İnsan Hakları ve Çalışan Hakları						
C.1.1 İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Türkiye'nin onayladığı ILO Sözleşmeleri ve diğer ilgili mevzuatı kapsayacak şekilde Kurumsal İnsan Hakları ve Çalışan Hakları Politikası oluşturulmuş, politikanın uygulanmasıyla ilgili sorumlular belirlenmiş ve politika ile sorumlular kamuya açıklanmıştır.		x			Sürdürülebilirlik yönetiminde değer zinciri genelinde etki yönetimi ilkesini benimseyen SOCAR Türkiye, satın alma operasyonlarında ve tedarikçi seçiminde de sosyal (çalışan koşulları, insan hakları, iş sağlığı ve güvenliği vb.), ekonomik ve çevresel (çevresel yönetim sistemi ve gereklilikleri, emisyon yönetimi, su yönetimi gibi) risklerin yönetimini ön plana koymakta, gerçekleştirilen tüm satın alma işlemleri SOCAR Türkiye Satın Alma Değerleri'ne uyumlu yapılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
C.1.2 Tedarik ve değer zinciri etkileri de gözetilerek adil iş gücü, çalışma standartlarının iyileştirilmesi, kadın istihdamı ve kapsayıcılık konularına (cinsiyet, ırk, din, dil, medeni durum, etnik kimlik, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, ailevi sorumluluklar, sendikal faaliyetler, siyasi görüş, engellilik, sosyal ve kültürel farklılıklar vb. konularda ayırım yapılmaması gibi) çalışan haklarına ilişkin politikasında yer verilmiştir.		x			UN Women (BM Kadın) ve UN Global Compact (BM Küresel İlkeler Sözleşmesi) ortak inisiyatifi olan BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri'nin (Women's Empowerment Principles- WEPs) 2021 yılında imzacısı olmuştur. Söz konusu prensipleri destekleyerek, iş süreçlerinde; çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık yaklaşımına titizlik göstermekte, çalışanlarına kendilerini iyi ve güvende hissedebilecekleri, gelişime açık, katılımcı ve insan haklarına saygılı bir iş ortamı sunmayı hedeflemektedir. Adil, kapsayıcı ve çeşitliliği kabul eden bir iş yaşamı yaratmayı ve iş kültürlerini eşitlik perspektifiyle inşa etmeyi bir marka hedefi olarak görmektedir. Bu kapsamda, SOCAR Türkiye toplumsal cinsiyet eşitliği ve insan hakları kapsamında eşitlik, çeşitlilik ve kapsayıcılığın önemini vurgularken çeşitliliklerinin zenginlikleri olduğu bilinciyle çalışmalarını sürdürmektedir. SOCAR Türkiye her bir çalışanın rengi, tercihi, düşünceleri, yetenekleri ve inançlarıyla değerli olduğuna inanarak tüm çalışanların çeşitliliğine ve katkısına saygıyla yaklaşan, çeşitliliği kabul eden bir kültürü yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, hayata geçirdiği "Enerjimiz Çeşitlilik" projesi ile; işyerlerinde farklı kimlik ve özellikler taşıyan çalışanlarına daha iyi çalışma koşullarını sunarak, benimsediği çeşitlilik ve kapsayıcılık temelli politikaları ve Kadının Güçlenmesi Prensipleri ile çalışanlarını da sürece dahil ederek daha eşit, adil, şeffaf ve katılımcı bir iş ortamı oluşturmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
C.1.3 Belirli ekonomik, çevresel, toplumsal faktörlere duyarlı kesimlerin (düşük gelirli kesimler, kadınlar vb.) veya azınlık haklarının/ fırsat eşitliğinin gözetilmesi konusunda değer zinciri boyunca alınan önlemler kamuya açıklanmıştır.	x				2022 Yılı Eğitim Projeleri 2022 Yılı Çevre Projeleri	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
C.1.4 Ayrımcılığı, eşitsizliği, insan hakları ihlallerini, zorla çalıştırmayı ve çocuk işçi çalıştırılmasını önleyici ve düzeltici uygulamalara ilişkin gelişmeler kamuya açıklanmıştır.	x				İş etiği anlayışı doğrultusunda insan haklarının korunması ve ihlallerin engellenmesi de ciddiyetle ele alınmaktadır. SOCAR Türkiye ve grup şirketlerinin gerçekleştirdiği faaliyetler, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ana sözleşmeleriyle uyumlu şekilde yürütülmektedir. Tüm faaliyet karar ve süreçlerinde insan haklarına değer verilmesi ve saygı gösterilmesini güvence altına almak amacıyla normların gözetilmesi tedarikçi, müşteri ve iş ortaklarından da beklenmektedir. İnsan haklarına saygı çerçevesinde çalışanların örgütlenme, sendikalaşma ve toplu sözleşme özgürlüğüne saygı gösterilir, zorla çalıştırmanın, iş gücünü kötüye kullanmanın, çocuk işçi istihdamının önüne geçilir, ayrımcılığın hiçbir formuna göz yumulmaz.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
C.1.5 Çalışanlara yapılan yatırım (eğitim, gelişim politikaları), tazminat, tanınan yan haklar, sendikalaşma hakkı, iş/hayat dengesi çözümleri ve yetenek yönetim konularına çalışan haklarına ilişkin politikasında yer verilmiştir.				x		SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
Çalışan şikâyetleri ve anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin mekanizmalar oluşturularak uyumsuzluk çözüm süreçleri belirlenmiştir.	x				SOCAR Türkiye çalışanları ve/veya 3. kişilerin elektronik posta, telefon, mektup ve tesislerdeki şikâyet kutuları aracılığı ile anonim bildirimlerine açık olacak şekilde tasarlanmış olan Etik Hat, etik ihlallerinin ve rüşvet ve yolsuzluk şüphelerinin bildirilmesi için kullanılmaktadır. Etik Hat bildirimleri sadece Uyum Grup Koordinatörü ve Denetim, Risk ve Uyum Grup Direktörü tarafından görülebilmektedir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
Çalışan memnuniyetinin sağlanmasına yönelik olarak raporlanan dönem içinde yapılan faaliyetler kamuya açıklanmıştır.	x				Şirket hedef ve stratejilerinin gerçekleştirilmesi, çalışan memnuniyetinin en üst seviyede tutulması ve kurumsal bağlılığın artırılması adına insan kaynakları alanındaki riskler de takip edilmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalar aynı zamanda Şirket değerleri arasında da yer alan çalışan odaklılık prensibiyle yapılmaktadır. Çalışana çeşitli alanlarda verilen eğitimler ile mesleki bilgisi, çalışanlar için düzenlenen aktiviteler ile çalışan motivasyonu artırılmaktadır.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu

Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ve Bilgi Formu

UYUM DURUMU					AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
İLKE	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
C.1.6	İş sağlığı ve güvenliği politikaları oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim 2022 Faaliyet Raporu
	İş kazalarını önleme ve sağlığın korunması amacıyla alınan önlemler ve kaza istatistikleri kamuya açıklanmıştır.	x				Petkim 2022 Faaliyet Raporu
C.1.7	Kişisel verilerin korunması ve veri güvenliği politikaları oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.			x	2021 yılında Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyumu için 2021 envanter güncelleme çalışmaları, yetkilendirme kontrolleri, veri erişimlerinin kontrol altına alınması için yeni bir bilişim altyapısı uygulaması ve 2022 yılı için KVKK Uyum Planı hazırlanması gibi faaliyetler icra edilmiştir.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu
C.1.8	Etik politikası oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.	x				SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
C.1.9						
C.1.10	Çalışanlara ÇSY politikaları ve uygulamaları konusunda bilgilendirme toplantıları ve eğitim programları düzenlenmiştir.	x			Çalışanlara yönelik ÇSY Politikaları ve Uygulamaları Konusundaki eğitimler SOCAR Türkiye bünyesinde düzenlenmektedir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
C2. Paydaşlar, Uluslararası Standartlar ve İnisiyatifler						
C.2.1	Müşteri şikâyetlerinin yönetimi ve çözümüne ilişkin müşteri memnuniyeti politikası düzenlenmiş ve kamuya açıklanmıştır.				Etik ihbar kanalları, öneri ve şikâyet sistemleri de çalışanlar yanında başta müteahhitler, tedarikçiler ve yerel halkın erişimine açıktır. Bu kanallar üzerinden iletilen şikâyet ve öneriler dikkatle ele alınarak sonuçlandırılır. SOCAR Türkiye ve iştirakleri faaliyet bölgesi olan İzmir, İstanbul, Bursa, Kayseri illerinde toplumsal ihtiyaçlara acil çözümler ve yerel katkılar sunmaya yönelik çalışmalar/projeler geliştirerek fayda üretmektedir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
		x			Portal üzerinde geliştirilen ekranlar ile müşterilerimizin talep, şikâyet ve geribildirimlerini anında iletip, sonrasında durumlarını takip etmelerine olanak sağlayarak, memnuniyetlerinin sistematik olarak hesaplanabilmesi ve ilişkilerin iyileştirilmesi sağlanmıştır.	

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
C.2.2 Paydaşlarla yürütülen iletişim (hangi paydaş, konu ve sıklık) hakkında bilgiler kamuya açıklanmıştır.		x			SOCAR Türkiye ve grup şirketleri çalışanları gibi, dış paydaşlarıyla da katılımcı, zamanında, şeffaf ve çift yönlü bir iletişim ortamını oluşturmak adına çeşitli kanallar kullanmaktadır. Takip edilen yönetim sistemlerinin birçoğunda da paydaş iletişim sistemi yapılandırılmıştır. Tüm paydaşlarla iletişimin güçlendirilmesi esas olmakla birlikte müşteriler, hissedar ve yatırımcılar, kamu kuruluşları ve yerel yönetimler, sendikalar, tedarikçi ve müteahhit firmalar, meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleri, finans kuruluşları, eğitim kurumları, medya kuruluşları ve yerel halk sıklıkla iletişim kurulan paydaşlar arasındadır. Paydaşlarla iletişimde de kurumsal internet sitesi, iletişim formları, sosyal medya, e-posta haberleşmeleri, faaliyet raporları, sürdürülebilirlik raporu, basın bülten ve toplantıları, duyurular, karşılıklı görüşmeler, sosyal projeler ve sponsorluklar, dış eğitimler, toplantı ve sunumlar, kurumsal filmler, araştırma ve anketler gibi araçlar sistematik biçimde kullanılmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
C.2.3 Raporlamalarda benimsenen uluslararası raporlama standartları açıklanmıştır.		x			Petkim ve STAR Rafineri; Varlık Yönetimi Raporlama Sistemi ile iş süreçlerinin etkinliğini ve verimliliğini artırmak amacıyla haftalık, aylık raporlar oluşturulmuştur. Petkim arızaların önceden tespit edilebilmesi için kritik motorlarda Artesis ile kestirimci bakım uygulamaları geliştirmiştir, STAR Rafineri’de ise arızaların önceden tespit edilmesi amacıyla SmartSignal uygulaması yürürlükte. Özellikle raporlama döneminde AB tarafından lanse edilen Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde ortaya koyulan beklentiler emisyon yoğun endüstri ve ürün grupları için riskler barındırıyorsa da bu yoğunluğu azaltacak uygulamalar alanında Ar-Ge ve planlama çalışmaları yapan şirketler için de çeşitli fırsatlar ortaya çıkmaktadır.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu

Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu ve Bilgi Formu

İLKE	UYUM DURUMU				AÇIKLAMA	RAPOR/BAĞLANTI
	EVET	HAYIR	KISMEN	İLGİSİZ		
C.2.4 Sürdürülebilirlik ile ilgili benimsenen prensipler, imzacı veya üye olunan uluslararası kuruluş, komite ve ilkeler kamuya açıklanmıştır.	x					Petkim 2022 Faaliyet Raporu
C.2.5 Borsa İstanbul'un ve/veya uluslararası endeks sağlayıcıların sürdürülebilirlik endekslerinde yer almak için geliştirmelerde bulunulmuş, çalışmalar yürütülmüştür.	x				SOCAR Türkiye bünyesinde payları halka arz edilmiş tek iştirak olan Petkim'in hisseleri, Borsa İstanbul'da işlem görmektedir. Petkim, sürdürülebilirlik yönetimi çalışmalarıyla, Borsa İstanbul'un 2014 yılında başlattığı ve şirketlerin her yıl değerlendirilmeye tâbi tutulmasıyla belirlenen BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde Ekim 2022'ye kadar listelenmiştir.	SOCAR Türkiye Sürdürülebilirlik Raporu
D. Kurumsal Yönetim İlkeleri						
D. Kurumsal Yönetim İlkeleri						
D.1 Sürdürülebilirlik alanındaki tedbirler ve stratejilerin belirlenmesinde menfaat sahiplerinin görüşlerine başvurulmuştur.	x				Petkim'de bir Kurumsal Yönetim Komitesi mevcuttur. Komite Toplantısında ÇSY konularının gözden geçirilmesi gündem olarak alındı.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu
D.2 Sosyal sorumluluk projeleri, farkındalık etkinlikleri ve eğitimler ile sürdürülebilirlik konusu ve bunun önemi hakkında farkındalığın artırılması konusunda çalışmalar yapılmıştır.	x				Sosyal sorumluluk projeleri yürütülmüştür.	Petkim 2022 Faaliyet Raporu

www.petkim.com.tr